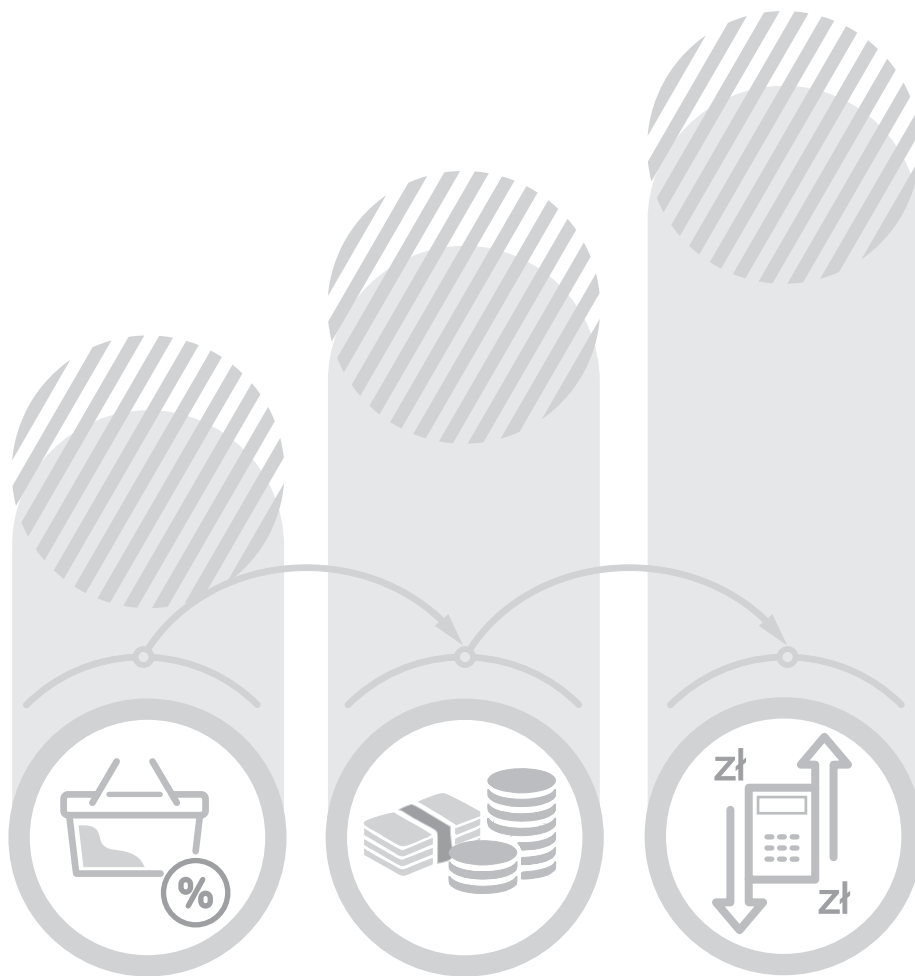

Ceny w gospodarce narodowej w 2020 r.

Prices in the national economy in 2020

Ceny w gospodarce narodowej w 2020 r.

Prices in the national economy in 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Handlu i Usług
Statistics Poland, Trade and Services Department

Urząd Statystyczny w Opolu
Regional Statistical Office in Opole

pod kierunkiem

supervised by

Doroty Turek

Zastępca Dyrektora Departamentu Handlu i Usług
Deputy Director of Trade and Services Department

Aliny Dominiczak-Astin

Eksperta w Departamencie Handlu i Usług
Expert in Trade and Services Department

Zespół autorski

Editorial team

Anna Bobel, Beata Cebula, Zbigniew Dobosz, Dariusz Dudek, Małgorzata Kaczor, Joanna Kotowska, Bożena Kudelska, Janina Kuźmicka, Irena Małmyszko, Agnieszka Matulska-Bachura, Danuta Michoń, Tomasz Pękalski, Eliza Pleban, Tomasz Pudłowski, Jolanta Szutkowska, Andrzej Zasławski

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Renata Kolińska, Paweł Luty

ISSN 1505-6783

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, Al. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji GUS – tel. (22) 608 32 10, 608 38 10
Zam. 293/2021

Przedmowa

Zmiany cen i metody ich pomiaru pozostają nieustannie w centrum zainteresowań instytucji i organizacji, w których podejmowane są decyzje o istotnym znaczeniu dla postępu ekonomicznego i społecznego. Wskaźniki cen wykorzystywane są do diagnozowania rozwoju procesów inflacyjnych oraz w celu oceny kondycji gospodarki, jak również pełnią między innymi rolę deflatorów oraz służą do indeksowania kwot zawartych w umowach i aktach prawnych.

Celem tej publikacji jest zaprezentowanie informacji o dynamice cen stosowanych w transakcjach handlowych we wszystkich głównych dziedzinach gospodarki kraju w roku 2020, jak również w czterech poprzednich latach. W opracowaniu zamieszczono również syntetyczny opis zmian cen w tym okresie. W kolejnych rozdziałach przedstawiono dane o cenach i ich zmianach w zakresie: podstawowych kategorii makroekonomicznych, rynku detalicznego i inflacji bazowej oraz producentów w rolnictwie, przemyśle i budownictwie, a także producentów usług, cen na rynku nieruchomości i w handlu zagranicznym. Pokazano wzajemne relacje cen oraz cen w stosunku do innych wielkości ekonomicznych. Zaprezentowano również zmiany cen w Polsce w najważniejszych obszarach gospodarki na tle poszczególnych krajów Unii Europejskiej. Publikacja zawiera także opis analityczny, uwagi metodologiczne i objaśnienia pojęć.

Korzystając z zamieszczonych w tym opracowaniu danych, można zaobserwować tendencje rozwoju procesów cenowych w poszczególnych dziedzinach gospodarki, jak również ocenić ich wzajemny wpływ, zależności i powiązania.

Prezentowane tu dane zostały opracowane na podstawie wyników badań statystyki publicznej, jak również przy wykorzystaniu zbiorów udostępnionych m.in. przez Narodowy Bank Polski i pozyskanych z Urzędu Statystycznego Unii Europejskiej (EUROSTAT).

W 2020 r., z uwagi na wprowadzone obostrzenia w związku z sytuacją epidemiczną (SARS-CoV-2), praca ankietników statystycznych w terenie była w wielu miesiącach wstrzymana. Informacje o cenach detalicznych zbierano za pośrednictwem Internetu i telefonu, jak również bezpośrednio od sieci handlowych. W przypadku braku źródła informacji o cenach – zgodnie z rekomendacjami Eurostatu – w GUS, jak i w urzędach statystycznych innych krajów UE, dane były szacowane według jednolitych zharmonizowanych zasad. W 2020 r. nie było również możliwości notowania cen produktów rolnych na targowiskach ze względu na ich czasowe zamknięcie. W związku z tym publikacja nie zawiera informacji o cenach targowiskowych.

Zachęcamy do korzystania z szerokiego i szczegółowego zakresu danych z obszaru statystyki cen prezentowanego w Dziedzinowych Bazach Wiedzy, zamieszczonych na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego w <http://swaid.stat.gov.pl/SitePagesDBW/Ceny.aspx>.

Publikacja jest kolejną edycją z tej serii, wydawaną corocznie przez Główny Urząd Statystyczny, opracowywaną wspólnie przez pracowników Departamentu Handlu i Usług oraz Urzędu Statystycznego w Opolu. Autorzy będą zobowiązani wszystkim Czytelnikom za przekazanie uwag, komentarzy i sugestii, pozwalających na jeszcze bardziej trafne transponowanie treści publikacji do zapotrzebowania na informacje o zmianach cen w gospodarce narodowej.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Opolu

Janina Kuźmicka

Dyrektor
Departamentu Handlu i Usług
Głównego Urzędu Statystycznego

Ewa Adach-Stankiewicz

Preface

Price changes and methods of their measurement are constantly in the focus of interest of institutions and organisations where decisions of significant importance for the economic and social progression are made. Price indices are used to diagnose the development of inflationary processes and to evaluate the condition of the economy, as well as they serve, among other things, as deflators and are used to index the amounts contained in contracts and legal acts.

The purpose of this publication is to present information on the dynamics of prices applied in commercial transactions in all major areas of the country's economy in 2020, as well as in the four previous years. It also provides a synthetic description of price changes over the period. The following chapters present data on prices and their changes in: main macroeconomic categories, retail market and core inflation and producers in agriculture, industry and construction, as well as services producers, and prices on real estate market and in foreign trade. The interrelationship of prices and prices in relation to other economic quantities is shown. It also presents changes of prices in Poland in the most important areas of economy in comparison with other European Union countries. The publication also contains an analytical description, methodological notes and explanations of terms.

Using the data provided in this study, trends in the development of price processes in individual areas of the economy, as well as assess their mutual influence, dependence and interrelations can be observed.

The data presented here were prepared on the basis of the results of public statistical research, as well as with the use of datasets made available, among others by the National Bank of Poland and obtained from the Statistical Office of the European Union (EUROSTAT).

In 2020, in consequence of the restrictions imposed due to the SARS-CoV-2 epidemic situation, the work of statistical interviewers in the field was stopped in many months. Information on retail prices was collected via the Internet and telephone, as well as directly from retailers. In the case of lack of any source of price information – in accordance with Eurostat recommendations – in Statistics Poland, as well as in statistical offices of other EU countries, data were estimated according to uniform harmonised rules. In 2020, it was also not possible to quote prices of agricultural products at markets due to their temporary closure. Therefore, the publication does not contain information on marketplace prices.

You are encouraged to use a wide and detailed range of data from the area of price statistics presented in Domain Knowledge Databases, available on the website of the Central Statistical Office at <http://swaid.stat.gov.pl/SitePagesDBW/Ceny.aspx>.

The publication is another edition of this series, issued annually by the Central Statistical Office, prepared jointly by the staff of the Department of Trade and Services and the Statistical Office in Opole. The authors will be grateful to all readers for their comments, remarks and suggestions, which will make it possible to transpose the content of the publication even more accurately to the demand for information on price changes in the national economy.

Director
of Statistical Office in Opole

Janina Kuźmicka

Director
of Trade and Services Department
of Statistics Poland

Ewa Adach-Stankiewicz

Warsaw/Opole, December 2021

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Spis tablic	7
List of tables	7
Spis wykresów	9
List of charts	9
Spis map	12
List of maps	12
Objaśnienia znaków umownych	13
Symbols	13
Ważniejsze skróty	13
Main abbreviations	13
Synteza	16
Executive summary	16
Rozdział 1. Podstawowe kategorie makroekonomiczne	24
Chapter 1. Main macroeconomic categories	24
Rozdział 2. Ceny konsumpcyjne	31
Chapter 2. Consumer prices	31
Rozdział 3. Inflacja bazowa	47
Chapter 3. Core inflation	47
Rozdział 4. Ceny producentów	50
Chapter 4. Producer prices	50
4.1. Ceny w rolnictwie	50
4.1. Prices in agriculture	50
4.2. Ceny w przemyśle	58
4.2. Prices in industry	58
4.3. Ceny w budownictwie	62
4.3. Prices in construction	62
4.4. Ceny w transporcie, gospodarce magazynowej i telekomunikacji	66
4.4. Prices in transportation, storage and telecommunications	66
4.5. Ceny producentów usług związanych z obsługą działalności gospodarczej	72
4.5. Producer prices of business services	72
Rozdział 5. Ceny nieruchomości	75
Chapter 5. Real estate prices	75
5.1. Ceny nieruchomości mieszkalnych	75
5.1. Residential property prices	75
5.2. Ceny nieruchomości mieszkalnych zamieszkanymi przez właścicieli	79
5.2. Owner-occupied housing prices	79
Rozdział 6. Ceny w handlu zagranicznym	81
Chapter 6. Prices in foreign trade	81
Rozdział 7. Kursy walut	96
Chapter 7. Exchange rates	96
Rozdział 8. Relacje cen	99
Chapter 8. Price relations	99
Rozdział 9. Ceny w Unii Europejskiej	106
Chapter 9. Prices in the European Union	106
9.1. Ceny konsumpcyjne	106
9.1. Consumer prices	106
9.2. Ceny producentów	110
9.2. Producer prices	110
9.3. Ceny nieruchomości	122
9.3. Real estate prices	122

Uwagi metodyczne	125
Methodological notes	125
1. Ceny konsumpcyjne	125
1. Consumer prices	125
2. Inflacja bazowa	127
2. Core infation	127
3. Ceny producentów	130
3. Producer prices	130
4. Ceny nieruchomości	133
4. Real estate prices	133
5. Ceny w handlu zagranicznym	135
5. Prices in foreign trade	135
6. Ceny w Unii Europejskiej	137
6. Prices in the European Union	137
Podstawowe pojęcia	138
Main terms	138

Spis tablic

List of tables

Tablica 1. Wskaźniki cen podstawowych kategorii makroekonomicznych	24
Table 1. Price indices of main macroeconomic categories	24
Tablica 2. Wskaźniki cen w wybranych obszarach gospodarki narodowej	30
Table 2. Price indices in selected areas of the national economy	30
Tablica 3. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według działów ECOICOP	32
Table 3. Price indices of consumer goods and services by ECOICOP divisions	32
Tablica 4. System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według działów ECOICOP	35
Table 4. Weighting system used for calculating price indices of consumer goods and services by ECOICOP divisions	35
Tablica 5. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według podstawowych grup gospodarstw domowych w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego	40
Table 5. Price indices of consumer goods and services by basic groups of households in 2020 compared to the previous years	40
Tablica 6. System wag stosowany w 2020 r. w obliczeniach cen towarów i usług konsumpcyjnych według podstawowych grup gospodarstw domowych	41
Table 6. Weighting system in 2020 used for calculating prices of consumer goods and services by main groups of households	41
Tablica 7. Zharmonizowane wskaźniki cen konsumpcyjnych według działów ECOICOP	43
Table 7. Harmonized Indices of Consumer Prices by ECOICOP divisions	43
Tablica 8. System wag stosowany w obliczeniach zharmonizowanych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według działów ECOICOP	45
Table 8. Weighting system used for calculating Harmonised Indices of Consumer Prices by ECOICOP divisions	45
Tablica 9. Ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych	46
Table 9. Retail prices of selected foodstuffs	46
Tablica 10. Wskaźniki inflacji bazowej	47
Table 10. Core inflation indices	47
Tablica 11. Ceny skupu ważniejszych ziemiopłodów	51
Table 11. Procurement prices of major crops	51
Tablica 12. Ceny skupu żywca rzeźnego i produktów zwierzęcych	52
Table 12. Procurement prices of animals for slaughter and of animal products	52
Tablica 13. Wskaźniki cen towarów i usług bieżąco przeznaczanych na rolnictwo	57
Table 13. Price indices of goods and services currently consumed in agriculture	57
Tablica 14. Wskaźniki cen produktów i usług przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie	58
Table 14. Price indices of goods and services contributing to agricultural investment	58
Tablica 15. Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD	59
Table 15. Price indices of sold production of industry by NACE sections	59
Tablica 16. Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu według głównych grupowań przemysłowych	61
Table 16. Price indices of sold production of industry by main industrial groupings	61
Tablica 17. Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej według działów PKD	63
Table 17. Price indices of construction and assembly production by NACE divisions	63
Tablica 18. Ceny za 1m ² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku pierwotnym według lokalizacji	78
Table 18. Prices per 1m ² of flats sold on the primary market by location	78
Tablica 19. Ceny za 1m ² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku wtórnym według lokalizacji	79
Table 19. Prices per 1m ² of flats sold on the secondary market by location	79

Tablica 20. Wskaźniki cen nieruchomości zamieszkałych przez właścicieli	80
Table 20. Owner-occupied housing price indices	80
Tablica 21. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym	81
Table 21. Transaction price indices in foreign trade	81
Tablica 22. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Unii Europejskiej	84
Table 22. Transaction price indices in foreign trade with the EU member states	84
Tablica 23. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Europy Środkowo-Wschodniej	86
Table 23. Transaction price indices in foreign trade with the Central and Eastern Europe countries	86
Tablica 24. Wskaźniki cen importu według kierunków przeznaczenia	90
Table 24. Price indices of imports by end use	90
Tablica 25. Wskaźniki cen importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych (BEC)	92
Table 25. Price indices of imports and exports by Broad Economic Categories (BEC)	92
Tablica 26. Wskaźniki cen importu i eksportu produktów przemysłowych według PKWiU	94
Table 26. Price indices of imports and exports of industrial products by PKWiU	94
Tablica 27. Dynamika kursów niektórych walut obcych (wyrażonych w PLN) w NBP	97
Table 27. Indices of exchange rates of some foreign currencies (expressed in PLN) in NBP	97
Tablica 28. Relacje cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do cen chleba	101
Table 28. Relations between retail prices of selected foodstuffs and retail prices of bread	101
Tablica 29. Relacje cen detalicznych oleju napędowego za 100 l do cen skupu niektórych produktów rolnych	105
Table 29. Relations between retail prices of diesel oil per 100 l and procurement prices of some agricultural products	105
Tablica 30. Wskaźniki cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa	111
Table 30. Retail price indices of means of agricultural production (Input)	111
Tablica 31. Wskaźniki cen produktów rolnych	114
Table 31. Price indices of agricultural products (Output)	114
Tablica 32. Wskaźniki cen producentów w przemyśle według głównych grupowań przemysłowych	120
Table 32. Producer price indices in industry by major industrial groupings	120

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Zmiany cen podstawowych kategorii makroekonomicznych w stosunku do roku poprzedniego	25
Chart 1. Changes in prices of main macroeconomic categories compared to the previous year	25
Wykres 2. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego	26
Chart 2. Changes in prices of consumer goods and services compared to the previous year	26
Wykres 3. Zmiany cen produktów rolnych sprzedawanych oraz towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w stosunku do roku poprzedniego	27
Chart 3. Changes in prices of sold agricultural products and of goods and services purchased by private farms compared to the previous year	27
Wykres 4. Zmiany cen w wybranych obszarach gospodarki narodowej w stosunku do roku poprzedniego.	28
Chart 4. Price changes in selected areas of the national economy compared to the previous year	28
Wykres 5. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym w stosunku do roku poprzedniego	29
Chart 5. Changes in transaction prices of foreign trade compared to the previous year	29
Wykres 6. Zmiany cen i wpływ zmian cen grup towarów i usług konsumpcyjnych na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2020 r	31
Chart 6. Price changes and contribution of changes in prices of groups of consumer goods and services to the total price index of consumer goods and services in 2020	31
Wykres 7. System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2020 r.	34
Chart 7. Chart 7. Weighting system used for calculating price indices of consumer goods and services in 2020	34
Wykres 8. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do 2015 r.	43
Chart 8. Changes in prices of consumer goods and services compared to 2015	43
Wykres 9. Udział produktów w wagach przyjętych do obliczeń wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI), lecz wyłączonych z obliczeń wskaźników inflacji bazowej	48
Chart 9. Shares of products in the weights used for calculating price indices of consumer goods and services (CPI), and excluded from calculations of core inflation	48
Wykres 10. Zmiany inflacji bazowej oraz cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego	49
Chart 10. Changes in core inflation and in prices of consumer goods and services compared to the previous year	49
Wykres 11. Ceny skupu pszenicy za 1 dt	53
Chart 11. Procurement prices of wheat per 100 kg	53
Wykres 12. Ceny skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) za 1 dt	54
Chart 12. Procurement prices of edible potatoes (excluding early kinds) per 100 kg	54
Wykres 13. Ceny skupu żywca rzeźnego i mleka krowiego w 2020 r.	55
Chart 13. Procurement prices of animals for slaughter and cow's milk in 2020	55
Wykres 14. Zmiany cen środków produkcji rolnej w stosunku do roku poprzedniego	56
Chart 14. Changes in prices of the means of agricultural production compared to the previous year	56
Wykres 15. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD w 2015 r.	59
Table 15. Shares of sold production of industry by NACE sections in 2015	59
Wykres 16. Ceny producentów wybranych wyrobów spożywczych w zł	62
Chart 16. Producer prices of selected food products in PLN	62
Wykres 17. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD w 2015 r.	63
Chart 17. Shares of construction and assembly production by NACE divisions in 2015	63
Wykres 18. Zmiany cen wybranych obiektów budowlanych w stosunku do 2015 r.	64
Chart 18. Changes in prices of selected constructions compared to 2015	64
Wykres 19. Zmiany cen wybranych obiektów drogowych w stosunku do 2015 r.	65
Chart 19. Change of prices of selected road constructions compared to 2015	65

Wykres 20. Zmiany cen wybranych obiektów mostowych w stosunku do 2015 r.	66
Chart 20. Change in prices of selected bridge constructions compared to 2015	66
Wykres 21. Zmiany cen usług transportu i gospodarki magazynowej w stosunku do roku poprzedniego	67
Chart 21. Changes in prices of transportation and storage services compared to the previous year	67
Wykres 22. Zmiany cen usług magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport w stosunku do roku poprzedniego	68
Chart 22. Changes in prices of warehousing and support activities for transportation compared to the previous year	68
Wykres 23. Zmiany cen usług transportu wodnego w stosunku do roku poprzedniego	68
Chart 23. Changes in prices of water transport compared to the previous year	68
Wykres 24. Zmiany cen usług transportu lądowego i rurociągowego w stosunku do roku poprzedniego	69
Chart 24. Changes in prices of land transport and transport via pipelines compared to the previous	69
Wykres 25. Zmiany cen usług działalności pocztowej i kurierskiej w stosunku do roku poprzedniego	70
Chart 25. Changes in prices of postal and courier activities compared to the previous year	70
Wykres 26. Zmiany cen usług telekomunikacji w stosunku do roku poprzedniego	71
Chart 26. Changes in prices of services in telecommunications compared to the previous year	71
Wykres 27. System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen usług transportu i gospodarki magazynowej	71
Chart 27. Weighting system used in calculating price indices of transportation and storage	71
Wykres 28. Zmiany cen producentów wybranych usług związanych z obsługą działalności gospodarczej w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego	72
Chart 28. Changes in producer prices of selected services related to business activity in 2020 compared to the previous year	72
Wykres 29. Zmiany cen producentów wybranych usług związanych z obsługą działalności gospodarczej w 2020 r. w stosunku do 2015 r.	74
Chart 29. Changes in producer prices of selected services related to business services in 2020 compared to 2015	74
Wykres 30. Zmiany cen lokali mieszkalnych według rodzaju rynku w stosunku do roku poprzedniego	75
Chart 30. Changes in prices of flats by type of market compared to the previous year	75
Wykres 31. Ceny lokali mieszkalnych sprzedawanych na rynku pierwotnym według lokalizacji	76
Chart 31. Prices of flats sold on the primary market by location	76
Wykres 32. Ceny lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku wtórnym według lokalizacji	77
Chart 32. Prices of flats sold on the secondary market by location	77
Wykres 33. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym według sekcji SITC w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego	83
Chart 33. Changes in transaction prices of foreign trade by SITC sections in 2020 compared to the previous year	83
Wykres 34. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym według sekcji SITC w 2020 r. w stosunku do 2015 r. ...	84
Chart 34. Changes in transaction prices of foreign trade by SITC sections in 2020 compared to 2015	84
Wykres 35. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Unii Europejskiej według sekcji SITC w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego	85
Chart 35. Changes in transaction prices of foreign trade with the EU member states by SITC sections in 2020 compared to the previous year	85
Wykres 36. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Unii Europejskiej według sekcji SITC w 2020 r. w stosunku do 2015 r.	86
Chart 36. Changes in transaction prices of foreign trade with the EU member states by SITC sections in 2020 compared to 2015	86
Wykres 37. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Europy Środkowo-Wschodniej według sekcji SITC w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego	87
Chart 37. Changes in transaction prices of foreign trade with the Central and Eastern Europe countries by SITC sections in 2020 compared to the previous year	87
Wykres 38. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Europy Środkowo-Wschodniej według sekcji SITC w 2020 r. w stosunku do 2015 r.	88
Chart 38. Changes in transaction prices of foreign trade with the Central and Eastern Europe countries by SITC sections in 2020 compared to 2015	88

Wykres 39. Import i eksport w 2020 r. – udział według sekcji SITC	89
Chart 39. Imports and exports in 2020 – shares by SITC sections	89
Wykres 40. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym według głównych partnerów w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego	89
Chart 40. Changes in transaction prices of foreign trade by major partners in 2020 compared to the previous year	89
Wykres 41. Zmiany cen importu według wybranych kierunków przeznaczenia w 2020 r. w stosunku do 2015 r. i 2019 r.	91
Chart 41. Changes in prices of imports by selected end-use in 2020 compared to 2015 and 2019	91
Wykres 42. Rozdysponowanie importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych w 2020 r.	93
Chart 42. Distribution of imports and exports by broad economic categories in 2020	93
Wykres 43. Zmiany cen importu i eksportu dla wybranych działów PKWiU w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego	95
Chart 43. Changes in prices of imports and exports for selected PKWiU divisions in 2020 compared to the previous year	95
Wykres 44. Zmiany niektórych kursów walut obcych w NBP w stosunku do roku poprzedniego	96
Chart 44. Changes in exchange rates of some foreign currencies in NBP compared to the previous year	96
Wykres 45. Kursy niektórych walut obcych w NBP	98
Chart 45. Exchange rates of some foreign currencies in NBP	98
Wykres 46. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w gospodarstwach domowych pracowników oraz wynagrodzeń nominalnych i realnych w stosunku do 2015 r.	99
Chart 46. Changes in prices of consumer goods and services in households of employees and in nominal and real wages and salaries compared to 2015	99
Wykres 47. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów oraz emerytur i rent z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w stosunku do 2015 r.	100
Chart 47. Changes in prices of consumer goods and services prices in households of retirees and pensioners and in retirement pay and pensions from non-agricultural social security system compared to 2015	100
Wykres 48. Relacje cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do cen skupu 1 kg pszenicy	102
Chart 48. Relations between retail prices of selected foodstuffs and procurement prices of kg of wheat	102
Wykres 49. Relacje cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do cen skupu 1 kg żywca rzeźnego wieprzowego	103
Chart 49. Relations between retail prices of selected foodstuffs and procurement prices of kg of pigs for slaughter	103
Wykres 50. Relacje cen detalicznych 1 dt mieszanki paszowej dla tuczników do cen skupu niektórych produktów rolnych	104
Chart 50. Relations between retail prices of 100 kg compound feeding stuffs for pokers and procurement prices of some agricultural products	104
Wykres 51. Zmiany cen mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego	106
Chart 51. Changes in prices measured by the Harmonized Index of Consumer Prices compared to the previous year	106
Wykres 52. Zmiany cen mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych w krajach Unii Europejskiej w 2020 r. w stosunku do 2015 r.	107
Chart 52. Changes in prices measured by the Harmonized Index of Consumer Prices in the EU member states in 2020, compared to 2015	107
Wykres 53. Zmiany cen mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych według grup towarów i usług konsumpcyjnych w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego	108
Chart 53. Price changes measured by the Harmonized Index of Consumer Prices by consumer goods and services groups in 2020 compared to the previous year	108
Wykres 54. System wag stosowany w obliczeniach zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych w 2020 r.	110
Chart 54. Weighting system used for calculations of the Harmonized Indices of Consumer Prices in 2020	110
Wykres 55. Zmiany cen środków produkcji dla rolnictwa w krajach Unii Europejskiej w 2020 r. w stosunku do 2015 r. i 2019 r.	112
Chart 55. Changes in prices of the means of agricultural production (Input) in the EU member states in 2020 compared to 2015 and 2019.....	112

Wykres 56. Zmiany cen środków produkcji dla rolnictwa w 2019 r. w stosunku do roku poprzedniego	113
Chart 56. Changes in prices of the means of agricultural production (Input) in 2019 compared to the previous year ...	113
Wykres 57. Zmiany cen produktów rolnych w krajach Unii Europejskiej w 2020 r. w stosunku do 2015 r. i 2019 r.	115
Chart 57. Changes in prices of agricultural products, (Output) in the EU member states in 2020 compared to 2015 and 2019	115
Wykres 58. Zmiany cen produktów rolnych w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego	116
Chart 58. Changes in prices of agricultural products (Output) in 2020 compared to the previous year	116
Wykres 59. Zmiany cen producentów w przemyśle w stosunku do 2015 r.	117
Chart 59. Changes in producer prices in industry compared to 2015	117
Wykres 60. Zmiany cen producentów w przemyśle w krajach Unii Europejskiej w 2020 r. w stosunku do 2015 r.	118
Chart 60. Producer prices in industry in the EU member states in 2020 compared to 2015	118
Wykres 61. Zmiany cen producentów w przemyśle według głównych grupowań przemysłowych w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego	119
Chart 61. Changes of producer prices indices in industry by main industrial groupings in 2020 compared to the previous year	119
Wykres 62. Zmiany cen producentów usług w krajach Unii Europejskiej w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego	121
Chart 62. Changes of service producer prices in the EU member states in 2020 compared to the previous year	121
Wykres 63. Zmiany cen nieruchomości mieszkalnych w stosunku do roku poprzedniego	122
Chart 63. Changes in prices of residential properties compared to the previous year	122
Wykres 64. Zmiany cen nieruchomości mieszkalnych w 2020 r. w krajach Unii Europejskiej w stosunku do 2015 r.	123
Chart 64. Changes in prices of residential properties in the EU member states in 2020 compared to 2015	123
Wykres 65. Zmiany cen nieruchomości zamieszkałych przez właścicieli w 2020 r. w krajach Unii Europejskiej w stosunku do 2015 r.	124
Chart 65. Changes in prices of owner-occupied housing a in the EU member states in 2020 compared to 2015	124

Spis map

List of maps

Mapa 1. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego	36
Map 1. Changes in prices of consumer goods and services in 2020 compared to the previous year	36

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak wiarygodnych informacji data not available or not reliable
zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe not applicable
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych data revised
%	procent percent
W tym Of which	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
mld bn	miliard billion
tys.	tysiąc thousand
zł PLN	złoty Polish zloty
szt. pc/pcs	sztuka, sztuki piece/pieces
ok. c.	około circa
g	gram gram
kg	kilogram kilogram
dt	decytona (kwintal, 100 kg) deciton (quintal, 100 kg)
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre

Skrót (cd.) Abbreviation (cont.)	Znaczenie (cd.) Meaning (cont.)
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
ml	mililitr millilitre
l	litr litre
hl	hektolitr (100 litrów) hectolitre (100 litres)
m ³	metr sześcienny cubic metre
excl.	excluding
incl.	including
m. in.	między innymi among others
n.e.s.	not elsewhere specified
CIF	cena franco granica lub port kraju odbiorcy (łącznie z kosztami) transportu i ubezpieczenia price including costs of insurance and freight
FOB	cena franco granica lub port kraju dostawcy free on board
CPI	Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych Consumer Price Index
HICP	Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych Harmonized Index of Consumer Prices
ESA	Europejski System Rachunków European System of Accounts
NBP	Narodowy Bank Polski National Bank of Poland
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności National Classification of Activities
NACE	Nomenklatura Działalności we Wspólnocie Europejskiej Statistical Classification of Economic Activities in the European Community
PKWiU	Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług Polish Classification of Goods and Services
ECOICOP	Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu European Classification of Individual Consumption by Purpose
SITC	Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu Standard International Trade Classification

Skrót (dok.) Abbreviation (cont.)	Znaczenie (dok.) Meaning (cont.)
BEC	Klasyfikacja Towarowa Handlu Zagranicznego według Głównych Kategorii Ekonomicznych Classification by Broad Economic Categories
1 USD	Dolar amerykański
1 GBP	Funt brytyjski
1 CHF	Frank szwajcarski
1 EUR	Euro
UE EU	Unia Europejska European Union

Synteza

Executive summary

Gospodarka polska rozwijała się w 2020 r. w warunkach niemających precedensu w ostatnich trzech dekadach. Obostrzenia wprowadzane w związku z pandemią SARS-CoV-2, w tym m.in. czasowe całkowite zamknięcie niektórych branż, skutkowały mniejszą niż w roku poprzednim dynamiką w większości podstawowych działalności. Po raz pierwszy od okresu transformacji produkt krajowy brutto obniżył się, co było spowodowane głównie spadkiem popytu krajowego, zarówno konsumpcyjnego, jak i inwestycyjnego. Ujemna stopa wzrostu gospodarczego wystąpiła prawie we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Polska należała do krajów ze stosunkowo niewielkim spadkiem produktu krajowego brutto. Jednocześnie, przy większym eksporcie i spadku importu, dodatnie saldo obrotów ukształtowało się na znacznie wyższym poziomie niż rok wcześniej. W kolejnym roku nasiliła się presja inflacyjna, zwłaszcza w zakresie popytu krajowego, a głównie w sektorze gospodarstw domowych. Ceny wzrosły we wszystkich, oprócz przemysłu, ważniejszych obszarach gospodarki. Nastąpiło odwrócenie obserwowanego w trzech poprzednich latach trendu w zakresie inflacji bazowej, która po wyłączeniu cen żywności i energii była wyższa od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, podczas gdy pozostałe jej miary ukształtowały się poniżej tego wskaźnika. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych po siedmiu latach utrzymywania się poniżej celu inflacyjnego wyznaczonego przez NBP, nieco go przekroczył. W drugim z kolei roku przyspieszyła inflacja mierzona zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych i była najwyższą w Unii Europejskiej.

Wskaźnik cen produktu krajowego brutto wyniósł 104,1 i był o 0,9 p. proc. wyższy niż w 2019 r. Szybciej niż przed rokiem rosły ceny spożycia (o 3,2% wobec 2,6% w 2019 r.), podczas gdy wzrost cen pozostałych podstawowych kategorii ekonomicznych był wolniejszy niż przed rokiem. W okresie od 2015 r. bardziej podniesiono ceny spożycia, które rosły prawie dwukrotnie szybciej niż ceny akumulacji.

W 2020 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** ukształtował się na poziomie o 0,1 p. proc. wyższym od przyjętego w ustawie budżetowej i wyniósł 3,4% (o 1,1 p. proc. więcej niż w 2019 r.), przy czym znacznie wyżej podniesiono ceny usług (o 6,9%) niż towarów (o 2,1%). Ceny podniesiono w zakresie wszystkich kategorii towarów i usług konsumpcyjnych, z wyjątkiem odzieży i obuwni oraz transportu, których ceny obniżyły się. Znacznie szybciej niż w 2019 r. rosły ceny produktów związanych z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośniki energii (7,3% wobec 1,5%). Po stosunkowo wysokim wzroście zanotowanym przed rokiem, ponownie podwyższono ceny w restauracjach i hotelach (o 5,8% wobec 4,4%). Przyspieszyły także podwyżki cen w zakresie edukacji (o 5,4% wobec 3,6%) i zdrowia (4,8% wobec 3,2%). Nieco wolniej niż

In 2020, Poland's economy grew under conditions unprecedented in the past three decades. The restrictions introduced due to the SARS-CoV-2 pandemic, including, among others, the temporary complete closure of some industries, resulted in lower growth in most core activities than in the previous year. For the first time since the transition period, gross domestic product declined, mainly due to a reduction in domestic demand, both consumption and investment. Negative economic growth rate occurred in almost all European Union countries. Poland was among the countries with a relatively small decline in gross domestic product. At the same time, with higher exports and lower imports, the positive balance of trade was much higher than the year before. In the following year inflationary pressure intensified, especially in domestic demand and mainly in the household sector. Prices grew in all major areas of the economy, except for industry. There was a reversal of the trend observed in the previous three years in core inflation, which, excluding food and energy prices, was higher than the consumer price index, while its other measures were below it. After seven years of being below the inflation target set by the National Bank of Poland, the increase in prices of goods and consumer services slightly exceeded it. In the second consecutive year, inflation measured by the harmonized index of consumer prices accelerated and was the highest in the European Union.

The price index of gross domestic product amounted to 104.1 and it was 0.9 percentage point higher than in 2019. Consumption prices rose at a faster pace than a year ago (by 3.2% vs. 2.6% in 2019), while price increases in other basic economic categories were slower than a year ago. In the period from 2015, prices of final consumption expenditure were raised more, rising almost twice as fast as capital formation prices.

In 2020, the increase in consumer **prices of goods and services** was 0.1 percentage points higher than that adopted in the Budget Act and amounted to 3.4% (by 1.1 percentage points more than in 2019), whereas price increases were much higher for services (by 6.9%) than of goods (by 2.1%). Prices were raised in all groups of consumer goods and services, except for clothing and footwear and transport, where prices declined. Prices of products related to the housing, water, electricity, gas and other fuels rose much faster than in 2019 (7.3% vs. 1.5%). After the relatively high increase recorded a year ago, prices in restaurants and hotels increased again (5.8% vs. 4.4%). Price increases also accelerated in education (5.4% vs. 3.6%) and health (4.8% vs. 3.2%). Slightly slower than last year, but higher than the prices of most other

przed rokiem, ale więcej niż ceny większości pozostałych produktów wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 4,7% wobec 4,9%). Znacznie większy był wzrost cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 4,4% wobec 1,3% przed rokiem). Po obniżkach obserwowanych w dwóch poprzednich latach, podniesiono ceny w zakresie łączności (o 3,6% wobec spadku o 0,7% w 2019 r.). Szybciej niż przed rokiem rosły ceny dotyczące rekreacji i kultury (o 2,8% wobec 2,6%) oraz wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 1,0% wobec 0,7%). Wzrost cen (o 2,9% wobec 1,4% przed rokiem) notowano także w przypadku innych towarów i usług, w tym największy w zakresie usług finansowych świadczonych przez banki i inne instytucje (o 28,2% wobec ich spadku przed rokiem o 1,8%), usług fryzjerskich, kosmetycznych i pielęgnacyjnych (o 11,1% po wzroście o 5,1% w 2019 r.) oraz opieki społecznej (o 10,8% wobec wzrostu o 4,9% rok wcześniej). Obniżyły się natomiast, po wzroście notowanym w trzech poprzednich latach ceny związane z transportem (o 5,6%). W kolejnym roku taniała również odzież i obuwie (o 2,6%). Średnie miesięczne tempo wzrostu cen konsumpcyjnych w 2020 r. było wolniejsze niż rok wcześniej (0,20% wobec 0,28%), w tym najwyższe notowano w zakresie produktów związanych z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośników energii (0,60%), w dziale restauracje i hotele oraz edukacja (po 0,46%), zdrowie (0,42%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (0,07%). Ceny dotyczące transportu oraz odzieży i obuwi obniżały się (w średniomiesięcznym tempie odpowiednio 0,49% i 0,35%). Znacznie szybsze zmiany cen usług niż towarów zwiększyły różnicę w tempie ich wzrostu obserwowaną od 2015 r.; ceny usług wzrosły w tym okresie o 16,5%, a towarów – o 6,3%.

Ceny, według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP), były w Polsce w 2020 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wyższe o 3,7% (w 2019 r. – o 2,1%). Był to najwyższy wzrost spośród krajów UE. Co prawda ceny rosły w większości krajów UE, jednak wolniej niż w roku poprzednim. Przeciętnie w UE, ceny konsumpcyjne podniesiono o 0,7% (o 1,4% rok wcześniej), tj. znacznie poniżej celu inflacyjnego wyznaczonego przez Europejski Bank Centralny (2,0%). Drugim z kolei krajem z najwyższym wskaźnikiem HICP były Węgry (wzrost o 3,4%), a trzecim – Czechy (o 3,3%). Ceny najbardziej spadły w Grecji, na Cyprze i w Estonii (odpowiednio o 1,3%, 1,1% i 0,6%).

W porównaniu z 2015 r. wzrost cen mierzony zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych w Polsce wyniósł 8,6%, podczas gdy przeciętnie w UE – 5,8%. W tym okresie, inflacja najbardziej dotknęła konsumentów na Węgrzech, gdzie zanotowano wzrost cen o 13,2% oraz w Czechach (o 11,4%), Rumunii (o 10,7%) i Litwie (10,6%). Spośród pozostałych krajów UE obniżki cen w tym okresie zanotowano tylko na Cyprze (o 0,3%).

Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto był w Polsce w 2020 r., podobnie jak w czterech poprzednich latach, szybszy niż cen towarów i usług konsumpcyjnych (6,2%

products, the prices of food and non-alcoholic beverages increased (4.7% vs. 4.9%). The increase in the prices of alcoholic beverages and tobacco products was much higher (4.4% vs. 1.3% a year ago). After the reductions seen in the previous two years, prices were raised in communication (3.6% vs. a decrease of 0.7% in 2019). Prices for recreation and culture (2.8% vs. 2.6% a year ago) and furnishings, household equipment and routine household maintenance (1.0% vs. 0.7%) rose faster than a year ago. Price increases (2.9% vs. 1.4% a year ago) were also recorded for other goods and services, with the largest increases in financial services provided by banks and other institutions (28.2% vs. a 1.8% decline a year ago), services of hairdressing salons and personal grooming establishments (11.1% after a 5.1% increase in 2019) and social protection (10.8% vs. a 4.9% increase a year ago). Prices related to transport, on the other hand, decreased (by 5.6%) after increases recorded in the previous three years. Clothing and footwear also cheapened in the following year (by 2.6%). The average monthly rate of increase in consumer prices in 2020 was slower than a year ago (0.20% vs. 0.28%), with the highest rate recorded in products related to the housing, water, electricity, gas and other fuels (0.60%), restaurants and hotels and education (0.46% each), health (0.42%) and food and non-alcoholic beverages (0.07%). Prices for transport and clothing and footwear decreased (at an average monthly rate of 0.49% and 0.35% respectively). Much faster changes in the prices of services than of goods widened the difference in their growth rates observed since 2015; the prices of services increased by 16.5% over this period, while those of goods increased by 6.3%.

Prices, according to the harmonized index of consumer prices (HICP), in Poland in 2020 were higher by 3.7% (by 2.1% in 2019) compared to the previous year. This was the highest increase among the EU countries. Although prices rose in most EU countries, they did so more slowly than in the previous year. On average in the EU, consumer prices rose by 0.7% (by 1.4% a year earlier), i.e. much below the inflation target set by the European Central Bank (2.0%). The second country with the highest HICP was Hungary (up 3.4%) and Czechia (up 3.3%). Prices declined mostly in Greece, Cyprus and Estonia (1.3%, 1.1% and 0.6% respectively).

Compared to 2015, the price increase measured by the harmonized index of consumer prices in Poland was 8.6%, while the EU average was 5.8%. During this period, inflation affected consumers most in Hungary, where a 13.2% price increase was recorded, as well as in Czechia (by 11.4%), Romania (by 10.7%) and Lithuania (10.6%). Among other EU countries, only Cyprus recorded price decrease during this period (by 0.3%).

The increase in average monthly gross wages and salaries in Poland in 2020, as in the previous four years, was faster than the increase in prices of consumer goods and services

wobec 3,4%), w związku z czym **siła nabywcza płac** wzrosła, choć w mniejszym stopniu niż rok wcześniej (odpowiednio: 7,2% i 2,3%). Więcej za przeciętne wynagrodzenie można było kupić m.in. sprzętu telekomunikacyjnego, paliwo do prywatnych środków transportu, sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i służącego do przetwarzania informacji oraz odzieży, których ceny spadły. Siła nabywcza płac wzrosła również w zakresie niektórych nośników energii (oprócz energii elektrycznej) oraz większości pozostałych towarów i usług, jak np. usług transportowych, towarów do wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz niektórych artykułów spożywczych. Siła nabywcza płac zmniejszyła się natomiast odnośnie do wywozu śmieci, jak również usług finansowych, lekarskich i stomatologicznych oraz fryzjerskich, kosmetycznych i pielęgnacyjnych, jak również w zakresie opieki społecznej i turystyki zorganizowanej w kraju.

Siła nabywcza emerytur i rent brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zwiększyła się w 2020 r. bardziej niż rok wcześniej (o 5,5% wobec 4,7%) i w związku z tym ich siła nabywcza wzrosła, jednak przy silniejszych niż przed rokiem podwyżkach cen towarów i usług konsumpcyjnych nabywanych przez gospodarstwa emerytów i rencistów, nie tak wysoko jak w 2019 r. (1,5% wobec 2,0%).

W 2020 r. pogorszyły się rynkowe uwarunkowania w zakresie opłacalności **produkcji rolniczej**. Spadek cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne (o 2,3%) i wzrost cen towarów i usług przez nie nabywanych (o 0,8%), spowodował, że wskaźnik relacji tych cen („nożyce cen”) wyniósł 96,9 i znacznie pogorszył się w porównaniu z rokiem poprzednim, kiedy ukształtował się na poziomie 112,1. Po dużym wzroście w roku poprzednim (o 14,4%) ceny produkcji roślinnej ponownie wzrosły (o 11,5%). Obniżyły się natomiast ceny produkcji zwierzęcej (o 4,0% po wzroście o 5,4% w 2019 r.). W skupie mniej płacono za większość zbóż, oprócz pszenicy i kukurydzy. Niższe niż w 2019 r. także były ceny skupu żywca rzeźnego, oprócz wołowego. Droższa w skupie niż przed rokiem była natomiast większość produktów sadowniczych.

Ze względu na obostrzenia związane z pandemią nie było możliwe zebranie informacji o cenach na targowiskach.

Spośród produktów na bieżąco zużywanych w rolnictwie, mniej niż w 2019 r. trzeba było zapłacić za energię elektryczną, paliwa i smary oraz nawozy i polepszacze gleby. Droższe było natomiast m.in. utrzymanie budynków i usługi weterynaryjne. Wzrosły również ceny większości produktów przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie, w tym zwłaszcza wyposażenie transportowe oraz maszyny i inne urządzenia.

W okresie od 2015 r. ceny produktów rolnych sprzedawanych rosły znacznie szybciej niż ceny towarów i usług nabywanych przez gospodarstwa indywidualne na bieżące cele produkcji rolniczej oraz inwestycyjne.

(6.2% vs. 3.4%), so the **purchasing power** of remuneration increased, although to a lesser extent than a year earlier (7.2% and 2.3%, respectively). The average salary could be used to buy more, including telecommunication equipment, fuel for private means of transport, audiovisual, photographic and information-processing equipment and clothing, the prices of which fell. The purchasing power of salaries increased also in the case of some energy carriers (except electrical energy) and most other goods and services, such as transport services, goods for furnishings, household equipment and routine household maintenance, and some foodstuffs. In contrast, the purchasing power lowered concerning refuse collection, financial services, medical and dental services, as well as services of hairdressing, salons and personal grooming establishments and personal protection and domestic package tourism.

The purchasing power of gross retirement and other pensions from non-agricultural social security system increased in 2020 more than a year earlier (5.5% vs. 4.7%) and thus their purchasing power increased, but with stronger increases than a year ago in the prices of consumer goods and services purchased by retiree and pensioner households, not as high as in 2019 (1.5% vs. 2.0%).

In 2020, the market conditions of **agricultural production** profitability worsened. Due to a decrease in prices of agricultural products sold by individual farms (by 2.3%) and increase in prices of goods and services purchased by them (by 0.8%), the ratio of these prices (“price gap”) amounted to 96.9 and significantly worsened compared to the previous year, when it was 112.1. After a large increase in the previous year (by 14.4%), prices of crop output increased again (by 11.5%). Animal output prices, on the other hand, declined (by 4.0% after a 5.4% increase in 2019). Procurement points paid less for most cereals, except for wheat and corn. Purchase prices for slaughter livestock, except beef, were also lower than in 2019. However, most horticultural products were more expensive than a year ago.

Due to pandemic restrictions, it was not possible to collect price information from marketplaces.

Among the products consumed on an ongoing basis in agriculture, less had to be paid for electricity, fuels and lubricants, and fertilizers and soil improvers than in 2019. However, building maintenance and veterinary services, among others, were more expensive. The prices of most products contributing to agricultural investment also increased, especially transport equipment and machinery and other equipment.

In the period since 2015, prices of agricultural products sold have risen much faster than prices of goods and services purchased by individual farms for current agricultural production and investment purposes.

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w 2020 r. obniżyły się (o 0,6%), po trzech latach malejącego z roku na rok wzrostu. Spadek zanotowano w przetwórstwie przemysłowym, w tym największy w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej. Znacząco obniżyły się także ceny produkcji metali oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych. Wzrosły natomiast ceny w pozostałych sekcjach przemysłu według PKD, w tym najczęściej w zakresie dostawy wody, gospodarowania ściekami i rekultywacji. Mniejszy niż rok wcześniej był wzrost cen wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Najbardziej podwyższono ceny dóbr inwestycyjnych, a mniej konsumpcyjnych nietrwałych i trwałych. Po wzrostach w 2019 r. spadły ceny dóbr zaopatrzeniowych oraz związanych z energią. Producenci podnieśli ceny większości wyrobów spożywczych objętych badaniem.

W stosunku do 2015 r. ceny producentów w przemyśle wzrosły o 5,7%, w tym szczególnie wysoko – w górnictwie i wydobywaniu (o 27,1%).

Ceny produkcji budowlano-montażowej w 2020 r. w porównaniu z rokiem poprzednim rosły wolniej niż przed rokiem (o 2,6% wobec 3,5%). W trzecim z kolei roku największe podwyżki cen zanotowano w budowie budynków (o 3,0%). Podniesiono także ceny budowy obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz robót budowlanych specjalistycznych. W porównaniu z 2015 r. ceny produkcji budowlano-montażowej były wyższe o 9,3%, w tym najczęściej – budowa budynków (o 10,4%).

Od 2017 r. rosną ceny wszystkich obiektów budowlanych objętych badaniem, w tym znacznie budowy budynku administracyjno-biurowego i budynku wielomieszkaniowego IV-kondygnacyjnego. W stosunku do 2015 r. spośród obiektów budowlanych najmniej podniesiono ceny budynku wolnostojącego jednorodzinne, bez podpiwniczenia. W 2020 r. wzrosły również **ceny** wszystkich badanych **obiektów drogowych**, w tym najbardziej budowy drogi gminnej/osiedlowej (klasy „L”) – o 2,4%. Od 2015 r. znaczny wzrost dotyczył autostrady (klasy „A”), a mniejszy – drogi miejskiej powiatowej (klasy „G”).

Ceny obiektów mostowych były także wyższe zarówno w odniesieniu do 2019 r., jak i do 2015 r.

Podwyżki **cen** przez podmioty świadczące usługi w zakresie **transportu i gospodarki magazynowej** były w 2020 r. nieco mniejsze niż przed rokiem (1,5% wobec 2,5%). Wzrost cen miał miejsce jednak we wszystkich działach transportu i gospodarki magazynowej. Mniej niż przed rokiem podniesiono ceny w zakresie w transportu lądowego i rurociągowego (1,4% wobec 2,5%), który ma duży udział w przychodach tego sektora gospodarki i największy wpływ na wskaźnik cen producentów usług w transporcie i gospodarce magazynowej ogółem. Znacznie natomiast podniesiono ceny w transporcie kolejowym pasażerskim międzymiastowym. Mniej niż w 2019 r. podwyższyły ceny podmioty prowadzące działalność pocztową i kurierską (o 1,2% wobec o 4,5%).

Prices of sold production of industry in 2020 decreased (by 0.6%), after three years of declining year-on-year growth. Declines were recorded in manufacturing, the largest in the production of coke and refined petroleum products. There were also significant declines in the prices of metals and chemicals and chemical products. On the other hand, the prices increased in the remaining divisions of industry according to PKD, most in the field of water supply, sewerage, waste management and remediation activities. The increase in the prices of manufacture and supply of electricity, gas, steam and air conditioning supply was smaller than the year before. The prices of capital goods increased the most, and those of consumer non-durable and durable goods increased less. Prices of supply and energy-related goods fell after increases in 2019. Manufacturers raised prices for most of the food products included in the survey.

Compared with 2015, producer prices in manufacturing rose 5.7%, with mining and quarrying particularly high (up 27.1%).

Prices of construction and assembly production in 2020, compared to the previous year, increased more slowly than the year before (2.6% vs. 3.5%). For the third consecutive year, the largest price increases were recorded in the construction of buildings (by 3.0%). Prices for the construction of civil engineering structures and specialized construction activities were also raised. Compared to 2015, the prices of construction and assembly production were higher by 9.3%, of which the most – the construction of buildings (by 10.4%).

As of 2017, all civil engineering constructions prices included in the survey are increasing, with the construction of an administrative and office and administrative building and a multi-family four-storey building increasing significantly. Compared to 2015, the prices of a detached single-family house, without basement increased the least among all building constructions. In 2020, the **prices** of all surveyed **road structures** also increased, with the construction of a communal/local road (class “L”) increasing the most – by 2.4%. Since 2015, a significant increase was for a motorway (class “A”), and a smaller one was for a district urban road (class “G”).

Bridge construction prices were also higher in comparison to both 2019 and 2015.

Increase in **prices of transportation and storage** service providers were slightly slower in 2020 than a year ago (1.5% vs. 2.5%). Price increases occurred however in all transportation and storage divisions. Less than a year ago, prices were raised in land transport and pipeline transport (1.4% vs. 2.5%), which accounts for a large share of revenue in this sector of the economy and has the largest impact on the producer price index for total transportation and storage services. In contrast, intercity passenger rail transport prices were raised significantly. Postal and courier operators increased prices less than in 2019 (1.2% vs. by 4.5%).

W porównaniu z 2015 r. ceny transportu i gospodarki magazynowej wzrosły o 8,7%, w tym najwyżej w działalności pocztowej i kurierskiej, ale także dotyczącej magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport.

W **telekomunikacji** w kolejnym roku zanotowano wzrost cen (o 2,2% wobec 1,1% przed rokiem). Podwyżki te nie zrównoważyły spadków w latach poprzednich i w związku z tym ceny uzyskiwane przez podmioty świadczące usługi telekomunikacyjne pozostały niższe od tych z 2015 r. (o 8,8%).

Ceny usług biznesowych w 2020 r. podwyższono w większości branż związanych z obsługą działalności gospodarczej. Ceny usług detektywistycznych i ochroniarskich, po relatywnie niskim wzroście w roku poprzednim, podniesiono najbardziej (o 7,3% wobec 3,5%). Wysoko podrożały również usługi związane z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni, a także związanych z zatrudnieniem. Obniżyły się, po stosunkowo dużych podwyżkach w ubiegłym roku, ceny usług w działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanych, produkcji filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz wynajmu i dzierżawy. Wszystkie usługi związane z obsługą działalności gospodarczej były w 2020 r. droższe niż w 2015 r. Koszty działalności gospodarczej podniósł w tym okresie najbardziej wysoki wzrost cen usług detektywistycznych i ochroniarskich (o 27,2%), a także związanych z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni (o 20,0%) oraz związanych z zatrudnieniem (o 14,3%). Od 2015 r. najmniej podniesiono ceny wynajmu i dzierżawy.

Wskaźniki **cen lokali mieszkalnych, odzwierciedlające zmiany w poziomach cen nieruchomości mieszkalnych (mierzone wskaźnikiem HPI)** w 2020 r. pokazały, że rynek mieszkaniowy w kolejnym roku był obszarem gospodarki z największą wzrostową dynamiką cen. Ceny lokali mieszkalnych wzrosły w ciągu roku jeszcze bardziej niż w 2019 r. (o 10,5% wobec 8,7%). Podobnie jak w czterech latach poprzednich bardziej rosły ceny lokali na rynku wtórnym niż pierwotnym, przy czym różnica pomiędzy dynamiką cen na rynku wtórnym a pierwotnym powiększyła się. W 2020 r. za lokal mieszkalny sprzedany na rynku wtórnym trzeba było zapłacić przeciętnie o 13,8% więcej niż w 2019 r. (o 10,4% przed rokiem). Nieco wolniej niż w 2019 r. rosły ceny lokali mieszkalnych na rynku pierwotnym (o 6,2% wobec 6,7%). Były jednak droższe niż na rynku wtórnym, przeciętnie o ok. 25,5%. Cena pojedynczego lokalu na rynku pierwotnym wyniosła 352,7 tys. zł, tj. o 26,1 tys. zł więcej niż w 2019 r. Najwyższą średnią cenę (382,7 tys. zł), podobnie jak w roku poprzednim zaobserwowano w miastach na prawach powiatu. Na rynku wtórnym, zakup lokalu mieszkalnego w 2020 r. kosztował nabywcę przeciętnie 281,0 tys. zł, tj. o 23,4 tys. zł więcej niż przed rokiem, a w miastach na prawach powiatu – 337,1 tys. zł (o 25,7 zł więcej). 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego

Compared to 2015, transportation and storage providers prices increased by 8.7%, with postal and courier services the highest, but also warehousing and support activities for transportation.

In **telecommunications**, price increases were recorded for another year (up 2.2% compared to 1.1% a year ago). These increases did not offset decreases in previous years and, as a result, the prices received by telecommunications providers remained lower than in 2015. (by 8,8%).

Business service prices in 2020 were increased in most of the business areas surveyed. Prices for security and investigation activities, after a relatively low increase in the previous year, were raised the most (by 7.3% vs. 3.5%). Prices of services to buildings and landscape activities and employment activities also rose high. The prices of the activities of travel agency, tour operator reservation service and related activities, as well as motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities, and also renting and leasing decreased, after relatively large increases last year. All business services were more expensive in 2020 than in 2015. Business costs were raised the most during this period by high price increases for security and investigation activities (up 27.2%), as well as buildings and landscape activities (up 20.0%) and employment activities (up 14.3%). Rental and leasing prices were raised the least since 2015.

In 2020, price indices of flats reflecting the changes in the levels of **residential property prices (HPI)** showed a growing trend in price increases in this area of the economy. Residential prices rose even more during the year than in 2019. (10.5% vs. 8.7%). As in the previous four years, prices of a flat in the secondary market grew more than in the primary market, with the difference between the price dynamics in the secondary and primary market widening. In 2020, an average 13.8% more had to be paid for a dwelling sold on the secondary market than in 2019 (by 10.4% a year ago). Slightly slower than in 2019 were the prices of flats on the primary market (6.2% vs. 6.7%). However, they were more expensive than in the secondary market, by about 25.5% on average. The average price of a single flat on the primary market amounted to PLN 352.7 thousand, i.e. by PLN 26.1 thousand more than in 2019. The highest average price (PLN 382.7 thousand), as in the previous year, was observed in cities with powiat status. In the secondary market, the purchase of a dwelling in 2020 cost the buyer on average PLN 281.0 thousand, i.e. PLN 23.4 thousand more than last year, and in cities with powiat status – PLN 337.1 thousand (by PLN 25.7 more). 1 m² of usable floor area of a flat sold in 2020 on the primary market was by PLN 1936 more expen-

sprzedanego w 2020 r. na rynku pierwotnym był o 1936 zł droższy od sprzedanego na rynku wtórnym (6212 zł wobec 5276 zł).

W okresie od 2015 r. ceny nieruchomości mieszkalnych zwiększyły się o 35,4%, w tym mniej na rynku pierwotnym (o 24,7%) niż na rynku wtórnym (44,7%).

W 2020 r. odnotowano dalszy, choć nieco mniejszy niż przed rokiem, wzrost **cen nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli**, mierzony wskaźnikami OOH (4,1% wobec 4,5%). Ceny związane z nabyciem mieszkania lub domu wzrosły nieco mniej niż rok wcześniej o 4,3% (o 4,9% w 2019 r.), podczas gdy opłaty związane z posiadaniem mieszkania lub domu wzrosły bardziej niż przed rokiem – o 3,6% (wobec 2,7% w 2019 r.). Podobnie jak w latach poprzednich najwięcej wzrosły ceny istniejących mieszkań i domów nowo nabytych przez osoby prywatne na swoje cele mieszkaniowe od podmiotów innych niż gospodarstwa domowe – o 13,8% (o 10,4% w 2019 r.). Ceny zakupu nowego mieszkania wzrosły nieco wolniej niż przed rokiem (o 6,2% wobec 6,7% w 2019 r.). W odniesieniu do 2015 r. ceny nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli zwiększyły się o 15,0%, przy czym ceny nabywania mieszkań i domów wzrosły o 16,0%, a opłaty związane z ich posiadaniem – o 11,0%. Wskaźnik cen w grupie Istniejące mieszkania i domy nowo nabyte przez gospodarstwa domowe, podniósł się w 2020 r. w stosunku do 2015 r. do poziomu 144,7. Znacznie podrożał także w tym okresie zakup nowych mieszkań i domów (o 24,7%) oraz większe naprawy i czynności konserwacyjne związane z posiadaniem nieruchomości (o 10,5%).

W 2020 r. nastąpiła dalsza deprecjacja złotego w stosunku do ważniejszych walut obcych, w tym franka szwajcarskiego, euro i funta brytyjskiego, co nadal sprzyjało polskim eksporterom i w konsekwencji wpłynęło na zwiększenie dodatniego salda obrotów w handlu zagranicznym. Mniejsza niż przed rokiem była aprecjacja dolara amerykańskiego wobec waluty polskiej. W okresie od 2015 r. kurs złotego najbardziej stracił wobec korony czeskiej i euro. Eksport wzrósł o 3,8%, a nieco mniejszy niż w 2019 r. był import – o 0,3%. Wolniej niż przed rokiem rosły **ceny transakcyjne** w eksporcie (o 2,8% wobec 3,1%), a w imporcie spadły (o 0,5% wobec wzrostu o 1,8% w 2019 r.), w związku z czym wskaźnik „terms of trade” ukształtował się na bardziej korzystnym niż rok wcześniej poziomie (103,3 wobec 101,3). Podobną tendencję obserwowano w przypadku wskaźnika „terms of trade” w obrotach towarowych z krajami Unii Europejskiej (101,5 wobec 100,5), a w obrotach towarowych z krajami Europy Środkowo-Wschodniej warunki handlowe mierzone „terms of trade” jeszcze bardziej się poprawiły (127,0 wobec 104,7). Opłaczalne relacje cenowe Polska uzyskała w handlu z głównymi partnerami: Niemcami i Francją, ale także Rosją i Czechami, niekorzystne natomiast – z Wielką Brytanią i Włochami. Od 2015 r. bardziej wzrosły ceny transakcyjne w eksporcie (o 6,6%) niż imporcie (o 5,9%). W okresie od 2015 r. ceny towarów eksportowanych wzrosły o 9,6%,

świeższe niż to sprzedane na rynku wtórnym (PLN 6212 vs. PLN 5276).

In the period from 2015, residential property prices increased by 35.4%, of which less in the primary market (by 24.7%) than in the secondary market (44.7%).

In 2020, there was also continued growth in **prices of owner-occupied housing** according to OOH indices, although slightly smaller than a year ago (4.1% vs. 4.5%). Prices associated with the dwelling purchase grew slightly less than a year earlier – by 4.3% (by 4.9% in 2019) while charges associated with ownership of dwellings increased more than a year ago, up 3.6% (versus 2.7% in 2019). As in previous years, prices of existing dwellings newly purchased by individuals for their housing purposes from entities other than households increased the most, by 13.8% (up 10.4% in 2019). Prices for new dwelling purchases increased at a slightly slower rate than a year ago (up 6.2% vs. 6.7% in 2019). Relative to 2015, prices of owner-occupied housing increased by 15.0%, with purchase prices of apartments and houses increasing by 16.0% and ownership fees increasing by 11.0%. The price index for the group Existing dwellings new to household, rose 144.7 in 2020 compared to 2015. The purchase of new dwellings (up 24.7%) and major repairs and maintenance related to property ownership (up 10.5%) also became significantly more expensive during this period.

In 2020, there was a further depreciation of the Polish zloty against major foreign currencies, including the Swiss franc, the Euro and the British pound, which continued to favor Polish exporters and consequently increased the positive foreign trade balance. The appreciation of the US dollar against the Polish currency was less pronounced than a year ago. In the period from 2015, the zloty exchange rate lost the most against the Czech koruna and the Euro. Exports increased by 3.8%, and imports were slightly lower than in 2019 – by 0.3%. **Transaction prices** in exports grew more slowly than a year ago (by 2.8% vs. 3.1%), and in imports they fell (by 0.5% vs. an increase of 1.8% in 2019), as a result of which the „terms of trade” index was at a more favorable level than a year ago (103.3 vs. 101.3). A similar trend was observed in the case of the “terms of trade” indicator in the trade of goods with the countries of the European Union (101.5 against 100.5), and in the trade of goods with the countries of Central and Eastern Europe measured by “terms of trade” improved even more (127.0 against 104.7). Poland achieved profitable price relations in trade with its main partners: Germany and France, but also Russia and Czechia, while unfavorable ones – with the UK and Italy. Since 2015, export transaction prices have increased more (by 6.6%) than import prices (by 5.9%). In the period since 2015, the prices of exported goods increased by 9.6%, while imported goods increased by 5.4%,

podczas gdy importowanych o 5,4%, stąd „terms of trade” był korzystny dla polskiego handlu zagranicznego (104,0).

Poza inflacją, której stopa według wskaźnika HICP, była w Polsce najwyższą w 2020 r. w **Unii Europejskiej, dynamika cen w innych obszarach gospodarki w kraju na tle pozostałych krajów członkowskich**, pokazywała większą niż przeciętna w UE tendencję wzrostową lub mniejszy spadek cen, jak przykładowo w rolnictwie.

Ceny produkcji dla rolnictwa w krajach UE w 2020 r. obniżyły się (o 0,9% po wzroście w 2019 r. o 1,6%), jednak pozostały wyższe w stosunku do roku 2015 (o 3,7%). Podobnie jak w 2019 r., najwyższy wzrost cen środków produkcji rolnej w UE odnotowano na Węgrzech (o 1,3%), a największy spadek zanotowała Finlandia i Słowacja (po 3,6%). W Polsce, tak jak i Łotwie ceny środków produkcji dla rolnictwa obniżyły się tak samo jak przeciętnie w UE. Wolniejszy niż w 2019 r., był w UE wzrost cen produktów przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie (o 1,7% wobec 2,1%), a ceny produktów na bieżąco zużywanych w rolnictwie spadły (o 1,5% po wzroście o 1,5% przed rokiem). Ceny płacone za produkty na bieżąco zużywane w rolnictwie obniżono w większości krajów UE, w tym najbardziej w Finlandii (o 5,4%), a mniej w Polsce (o 1,1%). Ceny produktów na bieżąco zużywanych w rolnictwie wzrosły tylko na Malcie, Węgrzech i we Włoszech. Ceny produktów przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie wzrosły w większości krajów UE, przy czym najbardziej w Rumunii (o 13,9%), a najmniej – w Chorwacji (o 0,1%). W Polsce ich wzrost wyniósł 3,4%. Spośród czterech krajów UE, które zanotowały spadek cen, najbardziej obniżyła ceny tych produktów Dania (o 0,7%) i Belgia (o 0,6%). W 2020 r. wśród środków produkcji rolnej najszybciej w UE rosły ceny obsługi maszynowej i usług weterynaryjnych, a w Polsce – ceny utrzymania budynków i maszyny rolnicze. Zarówno w UE, jak i w Polsce obniżyły się w stosunku do roku poprzedniego najbardziej ceny energii elektrycznej i produktów naftowych oraz nawozów mineralnych i chemicznych, przy czym spadek cen tych produktów był w Polsce znacząco mniejszy niż średni w UE. **Ceny produktów rolnych** w 2020 r. obniżyły się zarówno w UE, jak i w Polsce (odpowiednio o 0,3% i 0,5%). Pozostałe kraje UE wykazywały różnokierunkową dynamikę cen, przy czym najgłębszy spadek cen zanotowała Holandia (o 5,2%), a najwyższy wzrost – Bułgaria (o 8,4%). Obniżki cen tak w UE, jak i w Polsce dotyczyły produktów zwierzęcych (w UE – o 2,1%, a w Polsce – o 3,4%), podczas gdy ceny produktów roślinnych podobnie jak w poprzednich latach – rosły (w UE – 1,3%, w Polsce – o 2,5%). W stosunku do 2015 r. ceny zarówno produktów roślinnych, jak i zwierzęcych były w UE i w Polsce wyższe.

W 2020 r. **ceny producentów w przemyśle** obniżyły się w UE przeciętnie o 2,2% (po wzroście w 2019 r. o 0,7%), w tym najbardziej w Irlandii (o 9,0%) i Litwie (o 8,9%). W Polsce, według metodologii Eurostatu, ich spadek był znacznie mniejszy – o 0,5%. W niektórych krajach producenci w przemyśle podnieśli ceny, w tym najwięcej na Węgrzech (o 4,3%).

hence the “terms of trade” was favorable for Polish foreign trade (104.0).

In addition to inflation, the rate of which, according to the HICP, was the highest in 2020 in the **European Union, the price dynamics of other areas of the economy in Poland, compared to other member states**, also showed an upward trend or a smaller decline in prices, such as in agriculture than the EU average.

Prices of the means of production for agriculture in 2020 decreased (by 0.9% after a 1.6% increase in 2019), but remained higher compared to 2015 (by 3.7%). As in 2019, the highest increase in agricultural input prices in the EU was recorded in Hungary (by 1.3%), while Finland and Slovakia recorded the largest decrease (by 3.6% each). In Poland, as in Latvia, agricultural input prices decreased as much as average in the EU. Slower than in 2019, was in the EU the increase in prices of products contributing to investment in agriculture (by 1.7% against 2.1%), and prices of products consumed on an ongoing basis in agriculture decreased (by 1.5% after an increase of 1.5% a year ago). Prices paid for products currently consumed in agriculture were reduced in most EU countries, most notably in Finland (by 5.4%), and less in Poland (by 1.1%). Prices for products currently consumed in agriculture increased only in Malta, Hungary and Italy. Prices of products contributing to investment in agriculture increased in most EU countries, with the highest increase in Romania (by 13.9%), and the lowest in Croatia (by 0.1%). In Poland, their growth amounted to 3.4%. Among the four EU countries, which recorded a decrease in prices, Denmark (by 0.7%) and Belgium (by 0.6%) decreased the most. Among agricultural inputs, prices of machinery maintenance and veterinary services rose fastest in the EU in 2020, while prices of building maintenance and agricultural machinery rose fastest in Poland. Both in the EU and in Poland, the prices of electricity and petroleum products as well as mineral and chemical fertilizers decreased the most compared to the previous year, but the decrease in the prices of these products was significantly smaller in Poland than the EU average. **Prices of agricultural products** in 2020 decreased in both the EU and Poland (by 0.3% and 0.5% respectively). The remaining EU countries showed different price dynamics, with the deepest price decrease recorded in the Netherlands (by 5.2%) and the highest increase in Bulgaria (by 8.4%). Price decreases both in the EU and in Poland concerned animal output (in the EU – by 2.1%, and in Poland – by 3.4%), while prices of crop output, as in previous years – increased (in the EU – by 1.3%, in Poland – by 2.5%). Compared to 2015, prices of both crop and animal output were higher in the EU and Poland.

In 2020, **producer prices in industry** declined by an average of 2.2% in the EU (after rising by 0.7% in 2019), with the largest declines in Ireland (by 9.0%) and Lithuania (by 8.9%). In Poland, according to Eurostat methodology, their decline was much smaller – by 0.5%. In some countries, manufacturers in the industry raised prices, the most in Hungary (by 4.3%).

W okresie od 2015 r. ceny producentów w przemyśle podwyższono w UE średnio o 1,9%, przy czym ich dynamika w poszczególnych krajach była różnokierunkowa. Ceny te wzrosły najbardziej na Węgrzech (o 14,1%), a najgłębszy spadek zanotowała w tym okresie Irlandia (o 13,2%). W Polsce wzrost cen producentów w przemyśle w stosunku do 2015 r. był większy niż przeciętny w UE, tj. 5,5%. Spośród głównych **grupowań przemysłowych**, w 2020 r. najbardziej obniżyły się, zarówno w UE, jak i w Polsce, ceny dóbr związanych z energią, przy czym ich spadek w kraju był znacznie mniejszy niż przeciętny w UE (odpowiednio o 11,6% i 5,9%). Wzrost cen dóbr konsumpcyjnych trwałych był w Polsce mniejszy niż średni w UE (odpowiednio 0,4% i 1,0%), natomiast większy w zakresie dóbr inwestycyjnych (2,1% wobec 0,7% w UE).

Ceny producentów usług według wskaźnika SPPI, w 2020 r. wzrosły przeciętnie w UE o 0,9 % w porównaniu z poprzednim rokiem. Podwyżki cen odnotowała większość krajów, w tym największe – Słowacja (o 2,3%) oraz Niemcy i Polska (po 1,7%). Ceny usług obniżyli tylko producenci litewscy i chorwaccy.

Wzrost **cen nieruchomości mieszkalnych** w 2020 r. mierzony wskaźnikiem HPI, przyspieszył w UE w porównaniu z 2019 r. Wyższe ceny zanotowały wszystkie kraje oprócz Cypru (spadek o 0,2%). Najwięcej ceny wzrosły w Luksemburgu (o 14,5%) i w Polsce (o 10,5%). W stosunku do 2015 r. nieruchomości mieszkalne były znacznie droższe we wszystkich krajach UE, przy przeciętnym wzroście o 26,9%. Największe podwyżki zanotowano na Węgrzech (o 78,6%). W tym okresie w Polsce ceny podniesiono o 35,4%.

Nieco wolniejszy niż przed rokiem wzrost wystąpił w 2020 r. w UE w zakresie **cen nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli** (o 2,6% wobec 3,3%). Ceny podniesiono najbardziej w Portugalii (o 11,0%) i Luksemburgu (o 10,6%). Obniżyły się nieco ceny w Szwecji (o 0,6%) i na Cyprze (o 0,5%). W Polsce, w drugim z kolei roku wzrost cen tych nieruchomości (o 4,1%) był wyższy od przeciętnego w UE. Ceny nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli były we wszystkich 26 krajach obliczających wskaźnik OOH (Grecja nie podaje tego wskaźnika) wyższe w 2020 r. w stosunku do 2015 r. przeciętnie o 15,5%. Najbardziej w tym okresie podniesiono ceny na Węgrzech (o 38,3%), Luksemburgu (o 34,8%) i Portugalii (o 32,7%). W Polsce ceny tych nieruchomości wzrosły od 2015 r. o 15,0%, tj. nieco wolniej niż średnio w UE.

In the period from 2015, industrial producer prices increased by 1.9% on average in the EU, with different dynamics across countries. These prices increased the most in Hungary (by 14.1%), and the deepest decrease was recorded in Ireland during this period (by 13.2%). In Poland, the increase in industrial producer prices compared to 2015 was higher than the EU average, i.e. 5.5%. Among the main **industrial groupings**, the prices of energy-related goods decreased the most in 2020, both in the EU and in Poland, with their decrease in the country being much smaller than the EU average (by 11.6% and 5.9%, respectively). The increase in the prices of consumer durable goods was lower in Poland than the EU average (0.4% and 1.0%, respectively), while it was higher in the case of capital goods (2.1% compared to 0.7% in the EU).

In 2020, **service producer prices** by SPPI index rose on average in the EU by 0.9% compared to the previous year. Price increases were recorded by most countries, with the largest in Slovakia (by 2.3%) and Germany and Poland (1.7% each). Only Lithuanian and Croatian producers decreased their prices.

Residential property price growth in 2020, measured by the HPI, accelerated in the EU compared to 2019. Higher prices were recorded by all countries except Cyprus (down 0.2%). Prices increased the most in Luxembourg (up 14.5%) and Poland (up 10.5%). Compared to 2015, residential property was significantly more expensive in all EU countries, with an average increase of 26.2%. The highest increases were recorded in Hungary (by 78.6%). In Poland, prices were raised by 35.4% during this period.

A slightly slower increase than a year ago occurred in the EU in 2020 for **owner-occupied housing prices** (up 2.6% vs. 3.3%). Prices were raised most in Portugal (by 11.0%) and Luxembourg (by 10.6%). Prices fell slightly in Sweden (by 0.6%) and Cyprus (by 0.5%). In Poland, for the second consecutive year, the increase in these property prices (by 4.1%) was higher than the EU average. Prices of owner-occupied housing were in all 26 countries calculating the OOH index (Greece does not report it) 15.5% higher on average in 2020 compared to 2015. Hungary (up 38.3%), Luxembourg (up 34.8%) and Portugal (up 32.7%) increased prices the most during this period. In Poland, these property prices have increased by 15.0% since 2015, slightly slower than the EU average.

Rozdział 1

Chapter 1

Podstawowe kategorie makroekonomiczne

Main macroeconomic categories

Rozwój polskiej gospodarki w 2020 r. przebiegał pod wpływem obostrzeń wprowadzanych w związku z pandemią SARS-CoV-2, co skutkowało słabszą niż poprzednich latach dynamiką w większości podstawowych obszarów działalności gospodarczej. W rezultacie po raz pierwszy od okresu transformacji nastąpił spadek produktu krajowego brutto, spowodowany głównie obniżeniem popytu krajowego, zarówno konsumpcyjnego, jak i inwestycyjnego. Jednocześnie utrzymał się wzrost cen we wszystkich podstawowych kategoriach makroekonomicznych.

The development of the Polish economy in 2020 took place under the influence of restrictions introduced in connection with the SARS-CoV-2 pandemic, which resulted in weaker dynamics in most main areas of economic activity than in previous years. As a result, gross domestic product declined for the first time since the transition period, mainly due to a reduction in domestic demand, both in terms of consumption and investment. At the same time, price growth in all main macroeconomic categories was maintained.

Tablica 1. Wskaźniki cen podstawowych kategorii makroekonomicznych

Table 1. Price indices of main macroeconomic categories

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				2010 = = 100	2015 = = 100	
Produkcja globalna Output	99,8	102,2	101,8	102,4	101,9	116,7	108,3
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	99,8	102,9	102,5	101,3	100,3	114,7	107,0
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	100,4	101,9	101,1	103,2	104,1	119,7	111,1
Popyt krajowy Domestic demand	100,1	101,8	101,7	102,5	102,8	115,8	109,2
spożycie final consumption expenditure	99,8	102,2	102,0	102,6	103,2	119,2	110,1
w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych of which households sector	99,5	102,0	101,6	102,3	103,2	117,2	108,9
akumulacja brutto gross capital formation	101,0	100,3	100,6	102,4	100,9	104,2	105,2
w tym nakłady brutto na środki trwałe of which gross fixed capital formation	101,0	100,1	101,3	102,4	101,2	106,2	106,2
Nakłady inwestycyjne Investment outlays	101,1	99,4	101,6	102,9	101,6	107,4	106,8
w tym budynki i budowle of which buildings and structures	99,8	100,6	102,6	103,4	102,5	108,1	109,2

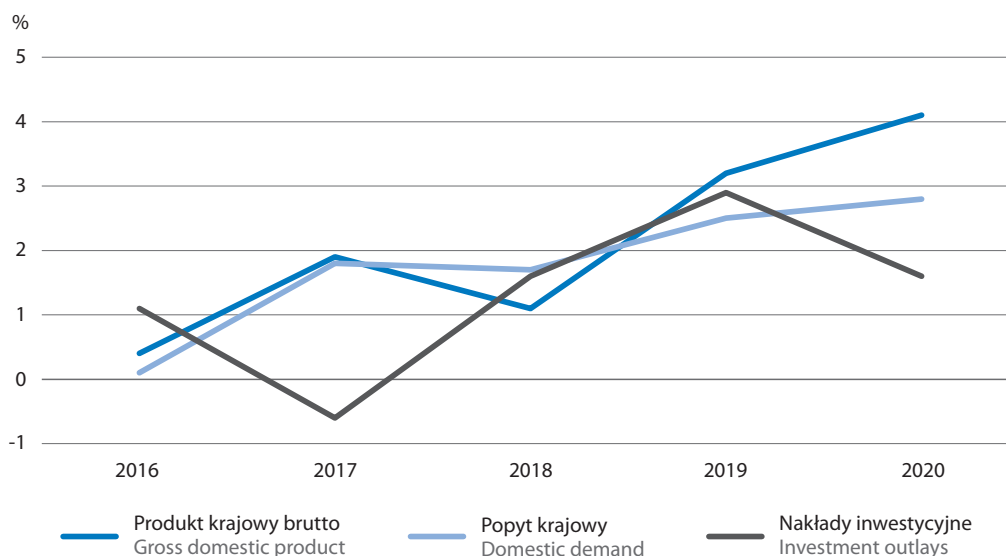
Wskaźnik cen produktu krajowego brutto ukształtował się na poziomie 104,1 i był o 0,9 p. proc. wyższy niż w 2019 r. W tempie szybszym niż przed rokiem rosły także ceny popytu krajowego – o 2,8% wobec 2,5%, w tym ceny spożycia – o 3,2% wobec 2,6%. Ceny akumulacji wzrosły o 0,9%, a ceny nakładów inwestycyjnych – o 1,6% (w 2019 r. odpowiednio o: 2,4% i 2,9%).

The price index of gross domestic product reached the level of 104.1 and it was by 0.9 percentage points higher than in 2019. The prices of domestic demand also increased at a faster rate than a year ago – by 2.8% vs. 2.5%, including final consumption expenditure – by 3.2% vs. 2.6%. Gross capital formation prices increased by 0.9%, and investment outlays prices – by 1.6% (in 2019 respectively by: 2.4% and 2.9%).

W odniesieniu do 2015 r. najbardziej wzrosły ceny produktu krajowego brutto (o 11,1%), a najmniej – ceny akumulacji (o 5,2%).

In comparison to 2015, the prices of gross domestic product grew the most (by 11.1%) and the least – the prices of capital formation (by 5.2%).

Wykres 1. Zmiany cen podstawowych kategorii makroekonomicznych w stosunku do roku poprzedniego
Chart 1. Changes in prices of main macroeconomic categories compared to the previous year

W 2020 r. wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ukształtował się na poziomie 103,4 (w 2019 r. – 102,3) i był o 0,1 p. proc. wyższy od poziomu założonego w ustawie budżetowej. Ceny usług rosły w tempie ponad trzykrotnie szybszym niż ceny towarów (6,9% wobec 2,1%). Wyższe ceny odnotowano we wszystkich grupach towarów i usług konsumpcyjnych, z wyjątkiem transportu oraz odzieży i obuwia (spadek odpowiednio o: 5,6% i 2,6%). Szybciej niż w 2019 r. rosły ceny związane z mieszkaniem (5,8% wobec 1,4%), restauracjami i hotelami (5,8% wobec 4,4%), edukacją (5,4% wobec 3,6%), zdrowiem (4,8% wobec 3,2%), rekreacją i kulturą (2,8% wobec 2,6%), a także ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (4,4% wobec 1,3%) oraz innych towarów i usług (2,9% wobec 1,4%). Nieznacznie wolniej rosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (4,7% wobec 4,9%). Wzrost cen notowano także w zakresie łączności (o 3,6%, po spadku o 0,7% w 2019 r.).

In 2020, the consumer price index amounted to 103.4 (in 2019 – 102.3) and it was 0.1 percentage point higher than the level assumed in the Budget Act. Prices of services grew at a rate more than three times faster than prices of goods (6.9% vs. 2.1%). Higher prices were recorded in all groups of consumer goods and services, except for transport and clothing and footwear (down by 5.6% and 2.6% respectively). Prices related to housing (5.8% vs. 1.4%), restaurants and hotels (5.8% vs. 4.4%), education (5.4% vs. 3.6%), health (4.8% vs. 3.2%), recreation and culture (2.8% vs. 2.6%), and prices of alcoholic beverages and tobacco (4.4% vs. 1.3%) and other goods and services (2.9% vs. 1.4%) rose faster than in 2019. The prices of food and non-alcoholic beverages grew slightly slower (4.7% vs. 4.9%). Price increases were also recorded in communications (up 3.6%, following a decrease of 0.7% in 2019).

W porównaniu z 2015 r. ceny usług konsumpcyjnych rosły znacznie szybciej niż ceny towarów (16,5% wobec 6,3%).

Compared to 2015, prices of consumer services grew much faster than prices of goods (16.5% vs. 6.3%).

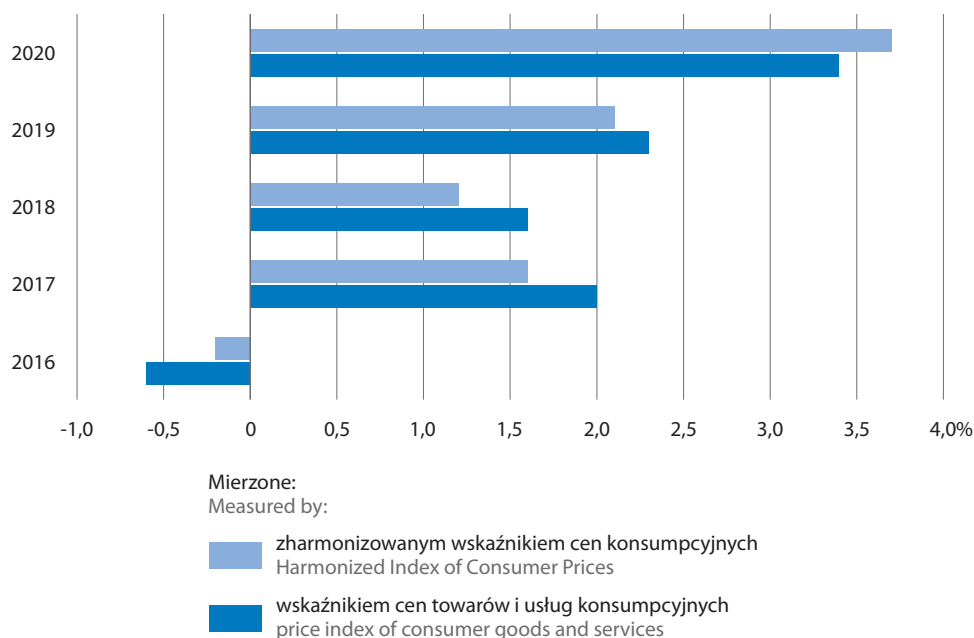
W 2020 r. średnie miesięczne tempo wzrostu cen konsumpcyjnych było wolniejsze od notowanego przed rokiem (0,20% wobec 0,28%), przy czym w 1., 2. i 4. kwartale wynosiło odpowiednio 0,27%, 0,10% i 0,10%. W 3. kwartale ceny obniżały się w tempie 0,03%. Najwyższe średnie miesięczne tempo wzrostu cen notowano w grupach: użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (0,60%), restauracje i hotele i edukacja (po 0,46%) oraz zdrowie (0,42%). W zakresie transportu oraz odzieży i obuwia ceny obniżały się w tempie wynoszącym odpowiednio 0,49% i 0,35%.

In 2020, the average monthly growth rate of consumer prices was slower than that recorded a year ago (0.20% vs. 0.28%), with 0.27%, 0.10% and 0.10% in Q1, Q2 and Q4, respectively. In Q3, prices declined at a rate of 0.03%. The highest average monthly price growth rates were recorded in the groups: housing, water, electricity, gas and other fuels (0.60%), restaurants and hotels and education (0.46% each) and health (0.42%). In transport and clothing and footwear prices decreased at a rate of 0.49% and 0.35% respectively.

Ceny mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych (HICP) w 2020 r. wzrosły o 3,7% (w 2019 r. – o 2,1%), przy notowanym przeciętnym wzroście tych cen w Unii Europejskiej o 0,7% (o 1,4% w 2019 r.). W porównaniu z 2015 r. wzrost cen według wskaźnika HICP w Polsce wyniósł 8,6%, a przeciętnie w UE – 5,8%.

The prices measured by the harmonized index of consumer prices (HICP) increased in 2020 by 3.7% (in 2019 – by 2.1%) with the average price increase in the European Union by 0.7% (by 1.4% in 2019). Compared to 2015, the price increase, according to the harmonized index of consumer prices in Poland, was 8.6%, while it was 5.8% in the EU on average.

Wykres 2. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego
Chart 2. Changes in prices of consumer goods and services compared to the previous year

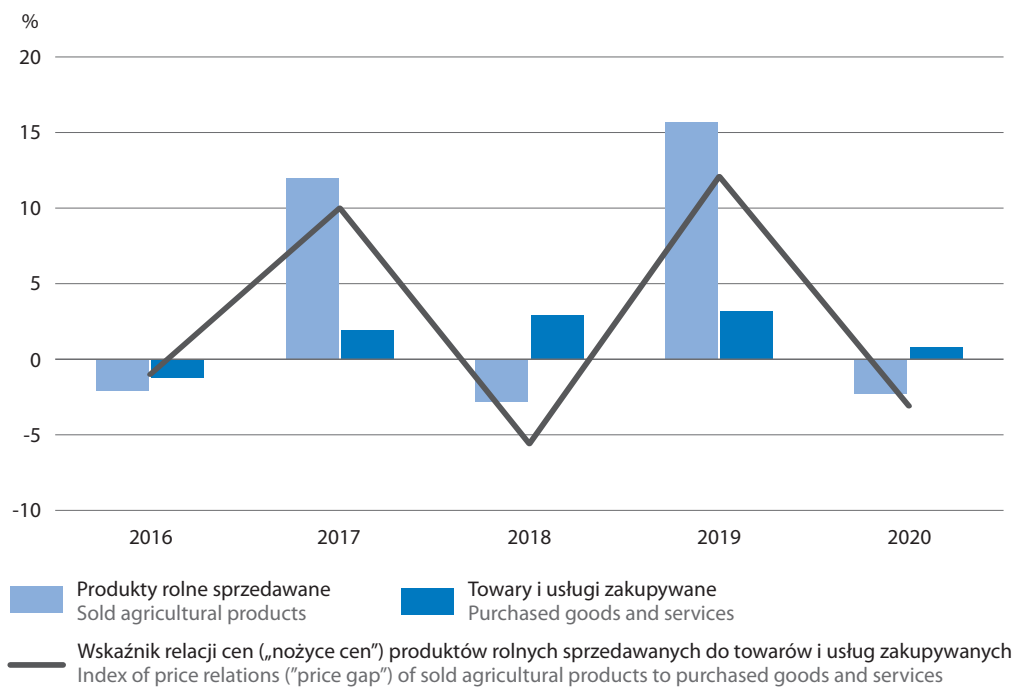

W 2020 r., w wyniku szybszego wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto niż cen towarów i usług konsumpcyjnych (6,2% wobec 3,4%), wzrosła siła nabywczą płac. Relatywnie taniej można było nabyć m.in. sprzęt telekomunikacyjny, paliwa do prywatnych środków transportu (w tym olej napędowy, benzynę i gaz ciekły), sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny, odzież i obuwie, nośniki energii (w tym gaz, opał i energię ciepłą), usługi transportowe oraz wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego. Wzrost siły nabywczej notowano także w odniesieniu do niektórych towarów żywnościowych, w tym masła, warzyw, mięsa drobiowego i wołowego, jaj, serów i twarogów, jogurtów, śmietany oraz makaronów i produktów makaronowych. Relatywnie droższe były natomiast m.in. usługi wywozu śmieci, usługi finansowe świadczone przez banki i inne instytucje, usługi lekarskie, stomatologiczne, fryzjerskie, kosmetyczne i pielęgnacyjne, energia elektryczna oraz niektóre artykuły spożywcze, takie jak owoce, wędliny, pieczywo, mięso wieprzowe, ryż, mleko, cukier oraz kasze.

In 2020, as a result of the faster growth of average monthly gross wages and salaries than the rise in prices of consumer goods and services (6.2% vs. 3.4%), the purchasing power of wages and salaries increased. It was relatively cheaper to purchase, among others, telecommunication equipment, fuel for private means of transport (including diesel, petrol and LPG), audiovisual, photographic, and IT equipment, clothes and footwear, energy carriers (including gas, fuel and heating energy), transport services and furnishings, household equipment and routine household maintenance. An increase in the purchasing power was also recorded for some food products, including butter, vegetables, poultry and beef, eggs, cheese and curd, yoghurt, cream, and pasta and pasta products. On the other hand, relatively more expensive were: refuse collection, financial services provided by banks and other institutions, and also medical, dental, hairdressing, beauty and personal care services, electricity and certain foodstuffs such as fruit, cold cuts, bread, pork, rice, milk, sugar and groats.

Wykres 3. Zmiany cen produktów rolnych sprzedawanych oraz towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w stosunku do roku poprzedniego

Chart 3. Changes in prices of sold agricultural products and of goods and services purchased by private farms compared to the previous year

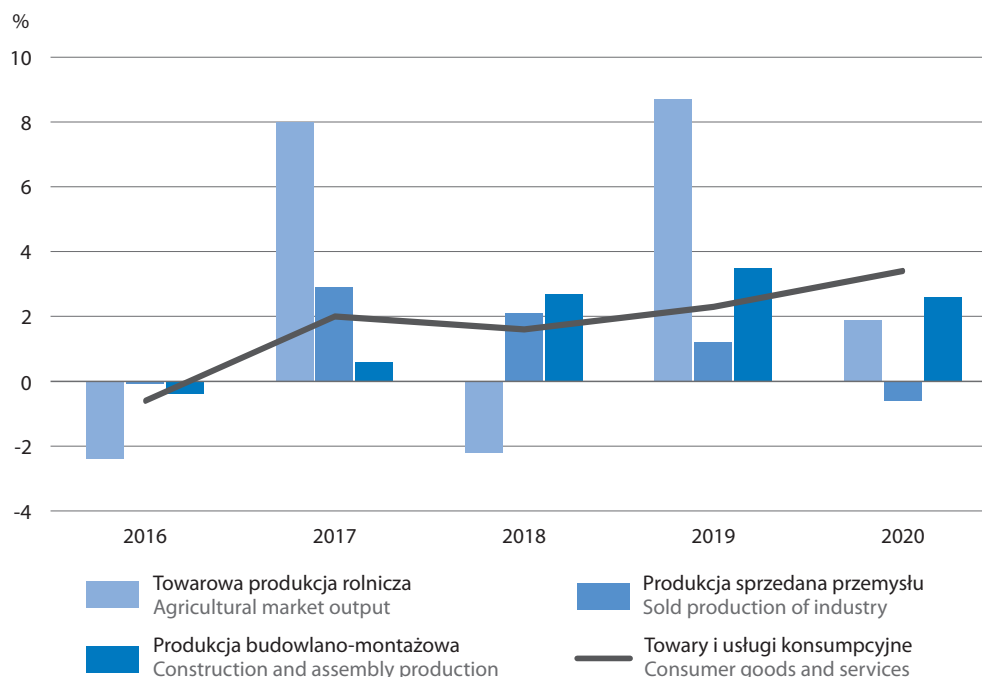
W 2020 r. pogorszyły się rynkowe uwarunkowania w zakresie produkcji rolniczej. Na skutek spadku cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne (o 2,3%) oraz wzrostu cen towarów i usług przez nie nabywanych (o 0,8%), wskaźnik relacji tych cen („nożyce cen”) ukształtował się na niekorzystnym poziomie (96,9 wobec 112,1 w 2019 r.).

W porównaniu z 2015 r. wzrost cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne był ponad trzykrotnie większy (20,4%) niż cen towarów i usług przez nie nabywanych (6,6%).

Market conditions for agricultural production worsened in 2020. As a result of a decrease in the prices of agricultural products sold by private farms (by 2.3%) and an increase in the prices of goods and services purchased by them (by 0.8%), the price relative index („price gap”) was formed at an unfavourable level (96.9 vs. 112.1 in 2019).

Compared to 2015, growth in prices of agricultural products sold by private farms (20.4%) was more than three that of prices of goods and services purchased by them (6.6%).

Wykres 4. Zmiany cen w wybranych obszarach gospodarki narodowej w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 4. Price changes in selected areas of the national economy compared to the previous year

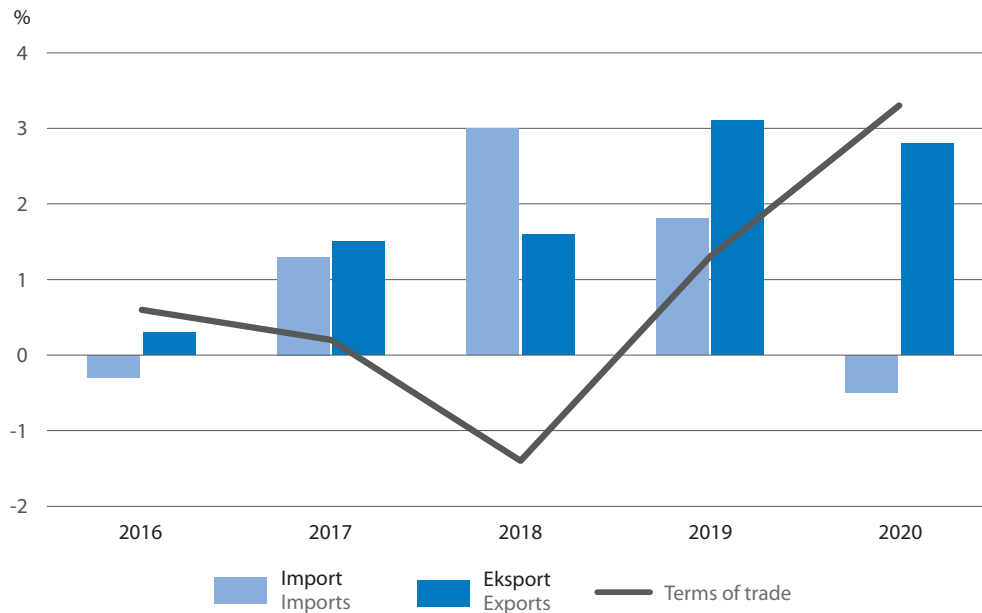
Po notowanym przez trzy kolejne lata wzroście, ceny produkcji sprzedanej przemysłu w 2020 r., obniżyły się o 0,6%, głównie na skutek spadku cen w przetwórstwie przemysłowym (o 1,2%). W pozostałych sekcjach przemysłu obserwowano wzrost cen, w tym najwyższy w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,0%). W 2020 r. utrzymał się notowany od 2017 r. wzrost cen produkcji budowlano-montażowej (o 2,6%). Ceny podwyższono we wszystkich działach budownictwa, w tym najbardziej w działalności związanej z budową budynków (o 3,0%).

W porównaniu z 2015 r. ceny produkcji sprzedanej przemysłu były wyższe o 5,7%, a produkcji budowlano-montażowej – o 9,3%.

Following a three year rise, prices of sold production of industry fell by 0.6% in 2020, mainly due to a drop in prices in manufacturing (by 1.2%). The price increase was observed in the remaining industry sections, including the highest rise in water supply; sewerage waste management and remediation activities (by 6.0%). In 2020, the increase in prices of construction and assembly production recorded since 2017 continued (by 2.6%). There was a growth in the prices in all construction divisions, with the greatest increase in activities related to the construction of buildings (by 3.0%).

Prices of sold production of industry were higher by 5.7% compared to 2015, and those of construction and assembly production – by 9.3%.

Wykres 5. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 5. Changes in transaction prices in foreign trade compared to the previous year

W 2020 r. w wyniku wzrostu cen transakcyjnych w eksporcie (o 2,8%) i spadku cen w imporcie (o 0,5%) wskaźnik „terms of trade” ukształtował się na jeszcze bardziej korzystnym niż przed rokiem poziomie (103,3 wobec 101,3). Podobną tendencję zanotowano w przypadku „terms of trade” w obrotach towarowych z krajami Unii Europejskiej (101,5 wobec 100,3), jak i w obrotach towarowych z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (127,0 wobec 104,8).

W stosunku do 2015 r. ceny transakcyjne w eksporcie były wyższe o 9,6%, a w imporcie – 5,4%, w związku z tym wskaźnik „terms of trade” w polskim handlu zagranicznym był w drugim z kolei roku korzystny (104,0 wobec 100,7).

In 2020, as a result of faster growth of transaction prices in exports (2.8%) than in imports (0.5%), the „terms of trade” index was at an even more favourable level (103.3 vs. 101.3). Similar trends were observed in the case of the „terms of trade” index in the turnover of goods with the E U countries (101.5 vs. 100.3) and in the turnover of goods with the Central and Eastern European countries (127.0 vs. 104.8).

Compared to 2015, transaction prices in exports were higher by 9.6% and in imports – by 5.4% therefore the “terms of trade” index in Polish foreign trade was favourable in the second consecutive year (104.0 vs. 100.7).

Tablica 2. Wskaźniki cen w wybranych obszarach gospodarki narodowej

Table 2. Price indices in selected areas of the national economy

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				2010= = 100	2015= = 100	
Towary i usługi konsumpcyjne Consumer goods and services	99,4	102,0	101,6	102,3	103,4	118,1	109,0
towary goods	98,9	101,8	101,7	101,7	102,1	113,4	106,3
w tym towary nieżywnościowe of which non-foodstuff goods	97,5	100,5	101,1	99,9	100,2	102,7	99,2
usługi services	100,8	102,4	101,6	103,9	106,9	130,0	116,5
Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych Harmonized Index of Consumer Prices	99,8	101,6	101,2	102,1	103,7	117,2	108,6
Wskaźnik relacji cen („nożyce cen”) produktów rolnych sprzedawanych do: Index of price relations (“price gap”) of sold agricultural products to:							
towarów i usług zakupywanych purchased goods and services	99,0	110,0	94,4	112,1	96,9	110,4	111,6
towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej pro- dukcji rolniczej i inwestycyjne purchased goods and services for current agricultural production and investment	99,1	110,0	94,1	111,7	97,5	109,5	111,7
Produkcja sprzedana przemysłu Sold production of industry	99,9	102,9	102,1	101,2	99,4	111,7	105,7
Produkcja budowlano-montażowa Construction and assembly production	99,6	100,6	102,7	103,5	102,6	106,7	109,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	102,1	100,6	101,8	102,5	101,5	127,5	108,7
Telekomunikacja Telecommunications	94,2	94,7	98,9	101,1	102,2	70,6	91,2
Import ^a – cif Imports ^a – cif	99,7	101,3	103,0	101,8	99,5	116,3	105,4
Eksport ^a Exports ^a	100,3	101,5	101,6	103,1	102,8	125,0	109,6
„Terms of trade”	100,6	100,2	98,6	101,3	103,3	107,5	104,0

a Ceny transakcyjne.

a Transaction prices.

Rozdział 2

Chapter 2

Ceny konsumpcyjne

Consumer prices

W 2020 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był większy niż w poprzednich latach i nieznacznie wyższy od celu inflacyjnego wyznaczonego przez Narodowy Bank Polski.

Obostrzenia związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 w 2020 r. wpłynęły na opracowanie wskaźnika cen konsumpcyjnych. W grupach produktów, w zakresie których nie było możliwe zanotowanie cen, dane były szacowane zgodnie z zaleceniami UE. Udział brakujących cen wymagających oszacowania był różny w poszczególnych miesiącach. Najwyższy był w kwietniu 2020 r. wyniósł ponad 18%, a w niektórych grupach wydatkowych przekroczył 50%. W pozostałych miesiącach udział ten był mniejszy i mieścił się w przedziale od 1,9% do 9,8%.

Ceny konsumpcyjne rosły szybciej niż przed rokiem – o 3,4%, wobec 2,3%. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych był wyższy o 0,1% od założonego w ustawie budżetowej. Ceny towarów wzrosły o 2,1%, a usług – o 6,9%.

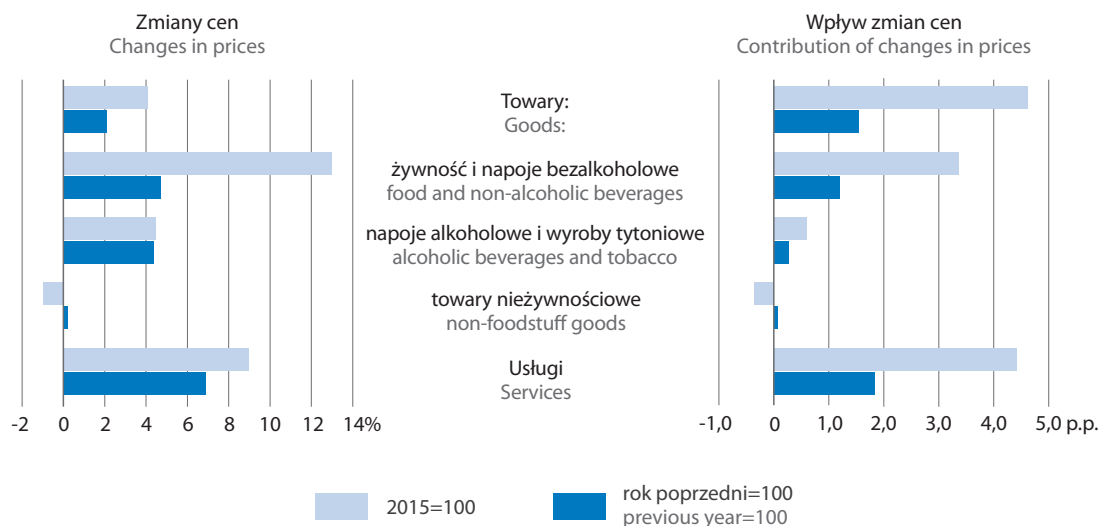
In 2020, prices of consumer goods and services rose faster than in the previous years, and the increase was slightly higher than the inflation target determined by the National Bank of Poland.

Restrictions preventing the spread of the virus SARS-CoV-2 in 2020 affected the development of the consumer price index. The data were imputed according to the EU recommendations for the groups of products which prices couldn't be recorded. The share of missing prices requiring estimation varied month to month. It was the biggest in April 2020 – over 18%, and exceeded 50% in some expenditure groups. It was smaller in other months and it was within the range from 1.9% to 9.8%.

Consumer prices rose faster than in the previous year – by 3.4% compared to 2.3%. The average annual price index of consumer goods and services was by 0.1% higher than the one specified in the Budget Act. Prices of goods increased by 2.1%, while services – by 6.9%.

Wykres 6. Zmiany cen i wpływ zmian cen grup towarów i usług konsumpcyjnych na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2020 r.

Chart 6. Price changes and contribution of changes in prices of groups of consumer goods and services to the total price index of consumer goods and services in 2020

W 2020 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe niż w 2015 r. przeciętnie o 9,0%, w tym ceny usług o 16,5%, a ceny towarów o 6,3%.

In 2020, compared to 2015, prices of consumer goods and services were, on average, by 9.0% higher, including prices of services – by 16.5% and prices of goods – by 6.3%.

Tablica 3. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według działów ECOICOP

Table 3. Price indices of consumer goods and services by ECOICOP divisions

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni=100 previous year=100				2010=100	2015=100	
Ogółem Total	99,4	102,0	101,6	102,3	103,4	118,1	109,0
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	100,8	104,2	102,6	104,9	104,7	129,3	118,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	100,7	101,0	101,5	101,3	104,4	128,1	109,1
Odzież i obuwie Clothing and footwear	95,6	94,8	96,4	98,1	97,4	67,9	83,4
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	99,3	101,9	102,1	101,5	107,3	131,7	112,5
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	99,9	100,3	100,7	100,7	101,0	107,7	102,6
Zdrowie Health	99,2	101,2	102,0	103,2	104,8	124,0	110,8
Transport Transport	95,4	103,8	104,2	100,7	94,4	98,8	98,1
Łączność Communication	99,2	100,7	98,2	99,3	103,6	94,6	100,9
Rekreacja i kultura Recreation and culture	98,1	101,4	101,3	102,6	102,8	112,9	106,3
Edukacja Education	100,8	101,2	102,4	103,6	105,4	119,1	114,0
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	101,4	102,2	103,0	104,4	105,8	132,8	117,9
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	101,6	102,2	99,5	101,4	102,9	114,2	107,7

W 2020 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 4,7% (o 4,9% w 2019 r.), przy czym ceny żywności podrożały o 5,0% (o 5,3% w 2019 r.), a napojów bezalkoholowych – o 1,9% (wobec 1,4% przed rokiem). Wzrost cen artykułów żywnościowych w porównaniu z rokiem poprzednim związany był m. in. z wysoką dynamiką cen artykułów w grupie „owoce”. Towary w tej grupie podrożały o 17,6%, w tym najbardziej wzrosły ceny jabłek (o 65,9%), owoców pestkowych (o 22,0%) i jagodowych (o 19,7%). Więcej niż w 2019 r. konsumenci płacili także za sól (o 11,1%), ryż (o 7,2%), mleko (o 6,7%), cukier (o 6,2%), mąkę (o 5,5%) oraz pieczywo i produkty zbożowe (o 5,2%). Zanotowano wzrost cen mięsa (przeciętnie o 6,7%, w tym wędlin – o 9,5%, mięsa wieprzowego – o 7,2%, a mięsa wołowego i cielęcego – o 2,1%, przy spadku cen mięsa drobiowego o 1,0%). Mniej niż w 2019 r.

In 2020, prices of food and non-alcoholic beverages increased by 4.7% (4.9% in 2019), with food prices rising by 5.0% (by 5.3% in 2019), and non-alcoholic beverages – by 1.9% (against 1.4% in the previous year). The increase in prices of food products in comparison to the previous year was connected, among others, with high dynamics of prices in the group „fruits”. In this group, prices increased by 17.6%, with the most significant rise in prices of apples (of 65.9%), stone-fruits (by 22.0%), and berries (by 19.7%). Compared to 2019, consumers also paid more for salt (by 11.1%), rice (by 7.2%), milk (by 6.7%), sugar (by 6.2%), flour (by 5.5%) and bread and cereal products (by 5.2%). There was an increase in meat prices (on average of 6.7%, including cured meat – of 9.5%, pork – of 7.2%, beef and veal – of 2.1%, with a decrease in the price of poultry of 1.0%). Compared to 2019, consumers

płacono za oleje i tłuszcze (przeciętnie o 0,7%, w tym za masło – o 3,4%). Na wzrost cen napojów bezalkoholowych wpłynęły podwyżki cen kakao i czekolady w proszku (o 5,1%), wód mineralnych lub źródłanych (o 2,8%), soków owocowych i warzywnych (o 2,7%), herbaty (o 1,5%) oraz kawy (o 0,7%).

W 2020 r. napoje alkoholowe podrożały o 3,6%, a wyroby tytoniowe o 6,3% (w 2019 r. odnotowano odpowiednio wzrost o: 1,6% i 0,6%).

Mniej niż w 2019 r. konsumenci płacili za odzież (o 3,0%) oraz obuwie (o 1,8%), wobec obniżek (odpowiednio o 2,2% i 1,7%) obserwowanych rok wcześniej.

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem w 2020 r. wyniósł 5,8% (wobec 1,4% w 2019 r.). Podrożało użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (o 7,3%). Zanotowano znaczny wzrost opłat za wywóz śmieci (o 51,9%), najem mieszkania (o 5,4%), usługi kanalizacyjne (o 4,7%) oraz zaopatrywanie w wodę (o 3,5%). Ceny nośników energii również były wyższe niż w 2019 r. (przeciętnie o 4,9%, w tym energii elektrycznej o 11,7%, energii cieplnej o 2,4%, opału o 1,0%, przy cenach gazu niższych o 2,5%).

Towary i usługi związane z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego, podrożały o 1,0% (wobec 0,7% w 2019 r.). Więcej niż w 2019 r. płacono za usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 7,3%), środki czyszczące i konserwujące (o 1,8%) i artykuły włókiennicze (o 1,1%). Nieznacznie tańsze niż w 2019 r. były urządzenia gospodarstwa domowego (o 0,1%), a także meble, artykuły dekoracyjne i sprzęt oświetleniowy (o 0,3%).

Opłaty związane ze zdrowiem były wyższe niż przed rokiem przeciętnie o 4,8% (o 3,2% w 2019 r.). Znacznie podniesiono, w związku z wystąpieniem pandemii, ceny usług stomatologicznych (o 11,3%). Wzrosły ceny usług lekarskich (o 8,5%), usług szpitalnych i sanatoryjnych (o 4,4%), wyrobów farmaceutycznych (o 3,4%) oraz urządzeń i sprzętu terapeutycznego (o 2,1%).

W 2020 r. ceny w zakresie transportu były niższe w stosunku do roku poprzedniego o 5,6% (po wzroście o 0,7% w 2019 r.). Spadły ceny paliw do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 10,4%, w tym oleju napędowego – o 11,3%, benzyny – o 10,7% i gazu ciekłego – o 4,9%). Samochody osobowe sprzedawano po cenach o 1,6% niższych niż w 2019 r. Odnotowano natomiast nieznaczny wzrost cen usług transportowych (o 0,2%).

Opłaty związane z łącznością były wyższe w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego o 3,6% (wobec spadku o 0,7% w 2019 r.). Ceny usług telekomunikacyjnych były wyższe niż w 2019 r. przeciętnie o 4,2%. Odnotowano wzrost cen usług telefonii komórkowej (o 3,6%) oraz usług telekomunikacyjnych oferowanych w pakiecie (o 5,8%). Więcej niż w 2019 r.

paid less for oils and fats (on average by 0.7%, including butter – by 3.4%). The increase in prices of non-alcoholic beverages was influenced by the rise in prices of cocoa and powdered chocolate (by 5.1%), mineral or spring water (by 2.8%), fruit and vegetable juices (by 2.7%), tea (by 1.5%), and coffee (by 0.7%).

In 2020, prices of alcoholic beverages increased by 3.6%, while tobacco – by 6.3% (in 2019, the increase amounted to 1.6% and 0.6% respectively).

Compared to 2019, consumers paid less for clothing (by 3.0%) and footwear (by 1.8%) – in the previous year the decrease amounted to 2.2% and 1.7%, respectively.

In 2020, the average annual increase in prices of goods and services related to housing was 5.8% (against 1.4% in 2019). Housing, water, electricity, gas and other fuels went up in price (by 7.3%). There was a significant increase in fees for refuse collection (of 51.9%), dwelling rental (by 5.4%), sewage collection (by 4.7%) and water supply (of 3.5%). Compared to 2019, prices of energy carriers were higher (on average by 4.9%, including electricity by 11.7%, energy for heating by 2.4% and fuels by 1.0%, with lower prices of gas by 2.5%).

Goods and services related to furnishings, household equipment and routine household maintenance became more expensive by 1.0% (against 0.7% in 2019). Compared to 2019, consumers paid more for household maintenance services (by 7.3%), cleaning and maintenance products (by 1.8%) and textiles (by 1.1%). Household appliances were slightly cheaper (by 0.1%), as well as furniture, decorations and lighting equipment (by 0.3%) than in 2019.

Health-related charges were higher, on average, by 4.8% than in the previous year (by 3.2% in 2019). There was a significant increase in prices of dental services (by 11.3%) caused by the pandemic. Prices of medical services also grew (by 8.5%), and hospital and sanatorium services (by 4.4%), pharmaceutical products (by 3.4%), and therapeutic appliances and equipment (by 2.1%) as well.

In 2020, transport prices were lower by 5.6% than in the previous year (after an increase of 0.7% in 2019). There was a decrease in prices of fuels for private means of transport (on average of 10.4%, including diesel – of 11.3%, petrol – of 10.7%, and liquid gas – of 4.9%). Passenger cars were sold at prices 1.6% lower than in 2019. There was, however, a rise in prices of transport services (of 0.2%).

In 2020, communication fees were higher by 3.6% compared to the previous year (against a fall of 0.7% in 2019). Compared to 2019, prices of telecommunication services, on average, were higher by 4.2%. There was an increase in the prices of mobile communication services (of 3.6%) and telecommunication package services (of 5.8%). Compared

płacono także za usługi internetowe (o 2,7%). Znacznie natomiast potaniał sprzęt telekomunikacyjny (o 10,9%).

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą w 2020 r. wyniósł 2,8% (wobec 2,6% w 2019 r.). Odnotowano wzrost cen gazet i czasopism (o 6,0%) oraz artykułów piśmiennych, malarskich, kreślarskich (o 3,3%) i książek (o 1,8%). Droższe niż w 2019 r. były także artykuły ogrodnicze dla domu i ogrodu (o 4,4%) oraz zwierzęta domowe i artykuły dla zwierząt domowych (o 3,6%). Potaniał natomiast sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 2,8%).

Oplaty dotyczące edukacji w porównaniu z 2019 r. podwyższono o 5,4% (o 3,6% rok wcześniej).

Ceny w zakresie restauracji i hoteli były wyższe w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego o 5,8% (o 4,4% w 2019 r.).

Spośród innych towarów i usług, więcej niż w 2019 r. płacono za usługi finansowe świadczone przez banki i inne instytucje (o 28,2%), usługi fryzjerskie, kosmetyczne i pielęgnacyjne (o 11,1%), opiekę społeczną (o 10,8%), a także artykuły do higieny osobistej i kosmetyki (o 1,7%). Ceny ubezpieczenia pozostały na zbliżonym poziomie do notowanego w 2019 r.

System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych oparty jest na danych o wydatkach gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok sprawozdawczy, uzyskanych z badania budżetów gospodarstw domowych.

to 2019, prices of the Internet services increased (by 2.7%). Telecommunication equipment was significantly more affordable (a price decrease of 10.9%).

The average annual rise in prices of goods and services related to recreation and culture amounted to 2.8% in 2020 (against 2.6% in 2019). There was an increase in prices of newspapers and magazines (of 6.0%), stationery, painting and drawing materials (of 3.3%) and books (of 1.8%). Gardening products for houses and gardens (by 4.4%) as well as pets and products for pets (by 3.6%) were also more expensive than in 2019. On the other hand, prices of the audio-visual, photographic and information processing equipment decreased (by 2.8%).

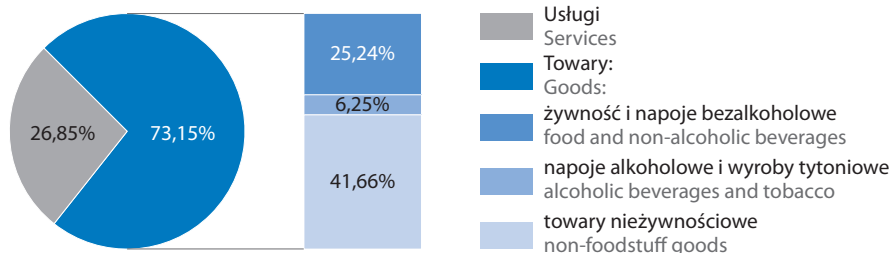
Compared to 2019, education fees increased by 5.4% (by 3.6% in the previous year).

Prices related to restaurants and hotels were higher by 5.8% compared to the previous year (by 4.4% in 2019).

Among other goods and services, more than in 2019 it was paid for financial services provided by banks and other institutions (by 28.2%), services of hairdressing salons and personal grooming establishments, (by 11.1%), social protection (by 10.8%) as well as personal hygiene products and cosmetics (by 1.7%). Prices of insurance were similar to those in 2019.

The weighting system, used in the calculation of the price indices of consumer goods and services, is based on data on household expenditures related to the purchase of consumer goods and services from the year preceding the reporting year, obtained from the household budget survey.

Wykres 7. System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2020 r.
Chart 7. Weighting system used for calculating price indices of consumer goods and services in 2020

Tablica 4. System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według działów ECOICOP

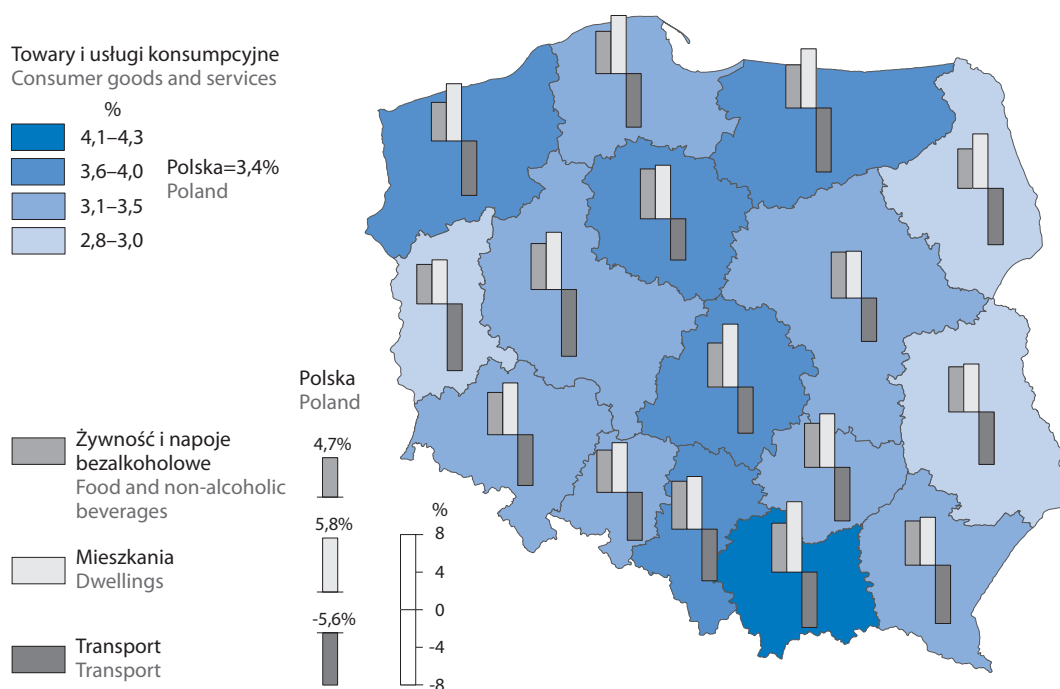
Table 4. Weighting system used for calculating price indices of consumer goods and services by ECOICOP divisions

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem Total	100,00	100,00	100,00	100,0	100,0
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	24,04	24,28	24,36	24,89	25,24
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	6,56	6,38	6,19	6,37	6,25
Odzież i obuwie Clothing and footwear	5,47	5,68	5,37	4,94	4,94
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	21,04	20,53	20,35	19,17	18,44
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	4,99	5,14	5,25	5,70	5,80
Zdrowie Health	5,45	5,56	5,69	5,12	5,29
Transport Transport	8,72	8,63	8,74	10,34	9,89
Łączność Communication	5,27	5,20	4,87	4,18	4,54
Rekreacja i kultura Recreation and culture	6,63	6,89	6,92	6,44	6,62
Edukacja Education	1,01	0,97	1,00	1,07	1,15
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	5,04	5,23	5,71	6,20	6,12
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	5,78	5,51	5,55	5,58	5,72

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2020 r. wykazał **zróżnicowanie regionalne**. Najwyższy wzrost cen zaobserwowano w województwie małopolskim (o 4,3%), kujawsko-pomorskim, łódzkim, śląskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (po 3,6%). Z kolei najniższy wzrost cen w 2020 r. odnotowano w województwach: lubelskim (o 2,8%), lubuskim i podlaskim (po 3,0%).

In 2020, the total price index of consumer goods and services demonstrated a **regional differentiation**. The highest price increases were observed in the Małopolskie (of 4.3%), Kujawsko-Pomorskie, Łódzkie, Śląskie, Warmińsko-Mazurskie and Zachodniopomorskie voivodships (of 3.6% each). In turn, the lowest price increase in 2020 was recorded in the Lubelskie (of 2.8%) as well as Lubuskie and Podlaskie voivodships (of 3.0% each).

Mapa 1. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego
 Map 1. Changes in prices of consumer goods and services in 2020 compared to the previous year

W 2020 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły przeciętnie w kraju – o 4,7%, a najbardziej w województwach: kujawsko-pomorskim (o 5,3%), małopolskim (o 5,2%), śląskim (o 5,1%) oraz mazowieckim i wielkopolskim (po 4,9%). Najniższe wzrosty cen odnotowano w województwach: zachodniopomorskim (o 4,1%), podlaskim i lubuskim (po 4,2%).

Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe podrożały przeciętnie w kraju o 4,4%, w tym najbardziej w województwie świętokrzyskim (o 5,9%), opolskim (o 5,2%) oraz kujawsko-pomorskim (o 4,8%). Najmniejszy wzrost zaobserwowano w województwie lubelskim (o 3,6%) i podlaskim (o 3,7%), a także małopolskim i podkarpackim (po 3,9%).

W 2020 r. ceny odzieży i obuwia były w Polsce niższe niż w roku poprzednim przeciętnie o 2,6%. (wobec spadku o 1,9% w 2019 r.). Największe obniżki cen zaobserwowano w województwach: dolnośląskim (o 4,1%), podlaskim (o 4,0%) i zachodniopomorskim (o 3,4%). Wolniejszy od przeciętnego spadek cen odnotowano w województwach: podkarpackim (o 0,6%), wielkopolskim (o 1,4%) oraz kujawsko-pomorskim i łódzkim (po 1,7%).

In 2020, prices of food and non-alcoholic beverages increased, on average, in the country – by 4.7% with significant rises in the following voivodships: Kujawsko-Pomorskie (of 5.3%), Małopolskie (of 5.2%) Śląskie (of 5.1%), as well as Mazowieckie and Wielkopolskie (of 4.9% each). The lowest price increases were recorded in the following voivodships: Zachodniopomorskie (of 4.1%), Podlaskie and Lubuskie (of 4.2% each).

Prices for alcoholic beverages and tobacco increased in the country, on average, by 4.4%. Significant rises occurred in the Świętokrzyskie (of 5.9%), Opolskie (of 5.2%) and Kujawsko-Pomorskie (of 4.8%) voivodships. The slowest rate of price increase was observed in the voivodships of Lubelskie (of 3.6%) and Podlaskie (of 3.7%), as well as Małopolskie and Podkarpackie (of 3.9% each).

In 2020, prices of clothing and footwear, on average, in Poland were lower by 2.6% than in the previous year (in 2019 the decline amounted to 1.9%). The highest price reductions were observed in the following voivodships: Dolnośląskie (of 4.1%), Podlaskie (of 4.0%) and Zachodniopomorskie (of 3.4%). Slower than the average rate of price decreases were recorded in the Podkarpackie (of 0.6%), Wielkopolskie (of 1.4%), as well as Kujawsko-Pomorskie and Łódzkie (of 1.7% each) voivodships.

Opłaty związane z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośniki energii wzrosły w kraju przeciętnie o 7,3% (wobec 1,5% w 2019 r.), przy czym największe podwyżki odnotowano w województwie małopolskim (o 8,9%), łódzkim (o 8,3%) i warmińsko-mazurskim (o 7,8%). Wyżej niż przeciętnie w kraju opłaty te podniesiono również m.in. w województwach: dolnośląskim (o 7,7%), pomorskim i zachodniopomorskim (po 7,6%). Konsumenci najmniej odczuli wzrost cen w tej grupie produktów w województwie lubuskim (o 6,0%), jak również w mazowieckim (o 6,3%), podkarpackim (o 6,4%) i lubelskim (o 6,7%).

Obserwowano zróżnicowanie zmian cen w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego. Wzrost cen wystąpił w 15 województwach, a ich spadek jedynie w jednym. Przeciętnie w kraju ceny wzrosły o 1,0% (wobec 0,7% w 2019 r.). W tej grupie towarów i usług najbardziej podniesiono ceny w województwie kujawsko-pomorskim (o 1,9%), łódzkim i małopolskim (po 1,8%). W skali zbliżonej do przeciętnej w kraju wzrosły ceny w województwie lubelskim. Obniżki cen odnotowano jedynie w województwie dolnośląskim (o 0,7%).

W 2020 r. opłaty związane ze zdrowiem wzrosły przeciętnie w kraju o 4,8% (wobec 3,2% przed rokiem), w tym najbardziej w województwie łódzkim (o 5,9%). Wysoko podniesiono również te opłaty w następujących województwach: kujawsko-pomorskim (o 5,4%), mazowieckim (o 5,3%) oraz śląskim (o 5,2%). Najwolniejsze tempo wzrostu opłat zaobserwowano w województwach: lubuskim (o 3,2%), podkarpackim (o 3,8%), a także świętokrzyskim (o 3,9%), warmińsko-mazurskim i lubelskim (po 4,2%).

W 2020 r. ceny w zakresie transportu były niższe w stosunku do roku poprzedniego o 5,6% (po nieznacznym wzroście o 0,7% w 2019 r.), przy czym najbardziej obniżono je w województwach: wielkopolskim i lubuskim (po 7,1%) oraz warmińsko-mazurskim (o 6,8%). Wolniejsze tempo spadku cen zaobserwowano m.in. w województwach: kujawsko-pomorskim (o 4,4%), mazowieckim (o 4,6%), łódzkim (o 4,9%), opolskim (o 5,1%), a także dolnośląskim (o 5,4%).

Ceny towarów i usługi związanych z łącznością były wyższe w 2020 r. niż rok wcześniej (przeciętnie w kraju o 3,6%). Największe wzrosty cen w tej grupie towarów i usług zanotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (o 4,5%), zachodniopomorskim (o 4,0%), lubuskim i wielkopolskim (po 3,8%). Wolniejsze tempo wzrostu zanotowano w województwie kujawsko-pomorskim i podkarpackim (po 3,2%), śląskim (o 3,3%), lubelskim (o 3,4) oraz dolnośląskim, opolskim i świętokrzyskim (po 3,5%). W województwie podlaskim odnotowano wzrost cen w zakresie łączności na poziomie przeciętnego w kraju.

Fees related to housing, water, electricity, gas and other fuels went up, on average, in the country by 7.3% (against 1.5% in 2019), with the highest increase observed in Małopolskie (of 8.9%), Łódzkie (of 8.3%) and Warmińsko-Mazurskie (of 7.8%) voivodships. The fees were also raised more than average in the Dolnośląskie (by 7.7%), Pomorskie and Zachodniopomorskie (of 7.6% each) voivodships. Consumers were the least affected by price increases in this group of products in the Lubuskie (of 6.0%), as well as in Mazowieckie (of 6.3%), Podkarpackie (of 6.4%) and Lubelskie (of 6.7%) voivodships.

Differentiation of price changes was observed in the field of furnishings, household equipment and routine household maintenance. An increase in prices occurred in 15 voivodships, while a decrease only in one. In the country, prices increased, on average, by 1.0% (against 0.7% in 2019). The highest rate of price increase in this group of goods and services was recorded in the Kujawsko-Pomorskie (of 1.9%), Łódzkie and Małopolskie (of 1.8% each). Similar to average price increases in the country were recorded in Lubelskie voivodship. Price decreases were recorded only in Dolnośląskie voivodship (of 0.7%).

In 2020, health-related fees increased in the country, on average, by 4.8% (against 3.2% in the previous year) and the most – in Łódzkie voivodship (by 5.9%). The fees were also raised significantly in the following voivodships: Kujawsko-Pomorskie (by 5.4%), Mazowieckie (by 5.3%) and Śląskie (by 5.2%). The slowest rate of price increase was observed in the voivodships of Lubuskie (of 3.2%), Podkarpackie (of 3.8%), as well as Świętokrzyskie (of 3.9%), Warmińsko-Mazurskie and Lubelskie (of 4.2% each).

In 2020, transport prices were 5.6% lower than in the previous year (following a slight increase of 0.7% in 2019), with significant decreases occurring in the Wielkopolskie and Lubuskie (of 7.1% each) and Warmińsko-Mazurskie (of 6.8%) voivodships. The slowest price decrease rate was observed, among others, in the voivodships of Kujawsko-Pomorskie (of 4.4%), Mazowieckie (of 4.6%), Łódzkie (of 4.9%), Opolskie (of 5.1%), as well as Dolnośląskie (of 5.4%).

Goods and services related to communication cost more in 2020 than a year before (on average by 3.6% nationally). The most significant increases were recorded in the voivodships of Warmińsko-Mazurskie (of 4.5%), Zachodniopomorskie (of 4.0%), Lubuskie and Wielkopolskie (of 3.8% each). A slower increase rate was recorded in the Kujawsko-Pomorskie and Podkarpackie (of 3.2% each), Śląskie (of 3.3%), Lubelskie (of 3.4%) and Dolnośląskie, Opolskie and Świętokrzyskie voivodships (3.5% each). An average rate of price increase in the country was recorded in Podlaskie voivodship.

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą w 2020 r. wyniósł 2,8% (wobec 2,6% w 2019 r.). Najszybciej ceny rosły w województwie małopolskim (o 5,3%). Większy niż przeciętny w kraju wzrost cen odnotowano również w śląskim i wielkopolskim (po 3,9%), mazowieckim i opolskim (po 3,7%) i świętokrzyskim (o 3,3%). Najwolniejsze tempo wzrostu cen zaobserwowano w województwie pomorskim (o 2,2%).

W 2020 r. opłaty dotyczące edukacji w porównaniu z 2019 r. podwyższono przeciętnie w kraju o 5,4% (po wzroście o 3,6% w 2019 r.), przy czym podwyżki te najbardziej odczuwane były w województwach: kujawsko-pomorskim (o 9,0%), warmińsko-pomorskim (o 8,2%), opolskim (o 7,8%) oraz łódzkim (o 6,9%) i pomorskim (o 6,7%). Mniej niż przeciętnie w kraju opłaty te wzrosły między innymi w województwach: podlaskim (o 3,7%), zachodniopomorskim (o 3,9%), lubelskim (o 4,1%), a także dolnośląskim (o 4,5%).

Ceny w zakresie restauracji i hoteli były przeciętnie w kraju wyższe w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego o 5,8%. Największy wzrost odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim (o 7,1%), podkarpackim (o 6,9%), świętokrzyskim (o 6,7%), śląskim i warmińsko-mazurskim (po 6,3%). Mniej podniesiono ceny w województwach: wielkopolskim (o 4,8%), mazowieckim (o 5,0%) oraz łódzkim (o 5,2%).

System wag stosowany w obliczeniach **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw** wykazywał znaczne zróżnicowanie regionalne. We wszystkich województwach najbardziej znaczący udział miała żywność i napoje bezalkoholowe, a najwyższe wydatki na produkty z tej grupy zaobserwowano w województwach: podlaskim, podkarpackim i świętokrzyskim. Mniejszy niż notowany przeciętnie udział tej kategorii w wydatkach ogółem zaobserwowano w województwie mazowieckim i dolnośląskim.

Największy udział w wydatkach na napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe odnotowano w województwie opolskim, warmińsko-mazurskim i śląskim. Najmniejszy udział wydatków na te produkty zaobserwowano w województwie świętokrzyskim.

Największe wydatki z zakresu odzieży i obuwia zarejestrowano w województwie łódzkim. Mniejszy udział zaobserwowano natomiast w województwach: lubuskim, małopolskim i śląskim.

W zakresie wydatków związanych z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośnikami energii największy udział widoczny był w województwach: małopolskim, zachodniopomorskim i śląskim, a najmniejszy występował w województwach: opolskim, podlaskim i lubelskim.

In 2020, the average annual rise in prices of goods and services related to recreation and culture amounted to 2.8% (against 2.6% in 2019). The prices rose the fastest in Małopolskie voivodship (by 5.3%). A higher than average increase rate of prices was also recorded in the Śląskie and Wielkopolskie (by 3.9% each), Mazowieckie and Opolskie (by 3.7% each) and Świętokrzyskie (by 3.3%) voivodships. The slowest price increase rate was observed in Pomorskie voivodship (of 2.2%).

In 2020, compared to 2019, education fees in the country, on average, increased by 5.4% (following an increase of 3.6% in 2019), of which most significantly in the following voivodships: Kujawsko-Pomorskie (by 9.0%), Warmińsko-Mazurskie (by 8.2%), Opolskie (by 7.8%), as well as Łódzkie (by 6.9%) and Pomorskie (by 6.7%) voivodships. Education fees increases not exceeding the national average occurred, among others, in the voivodships of Podlaskie (3.7%), Zachodniopomorskie (3.9%), Lubelskie (4.1%) and Dolnośląskie (4.5%).

Prices for restaurants and hotels were on average 5.8% higher in the country in 2020 compared to the previous year. The highest increase was recorded in the following voivodships: Kujawsko-Pomorskie (by 7.1%), Podkarpackie (by 6.9%), Świętokrzyskie (by 6.7%), Śląskie and Warmińsko-Mazurskie (by 6.3% each). Prices were raised less in the voivodships of Wielkopolskie (by 4.8%), Mazowieckie (by 5.0%) and Łódzkie (by 5.2%).

The weighting system used in calculations of **price indices of consumer goods and services by voivodship** showed significant regional variations. Food and non-alcoholic beverages had the most significant share in all voivodships, and the highest expenditure on products from this group was reported in the Podlaskie, Podkarpackie and Świętokrzyskie voivodships. A lower share than the average one of this category in total expenditures was observed in the Mazowieckie and Dolnośląskie voivodships.

The largest share of expenditure on alcoholic beverages and tobacco was noted in the Opolskie, Warmińsko-Mazurskie and Śląskie voivodships. The smallest share of expenditure on these products was observed in Świętokrzyskie voivodship.

The highest expenditure on clothing and footwear was registered in Łódzkie voivodship. In the case of the Lubuskie, Małopolskie and Śląskie voivodships, the share of such expenditure was lower.

The highest share of expenses related to housing, water, electricity, gas and other fuels was observed in the Małopolskie, Zachodniopomorskie and Śląskie voivodships, and the smallest – in the Opolskie, Podlaskie and Lubelskie voivodships.

Najwyższy udział w strukturze wydatków w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego odnotowano w województwie lubelskim i opolskim. Mniejszy udział tej kategorii w wydatkach ogółem zarejestrowano w województwach: małopolskim i wielkopolskim.

Największym udziałem w wydatkach na zdrowie charakteryzowało się województwo świętokrzyskie. Niskie udziały w tej kategorii zaobserwowano w województwach: warmińsko-mazurskim, podlaskim i śląskim.

W zakresie transportu najwyższe wydatki zarejestrowano w województwach: opolskim, lubelskim oraz kujawsko-pomorskim. Najniższy zaś udział tej kategorii wydatków odnotowano w województwie zachodniopomorskim.

Największe wydatki na łączność zarejestrowano w województwie zachodniopomorskim. Najmniejszy udział dla tej grupy wydatków zanotowano w województwach: mazowieckim i dolnośląskim.

Na rekreację i kulturę najwięcej wydawano w województwach: śląskim, dolnośląskim i mazowieckim, a najmniej – w województwach świętokrzyskim oraz podlaskim.

Najwięcej gospodarstwa domowe przeznaczały na edukację w województwie mazowieckim, a najmniej – w województwie świętokrzyskim.

Znacząco wyższe niż w pozostałych województwach wydatki w zakresie restauracji i hoteli zarejestrowano w mazowieckim, wielkopolskim i lubuskim. Najmniejszy udział w ogółem zaobserwowano z kolei w województwie podlaskim i lubelskim.

Najwyższy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2020 r. w podziale na podstawowe **grupy gospodarstw domowych** zaobserwowano w zakresie gospodarstw emerytów i rencistów (o 3,9%, w tym rencistów – o 4,3%) oraz gospodarstw utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (o 3,8%). Z kolei najniższy wzrost cen w 2020 r. odnotowano w gospodarstwach pracujących na własny rachunek (o 3,1%).

The biggest share in furnishings, household equipment and routine household maintenance was in the voivodships of Lubelskie and Opolskie. A smaller share of such expenses in the total expenditure was registered in the Małopolskie and Wielkopolskie voivodships.

The largest share of health-related expenditure was observed in Świętokrzyskie voivodship. Low shares in this category were reported in the Warmińsko-Mazurskie, Podlaskie and Śląskie voivodships.

As far as transport is concerned, the highest expenditure was noted in the Opolskie, Lubelskie and Kujawsko-Pomorskie voivodships. The lowest share of expenditure of this category was observed in Zachodniopomorskie voivodship.

The highest expenditure on communication was registered in Zachodniopomorskie voivodship. The smallest share for this group of expenses was reported in the Mazowieckie and Dolnośląskie voivodships.

Most expenses on recreation and culture were spent in the Śląskie, Dolnośląskie and Mazowieckie voivodships, and the least – in the Świętokrzyskie and Podlaskie voivodships.

As far as education is concerned, the largest amount was spent by households in the Mazowieckie voivodship, whereas the smallest – in the Świętokrzyskie voivodship.

Significantly higher expenses on restaurants and hotels than in other voivodships were observed in the voivodships of Mazowieckie, Wielkopolskie and Lubuskie. The smallest share in total expenditures was observed in the Podlaskie and Lubelskie voivodships.

The highest rise in the prices of total consumer goods and services in 2020 by basic **groups of households** was observed in the case of households of retirees and pensioners (by 3.9%, including pensioners – by 4.3%) and households maintained from non-earned sources (by 3.8%). In turn, the lowest increase in prices in 2020 was observed in households of the self-employed (by 3.1%).

Tablica 5. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według podstawowych grup gospodarstw domowych w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego

Table 5. Price indices of consumer goods and services by basic groups of households in 2020 compared to the previous year

Wyszczególnienie Specification	Gospo- darstwa domowe pracowników Households of employees	Gospo- darstwa domowe rolników Households of farmers	Gospo- darstwa domowe pracujących na własny rachunek Households of the self- employed	Gospo- darstwa domowe emerytów i rencistów Households of retirees and pensioners	Gospo- darstwa domowe emerytów Households of retirees	Gospo- darstwa domowe rencistów Households of pensioners	Gospo- darstwa domowe utrzymujące się z nieza- robkowych źródeł Households maintained from non-earned sources
Ogółem Total	103,2	103,3	103,1	103,9	103,9	104,3	103,8
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	104,7	104,9	104,7	104,9	104,9	104,8	104,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	104,3	104,4	104,0	105,0	105,0	105,2	105,1
Odzież i obuwie Clothing and footwear	97,4	97,4	97,3	97,7	97,7	97,7	97,2
Użytkowanie mieszkania lub domu i noś- niki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	107,4	110,0	107,2	106,8	106,8	107,1	107,5
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	100,9	101,0	101,1	101,2	101,2	101,4	101,0
Zdrowie Health	105,2	105,1	105,4	104,2	104,2	104,0	104,4
Transport Transport	94,4	93,9	94,0	94,7	94,7	95,1	96,0
Łączność Communication	103,6	103,5	103,8	103,7	103,8	103,2	103,4
Rekreacja i kultura Recreation and culture	102,7	103,2	102,5	103,4	103,4	103,6	102,6
Edukacja Education	105,5	104,9	105,4	104,8	104,8	105,0	105,4
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	105,8	105,7	105,7	106,3	106,2	107,0	106,6
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	103,0	102,2	103,0	102,8	102,8	103,0	102,4

System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych w podziale na **podstawowe grupy gospodarstw domowych** wykazywał znaczące różnicowanie. We wszystkich jednak grupach gospodarstw domowych dominowały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe, w tym największy ich udział w strukturze wydatków zaobserwowano w gospodarstwach rencistów, emerytów i gospodarstwach utrzymujących się z niezarobkowych źródeł. Najmniejszy udział natomiast zarejestrowano wśród pracujących na własny rachunek.

The weighting system used in calculations of the indices of consumer goods and services by main **groups of households** showed significant variations. In terms of food and non-alcoholic beverages, the highest share in the expenditure structure was observed in all groups of households and the most – in the retirees and pensioners' and households maintained from non-earned sources. The smallest share was observed among households of the self-employed.

Tablica 6. System wag stosowany w 2020 r. w obliczeniach cen towarów i usług konsumpcyjnych według podstawowych grup gospodarstw domowych

Table 6. Weighting system in 2020 used for calculating prices of consumer goods and services by main groups of households

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwa domowe pracowników Households of employees	Gospodarstwa domowe rolników Households of farmers	Gospodarstwa domowe pracujących na własny rachunek Households of the self-employed	Gospodarstwa domowe emerytów i rencistów Households of retirees and pensioners	Gospodarstwa domowe emerytów Households of retirees	Gospodarstwa domowe rencistów Households of pensioners	Gospodarstwa domowe utrzymujące się z niezarobkowych źródeł Households maintained from non-earned sources
Ogółem Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	23,42	29,13	20,02	30,66	30,44	32,59	29,52
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	7,27	7,28	6,56	3,35	3,41	3,78	3,76
Odzież i obuwie Clothing and footwear	5,31	5,67	5,70	3,25	3,27	3,13	5,51
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	16,93	14,52	15,30	23,43	23,26	24,55	23,42
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	5,85	6,18	5,41	5,61	5,63	5,54	5,39
Zdrowie Health	4,16	4,95	3,87	8,94	8,94	8,77	4,31
Transport Transport	10,72	11,98	10,53	6,99	7,28	4,57	7,06
Łączność Communication	4,51	4,79	3,91	4,57	4,51	4,93	5,37
Rekreacja i kultura Recreation and culture	6,63	4,88	8,59	5,62	5,72	4,69	6,02
Edukacja Education	1,38	0,67	1,99	0,18	0,16	0,18	1,08
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	8,08	4,04	12,32	1,97	1,99	1,64	3,34
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	5,74	5,91	5,80	5,43	5,39	5,63	5,22

Wydatki na napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe były największe w gospodarstwach rolników, pracowników oraz pracujących na własny rachunek. Znacząco mniejszy udział tej kategorii w wydatkach zaobserwowano wśród emerytów.

Największym udziałem w wydatkach na towary i usługi w zakresie odzieży i obuwia charakteryzowały się gospodarstwa pracujących na własny rachunek i rolników. Najmniejszy natomiast udział tej grupy wydatków zanotowano w gospodarstwach emerytów i rencistów.

Towary i usługi związane z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośnikami energii stanowiły blisko jedną czwartą wydatków gospodarstw rencistów. Znacznie mniejszy udział tej kategorii w wydatkach ogółem odnotowano w gospodarstwach rolników oraz gospodarstwach pracujących na własny rachunek.

Udział wydatków związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego był na stosunkowo porównywalnym poziomie we wszystkich grupach gospodarstw domowych.

Na wydatki związane ze zdrowiem najczęściej przeznaczają gospodarstwa emerytów i rencistów, a najmniej gospodarstwa pracowników oraz pracujących na własny rachunek.

Wydatki w zakresie transportu stanowiły dużą część bieżącego budżetu gospodarstw domowych rolników, pracowników oraz pracujących na własny rachunek. Znacznie mniejszy udział wydatków na transport zaobserwowano wśród gospodarstw rencistów.

Udział wydatków związanych z łącznością był na stosunkowo porównywalnym poziomie we wszystkich grupach gospodarstw domowych.

Wydatki na towary i usługi w zakresie rekreacji i kultury były największe wśród gospodarstw pracujących na własny rachunek i pracowników. Najmniej natomiast na rekreację i kulturę wydawały gospodarstwa rencistów i rolników.

Gospodarstwa pracujących na własny rachunek i pracowników wydawały więcej w restauracjach i hotelach niż pozostałe grupy gospodarstw domowych. Znacząco mniejszy udział wydatków w tej kategorii odnotowano w gospodarstwach rencistów.

W 2020 r. **zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP)** w stosunku do 2019 r. wyniósł 103,7 (wzrost o 3,7%).

Expenditures on alcohol beverages and tobacco were the highest in the households of: farmers, employees and the self-employed. Significantly lower share of this category expenses was observed in the household of retirees.

The largest share of expenditure on goods and services in terms of clothing and footwear included the self-employed and farmers' households. The smallest share of this group of expenses was noted in households of retirees and pensioners.

Goods and services connected with housing, water, electricity, gas and other fuels constituted almost one fourth of expenditure in households of pensioners. A much smaller share of this category in total expenditure was observed in the households of farmers and the self-employed.

The share of expenditure related to furnishings, household equipment and routine household maintenance was at a relatively comparable level in all household groups.

The largest share of health-related expenditure was observed among retirees and pensioners' households, while the smallest one among households of: employees' and the self-employed.

Expenditure on transport accounted for a large share of the current household budgets of farmers, employees and the self-employed. A much smaller share of transport expenditure was observed among households of pensioners.

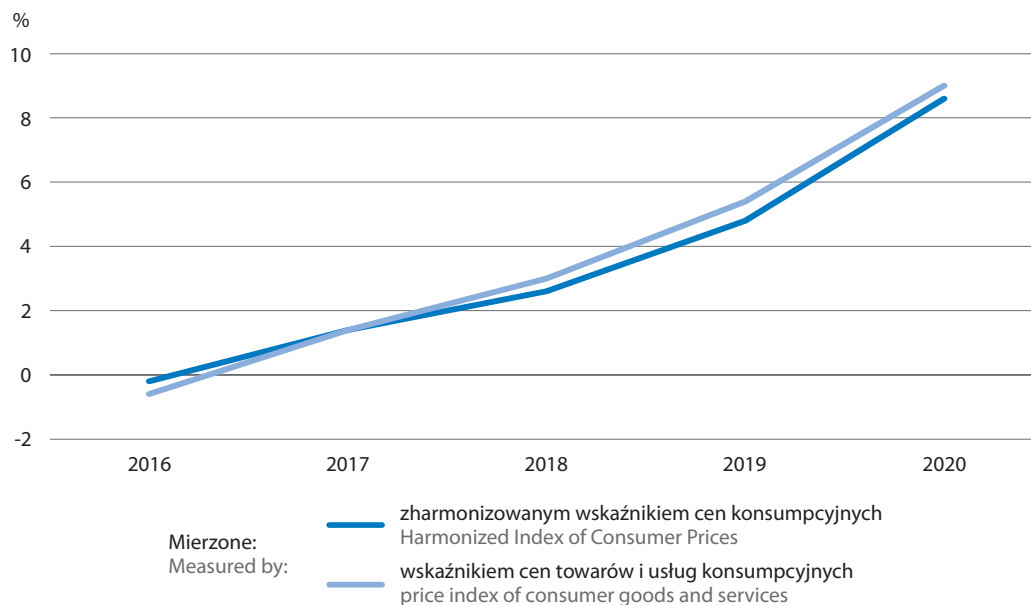
The share of communication-related expenses was at a relatively comparable level in all groups of households.

Expenditures on goods and services in the terms of recreation and culture was the highest among employees' and of the self-employed households. The least amount of money was spent on recreation and culture by households of pensioners and farmers.

Self-employed and employee households spent more in restaurants and hotels than other household groups. A significantly smaller share of expenditure in this category was recorded in the households of pensioners.

In 2020, **the harmonised index of consumer prices (HICP)** amounted to 103.7 (an increase by 3.7%).

Wykres 8. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do 2015 r.
Chart 8. Changes in prices of consumer goods and services compared to 2015

W 2020 r. w porównaniu z 2015 r. wzrost cen mierzony zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych wyniósł 8,6%.

In 2020, compared to 2015, the price increase measured by the harmonised index of consumer prices was 8.6%.

Tablica 7. Zharmonizowane wskaźniki cen konsumpcyjnych według działów ECOICOP
Table 7. Harmonized Indices of Consumer Prices by ECOICOP divisions

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni=100 previous year=100				2010=100	2015=100	
Ogółem Total	99,8	101,6	101,2	102,1	103,7	117,2	108,6
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	101,0	103,8	102,2	105,0	104,4	127,8	117,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	101,0	101,3	101,6	101,2	104,6	133,2	110,1
Odzież i obuwie Clothing and footwear	95,8	95,0	96,6	98,2	97,5	69,1	84,2
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	99,6	101,9	102,4	101,9	106,0	127,2	112,2
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	99,9	100,4	100,8	100,9	101,3	107,7	103,4
Zdrowie Health	99,0	101,2	102,0	103,4	105,1	125,1	111,1

Tablica 7. Zharmonizowane wskaźniki cen konsumpcyjnych według działów ECOICOP (dok.)

Table 7. Harmonized Indices of Consumer Prices by ECOICOP divisions (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni=100 previous year=100				2010=100	2015=100	
Transport Transport	96,9	102,1	103,4	101,5	97,8	103,3	101,5
Łączność Communication	99,7	100,3	98,1	99,5	103,5	94,1	101,0
Rekreacja i kultura Recreation and culture	96,7	100,6	100,7	102,3	102,8	109,0	103,0
Edukacja Education	100,6	101,0	102,3	103,3	104,6	118,7	112,4
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	101,4	101,9	103,0	104,5	106,3	133,8	118,2
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	104,2	102,2	97,4	100,9	107,7	123,3	112,7

System wag stosowany w obliczeniach zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych oparty jest na rocznych danych o wydatkach pieniężnych gospodarstw domowych na spożycie ze statystyki rachunków narodowych sprzed dwóch lat poprzedzających rok sprawozdawczy i zaadaptowany do warunków roku poprzedzającego rok badania. W 2020 r. w strukturze wag w porównaniu z 2019 r. wzrósł udział wydatków w zakresie żywności i napojów bezalkoholowych, odzieży i obuwia, wyposażenia mieszkania i prowadzenia domu, zdrowia, transportu, rekreacji i kultury oraz restauracji i hoteli. Obniżył się natomiast udział wydatków w zakresie napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, użytkowania mieszkania lub domu i nośników energii, łączności oraz edukacji.

The weighting system used in calculations of harmonised indices of consumer prices is based on annual data on household final monetary consumption expenditure obtained from national account statistics of two years before the reference year and adapted to the conditions of the year preceding the surveyed year. In 2020, in the weighting structure compared to 2019, the share of expenditure on food and non-alcoholic beverages, clothing and footwear, furnishings, household equipment and routine household maintenance, health, transport, recreation and culture, and restaurants and hotels increased. However, the share of expenditure decreased on alcoholic beverages and tobacco, and also on housing, water, electricity, gas and other fuels as well as communication and education.

Tablica 8. System wag stosowany w obliczeniach zharmonizowanych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według działów ECOICOP

Table 8. Weighting system used for calculating Harmonised Indices of Consumer Prices by ECOICOP divisions

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem Total	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	183,73	183,81	188,37	180,80	181,99
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	66,67	64,12	63,96	63,35	58,95
Odzież i obuwie Clothing and footwear	51,10	50,63	51,79	54,90	55,17
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	182,88	180,26	178,71	177,29	173,79
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	56,98	58,89	58,68	60,46	62,25
Zdrowie Health	60,38	57,01	62,40	65,57	65,90
Transport Transport	114,93	121,37	119,42	123,16	123,76
Łączność Communication	28,33	26,52	26,16	23,41	23,22
Rekreacja i kultura Recreation and culture	82,81	82,23	84,62	85,45	87,28
Edukacja Education	11,92	11,19	11,03	11,30	11,26
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	38,19	35,43	36,32	41,24	42,47
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	122,08	128,53	118,55	113,06	113,96

Ceny detaliczne wielu podstawowych artykułów żywnościowych w 2020 r. były znacznie wyższe niż w 2015 r. Zanotowano wysoki wzrost cen warzyw, w tym ziemniaków (o 90,9%), cebuli (o 51,2%) oraz marchwi (o 15,5%). Pomimo spadków cen w 2019 r., nadal znacznie więcej niż w 2015 r. konsumenci musieli zapłacić za inne produkty żywnościowe, w tym za masło o zawartości tłuszczu powyżej 82% – o 33,9%. Z roku na rok drożała w tym okresie szynka wieprzowa gotowana – wzrost o 30,9% w relacji do ceny z 2015 r. i chleb pszenno-żytni – o 32,3%. Droższa była także kiełbasa sucha – o 26,1%, a cukier biały kryształ – o 21,5%. Droższe zarówno w porównaniu z 2015, jak i 2019 r. było mleko krowie o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane (odpowiednio o: 2,4% i 8,5%).

Retail prices of many basic foodstuffs were much higher in 2020 than in 2015. There was a high increase in vegetable prices, including potatoes (up 90.9%), onions (up 51.2%) and carrots (up 15.5%). Despite price falls in 2019, consumers still had to pay significantly more than in 2015 for other food products, including butter with a fat content of more than 82% – by 33.9%. Cooked pork ham was more expensive year-on-year during the period – up 30.9% on the 2015 price and wheat-rye bread – by 32.3%. More expensive was also dry sausage – by 26.1% and granulated white sugar – 21.5%. Cow's milk with a fat content of 3–3.5%, sterilised, was more expensive compared to both 2015 and 2019 (by: 2.4% and 8.5% respectively).

Tablica 9. Ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Table 9. Retail prices of selected foodstuffs

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
	w zł in PLN						2010= =100	2015= =100	2019= =100
Ryż – za 1 kg Rice – per kg	3,79	3,80	3,85	3,81	3,96	4,24	101,2	111,9	107,1
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg Wheat-rye bread – per 0.5 kg	2,20	2,21	2,26	2,40	2,66	2,91	150,8	132,3	109,4
Makaron jajeczny – za 400 g Egg pasta – per 400 g	3,82	3,85	3,89	3,98	4,26	4,48	124,1	117,3	105,2
Mąka pszenna – za 1 kg Wheat flour – per kg	2,42	2,47	2,49	2,50	2,73	2,97	154,7	122,7	108,8
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – za 1 kg Beef meat, boneless (leg) – per kg	32,27	32,51	33,17	33,66	33,97	34,24	128,4	106,1	100,8
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg ^a Pork meat, boneless (centre loin) – per kg ^a	13,98	14,06	17,53	17,05	18,99	19,17	x	x	100,9
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg Pork ham, cooked – per kg	24,25	24,52	25,56	26,67	28,44	31,74	145,1	130,9	111,6
Kiełbasa sucha – za 1 kg Dry sausage – per kg	29,34	29,59	30,50	31,59	33,35	37,01	135,4	126,1	111,0
Filety z morszczuka mrożone – za 1 kg Fillets of hake, frozen – per kg	22,58	24,10	24,66	24,35	25,26	26,53	151,9	117,5	105,0
Mleko krowie o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l Cow's milk, fat content 3-3.5%, sterilized – per l	2,87	2,73	2,77	2,74	2,71	2,94	109,3	102,4	108,5
Jogurt owocowy – za 150 g Fruit yoghurt – per 150 g	1,23	1,18	1,27	1,35	1,40	1,44	133,3	117,1	102,9
Ser dojrzewający – za 1 kg Maturing cheese – per kg	19,05	18,16	21,01	20,69	21,02	21,70	124,1	113,9	103,2
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 g Sour cream, fat content 18% – per 200 g	1,68	1,64	1,72	1,83	1,88	1,94	123,6	115,5	103,2
Jaja kurze – za 1 szt. Hen eggs – per piece	0,51	0,50	0,56	0,67	0,64	0,64	139,1	125,5	100,0
Masło o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g Butter, fat content about 82.5% – per 200 g	4,13	4,13	5,83	6,36	5,91	5,53	133,9	133,9	93,6
Jabłka – za 1 kg Apples – per kg	2,74	2,57	3,08	3,31	2,75	4,58	177,5	167,2	166,5
Marchew – za 1 kg Carrots – per kg	2,45	2,20	1,90	2,80	3,00	2,83	146,6	115,5	94,3
Cebula – za 1 kg Onions – per kg	2,07	2,29	2,02	2,43	3,90	3,13	131,0	151,2	80,3
Ziemniaki – za 1 kg Potatoes – per kg	1,10	1,28	1,22	1,36	2,54	2,10	164,1	190,9	82,7
Cukier biały kryształ – za 1 kg White sugar, granulated – per kg	2,23	2,87	3,04	2,14	2,53	2,71	99,3	121,5	107,1
Kawa naturalna, mielona – za 250 g Natural coffee, ground – per 250 g	6,81	6,89	7,17	7,46	7,56	7,57	125,5	111,2	100,1

a Do 2016 r. – z kością.

a Until 2016 – bone-in.

Rozdział 3

Chapter 3

Inflacja bazowa

Core inflation

W 2020 r. w wyniku szybszego wzrostu cen towarów i usług wyłączonych z obliczeń wskaźników inflacji bazowej niż cen towarów i usług uwzględnionych w tych obliczeniach, poszczególne wskaźniki inflacji bazowej (z wyjątkiem inflacji bazowej po wyłączeniu cen żywności i energii¹⁾ kształtowały się na niższym poziomie niż wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. W porównaniu z 2015 r. inflacja bazowa rosła wolniej niż ceny towarów i usług konsumpcyjnych. Najniższym wzrostem w tym okresie cechowała się, pomimo przyspieszenia dynamiki w 2020 r., inflacja bazowa po wyłączeniu cen żywności i energii.

In 2020, due to the fact that the prices of goods and services excluded from the calculation of core inflation indices grew faster than the prices of goods and services included in those calculations, individual core inflation indices (except for core inflation after excluding food and energy prices¹⁾ were at a lower level than the price index of consumer goods and services. Compared with 2015, core inflation grew more slowly than consumer prices. The lowest growth over the period featured core inflation excluding food and energy prices, despite its accelerating dynamics in 2020.

Tablica 10. Wskaźniki inflacji bazowej

Table 10. Core inflation indices

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				2010 ^a = = 100	2015 ^a = = 100	
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych Price indices of consumer goods and services (CPI)	99,4	102,0	101,6	102,3	103,4	118,1	109,0
Wskaźniki inflacji bazowej ^b : Core inflation – inflation ^b :							
po wyłączeniu cen administrowanych excluding administered prices	99,4	102,1	101,7	102,5	102,5	115,0	108,4
po wyłączeniu cen najbardziej zmiennych excluding the most volatile prices	99,9	101,3	101,2	102,0	103,2	116,6	107,7
po wyłączeniu cen żywności i energii excluding food and energy prices	99,8	100,7	100,7	102,0	103,9	114,7	107,2
15% średnia obcięta 15% trimmed mean	99,8	101,6	101,5	102,0	103,2	118,0	108,4

a Obliczenia GUS. b Źródło: NBP.

a Calculations by Statistics Poland. b Source: NBP.

¹ Grupa „żywność i energia” obejmuje: żywność i napoje bezalkoholowe, paliwa silnikowe, energię elektryczną, gaz, ogrzewanie, ciepłą wodę i opał.

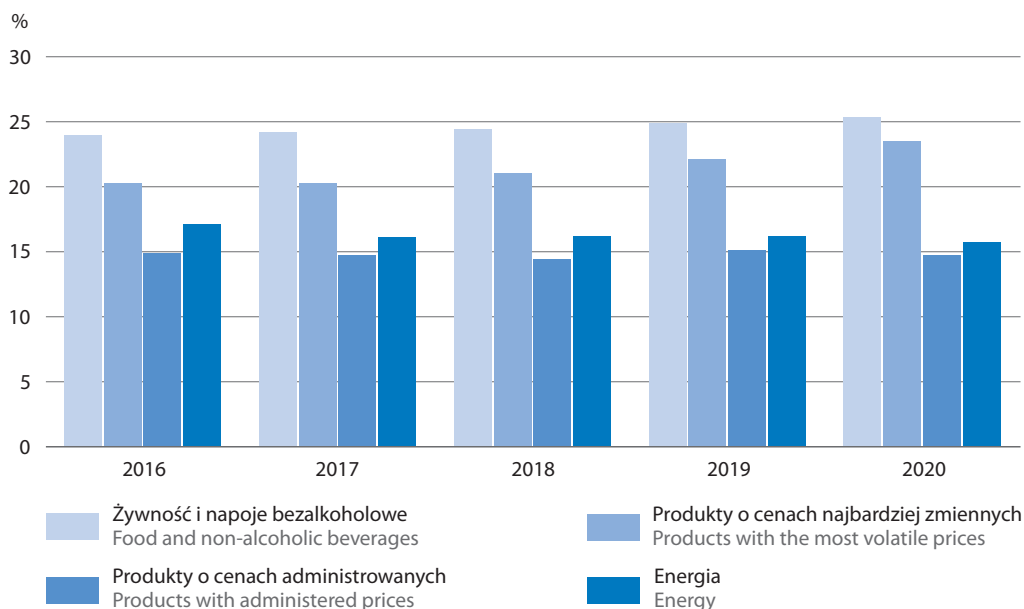
¹ The group “food and energy” contains: food and non-alcoholic beverages, fuels for transportation, electricity, gas, heating, hot water and other fuel.

Spośród grup towarów i usług przyjętych do obliczeń wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych i jednocześnie wyłączonej z obliczeń poszczególnych miar inflacji bazowej, w 2020 r. największy udział (wagę) w koszyku towarów i usług konsumpcyjnych, podobnie jak w latach 2016–2019, stanowiły produkty z grupy żywność i napoje bezalkoholowe oraz produkty o cenach najbardziej zmiennych (odpowiednio: 25,3% i 23,5%). W porównaniu z 2015 r. wzrósł udział produktów o cenach najbardziej zmiennych (o 3,5 p. proc.) oraz produktów z grupy żywność i napoje bezalkoholowe (o 0,9 p. proc.), przy spadku udziału produktów z grupy energia (o 1,8 p. proc.) i produktów o cenach administrowanych (o 0,2 p. proc.).

As far as the groups of goods and services adopted for the calculation of price indices of consumer goods and services and at the same time excluded from the calculation of individual core inflation measures, in 2020 the largest share (weight) in the basket of consumer of goods and services, as in 2016–2019, were products from the group of food and non-alcoholic beverages and products with the most volatile prices (respectively: 25.3% and 23.5%). Compared to 2015, there was an increase in the share of products with the most volatile prices (by 3.5 percentage points) and products from the group food and non-alcoholic beverages (by 0.9 percentage point), with a decrease in the share of products from the group energy (by 1.8 percentage points) and products with administered prices (by 0.2 percentage point).

Wykres 9. Udział produktów w wagach przyjętych do obliczeń wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI), lecz wyłączonych z obliczeń wskaźników inflacji bazowej

Chart 9. Shares of products in the weights used for calculating price indices of consumer goods and services (CPI), and excluded from calculations of core inflation

Wskaźnik inflacji bazowej po wyłączeniu **cen administrowanych** w 2020 r. wyniósł 102,5 i był o 0,9 p. proc. niższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych. W ramach grupy towarów i usług, których ceny podlegały regulacjom prawnym, wzrosły ceny przede wszystkim usług związanych z użytkowaniem mieszkania (m.in. wywóz śmieci, usługi kanalizacyjne, zaopatrzenie w wodę) oraz energii elektrycznej. W porównaniu z 2015 r. inflacja bazowa po wyłączeniu cen administrowanych wzrosła o 8,4%, tj. o 0,6 p. proc. mniej niż ceny towarów i usług konsumpcyjnych.

Inflacja bazowa po wyeliminowaniu **cen najbardziej zmiennych** w 2020 r. wzrosła o 3,2% (wobec 2,0% w 2019 r.). Spośród towarów i usług wyłączonych z obliczeń tej miary

In 2020, the core inflation index net of **administered prices** amounted to 102.5 and it was lower than the price index of consumer goods and services by 0.9 percentage point. In case of the group of goods and services the prices of which were subject to legal regulations, prices have increased primarily for services associated with housing (e.g. waste disposal, sewage collection and water supply) and electricity. Compared to 2015, core inflation excluding administered prices increased by 8.4%, i.e. 0.6 percentage point lower than the prices of consumer goods and services.

Core inflation net of **the most volatile prices** increased by 3.2% in 2020 (vs. 2.0% in 2019). In the group of goods and services excluded from the calculation of this measure of

inflacji bazowej, znacznie podrożały m.in. opłaty za wywóz śmieci, niektóre owoce i warzywa, a także usługi finansowe i fryzjerskie oraz energia elektryczna. W odniesieniu do 2015 r. inflacja bazowa po wyeliminowaniu cen najbardziej zmiennych była wyższa o 7,7%. Ten wskaźnik inflacji bazowej w latach 2017–2020 kształtował się poniżej wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych.

W 2020 r. inflacja bazowa bez uwzględnienia **cen żywności i energii**, wzrosła o 3,9% w porównaniu z rokiem poprzednim (w 2019 r. o 2,0%). Wyłączenie cen żywności i energii spowodowało, że ten wskaźnik inflacji bazowej był o 0,5 p. proc. wyższy niż wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (w 2019 r. – niższy o 0,3 p. proc.). Względem 2015 r. wskaźnik inflacji bazowej po wyłączeniu cen żywności i energii kształtował się na najniższym poziomie spośród wszystkich miar inflacji bazowej – 107,2, tj. o 1,8 p. proc. mniej niż wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych.

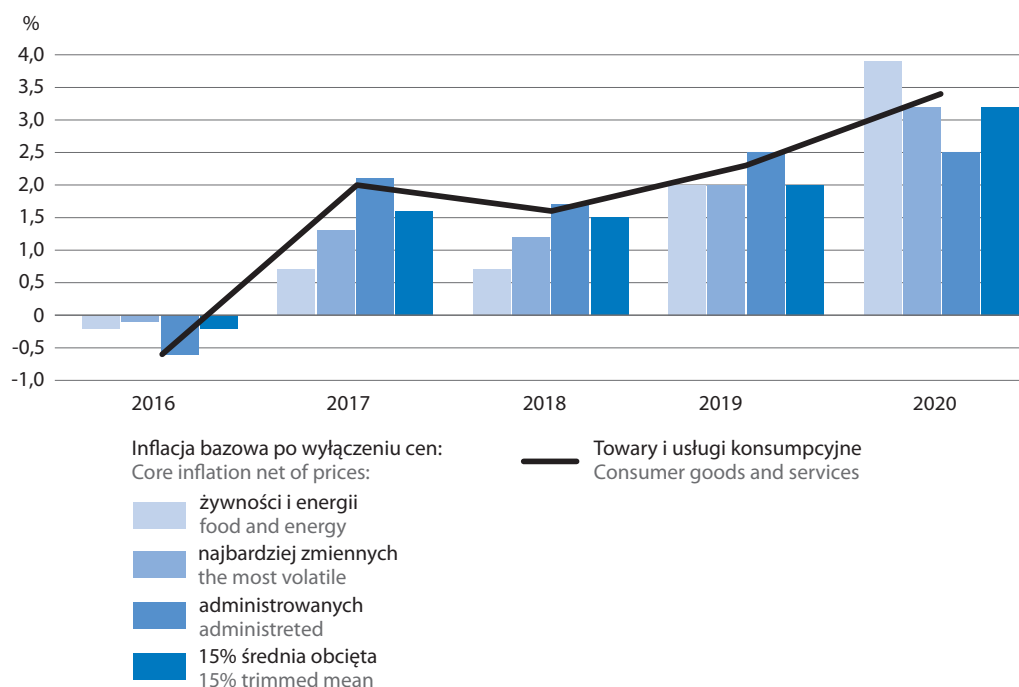
Wskaźnik inflacji bazowej – **15% średnia obcięta**, w 2020 r. wyniósł 103,2 i był o 0,2 p. proc. niższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (w 2019 r. odpowiednio: 102,0 i 0,3 p. proc.). W porównaniu z 2015 r. inflacja bazowa obliczona według formuły 15% średniej obciętej była o 8,4% wyższa, a jednocześnie niższa o 0,6 p. proc. od wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

core inflation, the prices of waste disposal, some fruit and vegetables as well as financial services, hairdressing and electricity increased significantly. Compared to 2015, core inflation after excluding the most volatile prices was 7.7% higher. This core inflation index was below the consumer price index from 2017 to 2020.

In 2020, core inflation net of **food and energy prices**, increased by 3.9% compared to the previous year (in 2019 by 2.0%). Excluding food and energy prices resulted in this core inflation rate being 0.5 percentage point higher than the consumer price index (in 2019 – by 0.3 percentage point lower). Compared to 2015, the core inflation rate net of food and energy prices was at the lowest level of all core inflation measures at 107.2, i.e. 1.8 percentage points lower than the consumer price index.

The core inflation index – **15-percent trimmed mean** amounted to 103.2 in 2020 and it was lower than the consumer price index by 0.2 percentage point (in 2019: 102.0 and 0.3 percentage point, respectively). The core inflation, calculated as a 15-percent trimmed mean, increased by 8.4%, and at the same time it was lower by 0.6 percentage point than the increase in consumer prices, compared to 2015.

Wykres 10. Zmiany inflacji bazowej oraz cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego
Chart 10. Changes in core inflation and in prices of consumer goods and services compared to the previous year

Rozdział 4

Chapter 4

Ceny producentów

Producer prices

4.1. Ceny w rolnictwie

W 2020 r. ceny towarowej produkcji rolniczej w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosły o 1,9% (wobec 8,7% przed rokiem), przy wzroście cen produkcji roślinnej o 11,5% i spadku cen produkcji zwierzęcej o 4,0%.

W odniesieniu do 2019 r. spadły ceny skupu większości zbóż: żyta – o 7,3%, owsa – o 7,1%, jęczmienia – o 5,6% i pszenżyta – o 3,4%. Wzrosły natomiast ceny pszenicy – o 3,6% oraz kukurydzy – o 0,1%. W skupie płacono mniej niż przed rokiem za ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – o 23,6% i buraki cukrowe – o 4,5%. Wyższe natomiast niż w 2019 r. były ceny gryki (o 21,0%) oraz rzepaku i rzepiku przemysłowego (o 5,2%). Spadły ceny skupu większości produktów ogrodniczych, w tym cebuli (o 37,8%), kapusty (o 34,8%), buraków ćwikłowych (o 24,8%) i marchwi (o 18,6%). Wzrosły ceny skupu kalafiorów (o 12,7%), pomidorów (o 11,8%) i ogórków (o 9,7%). Droższa niż przed rokiem była w skupie większość produktów sadowniczych, w tym najwięcej wzrosły ceny porzeczek (o 98,9%) i jabłek (o 40,4%). Więcej płacono również za czereśnie (o 17,4%), śliwki (o 14,6%) i gruszki (o 6,1%). Spadły ceny wiśni (o 36,9%), truskawek (o 15,2%), malin (o 8,0%) oraz agrestu (o 6,3%).

W 2020 r. w odniesieniu do 2015 r. największy wzrost cen zanotowano w skupie ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) – o 26,3%. Zwiększyły się także ceny skupu owsa – o 18,4%, pszenicy – o 12,0%, pszenżyta – o 11,4%, żyta oraz rzepaku i rzepiku przemysłowego – po 8,9%, kukurydzy – o 5,9%, a także jęczmienia – o 4,3%. Spadły natomiast w tym okresie ceny skupu gryki i buraków cukrowych – po 14,8%.

4.1. Prices in agriculture

In 2020, the market agricultural output prices increased by 1.9% compared to the previous year (vs. a 8.7% a year before), with an increase in crop output prices by 11.5% and a fall in animal output prices by 4.0%.

Compared to 2019, the procurement prices of most cereals decreased: of rye – by 7.3%, oats – by 7.1%, barley – by 5.6% and triticale – by 3.4%. However, wheat prices and maize prices increased by 3.6% and by 0.1% respectively. The purchasers in procurement paid less for edible potatoes (excluding early varieties) – by 23.6% and for sugar beets – by 4.5% than a year ago. On the other hand, higher than in 2019 were prices of buckwheat (by 21.0%), rape and industrial agrimony (by 5.2%). Procurement prices of most horticultural products were lower than in the previous year, of which onions (by 37.8%), cabbage (by 34.8%), sugar beets (by 24.8%) and carrots (by 18.6%). Procurement prices of cauliflowers (by 12.7%), tomatoes (by 11.8%) and cucumbers (by 9.7%) have increased. The majority of fruit products were more expensive than in the previous year, with the biggest increases in the prices of currants (by 98.9%) and apples (by 40.4%). The prices were also higher for cherries (by 17.4%), plums (by 14.6%) and pears (by 6.1%). Prices fell for cherries (by 36.9%), strawberries (by 15.2%), raspberries (by 8.0%) and gooseberries (by 6.3%).

In 2020, in relation to 2015, the highest procurement price growth was recorded for edible potatoes (excluding early varieties) – by 26.3%. There were also increases in the procurement prices of oats – by 18.4%, wheat – by 12.0%, triticale – by 11.4%, rye and rape and industrial agrimony – by 8.9% each, maize – by 5.9%, and barley – by 4.3%. However, purchase prices of buckwheat and sugar beet decreased in this period – by 14.8% each.

Tablica 11. Ceny skupu^a ważniejszych ziemiopłodów
 Table 11. Procurement prices^a of major crops

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
						w zł in PLN			2010=100
Ziarno zbóż – za 1 dt: Cereal grain – per 100 kg:									
pszenicy wheat	66,83	62,02	66,44	72,62	72,26	74,86	125,1	112,0	103,6
żyta rye	51,42	51,73	54,67	59,67	60,38	55,97	132,9	108,9	92,7
jęczmienia barley	61,04	58,21	61,22	67,96	67,37	63,63	129,9	104,3	94,4
Ziemniaki – za 1 dt Potatoes – per 100 kg	39,92	38,41	37,05	42,58	58,33	44,82	122,7	112,3	76,8
w tym jadalne (bez wczesnych) of which edible (excluding early varieties)	51,15	52,27	52,46	58,01	84,54	64,59	127,0	126,3	76,4

a Ceny skupu obliczono na podstawie informacji o wartości i ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz indywidualne gospodarstwa rolne.

a Procurement prices were calculated on the basis of information on value and quantity of procurement by legal persons and independent organizational entities without legal personality as well as individual farms.

W 2020 r. ceny towarowej produkcji zwierzęcej w porównaniu z rokiem poprzednim spadły o 4,0% (wobec wzrostu o 5,4% przed rokiem). W skupie odnotowano spadek cen żywca wieprzowego – o 4,8% i żywca drobiowego – o 9,9%, w tym najbardziej indyków – o 18,3%. Spadła także cena skupu gęsi – o 14,9%, kaczek – o 7,2%, kur (o 6,8%) i kurczaków – o 6,0%. Zanotowano natomiast wzrost cen skupu mleka (o 2,2%), żywca wołowego (o 1,1%) i jaj kurzych (o 0,3%).

W 2020 r. w odniesieniu do 2015 r. wzrosły ceny skupu większości produktów zwierzęcych z wyjątkiem cen żywca drobiowego (spadek o 10,7%). Największy wzrost cen zanotowano w skupie mleka krowiego (o 21,9%). Wzrosły także ceny skupu trzody chlewnej (o 19,3%), bydła (o 6,4%), cieląt (o 5,8%) i jaj kurzych (o 0,4%).

In 2020, prices of market animal production fell by 4.0% compared to the previous year (against an increase of 5.4% the year before). In the procurement, there was recorded the price fall of pigs for slaughter – by 4.8%, and poultry for slaughter – by 9.9%, of which most notably for turkeys – by 18.3%. There was also a drop in the prices of geese – by 14.9%, ducks – by 7.2%, hens (by 6.8%) and chickens – by 6.0%. However, an increase in the procurement prices of milk (by 2.2%), cattle for slaughter (by 1.1%) and hen eggs (by 0.3%) was recorded.

In 2020, in relation to 2015, the procurement prices of most animal products increased, except for the prices of poultry (decrease by 10.7%). The highest rise in prices was recorded in the procurement of cow's milk (by 21.9%). There were also increases in the procurement prices of pigs (by 19.3%), cattle (by 6.4%), calves (by 5.8%) and hen eggs (by 0.4%).

Tablica 12. Ceny skupu^a żywca rzeźnego i produktów zwierzęcych
 Table 12. Procurement prices^a of animals for slaughter and of animal products

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
	w zł in PLN					2010=100	2015=100	2019=100	
Żywiec rzeźny – za 1 kg: Animals for slaughter – per kg:									
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	6,02	5,91	6,35	6,58	6,33	6,40	140,4	106,4	101,1
trzoda chlewna pigs	4,30	4,68	5,05	4,48	5,39	5,13	131,8	119,3	95,2
drób poultry	3,94	3,68	3,69	3,77	3,90	3,52	102,1	89,3	90,1
Mleko krowie – za 1l Cow's milk – per l	1,13	1,11	1,39	1,35	1,35	1,38	129,7	121,9	102,2
Jaja kurcze – za 1 szt. Hen eggs – per piece	0,23	0,20	0,27	0,22	0,23	0,23	119,2	100,4	100,3

a Ceny skupu obliczono na podstawie informacji o wartości i ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz indywidualne gospodarstwa rolne.

a Procurement prices were calculated on the basis of information on value and quantity of procurement by legal persons and independent organizational entities without legal personality as well as individual farms.

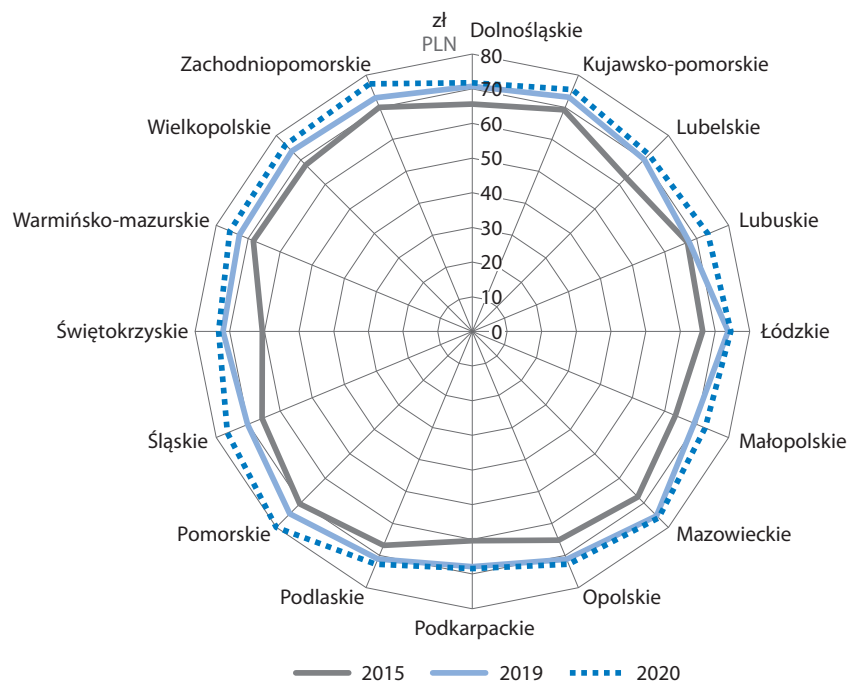
W 2020 r. w odniesieniu do 2019 r. zaobserwowano wzrost cen skupu podstawowych produktów rolnych w większości województw, z wyjątkiem żyta, trzody chlewnej i drobiu.

In 2020, in relation to 2019, the growth in procurement prices of many major agricultural products was observed in majority of voivodships, with the exception of rye, pigs and poultry.

Ceny skupu pszenicy w 2020 r. wahały się w przedziale od 68,43 zł za 1 dt w województwie podkarpackim do 79,90 zł w województwie pomorskim, przy średniej cenie w kraju wynoszącej 74,86 zł. We wszystkich województwach zanotowano wzrost cen tego zboża w porównaniu z rokiem poprzednim, największy w województwie śląskim (o 9,0%), a najmniejszy – w województwie podkarpackim (o 0,8%).

Procurement prices of wheat per 100 kg in 2020 ranged from PLN 68.43 in the Podkarpackie voivodship to PLN 79.90 in the Pomorskie voivodship, with the average price in the country amounting to PLN 74.86. An increase of prices for this grain was recorded in all voivodships in comparison to the previous year, with the highest recorded in the Śląskie voivodship (by 9.0%), and the smallest – in the Podkarpackie voivodship (by 0.8%).

Wykres 11. Ceny skupu pszenicy za 1 dt
 Chart 11. Procurement prices of wheat per 100 kg

Ceny skupu żyta w 2020 r. oscylowały od 48,71 zł za 1 dt w województwie podlaskim do 61,85 zł w województwie lubuskim, przy średniej cenie w kraju na poziomie 55,97 zł. We wszystkich województwach zanotowano spadek cen tego zboża w porównaniu z rokiem poprzednim, największy w województwie mazowieckim (o 15,1%), a najmniejszy – w województwie lubuskim (o 1,6%).

W 2020 r. w skupie płacono średnio za 1 dt jęczmienia 63,63 zł. Ceny tego zboża kształtowały się w granicach od 59,49 zł w województwie podkarpackim do 67,41 zł w województwie lubelskim. W porównaniu z rokiem 2019 ceny jęczmienia najwięcej spadły w województwie mazowieckim (o 12,2%), a najmniej – w województwie lubuskim (o 1,5%). Niewielki wzrost cen tego zboża (o 0,2%) zanotowano w województwie pomorskim.

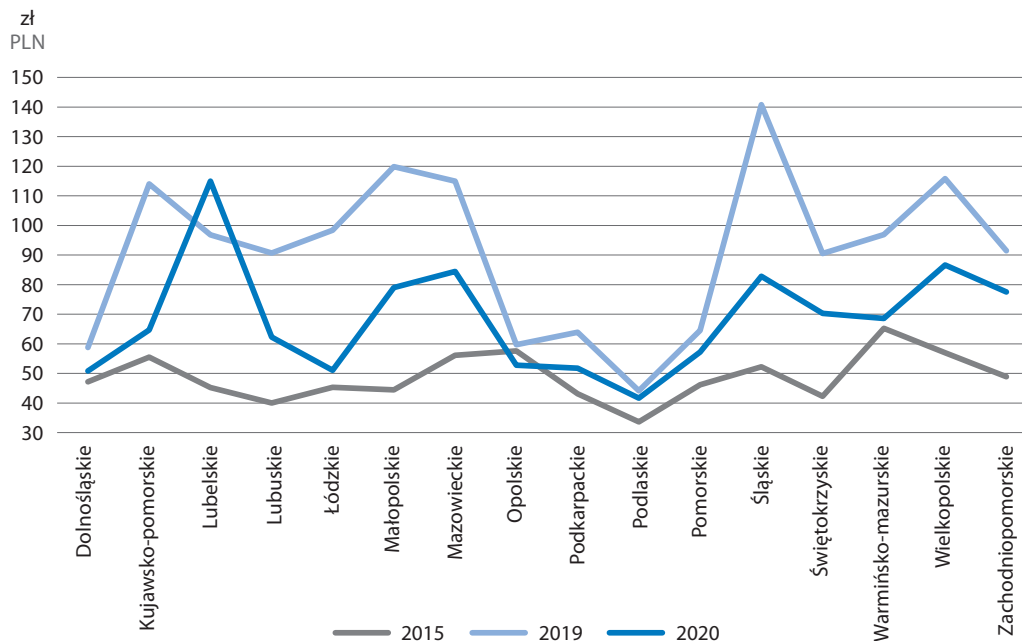
Ceny skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) w 2020 r. wahały się w przedziale od 41,66 zł za 1 dt w województwie podlaskim do 114,98 zł w województwie lubelskim, przy średniej cenie w kraju wynoszącej 64,59 zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano spadek cen ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) we wszystkich województwach z wyjątkiem województwa lubelskiego (wzrost cen o 18,8%). Największy spadek cen wystąpił w województwie łódzkim (o 48,1%), kujawsko-pomorskim (o 43,2%) i śląskim (o 41,2%), a najmniejszy – w województwie podlaskim (o 5,6%).

In 2020, average procurement price paid per 100 kg of rye was ranged from PLN 48.71 in the Podlaskie voivodship to PLN 61.85 in the Lubuskie voivodship with the average price in the country at the level of PLN 55.97. In all voivodships a decrease in prices of this cereal in comparison to the previous year was recorded, of which the highest in the Mazowieckie voivodship (by 15.1%) and the lowest – in the Lubuskie voivodship (by 1.6%).

In 2020, an average price for 100 kg of barley was PLN 63.63. Prices for this cereal ranged from PLN 59.49 in the Podkarpackie voivodship to PLN 67.41 in the Lubelskie voivodship. Compared to 2019, barley prices fell the most in the Mazowieckie voivodship (by 12.2%) and the least in the Lubuskie voivodship (by 1.5%). A slight increase in the price of this cereal (by 0.2%) was recorded in the Pomorskie voivodship.

Procurement prices of edible potatoes (excluding early varieties) in 2020 ranged from PLN 41.66 per 100 kg in the Podlaskie voivodship to PLN 114.98 in the Lubelskie voivodship, with the average price in the country amounting to PLN 64.59. Compared to the previous year, edible potato prices (excluding early varieties) decreased in all voivodships except for Lubelskie (price rise of 18.8%). The greatest fall in prices was recorded in Łódzkie voivodship (by 48.1%), Kujawsko-Pomorskie voivodship (by 43.2%) and Śląskie voivodship (by 41.2%), and the lowest – in Podlaskie voivodship (by 5.6%).

Wykres 12. Ceny skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) za 1 dt
 Chart 12. Procurement prices of edible potatoes (excluding early varieties) per 100 kg

W 2020 r. w skupie za 1 kg żywca wieprzowego płacono średnio 5,13 zł. Ceny tego produktu kształtowały się w granicach od 4,92 zł w województwie kujawsko-pomorskim do 5,65 zł w województwie lubuskim. W porównaniu z 2019 r. odnotowano spadek cen żywca wieprzowego we wszystkich województwach, z wyjątkiem województwa dolnośląskiego (wzrost cen o 0,9%). Najbardziej spadły ceny w województwie śląskim (o 7,2 %), a najmniej – w województwie lubuskim (o 0,8 %).

Ceny skupu żywca wołowego w 2020 r. wahały się od 5,68 zł za 1 kg w województwie dolnośląskim do 6,79 zł w województwie lubelskim, przy średniej cenie w kraju na poziomie 6,40 zł. W porównaniu z 2019 r. ceny żywca wołowego były wyższe w większości województw. Największy wzrost cen zaobserwowano w województwie wielkopolskim (o 5,1%), a najniższy – w województwie podkarpackim (o 0,4%). Ich największy spadek zanotowano w województwie dolnośląskim (o 7,6%), a najmniejszy – w województwie małopolskim (o 0,2%).

Ceny skupu żywca drobiowego w 2020 r. kształtowały się w przedziale od 3,18 zł za 1 kg w województwie małopolskim do 4,40 zł w województwie warmińsko-mazurskim, przy średniej cenie w kraju wynoszącej 3,52 zł. Ceny skupu tego żywca spadły we wszystkich województwach (najwięcej w województwie warmińsko-mazurskim – o 16,4%, najmniej w województwie kujawsko-pomorskim – o 5,0%).

In 2020 procurement price paid on average per 1 kg of pigs for slaughter was PLN 5.13. Prices of this product ranged from PLN 4.92 in the Kujawsko-Pomorskie voivodship to PLN 5.65 in the Lubuskie voivodship. Compared to 2019, a decrease in prices of pigs for slaughter was recorded in all voivodships, with the exception of the Dolnośląskie voivodship (price increase of 0.9%). Prices decreased the most in Śląskie voivodship (by 7.2%) and the least in Lubuskie voivodship (by 0.8%).

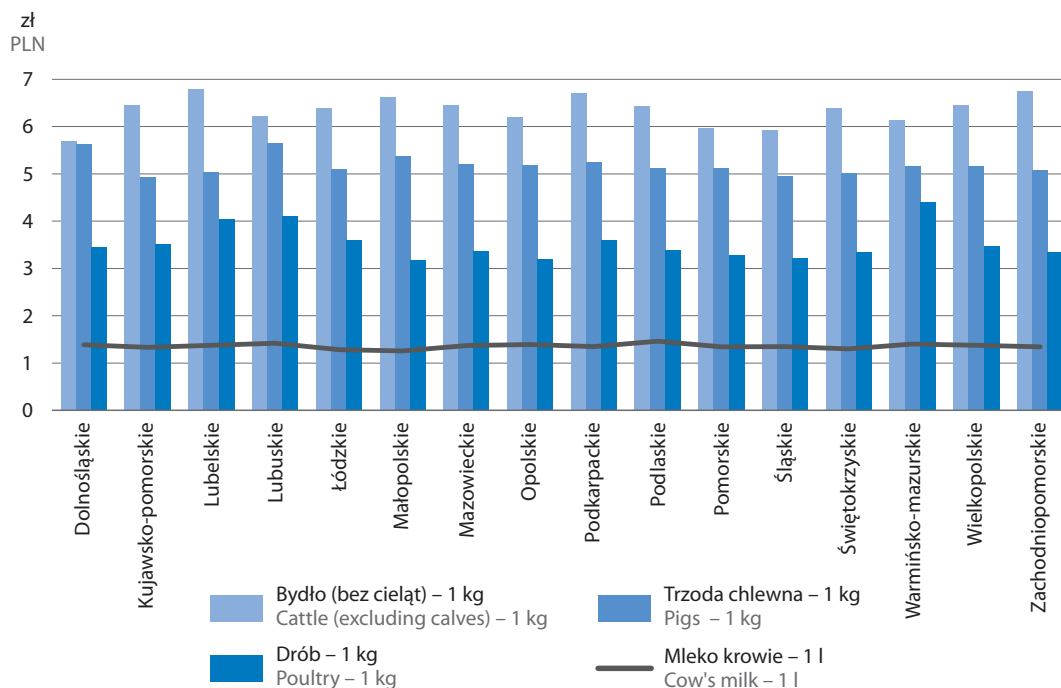
In 2020, procurement prices of cattle for slaughter ranged from PLN 5.68 per 1 kg in the Dolnośląskie voivodship to PLN 6.79 in the Lubelskie voivodship, with the average price in the country at PLN 6.40. Compared to 2019, prices for cattle for slaughter were higher in most voivodships. The highest price increase was observed in the Wielkopolskie voivodship (by 5.1%) and the lowest in the Podkarpackie voivodship (by 0.4%). Their greatest fall was recorded in the Dolnośląskie voivodship (by 7.6%) and the lowest – in the Małopolskie voivodship (by 0.2%).

Procurement prices of poultry for slaughter in 2020 ranged from PLN 3.18 per 1 kg in the Małopolskie voivodship to PLN 4.40 in the Warmińsko-Mazurskie voivodship, with the average price in the country amounting to PLN 3.52. Purchase prices of poultry for slaughter decreased in all voivodships (the most in the Warmińsko Mazurskie voivodship – by 16.4%, the least in the Kujawsko-Pomorskie voivodship – by 5.0%).

W 2020 r. w skupie za 1 litr mleka krowiego płacono średnio 1,38 zł, tj. o 2,2% więcej niż przed rokiem. Ceny mleka kształtowały się w granicach od 1,26 zł w województwach małopolskim do 1,46 zł w województwie podlaskim. Największy wzrost cen mleka w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano w województwie lubuskim (o 3,6%), a najmniejszy – w województwie śląskim (o 0,2%).

In 2020, an average price of 1 litre of cow's milk was PLN 1.38, i.e. by 2.2% more than in the previous year. Milk prices ranged from PLN 1.26 in the Małopolskie voivodship to PLN 1.46 in the Podlaskie voivodship. The highest increase in milk prices compared to the previous year was recorded in the Lubuskie voivodship (by 3.6%), and the lowest – in the Śląskie voivodship (by 0.2%).

Wykres 13. Ceny skupu żywca rzeźnego i mleka krowiego w 2020 r.
Chart 13. Procurement prices of animals for slaughter and cow's milk in 2020

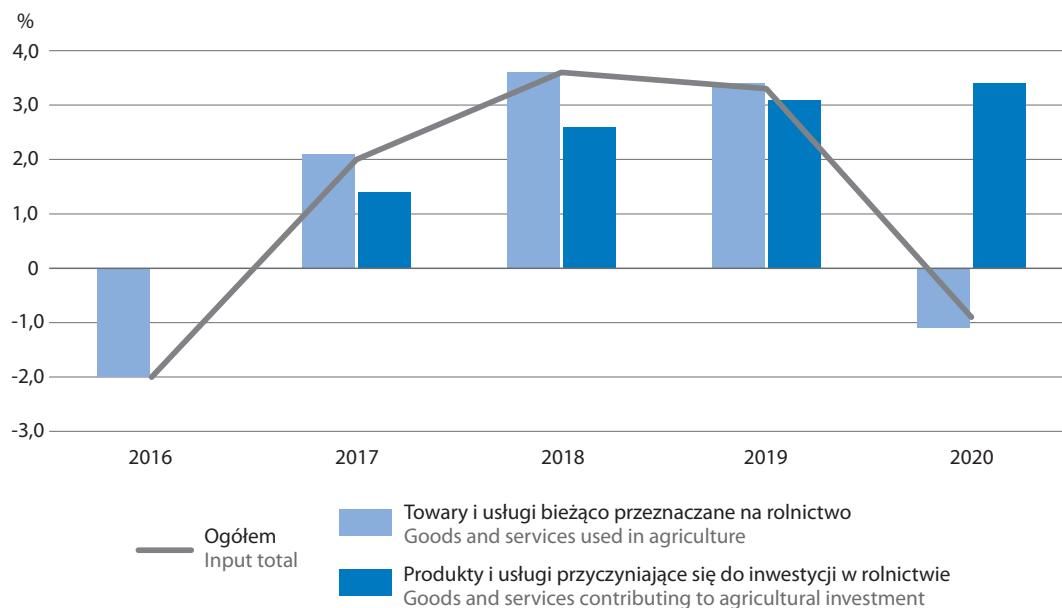

W 2020 r. **cenę środków produkcji dla rolnictwa** były niższe o 0,9 % niż przed rokiem. Ceny towarów i usług bieżąco przeznaczane na rolnictwo spadły o 1,1 %, natomiast ceny produktów i usług przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie wzrosły o 3,4 %. W porównaniu z 2015 r. ceny środków produkcji dla rolnictwa wzrosły w 2020 r. o 6,1%, przy czym istotnie wyższy wzrost dotyczył cen produktów i usług przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie (o 10,9%) niż towarów i usług bieżąco przeznaczanych na rolnictwo (o 5,9%).

In 2020, **prices of the means of agricultural production** were lower by 0.9% than the year before. Prices of goods and services currently consumed in agriculture decreased by 1.1%; however, prices of goods and services contributing to agricultural investment were higher by 3.4%. Compared to 2015, prices of the means of agricultural production grew by 6.1% in 2020, with a significantly higher increase in the prices of products and services contributing to investment in agriculture (by 10.9%) than in those of goods and services currently allocated to agriculture (by 5.9%).

Wykres 14. Zmiany cen środków produkcji rolnej w stosunku do roku poprzedniego

Chart 14. Changes in prices of the means of agricultural production compared to the previous year

Wśród towarów i usług bieżąco przeznaczanych na rolnictwo najwyższy wzrost cen (o 11,3%) w 2020 r. w porównaniu z 2019 r. odnotowano w przypadku energii elektrycznej. Znaczący wzrost cen dotyczył również pozostałych towarów i usług (o 4,8%), pozostałych środków ochrony roślin (o 4,6%) oraz utrzymania budynków (o 4,4%). Największy spadek cen zaobserwowano w przypadku paliw silnikowych – o 11,2%, a znacząco obniżyły się także ceny nawozów azotowo-fosforowych (o 6,8%) oraz nawozów azotowych (o 4,0%).

Among the goods and services currently allocated to agriculture, electricity had the highest price rise (by 11.3%) in 2020 compared to 2019. Significant price increases were also observed for other goods and services (by 4.8%), other plant protection products and pesticides (by 4.6%) and building maintenance (by 4.4%). The largest fall in prices was observed for motor fuels – by 11.2%, and there were also significant decreases in the prices of nitrogen-phosphate fertilisers (by 6.8%) and nitrogen fertilisers (by 4.0%).

Tablica 13. Wskaźniki cen towarów i usług bieżąco przeznaczanych na rolnictwo^a
Table 13. Price indices of goods and services currently consumed in agriculture^a

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	
	rok poprzedni = 100 previous year = 100					2015=100
Ogółem Total	98,0	102,1	103,6	103,4	98,9	105,9
Nasiona i sadzonki Seeds and planting stock	103,2	98,3	100,6	104,7	102,5	109,4
Energia elektryczna; paliwa i smary Energy, fuel and lubricants	94,7	105,5	107,1	101,1	93,5	101,1
Nawozy i polepszacze gleby Fertilisers and soil improvers	95,9	98,2	100,5	106,8	97,5	98,6
środki ochrony roślin i pestycydy Plant protection products and pesticides	101,2	101,9	101,4	101,9	102,0	108,7
Wydatki na usługi weterynaryjne Veterinary expenses	100,6	101,8	102,9	102,5	103,1	111,4
Pasze dla zwierząt Animal feeding stuffs	99,3	100,7	102,5	103,8	101,4	108,0
Utrzymanie materiałów Maintenance of materials	101,3	102,5	103,4	103,7	102,4	114,0
Utrzymanie budynków Maintenance of buildings	101,5	103,8	104,8	105,9	104,4	122,1
Inne produkty i usługi Other goods and services	100,1	101,5	102,2	103,0	104,6	111,8

a Obliczono na podstawie systemu wag z roku 2015.

a Calculation on the basis of weighting system of 2015.

Większość produktów i usług przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie była droższa w 2020 r. zarówno w porównaniu z 2019 r., jak i 2015 r., poza innymi pracami z wyjątkiem uprawy ziemi, których ceny pozostały na poziomie zanotowanym w 2019 r., a w stosunku do 2015 r. były niższe o 14,5%. W 2020 r. najbardziej wzrosły ceny produktów innych niż materiały i budynki (o 4,8%), a także ciągników rolniczych (o 4,6%) oraz maszyn i urządzeń do produkcji zwierzęcej (o 4,3%). Najmniej podrożały glebogryzarki i inne urządzenia 2-kołowe (o 2,2%).

Among products and services contributing to agricultural investment in 2020, as compared to 2019 and 2015, an increase was recorded for all products and services excluding prices of other works except for land improvements, which remained at the same level as in 2019, and were lower by 14.5% compared to 2015. In 2020, the prices of products other than materials and buildings increased the most (by 4.8%), as well as agricultural tractors (by 4.6%) and machinery and other equipment for animal production (by 4.3%). Rotary tillers and other 2-wheel devices rose the less (by 2.2%).

Tablica 14. Wskaźniki cen produktów i usług przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie^a
Table 14. Price indices of goods and services contributing to agricultural investment^a

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	
	rok poprzedni = 100 previous year = 100					2015=100
Ogółem Total	100,0	101,4	102,6	103,1	103,4	110,9
Materiały Materials	100,7	101,7	102,8	103,5	103,8	113,1
maszyny i inne urządzenia machinery and other equipment	100,8	101,7	103,3	103,8	103,6	113,7
wyposażenie transportowe transport equipment	100,5	101,9	101,4	102,9	104,3	111,4
Budynki Buildings	99,0	100,6	102,4	102,7	102,6	107,4
zabudowania gospodarcze (niemieszkalne) farm buildings (non-residential)	100,2	100,9	102,6	102,9	102,9	109,8
inne prace z wyjątkiem uprawy ziemi other works except land improvements	87,6	97,6	100,1	100,0	100,0	85,5
Inne produkty i usługi Other	100,7	102,8	103,0	103,3	104,8	115,5

a Obliczono na podstawie systemu wag z roku 2015.

a Calculation on the basis of weighting system of 2015.

4.2. Ceny w przemyśle

W 2020 r. **cenę produkcji sprzedanej przemysłu** w porównaniu z rokiem ubiegłym obniżyły się o 0,6%. Spadek cen odnotowano również w 2016 r. o 0,1%, podczas gdy w latach 2017–2019 ceny wykazywały tendencję rosnącą, najwyższą w 2017 r. – wzrost o 2,9%. W 2020 r. obniżkę cen zaobserwowano w sekcji przetwórstwo przemysłowe o 1,2% (wobec wzrostu o 0,8% przed rokiem). Podniesiono natomiast ceny w innych sekcjach przemysłu, w tym największy w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji o 6,0% (wobec wzrostu o 2,5% przed rokiem). Ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę były wyższe o 2,6% (wobec wzrostu o 4,4% przed rokiem), a w górnictwie i wydobywaniu – o 2,4% (o 2,4% również w 2019 r.).

W odniesieniu do 2015 r. ceny produkcji sprzedanej przemysłu wzrosły o 5,7%, w tym największy wzrost zanotowano w sekcji górnictwo i wydobywanie – o 27,1%. Relatywnie wysoki wzrost cen wystąpił w tym okresie również w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 14,7%. Ceny w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę wzrosły o 5,4%, a w przetwórstwie przemysłowym – o 4,3%.

4.2. Prices in industry

In 2020, **the prices of sold production of industry** decreased by 0.6% compared to the previous year. A fall in prices was also observed in 2016 by 0.1%, while in 2017–2019 prices showed an increasing tendency, the highest in 2017 – an increase of 2.9%. In 2020, a drop in prices was noticed in the manufacturing section by 1.2% (compared to an increase of 0.8% a year ago). By contrast, prices were raised in other industrial sections, the largest in water supply; sewerage, waste management and remediation activities by 6.0% (compared with an increase of 2.5% a year ago). Prices in the section electricity, gas, steam and air conditioning supply were by 2.6% higher (compared with an increase of 4.4% a year ago) and in mining and quarrying 2.4% higher (by 2.4% also in 2019).

The prices of sold production of industry increased by 5.7% compared to 2015, including the largest growth (of 27.1%) recorded in mining and quarrying. An increase in prices in the section of water supply, sewerage, waste management and remediation activities – by 14.7%. The prices in electricity, gas, steam and air conditioning supply increased by 5.4% and in manufacturing – by 4.3%.

Tablica 15. Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD
 Table 15. Price indices of sold production of industry by NACE sections

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				2010=100	2015=100	
Ogółem Total	99,9	102,9	102,1	101,2	99,4	111,7	105,7
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	98,6	119,5	102,9	102,4	102,4	121,7	127,1
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	100,1	102,4	102,2	100,8	98,8	109,9	104,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	97,7	100,2	100,5	104,4	102,6	116,7	105,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	101,5	102,7	101,3	102,5	106,0	130,8	114,7

System wag do obliczania wskaźników cen w latach 2016–2020 oparto na strukturze wartości produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) z 2015 r., uzyskanej z badania o działalności gospodarczej podmiotów, w których liczba pracujących wynosiła 10 osób i więcej.

The system of weights used to calculate price indices in the period of 2016–2020 was based on the structure of sold production of industry (current prices) in 2015, obtained from the survey on business activities of entities employing at least 10 people.

Wykres 15. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD w 2015 r.
 Chart 15. Shares of sold production of industry by NACE sections in 2015

W 2020 r. w odniesieniu do 2019 r. spośród **działów PKD zaliczanych do przemysłu**, największy spadek cen odnotowano w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 20,2% wobec wzrostu o 2,7% przed rokiem). Obniżono także ceny produkcji m.in.: metali (o 4,7%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 3,9%), wydobywania węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) (o 2,6%), poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 2,3%), papieru i wyrobów z papieru (o 2,1%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 1,5%), wyrobów z gumy

In 2020, in relation to 2019, among **the NACE divisions included in industry**, the greatest fall in prices was recorded in the manufacture of coke and refined petroleum products (by 20.2% against an increase of 2.7% a year ago). There were also price decreases in the manufacture of metals (by 4.7%), chemicals and chemical products (by 3.9%), mining of coal and lignite (by 2.6%), printing and reproduction of recorded media (by 2.3%), paper and paper products (by 2.1%), computers, electronic and optical products (by 1.5%), rubber and plastic products (by 1.1%), furniture

i tworzyw sztucznych (o 1,1%), mebli (o 0,8%), napojów (o 0,2%) i wyrobów tekstylnych (o 0,1%). Podniesiono natomiast ceny produkcji m.in. odzieży oraz wyrobów z metali (po 0,2%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,3%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz maszyn i urządzeń (po 0,7%), urządzeń elektrycznych (o 1,4%), artykułów spożywczych (o 1,8%), skór i wyrobów skórzanych, a także ceny poboru, uzdatniania i dostarczania wody (po 2,3%), pozostałego sprzętu transportowego (o 3,0%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 3,1%), wyrobów farmaceutycznych (o 3,6%), wyrobów tytoniowych (o 4,6%) i górnictwie rud metali (o 9,5%). Najbardziej wzrosły ceny w gospodarce odpadami; odzysk surowców (o 9,9%).

W 2020 r. w stosunku do 2015 r. w większości działów przemysłu zanotowano wzrost cen, w tym największy w dziale wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) – o 37,0%. Wzrosły także ceny w działach gospodarka odpadami; odzysk surowców (o 23,6%) oraz górnictwo rud metali (o 20,6%). Podniesiono również ceny produkcji m.in.: wyrobów tytoniowych (o 14,5%), skór i wyrobów skórzanych (o 14,2%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 9,3%), metali (o 9,0%), artykułów spożywczych (o 8,7%), wyrobów farmaceutycznych (o 8,1%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 7,9%) oraz ceny poboru, uzdatniania i dostarczania wody (o 7,6%), pozostałego sprzętu transportowego (o 6,3%), papieru i wyrobów z papieru (o 5,4%), koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 4,9%), odzieży (o 4,4%), urządzeń elektrycznych (o 3,0%), wyrobów z metali (o 2,8%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 2,5%), wyrobów tekstylnych (o 2,0%), poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 1,8%), napojów (o 1,1%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 0,5%). Ceny produkcji maszyn i urządzeń pozostawały na poziomie zbliżonym do notowanych w 2015 r. Spadły natomiast w tym okresie ceny produkcji m.in.: chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,2%), mebli (o 0,9%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 4,0%).

W 2020 r. w porównaniu z 2019 r. obserwowano różnokierunkowe zmiany **cen produkcji sprzedanej przemysłu według głównych grupowań przemysłowych**. Najbardziej spadły ceny dóbr związanych z energią – o 5,9% (wobec wzrostu o 3,6% przed rokiem). Obniżyły się także ceny dóbr zaopatrzeniowych – o 0,8% (wobec wzrostu o 0,4% w 2019 r.). Wzrosły natomiast ceny dóbr inwestycyjnych (o 2,1%), dóbr konsumpcyjnych nietrwałych (o 1,5%) oraz dóbr konsumpcyjnych trwałych (o 0,4%).

W stosunku do 2015 r. odnotowano rosnący trend cen produkcji sprzedanej przemysłu dla wszystkich głównych grupowań przemysłowych. Wzrosły ceny dóbr związanych z energią (o 10,9%), dóbr konsumpcyjnych nietrwałych (o 6,7%), zaopatrzeniowych (o 4,8%), inwestycyjnych (o 4,3%) oraz konsumpcyjnych trwałych (o 1,7%).

(by 0.8%), beverages (by 0.2%) and textiles (by 0.1%). On the other hand, the prices increased in manufacture of clothing and metal products (0.2% each), wood, cork, straw and wicker products (0.3%), other non-metallic mineral products and machinery and equipment (0.7% each), electrical equipment (1.4%), food products (1.8%), leather and related products, as well as the prices of water collection, treatment and supply (by 2.3% each), other transport equipment (by 3.0%), motor vehicles, trailers and semi-trailers (by 3.1%), pharmaceutical products (by 3.6%), tobacco products (by 4.6%) and mining of metal ores (by 9.5%). Prices increased the most in waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery (by 9.9%).

In 2020, compared to 2015, price growth was recorded in most industry divisions, with the largest one in mining of coal and lignite division of 37.0%. Prices also increased in the divisions: waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery (by 23.6%) and mining of metal ores (by 20.6%). There were also increases in the prices of manufacture of: tobacco products (by 14.5%), leather and related products (by 14.2%), other non-metallic mineral products (by 9.3%), metals (by 9.0%), food products (by 8.7%), pharmaceutical products (by 8.1%), motor vehicles, trailers and semi-trailers (by 7.9%) and in prices of water collection, treatment and supply (by 7.6%), other transport equipment (by 6.3%), paper and paper products (by 5.4%), coke and refined petroleum products (by 4.9%), wearing apparel (by 4.4%), electrical equipment (by 3.0%), metal products (by 2.8%), wood, cork, straw and wicker products (by 2.5%), textiles (by 2.0%), printing and reproduction of recorded media (by 1.8%), beverages (by 1.1%), and rubber and plastic products (by 0.5%). Prices for the manufacture of machinery and equipment remained at levels similar to those recorded in 2015. However, the prices of the manufacture of, among others: chemicals and chemical products (by 0.2%), furniture (by 0.9%) and computers, electronic and optical products (by 4.0%) decreased in this period.

In 2020, compared to 2019, differential changes were observed in **the prices of sold production of industry by main industrial groupings**. The prices of energy-related goods fell the most – by 5.9% (against an increase of 3.6% a year ago). The prices of intermediate goods also decreased – by 0.8% (against an increase of 0.4% in 2019). However, the prices of capital goods (up 2.1%), non-durable consumer goods (up 1.5%) and durable consumer goods (up 0.4%) increased.

Compared to 2015, there was an increasing trend in the prices of sold production of industry for all main industrial groupings. The prices of energy-related goods (up 10.9%), non-durable consumer goods (up 6.7%), intermediate goods (up 4.8%), capital goods (up 4.3%) and durable consumer goods (up 1.7%) increased.

Tablica 16. Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu według głównych grupowań przemysłowych
 Table 16. Price indices of sold production of industry by main industrial groupings

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				2010=100	2015=100	
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	99,8	103,0	102,3	100,4	99,2	111,8	104,8
Dobra inwestycyjne Capital goods	102,0	99,3	100,0	100,9	102,1	108,2	104,3
Dobra konsumpcyjne trwałe Durable consumer goods	100,1	99,6	100,7	100,9	100,4	99,7	101,7
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Non-durable consumer goods	101,0	102,7	100,1	101,3	101,5	114,1	106,7
Dobra związane z energią Energy	96,9	108,9	107,9	103,6	94,1	116,9	110,9

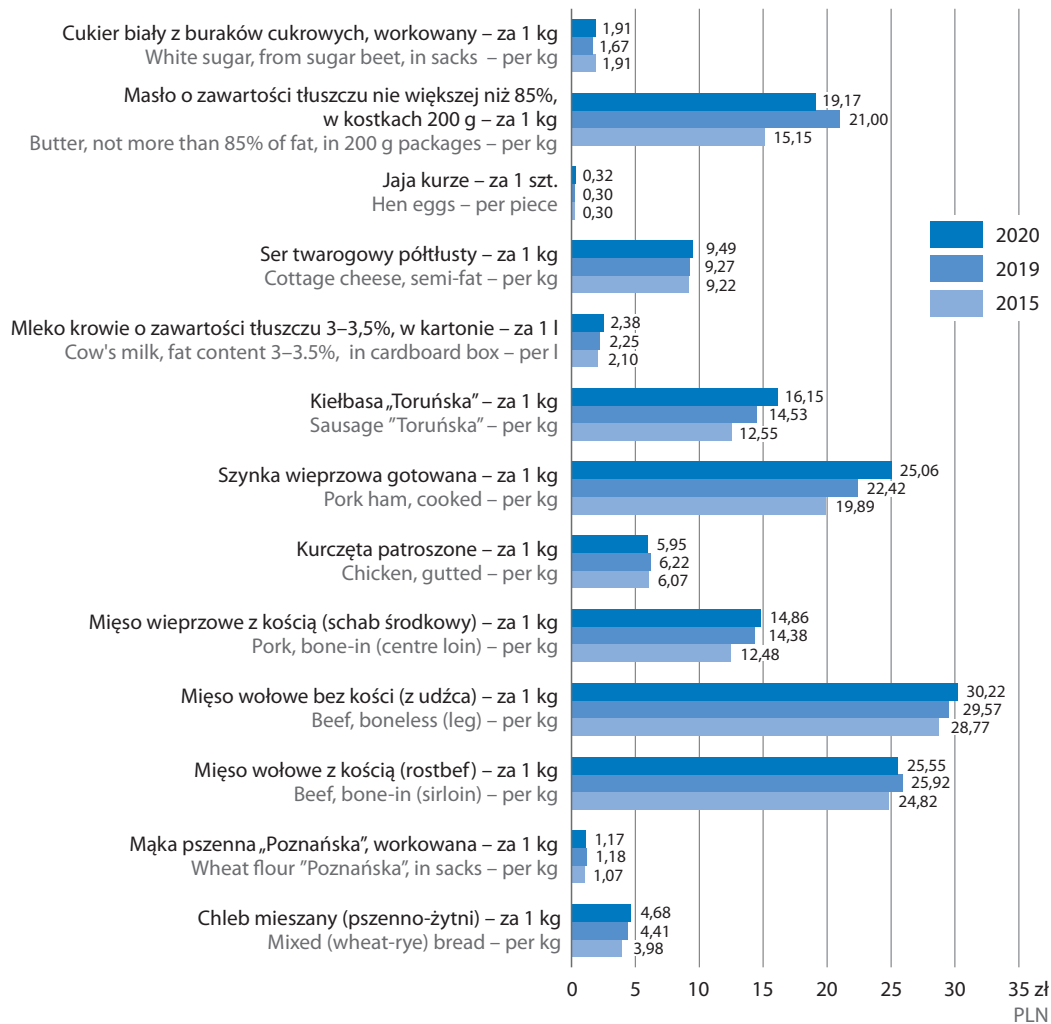
W 2020 r. objęte badaniem **cen producentów wyrobów spożywczych** w większości ukształtowały się na poziomie wyższym w porównaniu z rokiem poprzednim. Najbardziej wzrosły ceny słoniny – o 19,3%. Wyższe ceny uzyskali także producenci m.in. smalcu wieprzowego, jadalnego, bez dodatków, paczkowanego (w kostkach 250 g) – o 18,6%, (wobec wzrostu przed rokiem o 7,4%), mleka w proszku odtłuszczonego – o 16,2% (wobec wzrostu przed rokiem o 33,8%), kaszy gryczanej prażonej całej – o 14,7% (wobec spadku przed rokiem o 5,5%), cukru białego z buraków cukrowych (workowanego) – o 14,4% (wobec wzrostu przed rokiem o 2,5%) oraz kiełbasy myśliwskiej suchej – o 10,5% (wobec wzrostu przed rokiem o 8,4%). Spadły natomiast – w kolejnym roku – ceny m.in. piersi z kurczęcia surowej (filet) – o 9,3% (wobec spadku o 4,6% w 2019 r.) i masła o zawartości tłuszczu nie większej niż 85% (w kostkach 200 g) – o 8,7% (wobec spadku przed rokiem o 12,1%). Obniżyły się także ceny mąki tortowej (workowanej) – o 5,0% (wobec wzrostu przed rokiem o 19,7%).

W porównaniu z 2015 r. najbardziej wzrosły ceny filetów świeżych z dorsza – o 66,3%. Podniesiono także ceny m.in. płatków owsianych zwykłych – o 47,3%, słoniny – o 38,7%, smalcu wieprzowego, jadalnego, bez dodatków, paczkowanego (w kostkach 250 g) – o 36,0%, boczku – 34,3%, masła o zawartości tłuszczu nie większej niż 85% (w kostkach 200g) – o 26,5%, schabu środkowego (z kością) – o 19,1%, chleba mieszanego zwykłego (pszenno-żytniego) – o 17,6%. Wyższe niż w 2015 r. ceny uzyskali także producenci mąki pszennej „Poznańskiej” (workowanej) – o 9,3%, jaj kurzych – o 6,7%, mięsa wołowego bez kości (z udźca) – o 5,0% oraz sera twarogowego półtłustego – o 2,9%.

In 2020, the majority of **producer prices of food products** covered by the survey were higher than in the previous year. The prices of lard increased the most – by 19.3%. Higher prices were also obtained by the producers of edible pork lard without additives, packaged (in 250 g packages) – by 18.6% (compared to the previous year's increase by 7.4%), skimmed milk powder – by 16.2% (compared to the previous year's increase by 33.8%), whole roasted buckwheat groats – by 14.7% (compared to a 5.5% drop the year before), white sugar from sugar beet (in sacks) – by 14.4% (compared to an increase the year before of 2.5%) and "Myśliwska" sausage – by 10.5% (compared to an increase the year before of 8.4%). The prices fell – in the second consecutive year – of raw chicken breast (fillet) – by 9.3% (against a fall of 4.6% in 2019) and butter with a fat content of no more than 85% (in 200g packages) – by 8.7% (against a fall of 12.1% a year ago). The prices of cake flour (in sacks) also decreased – by 5.0% (against a 19.7% increase a year ago).

Compared to 2015, the prices of fresh cod fillets increased the most – by 66.3%. Moreover, the prices of oat flakes – by 47.3%, lard – by 38.7%, edible lard without additives, packaged (in 250g packages) – by 36.0%, bacon – 34.3%, butter with a fat content of no more than 85% (in 200g packages) – by 26.5%, pork centre loin (bone-in) – by 19.1%, mixed bread (wheat-rye) – by 17.6%. Higher prices than in 2015 were paid to the producers of „Poznańska” wheat flour (in sacks) – by 9.3%, hen eggs – by 6.7%, boneless beef (leg) – by 5.0% and semi-fat cottage cheese – by 2.9%.

Wykres 16. Ceny producentów wybranych wyrobów spożywczych w zł
 Chart 16. Producer prices of selected food products in PLN

4.3. Ceny w budownictwie

W 2020 r. **ceny produkcji budowlano-montażowej** rosły wolniej niż w 2019 r. (2,6% wobec 3,5%) i w skali zbliżonej do notowanej w 2018 r. Po spadku w 2016 r., począwszy od 2017 obserwowano rosnącą skalę wzrostu. Spośród działów budownictwa największy wzrost cen w 2020 r. zanotowano w budowie budynków – o 3,0%. Podniesiono także ceny budowy obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 2,5% oraz robót budowlanych specjalistycznych – o 2,3%.

4.3. Prices in construction

In 2020, **prices of construction and assembly production** grew at a slower rate than in 2019 (2.6% against 3.5%) and it was similar to the rate observed in 2018. After a decline in 2016, an increasing scale of growth was observed from 2017 onwards. Among construction divisions, the highest price increase in 2020 was recorded in the construction of buildings – by 3.0%. The prices of civil engineering were also raised – by 2.5% and specialised construction activities – by 2.3%.

W 2020 r. w odniesieniu do 2015 r. odnotowano wzrost cen o 9,3%. Ceny wzrosły we wszystkich działach produkcji budowlano-montażowej, przy czym najbardziej zwiększyły się ceny budowy budynków – o 10,4%. Ceny robót budowlanych specjalistycznych podniesiono o 9,1%, a budowy obiektów inżynierii lądowej i wodnej o 8,3%.

In 2020, compared to 2015, a price increase of 9.3% was recorded. Prices grew in all divisions of construction and assembly production, with the most significant increase in the prices of construction of buildings – by 10.4%. The prices of specialised construction activities were raised by 9.1%, and of civil engineering by 8.3%.

Tablica 17. Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej według działów PKD

Table 17. Price indices of construction and assembly production by NACE divisions

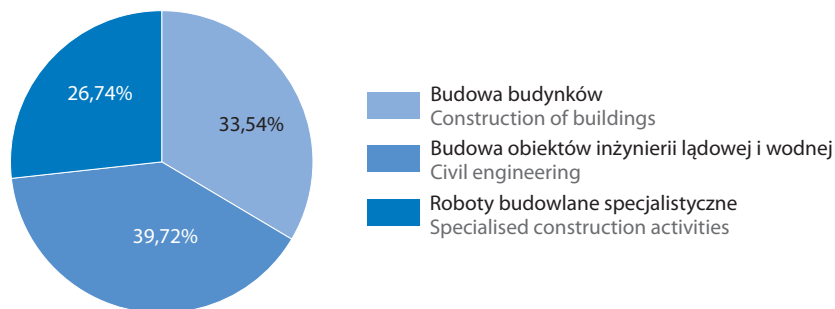
Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				2010=100	2015=100	
Ogółem Total	99,6	100,6	102,7	103,5	102,6	106,7	109,3
Budowa budynków ^A Construction of buildings	99,2	100,7	103,1	104,1	103,0	105,5	110,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A Civil engineering	99,4	100,2	102,7	103,3	102,5	106,2	108,3
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	100,3	101,1	102,3	102,8	102,3	110,1	109,1

System wag do obliczania wskaźników cen produkcji budowlano-montażowej w latach 2016–2020 stanowiła struktura sprzedaży produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w 2015 r. przez podmioty budowlane, w których liczba pracujących wynosiła 10 osób i więcej.

The system of weights used to calculate price indices of construction and assembly production in the period of 2016–2020, was based on the structure of sales of 2015 in the construction and assembly production, carried out by construction entities employing at least 10 people.

Wykres 17. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD w 2015 r.

Chart 17. Shares of construction and assembly production by NACE divisions in 2015

Ceny wszystkich **obiektów budowlanych** objętych badaniem w 2020 r. ukształtowały się na poziomie wyższym w porównaniu z rokiem poprzednim (w przedziale 1,1% – 3,1%). Zanotowano wzrost cen budowy m.in. boiska na terenie przyszkolnym (o 3,1%), hali sportowej, przychodni rejonowej, garażu wielopiętrowego oraz budynków wielomieszkańczych IV i V – kondygnacyjnych, a także budynku wolnostojącego jednorodzinny, częściowo podpiwniczonego (po 3,0%). Najmniej wzrosły ceny budowy linii napowietrznej S.N. 15 kV z przewodów wielożyłowych typu Axces (o 1,1%) oraz zewnętrznej sieci kanalizacyjnej z rur PVC o średnicy 250 mm (o 1,7%).

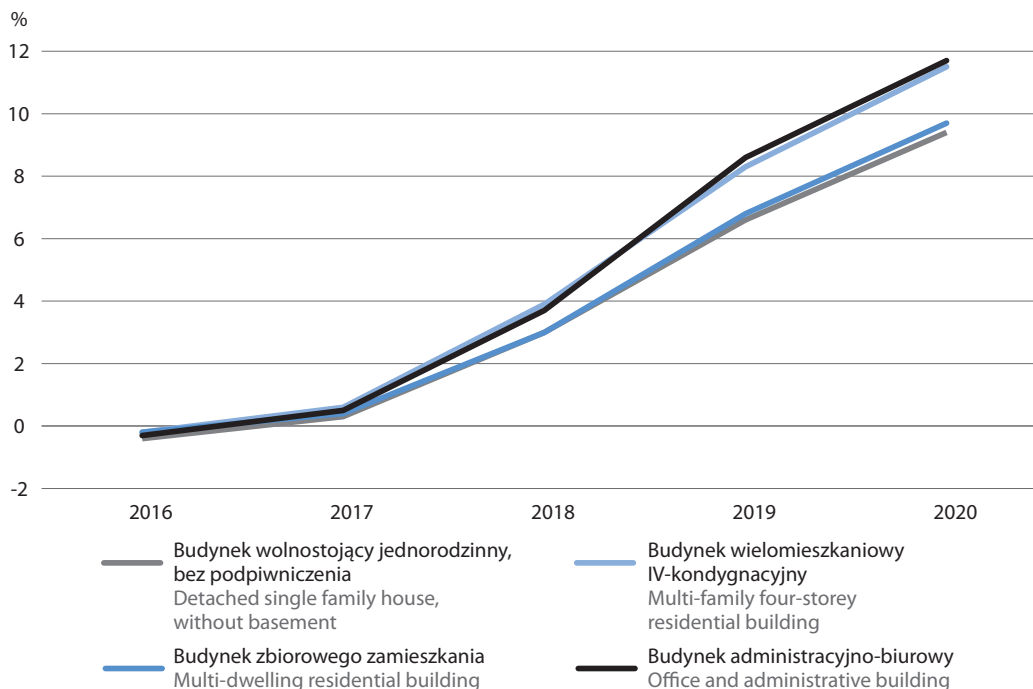
In 2020, **the prices of all civil engineering constructions** covered by the survey were higher than in the previous year (between 1.1% and 3.1%). There was an increase in the construction prices of, among others, a playground in a school area (by 3.1%), a sports hall, a district clinic, a multi-level garage and multi-apartment buildings with IV and V storeys, as well as a detached single-family house with a partial basement (3.0% each). The least increase was recorded in prices of the 15 kV medium voltage overhead line with the use of AXCES-type multicore cables (by 1.1%) and of the external sewage system with the use of PVC pipes of 250 mm in diameter (by 1.7%).

Wyższe niż w 2015 r. były ceny wszystkich obiektów budowlanych, w tym największy wzrost dotyczył budowy szkoły podstawowej – o 12,7%. Ceny budowy garażu wielopoziomowego oraz boiska na terenie przyszkolnym wzrosły po 12,3%. Najmniej podniesiono w tym okresie ceny budowy linii napowietrznej S.N. 15 kV z przewodów wielożyłowych typu Axces – o 3,1%.

Compared to 2015, there was an increase in the prices of all civil engineering constructions, including the highest one (of 12.7%) in the construction of a primary school. The construction prices of the multi-level garage and a playground in a school area grew by 12.3% each. The least increase in prices during this period was for the construction of the 15 kV medium voltage overhead line with the use of AXCES multi-core cables (by 3.1%).

Wykres 18. Zmiany cen wybranych obiektów budowlanych w stosunku do 2015 r.

Chart 18. Changes in prices of selected constructions compared to 2015

W 2020 r. ceny wszystkich badanych obiektów drogowych były wyższe w porównaniu z 2019 r. Największy wzrost cen dotyczył budowy drogi gminnej/osiedlowej (klasa „L”) – 2,4%. Wzrosły także ceny budowy drogi publicznej wojewódzkiej jednojezdniowej (klasa „GP”) – o 2,2%. Ceny pozostałych obiektów wykazywały wzrosty w granicach od 1,5% do 2,1%.

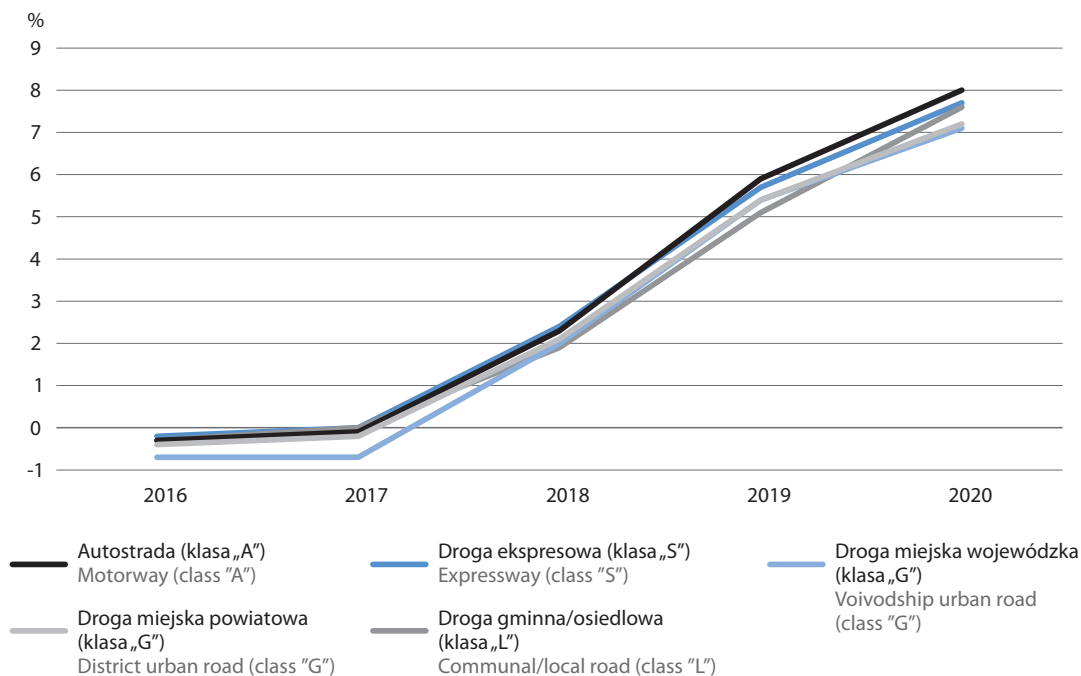
In 2020, prices for all surveyed road constructions were higher compared to 2019. The biggest price increase concerned the construction of a communal/local road (class „L”) – 2.4%. Prices for the construction of a voivodship single-lane public road (class „GP”) also increased – by 2.2%. Prices for other constructions showed rises ranging from 1.5% to 2.1%.

W 2020 r. w odniesieniu do 2015 r. ceny wszystkich realizowanych obiektów drogowych były wyższe. Najbardziej wzrosła cena budowy ronda – o 8,1%. Ceny budowy drogi publicznej wojewódzkiej jednojezdniowej (klasa „GP”) oraz autostrady (klasa „A”) wzrosły po 8,0%. Najmniej podniesiono ceny budowy ulicy zbiorczej (klasa „Z”) – o 7,0%.

In 2020, in relation to 2015, the prices of all road construction were higher. The price of construction of a roundabout raised most of all – by 8.1%. The prices of the construction of a voivodship single-lane public road (class „GP”) and a motorway (class „A”) increased by 8.0% each. The construction prices of a collective street (class „Z”) increased the least – by 7.0%.

Wykres 19. Zmiany cen wybranych obiektów drogowych w stosunku do 2015 r.

Chart 19. Changes in prices of selected road constructions compared to 2015

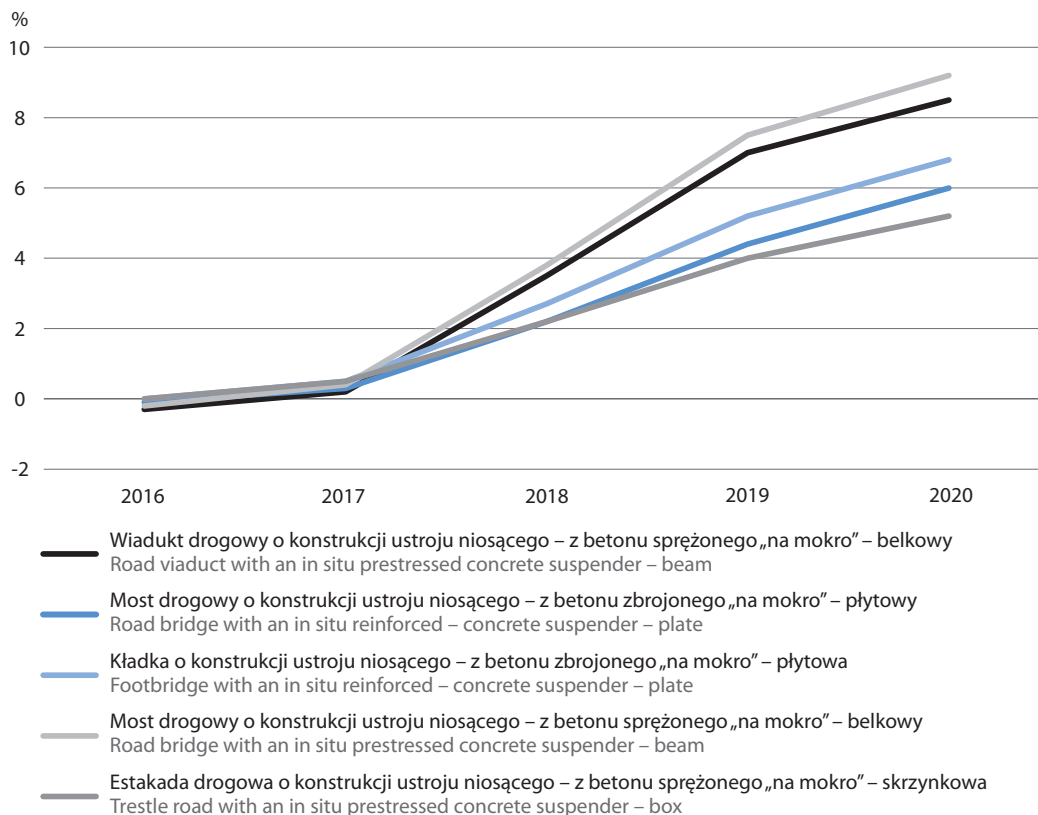
Ceny wszystkich obiektów mostowych objętych badaniem w 2020 r. były wyższe w stosunku do 2019 r. Ceny budowy: wiaduktu drogowego o konstrukcji ustroju niosącego – z betonu zbrojonego „na mokro” – belkowego oraz mostu drogowego o konstrukcji ustroju niosącego z betonu sprężonego „na mokro” – belkowego były wyższe o 1,6%. Ceny pozostałych obiektów mostowych wzrosły w przedziale od 1,0% do 1,5%.

W 2020 r. w odniesieniu do 2015 r. ceny wszystkich realizowanych obiektów mostowych były wyższe. Najbardziej wzrosła cena budowy mostu drogowego o konstrukcji ustroju niosącego – z betonu sprężonego „na mokro” – belkowego – o 9,2%. Cena budowy wiaduktu drogowego o konstrukcji ustroju niosącego – z betonu sprężonego „na mokro” – belkowego wzrosła o 8,5%. Ceny pozostałych obiektów wykazywały wzrosty w granicach od 4,5% do 7,8%.

The prices of bridge constructions covered by the survey in 2020 were higher than in 2019. The construction prices of a road viaduct with the „wet” prestressed concrete superstructure – beam bridge and a road bridge with a superstructure made of „wet” prestressed concrete – beam bridge – were higher by 1.6%. The prices of other bridge structures grew from 1.0% to 1.5%.

In 2020, compared to 2015, the prices of all bridges under construction were higher. The highest was an increase in the price of the construction of a road bridge with a superstructure made of „wet” prestressed concrete – beam bridge – by 9.2%. The price of the road viaduct with the structure of the superstructure made of „wet” prestressed concrete – beam structures increased by 8.5%. Prices for other structures increased by between 4.5% and 7.8%.

Wykres 20. Zmiany cen wybranych obiektów mostowych w stosunku do 2015 r.
 Chart 20. Changes in prices of selected bridge constructions compared to 2015

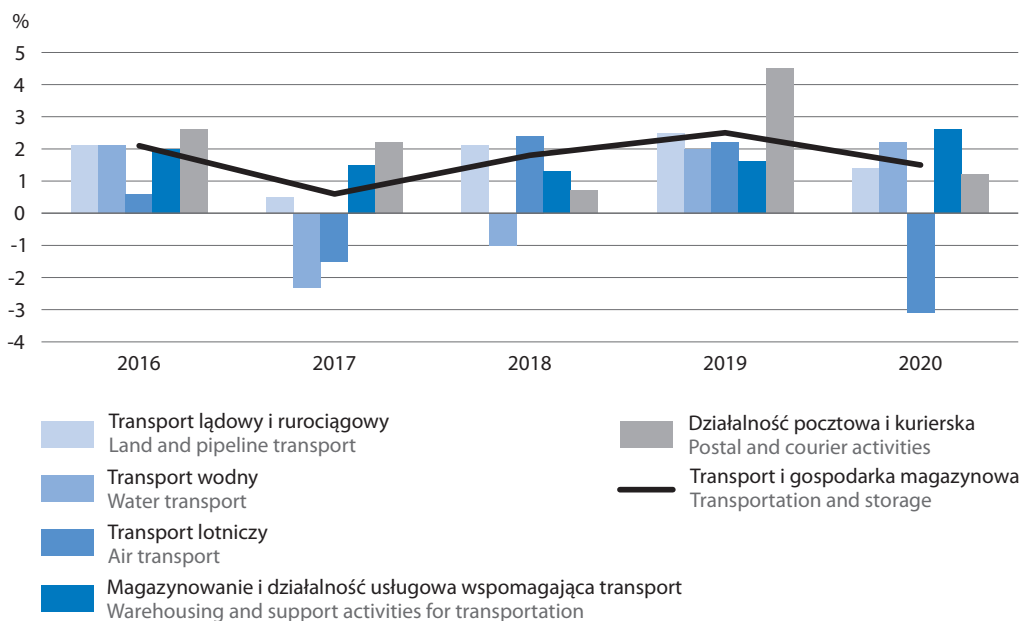
4.4. Ceny w transporcie, gospodarce magazynowej i telekomunikacji

W 2020 r. **cen**y uzyskiwane przez podmioty świadczące usługi w zakresie **transportu i gospodarki magazynowej** w stosunku do 2019 r. wzrosły o 1,5% (w 2019 r. wzrost o 2,5%). Wzrost cen odnotowano we wszystkich działach transportu i gospodarki magazynowej, z wyjątkiem transportu lotniczego. W odniesieniu do roku 2015, ceny usług oferowanych przez podmioty transportu i gospodarki magazynowej były wyższe o 8,7%.

4.4. Prices in transportation, storage and telecommunications

In 2020, the **prices** obtained by the entities providing **transportation and storage** services increased compared to 2019 – by 1.5% (in 2019 an increase by 2.5%). Price growth was recorded in all divisions of transportation and storage, except for air transport. In relation to 2015, the prices of services offered by entities of transportation and storage were higher by 8.7%.

Wykres 21. Zmiany cen usług transportu i gospodarki magazynowej w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 21. Changes in prices of transportation and storage compared to the previous year

Spośród działów zaliczanych do sekcji transport i gospodarka magazynowej najbardziej wzrosły ceny magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport – o 2,6%. Ceny usług w transporcie wodnym podniesiono o 2,2%, w transporcie lądowym i rurociągowym – o 1,4% oraz działalności pocztowej i kurierskiej – o 1,2%. W 2020 r. przychody z całokształtu działalności tych przedsiębiorstw stanowiły blisko 97% przychodów ogółem w transporcie i gospodarce magazynowej. Spadek cen usług odnotowano natomiast w transporcie lotniczym o – 3,1% (wobec wzrostu w 2019 r. o 2,2%).

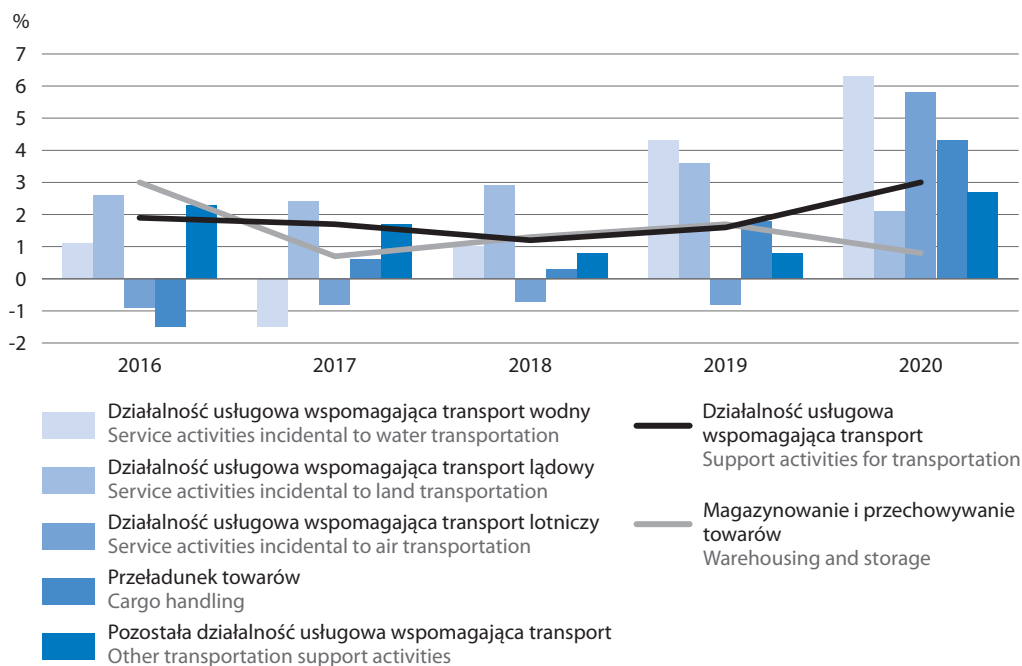
Ceny magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport były wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,6% (w 2019 r. o 1,6%). Ceny działalności usługowej wspomagającej transport wzrosły o 3,0% (wobec 1,6% w 2019 r.). Mniejszy wzrost cen niż przed rokiem odnotowano w zakresie usług magazynowania i przechowywania towarów, tj. o 0,8% (wobec 1,7% w 2019 r.). Wśród działalności wspomagającej transport najwyższy wzrost cen odnotowano w działalności usługowej wspomagającej transport wodny – o 6,3% (wobec 4,3% w 2019 r.). Wyższe niż przed rokiem były też ceny uzyskiwane przez producentów usług działalności wspomagającej transport lotniczy – o 5,8% (wobec spadku o 0,8% w 2019 r.) oraz przeładunku towarów – o 4,3% (wobec 1,8% w 2019 r.). Wzrost cen odnotowano również w pozostałej działalności usługowej wspomagającej transport – o 2,7% (wobec 0,8% w 2019 r.) oraz działalności usługowej wspomagającej transport lądowy – o 2,1% (wobec 3,6% w 2019 r.).

Among the divisions included in the transportation and storage section, the prices of warehousing and support activities for transportation increased the most – by 2.6%. Prices of services in water transport grew by 2.2%, in land and pipeline transport – by 1.4%, and postal and courier activities – by 1.2%. In 2020, revenues from all activities of these enterprises accounted for nearly 97% of total revenues in transportation and storage. However, a decrease in service prices was recorded in air transport by – 3.1% (compared to an increase of 2.2% in 2019).

Prices for warehousing and support for transportation were 2.6% higher compared with the previous year (up 1.6% in 2019). Prices for support activities for transportation increased by 3.0% (compared with 1.6% in 2019). A smaller increase in prices than a year ago was noted for storage and warehousing services, by 0.8% (compared with 1.7% in 2019). Among support activities for transportation, the highest price increase was recorded in the service activities incidental to water transportation – by 6.3% (against 4.3% in 2019). The prices received by producers of service activities incidental to air transportation were also higher than a year ago – by 5.8% (against a decrease of 0.8% in 2019) and cargo handling – by 4.3% (against 1.8% in 2019). There were also price increases in other transportation support service activities – by 2.7% (against 0.8% in 2019) and service activities incidental to land transportation – by 2.1% (against 3.6% in 2019).

Wykres 22. Zmiany cen usług magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport w stosunku do roku poprzedniego

Chart 22. Changes in pieces of warehousing and support activities for transportation compared to the previous year

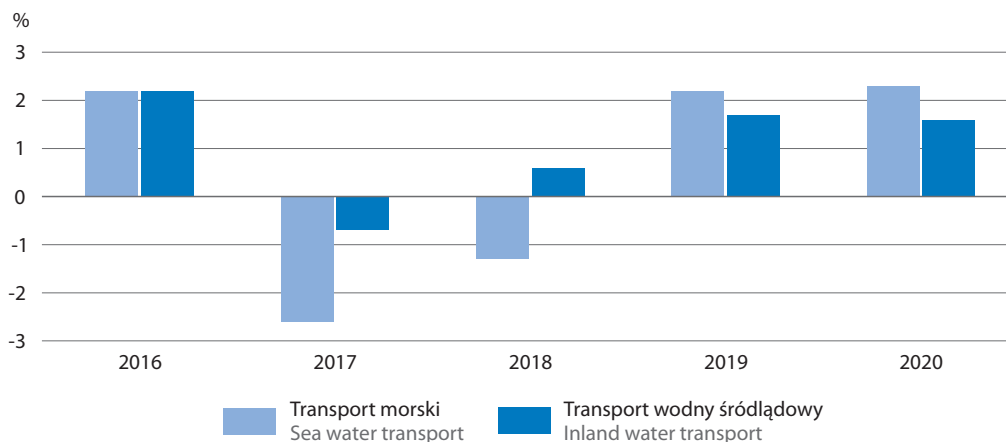

Ceny usług w transporcie wodnym podniesiono o 2,2% (w 2019 r. wzrost o 2,0%), w tym w transporcie morskim – o 2,3% (w 2019 r. wzrost o 2,2%), a także w transporcie wodnym śródlądowym – o 1,6% (w 2019 r. o 1,7%).

Prices for water transport services were raised by 2.2% (an increase of 2.0% in 2019), including sea water transport by 2.3% (an increase of 2.2% in 2019) and inland water transport by 1.6% (an increase of 1.7% in 2019).

Wykres 23. Zmiany cen usług transportu wodnego w stosunku do roku poprzedniego

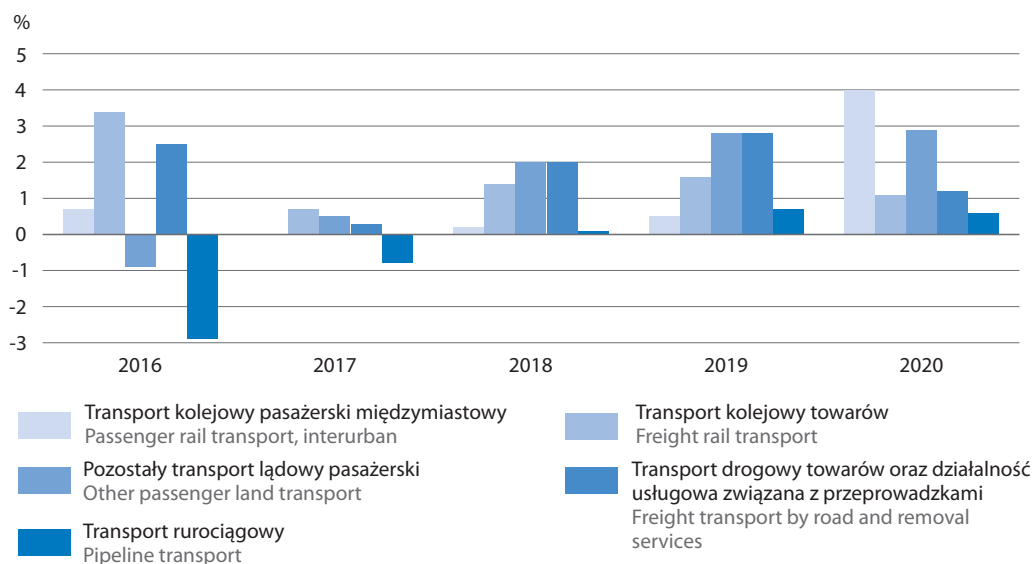
Chart 23. Changes in prices of water transport compared to the previous year

W 2020 r. podmioty świadczące usługi w zakresie transportu lądowego i rurociągowego podniosły ceny o 1,4% (w 2019 r. o 2,5%). Wzrost ten wynikał głównie ze zwiększenia cen w transporcie kolejowym pasażerskim międzymiastowym o 4,0% (w 2019 r. o 0,5%) i pozostałym transporcie lądowym pasażerskim o 2,9% (w 2019 r. o 2,8%). Podwyżki cen dotyczyły również usług transportu drogowego towarów oraz działalności usługowej związanej z przewodnikami o 1,2% (wobec 2,8% w 2019 r.), a także transportu kolejowego towarów o 1,1% (wobec 1,6% w 2019 r.). Wzrost ceny usług w transporcie rurociągowym wyniósł 0,6% (wobec 0,7% w 2019 r.).

In 2020, land and pipeline transport providers increased prices by 1.4% (by 2.5% in 2019). This increase was mainly due to price growth in interurban passenger rail transport of 4.0% (by 0.5% in 2019) and other passenger land transport of 2.9% (by 2.8% in 2019). Price increases were also observed in freight transport by road and removal service by 1.2% (compared with 2.8% in 2019), and freight rail transport by 1.1% (compared with 1.6% in 2019). The price increase for services in pipeline transport was 0.6% (compared with 0.7% in 2019).

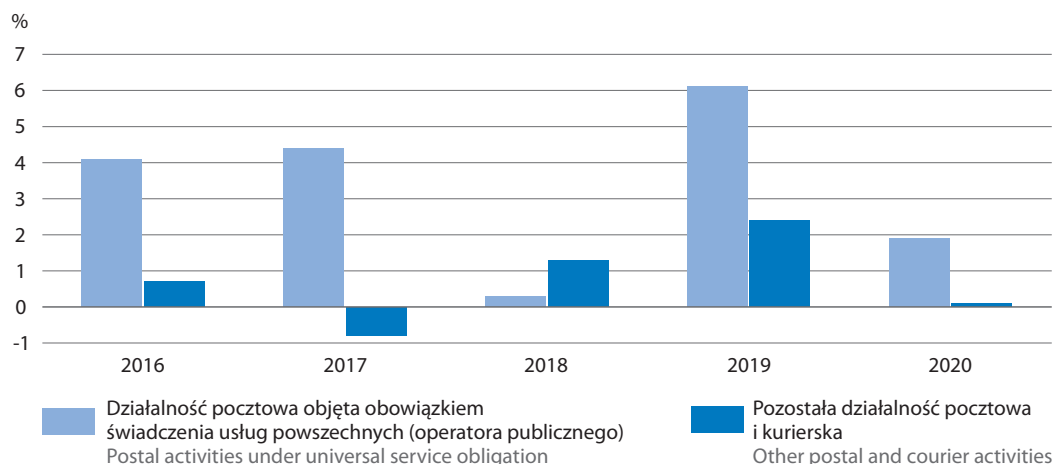
Wykres 24. Zmiany cen usług transportu lądowego i rurociągowego w stosunku do roku poprzedniego
Chart 24. Changes in prices of land transport and transport via pipelines compared to the previous year

Wolniej niż w 2019 r. rosły **ceny producentów usług w działalności pocztowej i kurierskiej** – o 1,2% (wobec 4,5% w 2019 r.), w tym w działalności pocztowej objętej obowiązkiem świadczenia usług powszechnych (operatora publicznego) – o 1,9% (wobec 6,1% w 2019 r.), a w pozostałej działalności pocztowej i kurierskiej – o 0,1% (wobec 2,4% w 2019 r.).

Producer prices for services in postal and courier activities grew more slowly than in 2019, by 1.2% (compared with 4.5% in 2019), including postal activities under universal service obligation – by 1.9% (compared with 6.1% in 2019), and in other postal and courier activities by 0.1% (compared with 2.4% in 2019).

Wykres 25. Zmiany cen usług działalności pocztowej i kurierskiej w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 25. Changes in prices of postal and courier activities compared to the previous year

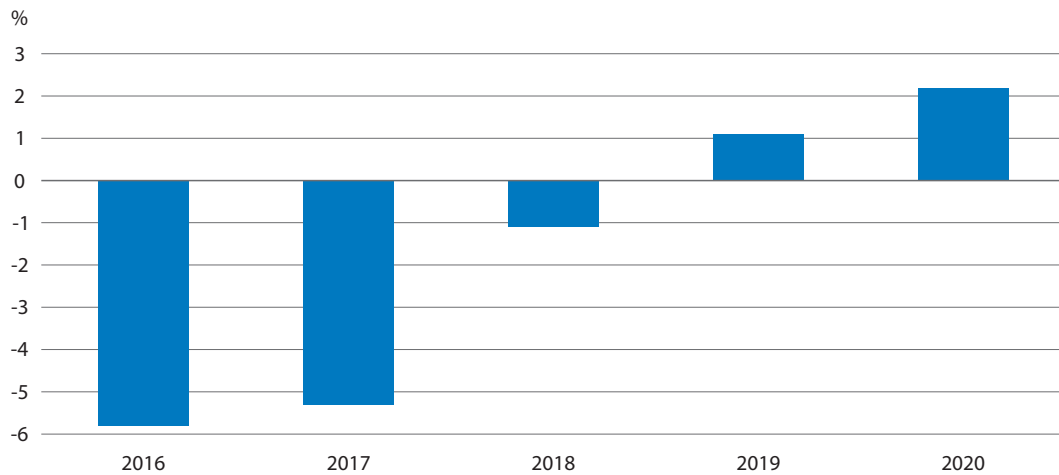
W 2020 r. w porównaniu z 2015 r. ceny producentów w transporcie i gospodarce magazynowej wzrosły o 8,7%. Największy wzrost cen w tym okresie wystąpił w działalności pocztowej i kurierskiej – o 11,7%, magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport – o 9,3%, a także w transporcie lądowym oraz rurociągowym – o 8,9%. Wzrost cen w transporcie wodnym odnotowano na poziomie 3,0%, a w transporcie lotniczym – o 0,5%. Spośród badanych usług transportowych i gospodarki magazynowej najbardziej wzrosły ceny działalności pocztowej objętej obowiązkiem świadczenia usług powszechnych (operatora publicznego) – o 17,8% oraz działalności usługowej wspomagającej transport lądowy – o 14,4%.

W **telekomunikacji** w 2020 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wystąpił wzrost cen uzyskiwanych przez podmioty świadczące te usługi – o 2,2% (1,1% w 2019 r.). W porównaniu z 2015 r. ceny usług telekomunikacyjnych były niższe o 8,8%.

In 2020, compared to 2015, the prices of producers in transportation and storage increased – by 8.7%. The largest increase in prices in this period occurred in postal and courier activities – by 11.7%, in warehousing and support activities for transportation – by 9.3% and also in land and pipeline transport – by 8.9%. Price increases were recorded in water transport by 3.0% and in air transport by 0.5%. Among the surveyed transportation and storage services, the prices of postal activities under universal obligation increased the most – by 17.8%, and of service activities incidental to land transportation – by 14.4%.

In 2020 in **telecommunications**, contrary to the previous year, there has been an increase in prices obtained by entities providing these services by 2.2% (by 1.1% in 2019). Compared to 2015, prices for telecommunications services were lower by 8.8%.

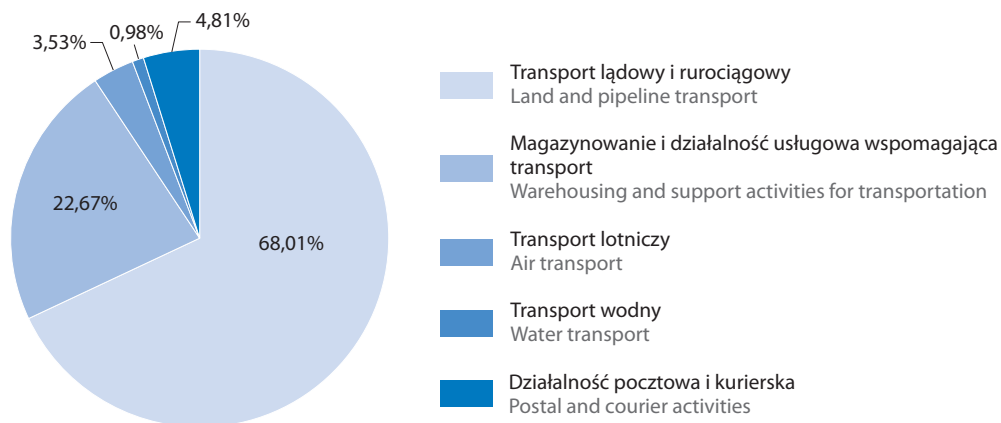
Wykres 26. Zmiany cen usług telekomunikacji w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 26. Changes in prices of services in telecommunications compared to the previous year

System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen w latach 2016–2020 opracowywano na podstawie danych dotyczących obrotów zrealizowanych przez podmioty świadczące usługi w zakresie transportu i gospodarki magazynowej w 2015 r.

The weighting system applied to calculations of aggregate price indices in the period of 2016–2020 was developed on the basis of data on turnover achieved by entities providing services in transportation and storage in 2015.

Wykres 27. System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen usług transportu i gospodarki magazynowej
 Chart 27. Weighting system applied in calculation of price indices of transportation and storage

4.5. Ceny producentów usług związanych z obsługą działalności gospodarczej

W 2020 r. wzrost cen producentów usług związanych z obsługą działalności gospodarczej odnotowano w większości badanych obszarów działalności.

4.5. Producer prices of services related to business activity

In 2020, increases in producer prices related to business services were recorded in most of the business areas surveyed.

Wykres 28. Zmiany cen producentów wybranych usług związanych z obsługą działalności gospodarczej w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 28. Changes in producer prices of selected services related to business activity in 2020 compared to the previous year

W 2020 r. najbardziej wzrosły ceny usług detektywistycznych i ochroniarskich – o 7,3% (w 2019 r. o 3,5%) oraz usług związanych z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni – o 5,9% (w 2019 r. o 2,6%).

Szybciej niż przed rokiem rosły również ceny usług związanych z zatrudnieniem (o 3,3% wobec 2,8% w 2019 r.), usług związanych z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązanej (o 1,9% wobec 1,6%), usług reklamy, badania rynku i opinii publicznej (o 1,6% wobec 1,0%), usług w zakresie działalności związanej z administracyjną obsługą biura i pozostałą działalnością wspomagającą prowadzenie działalności gospodarczej (o 1,6% wobec 1,1%), usług w zakresie informacji (o 0,8% wobec 0,4%).

Wolniej niż w 2019 r. rosły natomiast ceny producentów usług w zakresie działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego; doradztwa związanego z zarządzaniem (o 1,0% wobec 1,6% w 2019 r.), usług związanych z obsługą rynku nieruchomości (o 0,8% wobec 1,5%), usług w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych (o 0,8% wobec 1,4%), usług w zakresie pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,5% wobec 0,7%), a także usług nadawania programów ogólnodostępnych i abonamentowych (o 0,2% wobec 4,1%).

Ceny usług w zakresie działalności wydawniczej wzrosły w 2020 r. podobnie jak rok wcześniej o 1,5%.

W 2020 r. spadły natomiast ceny producentów usług w działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanych – o 1,6% (w 2019 r. wzrost o 4,8%), produkcji filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych – o 1,5% (w 2019 r. wzrost o 1,8%) oraz wynajmu i dzierżawy – o 0,7% (w 2019 r. wzrost o 1,1%).

In 2020, the highest producer price growth was recorded in security and investigation activities, by 7.3% (in 2019 by 3.5%) as well as in services to buildings and landscape – by 5.9% (in 2019 by 2.6%).

Prices for employment services also rose faster than a year ago (by 3.3% vs. 2.8% in 2019), and computer programming, consultancy and related activities (by 1.9% vs. 1.6%), advertising and market research (by 1.6% vs. 1.0%), office administrative, office support and other business support activities (by 1.6% vs. 1.1%), and information services (by 0.8% vs. 0.4%) as well.

On the other hand, producer prices of services for legal and accounting activities; management consultancy activities grew slower than in 2019 (by 1.0% vs. 1.6% in 2019), and real estate activities (by 0.8% vs. 1.5%), architectural and engineering activities; technical testing and analysis (by 0.8% vs. 1.4%), other professional, scientific and technical activities (by 0.5% vs. 0.7%), and programming and broadcasting activities (by 0.2% vs. 4.1%) as well.

Prices for publishing services increased by 1.5% in 2020, similar to the previous year.

In 2020, however, producer prices for services in the activities of travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities decreased by 1.6% (in 2019, an increase of 4.8%), the motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities – by 1.5% (in 2019, an increase of 1.8%) and renting and leasing – by 0.7% (in 2019, an increase of 1.1%).

Wykres 29. Zmiany cen producentów wybranych usług związanych z obsługą działalności gospodarczej w 2020 r. w stosunku do 2015 r.

Chart 29. Changes in producer prices of selected services related to business activity in 2020 compared to 2015

W odniesieniu do 2015 r. najszybciej rosły ceny producentów usług detektywistycznych i ochroniarskich (o 27,2%), usług związanych z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni (o 20,0%) oraz usług związanych z zatrudnieniem (o 14,3%). Mniejszy wzrost cen zanotowano w usługach związanych z działalnością w zakresie architektury i inżynierii; badaniach i analizach technicznych (o 7,6%), usługach reklamy, badania rynku i opinii publicznej (o 7,3%), usługach w zakresie informacji, jak również usługach związanych z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązanej (po 6,5%), usługach związanych z obsługą rynku nieruchomości (o 6,2%), a także działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego; doradztwa związanego z zarządzaniem (o 6,0%).

Najwolniej w stosunku do 2015 r. rosły ceny producentów usług w zakresie pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,7%) oraz usług wynajmu i dzierżawy (o 4,7%).

In relation to 2015, the fastest growth was recorded in producer prices of services related to security and investigation activities (by 27.2%), building and landscape activities (by 20.0%) and employment activities (by 14.3%). The lower price increases were noted in services for architectural and engineering activities; technical testing and analysis (by 7.6%), advertising and market research (by 7.3%), information service activities as well as services related to computer programming, consultancy and related activities (by 6.5% each), real estate activities (by 6.2%), and legal and accounting activities; management consultancy activities (by 6.0%).

Compared to 2015, the producer prices of services for other professional, scientific and technical activities (by 5.7%) and rental and leasing activities (by 4.7%) grew the slowest.

Rozdział 5

Chapter 5

Ceny nieruchomości

Real estate prices

5.1. Ceny nieruchomości mieszkalnych

W 2020 r. wskaźniki cen lokali mieszkalnych, odzwierciedlające zmiany w poziomach cen nieruchomości mieszkalnych (HPI) potwierdziły występującą od kilku lat tendencję wzrostu cen obserwowaną w tym obszarze gospodarki. Ceny lokali mieszkalnych były o 10,5% wyższe niż przed rokiem (w 2019 r. – o 8,7%). Na rynku pierwotnym ceny wzrosły o 6,2% (w 2019 r. – o 6,7%), podczas gdy na rynku wtórnym – o 13,8% (w 2019 r. – o 10,4%).

W odniesieniu do 2015 r. ceny lokali mieszkalnych zwiększyły się o 35,4%, przy czym na rynku pierwotnym wzrost ten wyniósł 24,7%, na rynku wtórnym – 44,7%.

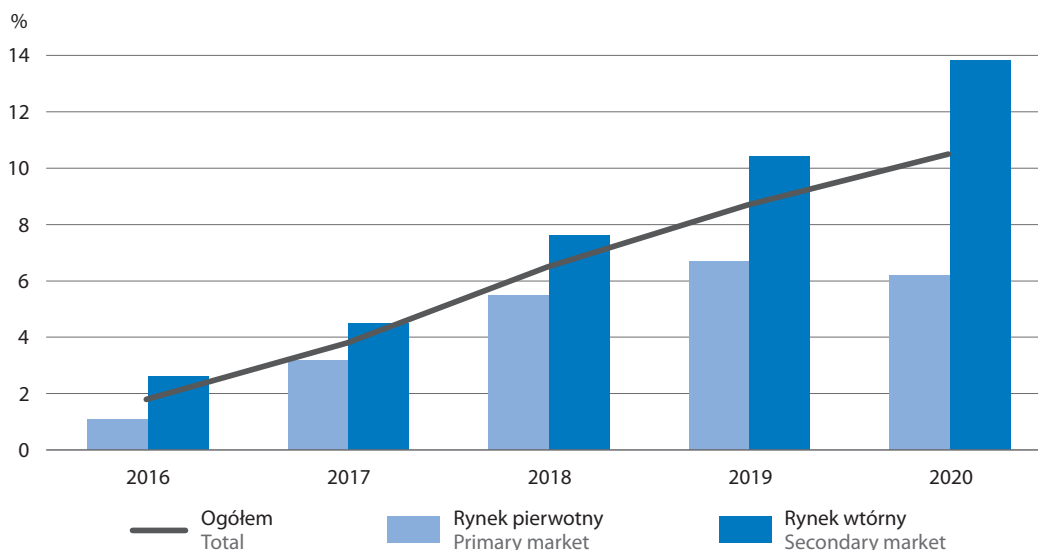
5.1 Residential property prices

In 2020, price indices of flats reflecting the changes in the levels of residential property prices (HPI) showed a continued trend of price increases in this area of the economy, that has been observed for several years. Prices of flats increased by 10.5% compared to the previous year (in 2019 – by 8.7%). On the primary market, prices went up by 6.2% (in 2019 – by 6.7%), whereas on the secondary market – by 13.8% (in 2019 – by 10.4%).

Compared to 2015, prices of flats rose by 35.4%; in the case of the primary market, this increase amounted to 24.7% and in the case of the secondary market – 44.7%.

Wykres 30. Zmiany cen lokali mieszkalnych według rodzaju rynku w stosunku do roku poprzedniego

Chart 30. Changes in prices of flats by type of market compared to the previous year

W 2020 r. lokale mieszkalne sprzedawane na rynku pierwotnym były przeciętnie o 25,5% droższe od tych sprzedawanych na rynku wtórnym. Średnia cena pojedynczego lokalu na rynku pierwotnym wyniosła 352,7 tys. zł i była o 26,1 tys. zł wyższa niż w 2019 r. Za nowy lokal mieszkalny zlokalizowany w granicach miasta płacono przeciętnie o 4,3% więcej niż w przypadku nowych lokali mieszkalnych usytuowanych

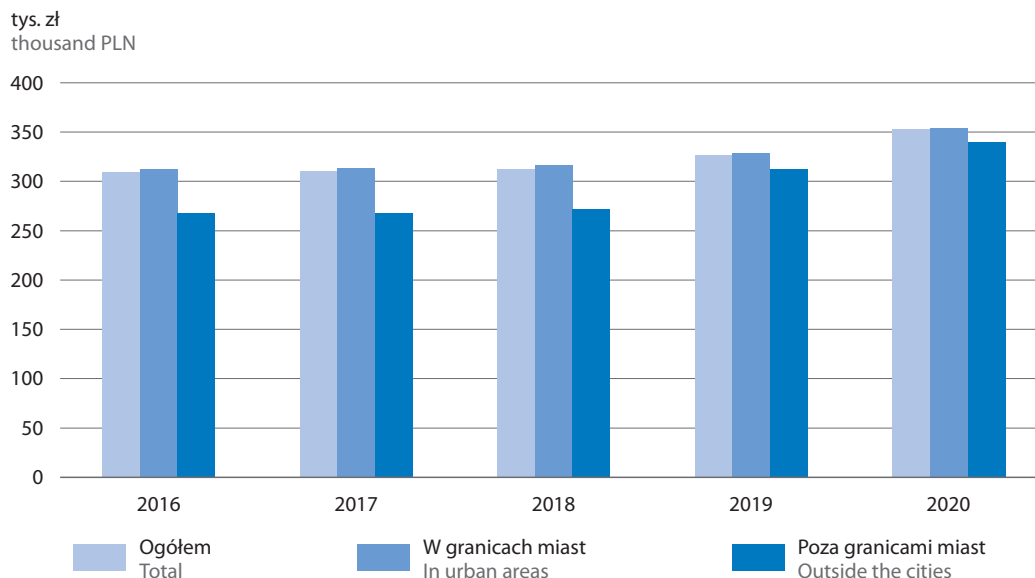
In 2020, flats sold on the primary market were, on average, 25.5% more expensive than those sold on the secondary market. The average price of a single flat on the primary market amounted to PLN 352.7 thousand and it rose by PLN 26.1 thousand compared to 2019. The price paid for a new flat located in the city was, on average, 4.3% higher than in the case of new flats located outside the city.

poza granicami miast. Na terenach miejskich średnia cena pojedynczego lokalu na rynku pierwotnym ukształtowała się na poziomie 354,3 tys. zł (o 26,1 tys. zł więcej niż przed rokiem), podczas gdy na terenach wiejskich wzrosła do 339,6 tys. zł (o 27,3 tys. zł więcej niż przed rokiem). Najwyższą średnią cenę (382,7 tys. zł) zaobserwowano w miastach na prawach powiatu.

In urban areas, the average price of a single flat on the primary market amounted to PLN 354.3 thousand (by PLN 26.1 thousand more than in the previous year), whereas in rural areas, it rose to PLN 339.6 thousand (by PLN 27.3 thousand more than a year earlier). The highest average price (PLN 382.7 thousand) was observed in cities with powiat status.

Wykres 31. Ceny lokali mieszkalnych sprzedawanych na rynku pierwotnym według lokalizacji

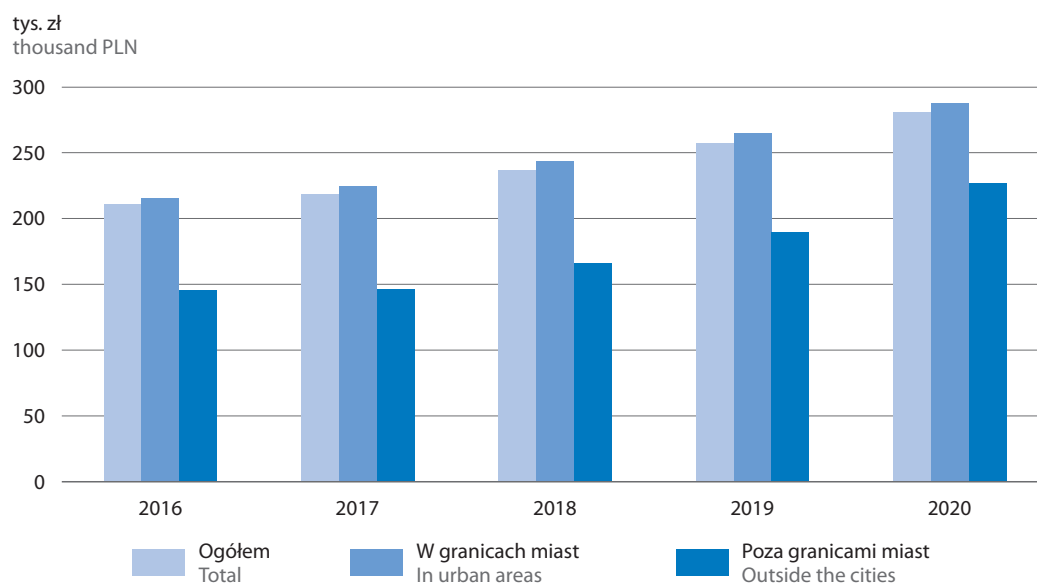
Chart 31. Prices of flats sold on the primary market by location

Na rynku wtórnym, na zakup mieszkania w 2020 r. przeciętnie wydano 281,0 tys. zł, tj. o 23,4 tys. zł więcej niż przed rokiem. W granicach miast średnia cena używanego lokalu mieszkalnego była o 26,9% wyższa niż lokalu mieszkalnego na obszarach wiejskich. W miastach, średnia cena używanego lokalu mieszkalnego ukształtowała się na poziomie 287,4 tys. zł (o 22,7 tys. zł więcej niż w 2019 r.), a na obszarach wiejskich – 226,5 tys. zł (o 37,2 tys. zł więcej niż przed rokiem). W miastach na prawach powiatu średnia cena używanego lokalu mieszkalnego wyniosła 337,1 tys. zł.

On average, PLN 281.0 thousand was spent on the purchase of a flat on the secondary market in 2020, i.e. PLN 23.4 thousand more than in the previous year. The average price of a second-hand flat located in urban areas was by 26.9% higher than in rural areas. The average price of second-hand flats in the city amounted to PLN 287.4 thousand (PLN 22.7 thousand more compared to 2019) and in rural areas – PLN 226.5 thousand (by PLN 37.2 thousand more than in the previous year). The average price of second-hand flats in the cities with powiat status reached PLN 337.1 thousand.

Wykres 32. Ceny lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku wtórnym według lokalizacji
 Chart 32. Prices of flats sold on the secondary market by location

Średnia cena za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego sprzedanego w 2020 r. na rynku pierwotnym była o 17,7% wyższa niż w przypadku mieszkań sprzedanych na rynku wtórnym.

Na rynku pierwotnym średnia cena wyniosła 6212 zł i była wyższa o 460 zł niż przed rokiem. Jednocześnie, w przypadku połowy liczby lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku pierwotnym w 2020 r., za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu zapłacono mniej niż 5761 zł, podczas gdy w 2019 r. mediana tych cen wyniosła 5395 zł.

Najwyższe ceny za 1 m² powierzchni użytkowej nowego lokalu mieszkalnego obserwowano w miastach na prawach powiatu. W 2020 r. za 1 m² powierzchni użytkowej takiego lokalu płacono przeciętnie 7038 zł (o 630 zł więcej niż w 2019 r.).

Na obszarach miejskich średnia cena 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego sprzedanego w 2020 r. na rynku pierwotnym wyniosła 6430 zł i była o 483 zł wyższa w porównaniu z 2019 r. Mediana cen ukształtowała się na poziomie 5926 zł i wzrosła w stosunku do 2019 r. o 343 zł. Na terenach miejskich za 1 m² powierzchni użytkowej nowego lokalu mieszkalnego płacono przeciętnie o 34,4% więcej niż na terenach wiejskich, a w przypadku mediany cen różnica ta wyniosła 23,4%.

The average price of 1 m² of usable floor area of flats sold in 2020 on the primary market was 17.7% higher than in the case of flats sold on the secondary market.

On the primary market, the average price amounted to PLN 6,212 and it increased by PLN 460 compared to the previous year. At the same time, in the case of half of the flats sold on the primary market in 2020, less than PLN 5,761 was paid for 1 m² of usable floor area, whereas in 2019, the median price amounted to PLN 5,395.

In the case of new flats, the highest price paid for 1 m² of usable floor area was observed in cities with powiat status. In 2020, the average price paid for 1 m² of usable area of such flats amounted to PLN 7,038 (by PLN 630 more compared to 2019).

In urban areas, the average price paid for 1 m² of usable floor area of flats sold on the primary market in 2020 amounted to PLN 6,430 and it rose by PLN 483 compared to 2019. The median price amounted to PLN 5,926 and it increased by PLN 343 compared to 2019. In urban areas, the amount paid for 1 m² of usable floor area of a new flat was, on average, 34.4% higher than that paid in rural areas, and in the case of the median price, the difference was 23.4%.

Na obszarach wiejskich w 2020 r. za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego sprzedanego na rynku pierwotnym płacono przeciętnie 4820 zł, tj. o 391 zł więcej niż przed rokiem. Jednocześnie ceny za 1 m² powierzchni użytkowej dla połowy nowych lokali mieszkalnych usytuowanych poza granicami miast kształtowały się poniżej poziomu 4802 zł (wobec 4452 zł w 2019 r.). Różnica pomiędzy medianą ceną a średnią ceną była nieznaczna i wyniosła 18 zł.

In the case of rural areas, the price paid for 1 m² of usable floor area of flats sold on the primary market in 2020 amounted to, on average, PLN 4,820, i.e. PLN 391 more compared to the previous year. At the same time, in the case of half of the new flats located outside the city, prices paid for 1 m² of usable floor area did not exceed PLN 4,802 (against PLN 4,452 in 2019). The difference between the median price and the average price was insignificant and amounted to PLN 18.

Tablica 18. Ceny za 1m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku pierwotnym według lokalizacji

Table 18. Prices per 1m² of flats sold on the primary market by location

Lokale mieszkalne Flats in multi-dwelling houses	2016		2017		2018		2019		2020	
	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median
	w zł in PLN									
Ogółem Total	5 613	5 298	5 631	5 165	5 581	5 182	5 752	5 395	6 212	5 761
W granicach miast In urban areas	5 775	5 495	5 762	5 259	5 733	5 302	5 947	5 583	6 430	5 926
w tym w miastach na prawach powiatu of which cities with powiat status	6 118	5 844	6 154	5 738	6 140	5 744	6 408	6 004	7 038	6 525
Poza granicami miast Outside the cities	4 194	4 152	4.283	4 225	4 266	4 244	4 429	4 452	4 820	4 802

W 2020 r., 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego sprzedanego rynku wtórnym kosztował nabywcę przeciętnie 5276 zł (o 436 zł więcej niż w 2019 r.), podczas gdy w przypadku połowy mieszkań sprzedanych na tym rynku za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu zapłacono mniej niż 4694 zł (o 453 zł więcej niż rok wcześniej).

On average, in 2020, the purchaser paid PLN 5,276 for 1 m² of usable floor area of a flat sold on the secondary market (PLN 436 more than in 2019), whereas in the case of half of the flats sold on that market, less than PLN 4,694 was paid for 1 m² of usable floor area (PLN 453 more than in the previous year).

Na obszarach miejskich za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego na rynku wtórnym płacono 5515 zł (o 475 zł więcej niż w 2019 r.). Mediana cen wyniosła natomiast 4846 zł za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego. Wyższe ceny odnotowano w miastach na prawach powiatu, gdzie średnia cena 1 m² powierzchni użytkowej używanego lokalu mieszkalnego wyniosła 6463 zł (o 585 zł więcej niż w 2019 r.), a mediana cen kształtowała się na poziomie 5861 zł (wzrost o 499 zł w porównaniu z poprzednim rokiem).

In urban areas, as much as PLN 5,515 was paid for 1 m² of usable floor area of flats on the secondary market (PLN 475 more compared to 2019). The median price, on the other hand, amounted to PLN 4,846 for 1 m² of usable floor area of flats. Higher prices were recorded in cities with powiat status, where the average price paid for 1 m² of usable floor area of second-hand flats amounted to PLN 6,463 (PLN 585 more than in 2019); the median price amounted to PLN 5,861 (an increase of PLN 499 compared to the previous year).

Średnia cena 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych na rynku wtórnym, usytuowanych poza granicami miast była o 34,7% niższa niż średnia cen odnotowana w miastach, a w przypadku mediany cen różnica ta wyniosła 37,0%. Na obszarach wiejskich 1 m² powierzchni używanego lokalu mieszkalnego kosztował 3598 zł (o 446 zł więcej niż w 2019 r.). Mediana cen wyniosła natomiast 3053 zł za 1 m² powierzchni użytkowej (o 411 zł wyższa niż przed rokiem).

In the case of the secondary market, the average price paid for 1 m² of usable area of flats located outside the city was by 34.7% lower than that recorded in the city; in the case of the median price, the difference was 37.0%. In rural areas, PLN 3,598 was paid for 1 m² of the second-hand flat (PLN 446 more than in 2019). The median price amounted to PLN 3053 for 1 m² of usable floor area (it was by PLN 411 higher than a year before).

Tablica 19. Ceny za 1m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku wtórnym według lokalizacjiTable 19. Prices per 1m² of flats sold on the secondary market by location

Lokale mieszkalne Flats in multi-dwelling houses	2016		2017		2018		2019		2020	
	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median
	w zł in PLN									
Ogółem Total	3 990	3 396	4 143	3 518	4 468	3 807	4 840	4 241	5 276	4 694
W granicach miast In urban areas	4 127	3 486	4 287	3 617	4 644	3 935	5 040	4 384	5 515	4 846
w tym w miastach na prawach powiatu of which cities with powiat status	4 794	4 269	4 997	4 497	5 388	4 813	5 878	5 362	6 463	5 861
Poza granicami miast Outside the cities	2 495	1 979	2 530	2 038	2 805	2 232	3 152	2 642	3 598	3 053

5.2. Ceny nieruchomości mieszkalnych zamieszkaných przez właścicieli

W 2020 r. odnotowano dalszy wzrost towarów i usług związanych z nabywaniem i posiadaniem mieszkań i domów na własne potrzeby mieszkaniowe mierzony wskaźnikiem OOH. Ceny w tym zakresie były o 4,1% wyższe niż przed rokiem (w 2019 r. – o 4,5%). Ceny związane z nabyciem mieszkania wzrosły o 4,3% (w 2019 r. – o 4,9%), podczas gdy opłaty związane z własnością mieszkań – o 3,6% (w 2019 r. – o 2,7%).

W odniesieniu do 2015 r. ceny nieruchomości mieszkalnych zamieszkaných przez właścicieli zwiększyły się o 19,9%, przy czym ceny nabywania mieszkań wzrosły o 18,9%, a opłaty związane z własnością mieszkań – o 11,0%.

5.2. Owner-occupied housing prices

In 2020, further increase was observed in prices of owner-occupied housing, calculated on the basis of OOH indices. Prices in this field increased by 4.1% compared to the previous year (by 4.5% in 2019). Prices related to the acquisition of dwellings went up by 4.3% (by 4.9% in 2019), and charges related to the ownership of dwellings – by 3.6% (by 2.7% in 2019).

Compared to 2015, prices of owner-occupied houses rose by 19.9%, prices paid for the acquisition of dwellings increased by 18.9%, and charges related to the ownership of dwellings – by 11.0%.

Tablica 20. Wskaźniki cen nieruchomości zamieszkaných przez właścicieli
 Table 20. Owner-occupied housing price indices

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				2010 = =100	2015 = =100	
Ogółem Total	100,3	101,7	103,6	104,5	104,1	119,9	115,0
Nabywanie mieszkań Acquisitions of dwellings	100,2	101,8	104,0	104,9	104,3	118,9	116,0
Nowe mieszkania New dwelling	100,2	101,8	104,1	104,9	104,3	119,1	116,1
Zakup nowych mieszkań Purchases of new dwellings	101,0	103,2	105,5	106,7	106,2	123,1	124,7
Mieszkania wybudowane przez ich właścicieli i większe renowacje Self-build dwellings and major renovations	100,0	101,5	103,4	103,9	103,0	116,0	112,3
Istniejące mieszkania nowo nabyte przez gospodarstwa domowe Existing dwellings new to the households	102,5	104,5	107,5	110,4	113,8	134,3	144,7
Inne usługi związane z nabywaniem mieszkań Other services related to the acquisition of dwellings	99,9	100,1	100,0	100,3	100,6	102,2	101,0
Własność mieszkań Ownership of dwellings	100,5	101,5	102,3	102,7	103,6	121,9	111,0
Większe naprawy i czynności konserwacyjne Major repairs and maintenance	100,5	101,5	102,3	102,7	103,1	119,6	110,5
Ubezpieczenie związane z mieszkaniami Insurance connected with dwellings	100,1	100,5	100,9	99,7	104,0	104,9	105,3
Inne usługi związane z własnością mieszkań Other expenditure	100,9	101,7	102,4	103,3	104,9	137,4	113,7

W 2020 r. w porównaniu z 2019 r. najwięcej wzrosły ceny istniejących mieszkań nowo nabytych przez gospodarstwa domowe – o 13,8% (o 10,4% w 2019 r.). Zakup nowych mieszkań był droższy o 6,2% (o 6,7% w 2019 r.).

Wskaźnik cen w grupie Istniejące mieszkania nowo nabyte przez gospodarstwa domowe, ukształtował się w 2020 r. w stosunku do 2015 r. na poziomie 144,7%. Znacznie podrożał także w tym okresie zakup nowych mieszkań (o 24,7%). Większe naprawy i czynności konserwacyjne związane z posiadaniem nieruchomości kosztowały właścicieli o 10,5% więcej w 2020 r. niż w 2015 r.

In 2020, the highest increase was observed in prices of existing dwellings new to the households and amounted to 13.8% (10.4% in 2019). The amount paid for the purchase of new dwellings was higher by 6.2% (by 6.7% in 2019).

Compared to 2015, the price index in the group of Existing dwellings new to the households was 144.7% in 2020. The purchase of new dwellings also went up significantly in that period (by 24.7%). The costs of major repairs and maintenance activities associated with dwellings increased by 10.5% in 2020 compared to 2015.

Rozdział 6

Chapter 6

Ceny w handlu zagranicznym

Prices in foreign trade

W 2020 r. **eksport** towarów (wyrażony w złotych) wzrósł o 3,8%, a **import** obniżył się o 0,3% w porównaniu z 2019 r. Podobnie jak rok wcześniej, zanotowano dodatnie saldo obrotów – 47,2 mld zł, wobec 5,1 mld zł w 2019 r. W strukturze geograficznej obrotów towarowych ogółem nie nastąpiły istotne zmiany. Udział krajów rozwiniętych był nieco mniejszy niż w roku poprzednim: w eksporcie – 86,3% (86,8% w 2019 r.), a w imporcie – 65,1% (65,8% w 2019 r.). Spośród krajów rozwiniętych, tak jak w 2019 r., dominujący udział w wymianie handlowej z Polską miały kraje członkowskie UE: w eksporcie 74,1% (74,0% w 2019 r.), a w imporcie – 55,4% (55,8% w 2019 r.). Udział krajów rozwijających się w imporcie wyniósł 28,8%, a w eksporcie 7,7%. Wartość importu z krajów Europy Środkowo-Wschodniej stanowiła 6,1%, a eksportu 6,0% wartości obrotów ogółem. Niezmiennie głównym partnerem handlowym Polski były Niemcy. Udział tego kraju w eksporcie wzrósł w porównaniu z 2019 r. o 1,3 p. proc. i wyniósł 29,0%, a w imporcie utrzymał się na tym samym poziomie i stanowił 21,9%.

Ceny transakcyjne towarów importowanych w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego spadły o 0,5% (wobec wzrostu w 2019 r. o 1,8%), a towarów eksportowanych wzrosły o 2,8% (w 2019 r. o 3,1%). W wyniku poprawy relacji dynamiki cen w eksporcie do dynamiki cen w imporcie utrzymany został korzystny trend wskaźnika „terms of trade”, który w 2020 r. ukształtował się na poziomie 103,3 (wobec 101,3 przed rokiem).

In 2020, **exports** of goods (expressed in PLN) increased by 3.8%, and **imports** declined by 0.3% compared to 2019. As in the previous year, there was recorded a positive trade balance of PLN 47.2 billion, compared to PLN 5.1 billion in 2019. There were no significant changes in the geographical structure of the total trade balance of goods. The share of developed countries was slightly lower: in exports 86.3% (86.8% in 2019), while in imports it was 65.1% (65.8% in 2019). Among developed countries, as in 2019, a dominant share of trade with Poland was maintained by the EU member states: 74.1% in exports (74.0% in 2019) and 55.4% in imports (55.8% in 2019). The share of developing countries in imports was 28.8% and in exports 7.7%. The value of imports from Central and Eastern Europe accounted for 6.1% and exports 6.0% of the total trade balance. Germany has invariably been Poland's major trading partner. The share of exports to this country has increased compared to 2019 by 1.3 percentage points, and amounted to 29.0%, and of imports, it maintained at the same level, and accounted for 21.9%.

Transaction prices of imported goods in 2020 dropped by 0.5% in relation to the previous year (compared to an increase in 2019 by 1.8%), and exported goods increased by 2.8% (in 2019 by 3.1%). As a result of the improvement of the relation between the price dynamics in exports and imports, the favourable trend of the terms of trade index was maintained and in 2020 reached 103.3 (compared to 101.3 the year before).

Tablica 21. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym

Table 21. Transaction price indices in foreign trade

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni=100 previous year=100				2010=100	2015=100	
Import Imports	99,7	101,3	103,0	101,8	99,5	116,3	105,4
Eksport Exports	100,3	101,5	101,6	103,1	102,8	125,0	109,6
Terms of trade	100,6	100,2	98,6	101,3	103,3	107,5	104,0

Spośród towarów importowanych najbardziej wzrosły ceny w następujących sekcjach SITC: oleje, tłuszcze, woski zwierzęce i roślinne – o 7,1% (w tym podrożały zwłaszcza oleje i tłuszcze roślinne, surowe, rafinowane lub frakcjonowane – o 8,3%), różne wyroby przemysłowe – o 4,9% (w tym głównie obuwie o 13,7%, artykuły odzieżowe i dodatki o 8,2%) oraz maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy – o 3,3% (w tym inny sprzęt transportowy o 13,3%, a maszyny i urządzenia energetyczne o 11,4%). Wzrosły również ceny napojów i tytoniu – o 2,1% (w tym tytoniu i wyrobów tytoniowych – o 8,2%). Spadły natomiast ceny importowanych towarów w sekcjach SITC: paliwa mineralne, smary i materiały pochodne – o 27,8% (przede wszystkim ropa naftowa, produkty naftowe i materiały pochodne – o 30,2%), surowce niejadalne z wyjątkiem paliw – o 4,2% (w tym masa celulozowa i makulatura o 17,8%, kauczuk surowy o 8,4%, a rudy metali i złom – o 2,2%) oraz towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca – o 1,3%.

Wśród towarów eksportowanych, podobnie jak w imporcie, wzrosły głównie ceny olejów, tłuszczów, wosków zwierzęcych i roślinnych – o 7,6% (w tym olejów i tłuszczów zwierzęcych lub roślinnych przetworzonych, gdzie indziej niewymienionych – o 23,6%, a olejów i tłuszczów zwierzęcych – o 3,2%). W sekcji różne wyroby przemysłowe w eksporcie uzyskano ceny o 5,9% wyższe (w tym za artykuły podróżne, torebki itp. pojemniki o 14,1%, a za artykuły odzieżowe i dodatki o 10,4% wyższe). Ceny maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego wzrosły o 4,3% (w tym innego sprzętu transportowego o 10,1%, a maszyn biurowych i urządzeń do automatycznego przetwarzania danych o 8,4%). Wyższe ceny uzyskano również w sekcjach: napoje i tytoń – o 5,3%, żywność i zwierzęta żywe – o 2,5%, chemikalia i produkty pokrewne – o 1,8% oraz towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca – o 0,9%.

Spadek cen zaobserwowano natomiast w sekcjach: paliwa mineralne, smary i materiały pochodne – o 23,8% (w tym węgiel, koks i brykiety o 26,3%) oraz surowce niejadalne z wyjątkiem paliw – o 3,0%.

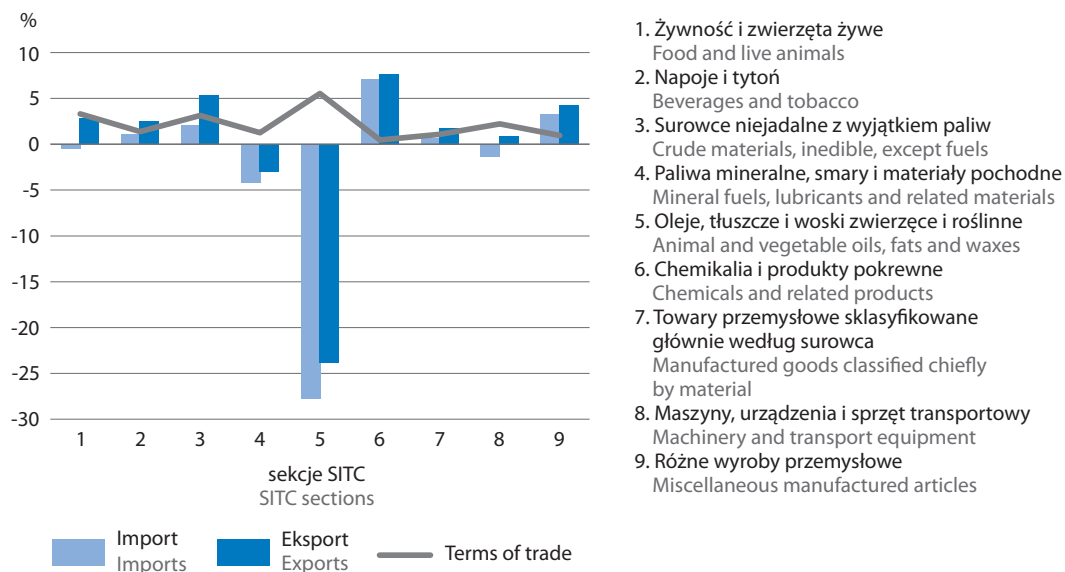
Among the imported goods, the following SITC sections saw the highest price increases: animal and vegetable oils, fats and waxes – by 7.1% (of which fixed vegetable fats and oils, crude, refined or fractionated became more expensive – by 8.3%), miscellaneous manufactured articles – by 4.9% (of which mainly footwear by 13.7%, articles of apparel and clothing accessories by 8.2%), and machinery and transport equipment – by 3.3% (of which other transport equipment by 13.3%, and power-generating machinery equipment by 11.4%). The prices of beverages and tobacco also increased – by 2.1% (including tobacco and tobacco manufactures – by 8.2%). On the other hand, the prices of imported goods in the SITC sections decreased: mineral fuels, lubricants and related materials – by 27.8% (mainly petroleum, petroleum products and related materials – by 30.2%), crude materials, inedible, except fuels – by 4.2% (including pulp and waste paper by 17.8%, crude rubber including synthetic and reclaimed by 8.4%, and metalliferous ores and metal scrap by 2.2%) and manufactured goods classified chiefly by material – by 1.3%.

Among the exported goods, as in imports, the prices increased mainly for: animal and vegetable oils, fats and waxes – by 7.6% (including animal or vegetable fats and oils, processed; waxes of animal or vegetable origin; inedible mixtures or preparations of animal or vegetable fats or oils, n.e.s. – by 23.6%, and animal oils and fats – by 3.2%). In the section of miscellaneous manufactured articles, prices of exports were by 5.9% higher (including those for travel goods, handbags and similar containers by 14.1%, and for articles of apparel and clothing accessories by 10.4% higher). Prices of machinery and transport equipment increased by 4.3% (including other transport equipment by 10.1%, and office machines and automatic data processing machines by 8.4%). Higher prices were also achieved in the following sections: beverages and tobacco – by 5.3%, food and live animals – by 2.5%, chemicals and related products, n.e.s. – by 1.8% and manufactured goods classified chiefly by material – by 0.9%.

In turn, a decrease in prices was observed in the following sections: mineral fuels, lubricants and related materials – by 23.8% (including coal, coke and briquettes by 26.3%) and crude materials, inedible, except fuels – by 3.0%.

Wykres 33. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym według sekcji SITC w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 33. Changes in transaction prices of foreign trade by SITC sections in 2020 compared to the previous year

W odniesieniu do 2015 r. ceny transakcyjne towarów importowanych i eksportowanych były wyższe odpowiednio o 5,4% i 9,6%, a wskaźnik „terms of trade” wyniósł 104,0.

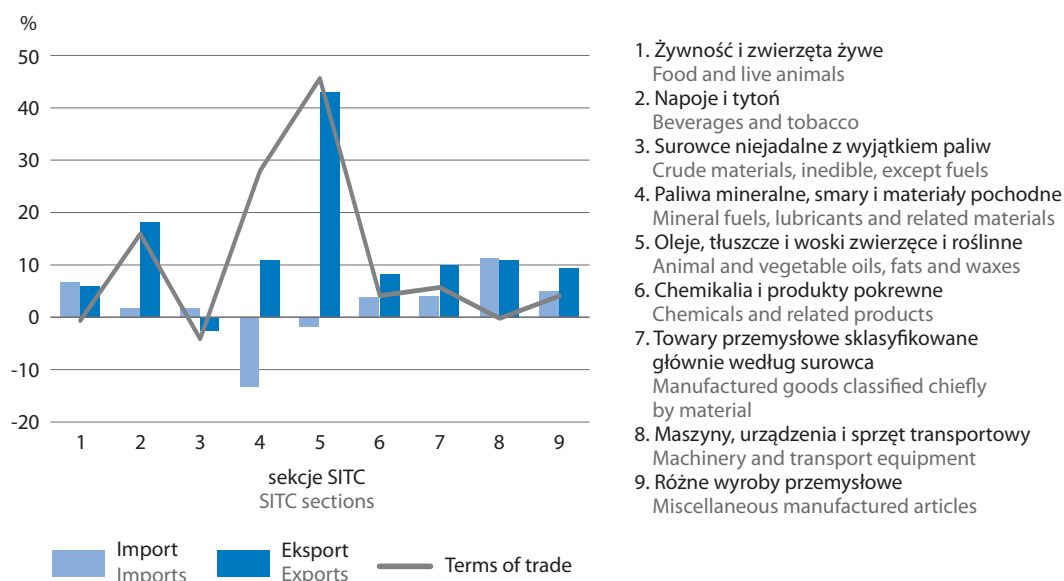
W imporcie znacząco wzrosły ceny maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego (o 11,2%) oraz żywności i zwierząt żywych (o 6,7%). Po wyższych cenach niż w 2015 r. importowano także różne wyroby przemysłowe (o 5,0%), towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca (o 4,0%) oraz chemikalia i produkty pokrewne (o 3,8%). W relacji do 2015 r. obniżyły się natomiast ceny importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych (o 13,3%) oraz olejów, tłuszczów, wosków zwierzęcych i roślinnych (o 1,8%). W eksporcie w stosunku do 2015 r. najbardziej wzrosły ceny olejów, tłuszczów, wosków zwierzęcych i roślinnych – o 43,0%, napojów i tytoniu – o 18,0%, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego – o 11,0%, paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych – o 10,9%, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca – o 9,9% i różnych wyrobów przemysłowych – o 9,3%. Obniżyły się ceny w sekcji surowce niejadalne z wyjątkiem paliw – o 2,5%.

In comparison to 2015, the transaction prices of imported and exported goods were higher by 5.4% and 9.6%, respectively, and the terms of trade index reached 104.0.

In terms of imports, there was a significant increase in the prices of machinery and transport equipment (by 11.2%), and food and live animals (by 6.7%). Miscellaneous manufactured articles (up 5.0%), manufactured goods classified chiefly by material (by 4.0%) and chemicals and related products, n.e.s. (by 3.8%) were also imported at higher prices than in 2015. However, compared to 2015, the prices of imported mineral fuels, lubricants and related materials decreased (by 13.3%) and animal and vegetable oils, fats and waxes (by 1.8%) as well. In exports compared to 2015, there was a significant increase in the prices of animal and vegetable oils, fats and waxes – by 43.0%, beverages and tobacco – by 18.0%, machinery and transport equipment – by 11.0%, mineral fuels, lubricants and related materials – by 10.9%, manufactured goods classified chiefly by material – by 9.9% and miscellaneous manufactured articles – by 9.3%. Prices in the section of crude materials, inedible, except fuels decreased by 2.5%.

Wykres 34. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym według sekcji SITC w 2020 r. w stosunku do 2015 r.

Chart 34. Changes in transaction prices of foreign trade by SITC sections in 2020 compared to 2015

1. Żywność i zwierzęta żywe
Food and live animals
2. Napoje i tytoń
Beverages and tobacco
3. Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw
Crude materials, inedible, except fuels
4. Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne
Mineral fuels, lubricants and related materials
5. Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne
Animal and vegetable oils, fats and waxes
6. Chemikalia i produkty pokrewne
Chemicals and related products
7. Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca
Manufactured goods classified chiefly by material
8. Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy
Machinery and transport equipment
9. Różne wyroby przemysłowe
Miscellaneous manufactured articles

W obrotach towarowych z **krajami Unii Europejskiej** ceny transakcyjne towarów importowanych wzrosły w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego o 1,3%, a eksportowanych – o 2,8%.

In the trade of goods with **the EU member states**, the transaction prices of imported goods increased by 1.3% in 2020 in relation to the previous year, and exported goods – by 2.8%.

Tablica 22. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Unii Europejskiej

Table 22. Transaction price indices in foreign trade with the EU member states

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni=100 previous year=100				2010=100	2015=100	
Import Imports	101,8	99,7	102,6	102,4	101,3	119,9	108,0
Eksport Exports	100,1	102,3	102,3	102,9	102,8	123,9	110,8
Terms of trade	98,3	102,6	99,7	100,5	101,5	103,3	102,6

W imporcie z krajów UE w porównaniu z 2019 r. najbardziej wzrosły ceny maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego – o 5,0%, olejów, tłuszczów, wosków zwierzęcych i roślinnych – o 4,0% oraz napojów i tytoniu – o 2,4%. Wystąpił również wzrost cen żywności i zwierząt żywych – o 2,0%, a różnych wyrobów przemysłowych o 1,4%. Obniżyły się natomiast ceny importowanych paliw mineralnych, smarów oraz materiałów pochodnych o 23,0%, surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw o 3,0% i towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca – o 1,0%.

In imports from EU countries compared to 2019, prices of machinery and transport equipment – by 5.0%, animal and vegetable oils, fats and waxes – by 4.0%, and beverages and tobacco – by 2.4% increased the most. There was also a growth in the prices of food and live animals – by 2.0%, and miscellaneous manufactured articles by 1.4%. On the other hand, the prices of imported mineral fuels, lubricants and related materials decreased by 23.0%, crude materials, inedible, except fuels by 3.0% and manufactured goods classified chiefly by material – by 1.0%.

Po cenach wyższych niż przed rokiem eksportowano do UE oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne – o 9,1%, różne wyroby przemysłowe – o 6,1%, maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy – o 4,4%, napoje i tytoń – o 3,5%, chemikalia i produkty pokrewne – o 1,4% oraz towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca – o 1,1%.

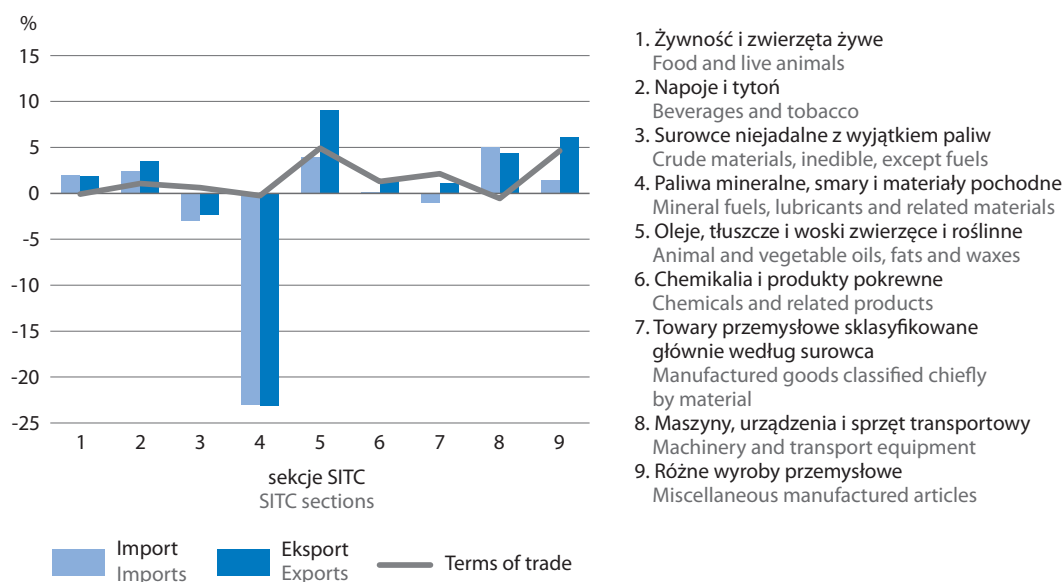
W wyniku wyższej dynamiki cen towarów eksportowanych niż importowanych nastąpiła poprawa wskaźnika „terms of trade” w handlu z krajami UE do poziomu 101,5 (wobec 100,5 w 2019 r.), w tym najbardziej w sekcjach: oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne (104,9), różne wyroby przemysłowe (104,6), towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca (102,1) oraz napoje i tytoń (101,1). Niekorzystne relacje zmian cen towarów eksportowanych do importowanych odnotowano w sekcjach: maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (99,4), paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (99,7) oraz żywność i zwierzęta żywe (99,9).

At higher prices than a year ago, exports to the EU included animal and vegetable oils, fats and waxes – by 9.1%, miscellaneous manufactured articles – by 6.1%, machinery and transport equipment – by 4.4%, beverages and tobacco – by 3.5%, chemicals and related products – by 1.4%, and manufactured goods classified chiefly by material – by 1.1%.

As a result of higher price dynamics of exported goods than of imported goods, the terms of trade index with the EU countries improved to 101.5 (compared to 100.5 in 2019), most notably in the sections: animal and vegetable oils, fats and waxes (104.9), miscellaneous manufactured articles (104.6), manufactured goods classified chiefly by material (102.1), and beverages and tobacco (101.1). Unfavourable ratios of changes in prices of exported goods to imported goods were recorded in the following sections: machinery and transport equipment (99.4), mineral fuels, lubricants and related materials (99.7) and food and live animals (99.9).

Wykres 35. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Unii Europejskiej według sekcji SITC w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 35. Changes in transaction prices of foreign trade with the EU member states by SITC sections in 2020 compared to the previous year

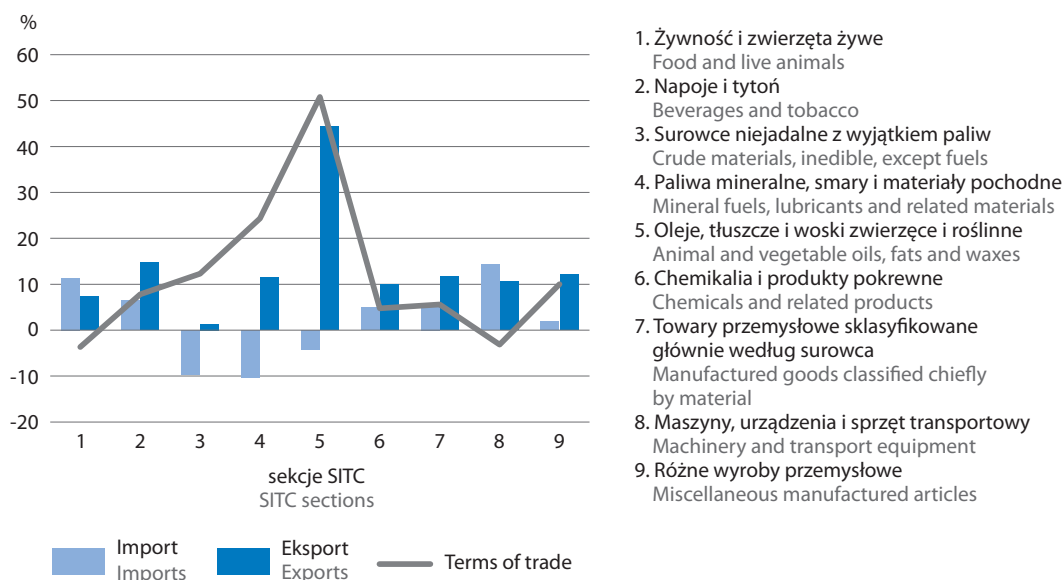

W odniesieniu do 2015 r. ceny w obrotach z krajami Unii Europejskiej wzrosły w imporcie o 8,0%, a w eksporcie – o 10,8%. Wskaźnik „terms of trade” ukształtował się na poziomie 102,6.

In comparison to 2015, the transaction prices in trade with the EU member states increased in imports by 8.0% and in exports – by 10.8%. The terms of trade index reached 102.6.

Wykres 36. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Unii Europejskiej według sekcji SITC w 2020 r. w stosunku do 2015 r.

Chart 36. Changes in transaction prices of foreign trade with the EU member states by SITC sections in 2020 compared to 2015

1. Żywność i zwierzęta żywe
Food and live animals
2. Napoje i tytoń
Beverages and tobacco
3. Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw
Crude materials, inedible, except fuels
4. Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne
Mineral fuels, lubricants and related materials
5. Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne
Animal and vegetable oils, fats and waxes
6. Chemikalia i produkty pokrewne
Chemicals and related products
7. Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca
Manufactured goods classified chiefly by material
8. Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy
Machinery and transport equipment
9. Różne wyroby przemysłowe
Miscellaneous manufactured articles

W obrotach towarowych z **krajami Europy Środkowo-Wschodniej** ceny towarów importowanych obniżyły się o 22,2% w stosunku do roku poprzedniego (przy spadku o 2,9% w 2019 r.), a eksportowanych – spadły o 1,2% (po ich wzroście o 1,7% w 2019 r.).

In the trade of goods with **the countries of Central and Eastern Europe**, the prices of imported goods decreased by 22.2% compared to the previous year (after a fall of 2.9% in 2019) and for exported goods – decreased by 1.2% (after a growth of 1.7% in 2019).

Tablica 23. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Europy Środkowo-Wschodniej

Table 23. Transaction price indices in foreign trade with the Central and Eastern Europe countries

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni=100 previous year=100				2010=100	2015=100	
Import Imports	81,9	117,7	115,6	97,1	77,8	75,0	84,2
Eksport Exports	98,7	101,4	99,8	101,7	98,8	104,8	100,4
Terms of trade	120,5	86,2	86,3	104,7	127,0	139,7	119,2

Największe spadki cen w imporcie z krajów Europy Środkowo-Wschodniej odnotowano w następujących sekcjach SITC: paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (o 28,9%), chemikalia i produkty pokrewne (o 16,0%), towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca (o 6,4%) oraz surowce niejadalne z wyjątkiem paliw (o 3,5%). Po wyższych niż przed rokiem cenach importowano natomiast oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne (o 15,4%), maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (o 6,9%) oraz żywność i zwierzęta żywe (o 3,9%).

The largest price declines in imports from the countries of Central and Eastern Europe were recorded in the following SITC sections: mineral fuels, lubricants and related materials (by 28.9%), chemicals and related products, n.e.s. (by 16.0%), manufactured goods classified chiefly by material (by 6.4%) and crude materials, inedible, except fuels (by 3.5%). At higher prices than a year ago, however, animal and vegetable oils, fats and waxes were imported (by 15.4%), machinery and transport equipment (by 6.9%), as well as food and live animals (by 3.9%).

Ceny towarów eksportowanych były niższe w porównaniu z 2019 r. w następujących sekcjach: paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (o 13,7%), towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca (o 4,1%) oraz maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (o 2,6%). Po cenach wyższych eksportowano natomiast żywność i zwierzęta żywe (o 4,7%), oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne (o 4,4%), a także chemikalia i produkty pokrewne (o 2,0%).

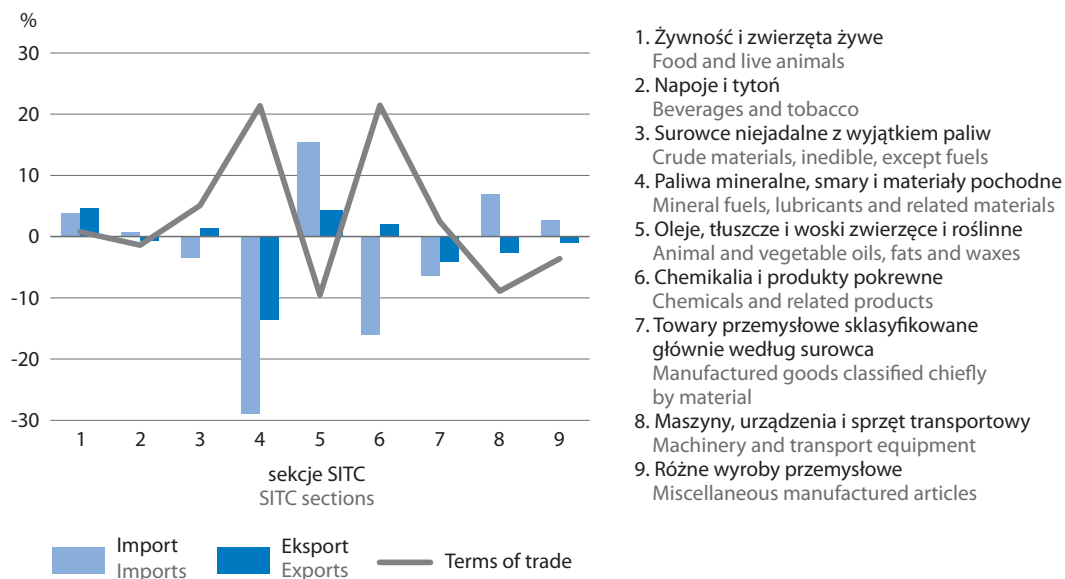
Mniejszy spadek cen towarów eksportowanych niż importowanych spowodował, że wskaźnik „terms of trade” w handlu z krajami Europy Środkowo-Wschodniej ukształtował się na korzystnym poziomie 127,0 (w 2019 r. – 104,7).

Prices of exported goods were lower compared to 2019 in the following sections: mineral fuels, lubricants and related materials (by 13.7%), manufactured goods classified chiefly by material (by 4.1%) and machinery and transport equipment (by 2.6%). On the other hand, food and live animals (by 4.7%), animal and vegetable oils, fats and waxes (by 4.4%), and chemicals and related products, n.e.s. (by 2.0%) were exported at higher prices.

A smaller decline in the prices of exported goods than that of imported goods caused the terms of trade index to reach a favourable level of 127.0 (104.7 in 2019).

Wykres 37. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Europy Środkowo-Wschodniej według sekcji SITC w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 37. Changes in transaction prices of foreign trade with the Central and Eastern Europe countries by SITC sections in 2020 compared to the previous year

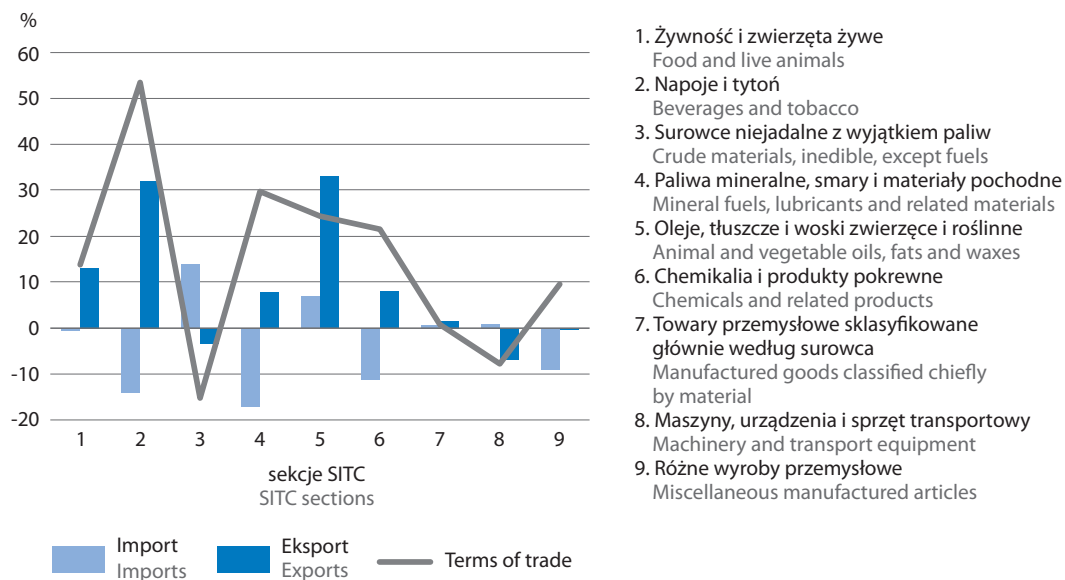

W odniesieniu do 2015 r. ceny w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej w imporcie spadły o 15,8%, a w eksporcie wzrosły o 0,4%. Wskaźnik „terms of trade” w handlu z tymi krajami ukształtował się na poziomie 119,2.

In comparison to 2015, prices in trade with Central and Eastern Europe countries in imports decreased by 15.8% and in exports increased by 0.4%. The terms of trade index in trade with these countries amounted to 119.2.

Wykres 38. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Europy Środkowo-Wschodniej według sekcji SITC w 2020 r. w stosunku do 2015 r.

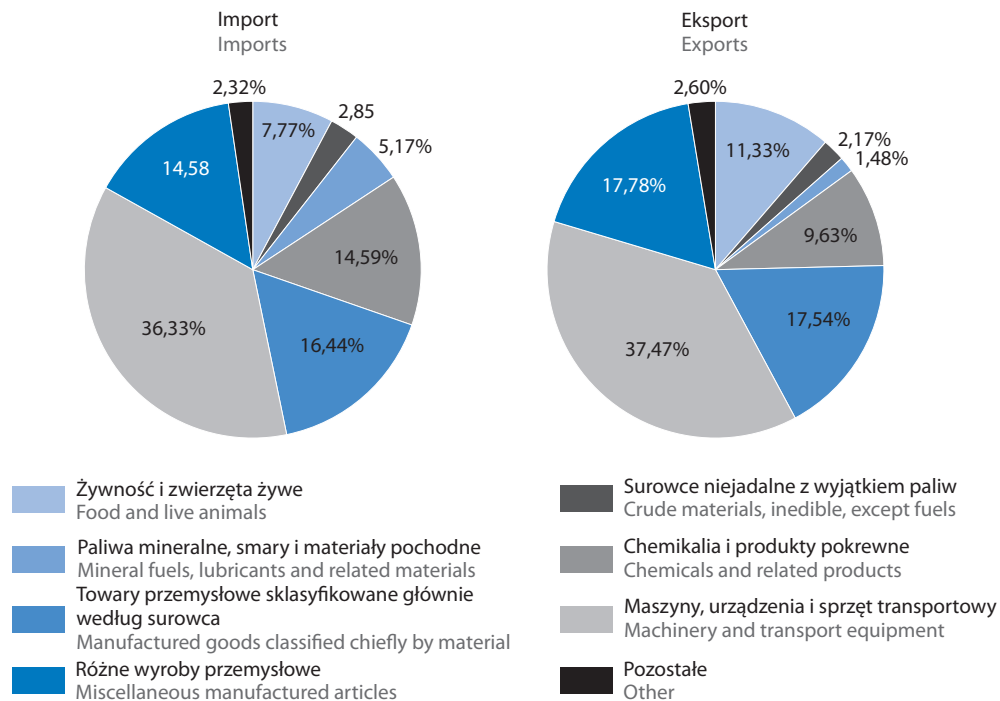
Chart 38. Changes in transaction prices of foreign trade with the Central and Eastern Europe countries by SITC sections in 2020 compared to 2015

W 2020 r. największy udział w strukturze obrotów w cenach bieżących, zarówno w eksporcie jak i imporcie, miały towary z następujących sekcji SITC: maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy, towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca oraz różne wyroby przemysłowe.

In 2020, goods in the following SITC sections accounted for the largest share of the turnover structure at current prices, both in exports and imports: machinery and transport equipment, manufactured goods classified chiefly by material, and miscellaneous manufactured articles.

Wykres 39. Import i eksport w 2020 r. – udział według sekcji SITC
Chart 39. Imports and exports in 2020 – shares by SITC sections

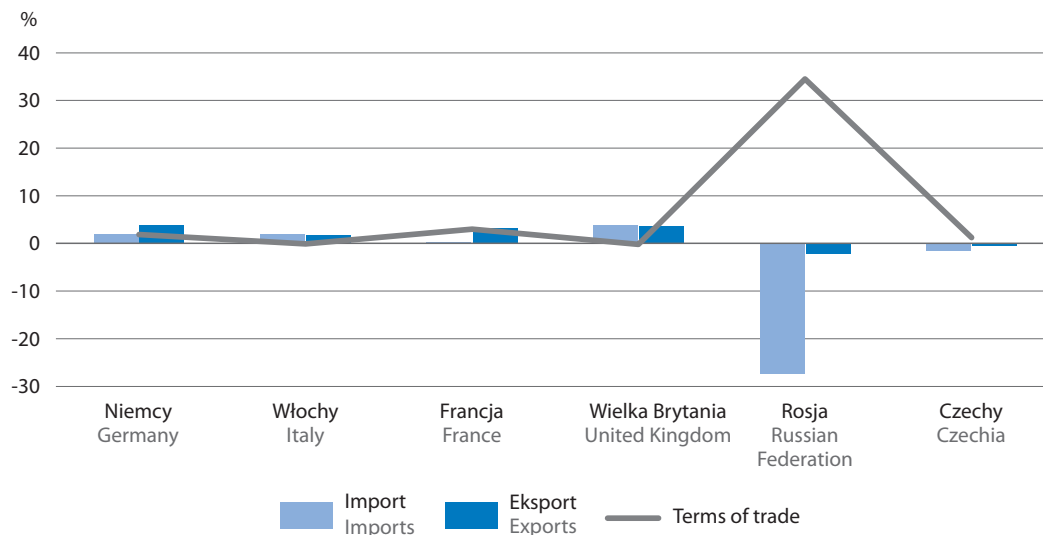

W 2020 r. w **wymianie towarowej z głównymi partnerami** polski handel zagraniczny odnotował korzystne relacje cenowe w obrotach z Niemcami – 101,9, Francją – 103,0, Rosją – 134,5 oraz z Czechami – 101,2. Wskaźnik „terms of trade” w handlu z Włochami wyniósł 99,9, a z Wielką Brytanią – 99,8.

In 2020, in **goods exchange with the main partners**, Polish foreign trade recorded favourable price relations in turnover with Germany – 101.9, France – 103.0, Russian Federation – 134.5 and with Czechia – 101.2. The terms of trade index with Italy was 99.9, and with the United Kingdom – 99.8.

Wykres 40. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym według głównych partnerów w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 40. Changes in transaction prices of foreign trade by major partners in 2020 compared to the previous year

W 2020 r. **cenę importu towarów według kierunków ich przeznaczenia** obniżyły się o 0,5% (przed rokiem wzrost o 1,8%). Najbardziej spadły ceny towarów na zużycie pośrednie – o 3,1%, w tym przede wszystkim paliwa i smary, nieprzetworzone i przetworzone (odpowiednio o 28,9% i 24,8%). Podwyższono natomiast ceny towarów konsumpcyjnych (o 3,3%), w tym głównie środków transportu nieprzemysłowego (o 15,9%), części i akcesoriów do środków transportu (o 8,0%), samochodów osobowych (o 0,9%), a także dóbr inwestycyjnych (o 1,6%), w tym głównie cen środków transportu przemysłowego (o 3,7%).

In 2020, **prices of imported goods by their end-use** decreased by 0.5% (up 1.8% a year ago). The prices of intermediate goods fell the most – by 3.1%, including mainly fuels and lubricants, primary and processed (by 28.9% and 24.8% respectively). On the other hand, prices of consumption goods increased (by 3.3%), including mainly transport equipment, non-industrial (by 15.9%), parts and accessories for means of transport (by 8.0%), passenger motor cars (by 0.9%), as well as capital goods (by 1.6%), including mainly transport equipment, industrial (by 3.7%).

Tablica 24. Wskaźniki cen importu według kierunków przeznaczenia

Table 24. Price indices of imports by end-use

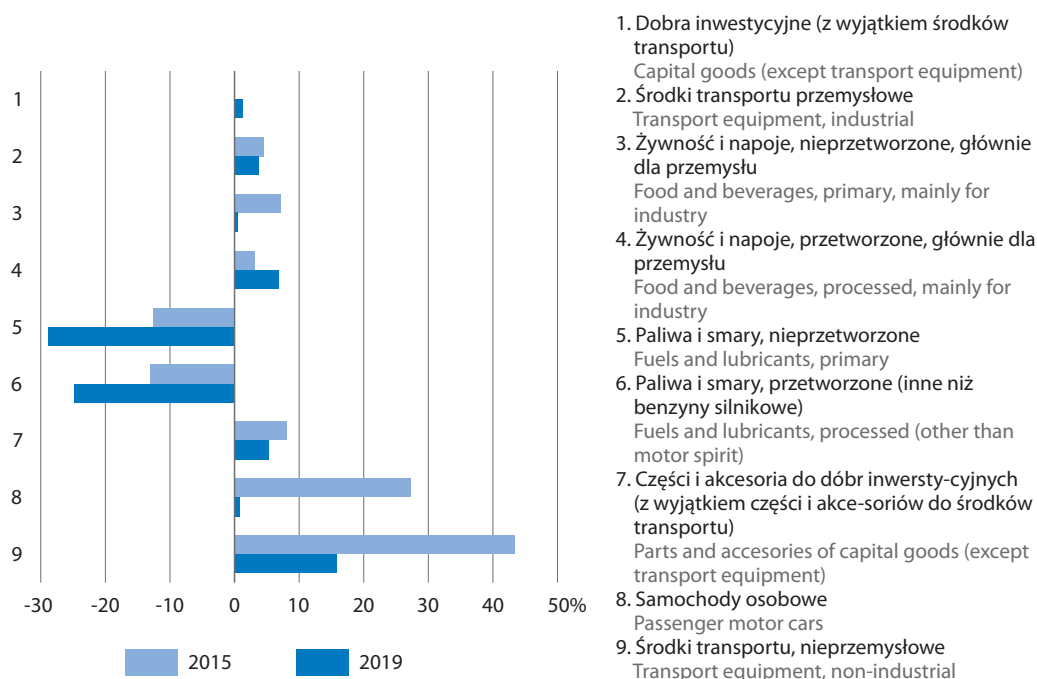
Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni=100 previous year=100				2010=100	2015=100	
Ogółem Total	99,7	101,3	103,0	101,8	99,5	116,3	105,4
Dobra inwestycyjne Capital goods	100,5	97,9	98,9	101,9	101,6	119,0	100,8
Zużycie pośrednie Intermediate goods	97,9	104,1	105,4	99,8	96,9	109,2	103,9
Towary konsumpcyjne Consumption goods	104,5	98,5	99,8	104,9	103,3	133,4	111,3

W porównaniu z 2015 r. wzrosły ceny importowanych towarów z przeznaczeniem na konsumpcję (o 11,3%) i zużycie pośrednie (o 3,9%), a także dóbr inwestycyjnych (o 0,8%). Najszybciej rosły ceny środków transportu, nieprzemysłowych (o 43,4%), samochodów osobowych (o 27,3%), części i akcesoriów do środków transportu (o 22,1%). Po cenach niższych niż w 2015 r. importowano paliwa i smary nieprzetworzone – o 12,6% oraz paliwa i smary przetworzone (inne niż benzyny silnikowe) – o 13,1%.

Compared to 2015, the prices of imported goods for consumption (by 11.3%) and intermediate goods (by 3.9%), as well as capital goods (by 0.8%) increased. The fastest growth was observed in the prices of transport equipment, non-industrial (by 43.4%), passenger motor cars (by 27.3%), parts and accessories for means of transport (by 22.1%). At prices lower than in 2015, fuels and lubricants, primary were imported – by 12.6%, and fuels and lubricants, processed (other than motor spirit) – by 13.1%.

Wykres 41. Zmiany cen importu według wybranych kierunków przeznaczenia w 2020 r. w stosunku do 2015 r. i 2019 r.

Chart 41. Changes in prices of imports by selected end-use in 2020 compared to 2015 and 2019

W 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego wzrosły ceny rozdysponowania eksportu we wszystkich głównych kategoriach ekonomicznych (BEC) oprócz paliw i smarów, gdzie zanotowano spadek o 23,3%. Największe wzrosty cen uzyskano w eksporcie środków transportu, części, akcesoriów – o 7,2% oraz towarów konsumpcyjnych, gdzie indziej niewymienionych – o 4,6%. W imporcie największy wzrost zanotowano również w kategoriach: środki transportu, części, akcesoria – o 5,4% oraz towary konsumpcyjne, gdzie indziej niewymienione o 5,2%. Najbardziej natomiast obniżyły się ceny importowanych paliw i smarów – o 27,6%.

In 2020, prices of distribution of exports increased in relation to the previous year in all broad economic categories (BEC) except prices fuels and lubricants, which recorded a decline of 23.3%. The highest price increases were recorded in exports of transport equipment and parts and accessories thereof – by 7.2% and consumer goods, not elsewhere specified – by 4.6%. In imports, the highest growth was also recorded in the following categories: transport equipment and parts and accessories thereof – by 5.4% and consumer goods not elsewhere specified by 5.2%. On the other hand, the prices of imported fuels and lubricants decreased the most – by 27.6%.

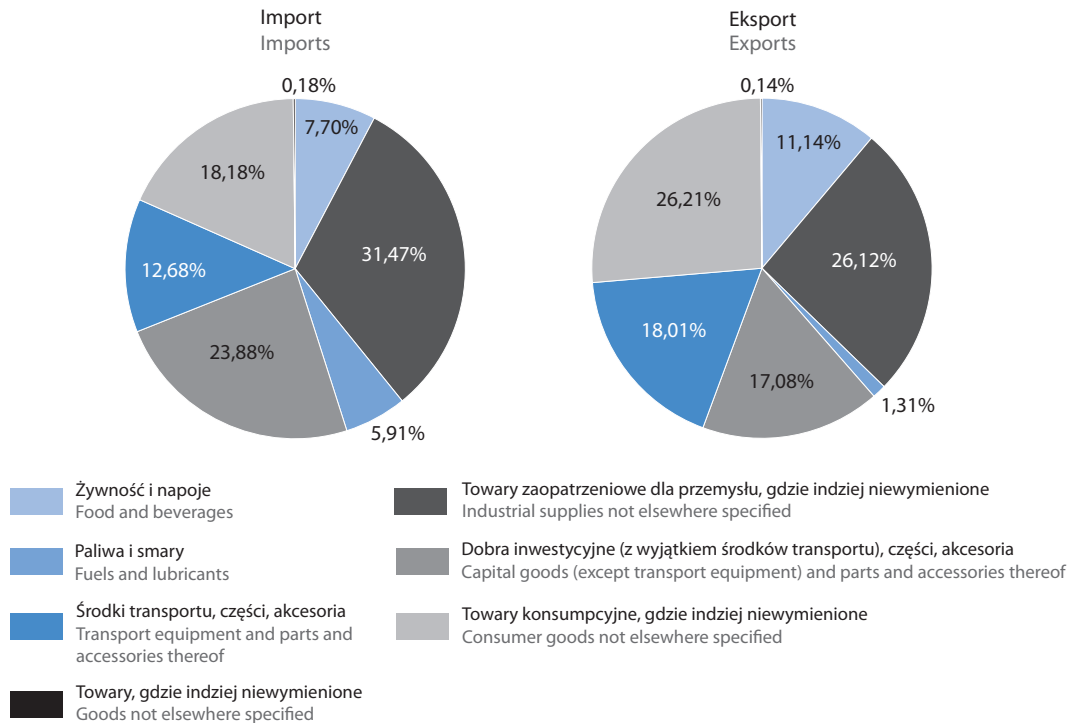
Tablica 25. Wskaźniki cen importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych (BEC)
 Table 25. Price indices of imports and exports by Broad Economic Categories (BEC)

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni=100		previous year=100		2010=100	2015=100	
Import Imports	99,7	101,3	103,0	101,8	99,5	116,3	105,4
Żywność i napoje Food and beverages	105,3	100,7	95,4	103,2	100,1	119,8	104,4
Towary zaopatrzeniowe dla przemysłu, gdzie indziej niewymienione Industrial supplies not elsewhere specified	98,2	103,4	103,5	98,9	98,3	110,1	102,1
Paliwa i smary Fuels and lubricants	82,5	123,6	121,5	97,0	72,4	73,6	87,0
Dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu), części, akcesoria Capital goods (except transport equipment) and parts and accessories thereof	101,3	98,2	100,0	101,0	103,0	119,1	103,5
Środki transportu, części, akcesoria Transport equipment and parts and accessories thereof	106,3	98,0	103,7	105,1	105,4	135,9	119,7
Towary konsumpcyjne, gdzie indziej niewymienione Consumer goods not elsewhere specified	102,9	97,2	99,0	105,4	105,2	132,6	109,8
Eksport Exports	100,3	101,5	101,6	103,1	102,8	125,0	109,6
Żywność i napoje Food and beverages	101,4	99,9	99,0	101,9	102,9	120,2	105,2
Towary zaopatrzeniowe dla przemysłu, gdzie indziej niewymienione Industrial supplies not elsewhere specified	99,1	102,9	103,4	102,2	100,0	120,8	107,8
Paliwa i smary Fuels and lubricants	91,7	141,9	111,2	101,7	76,7	86,2	112,9
Dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu), części, akcesoria Capital goods (except transport equipment) and parts and accessories thereof	96,5	98,1	104,7	103,3	103,3	131,8	105,9
Środki transportu, części, akcesoria Transport equipment and parts and accessories thereof	107,2	102,0	99,5	103,6	107,2	140,2	120,8
Towary konsumpcyjne, gdzie indziej niewymienione Consumer goods not elsewhere specified	99,0	99,7	99,6	104,2	104,6	121,7	107,1

W 2020 r. struktura rozdysponowania importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych w cenach bieżących kształtowała się na podobnym poziomie jak w poprzednim roku. Największy udział miała kategoria towary zaopatrzeniowe dla przemysłu, gdzie indziej niewymienione, chociaż ten udział w eksporcie kolejnym roku nieco się obniżył (o 0,2 p. proc.), a w imporcie wzrósł (o 1,2 p. proc.). Większy był udział, zarówno w eksporcie, jak i w imporcie, dóbr inwestycyjnych (z wyjątkiem środków transportu), części i akcesoriów odpowiednio o 0,4 p. proc. i 2,0 p. proc.

In 2020, the distribution structure of imports and exports by broad economic categories at current prices was at a similar level as in the previous year. The largest share was in the category of industrial supplies not elsewhere specified, although this share in exports declined slightly in the following year (by 0.2 percentage point), and increased in imports (by 1.2 percentage points). There was a greater share, both in exports and imports, of capital goods (except transport equipment) and parts and accessories thereof by 0.4 percentage point and 2.0 percentage points, respectively.

Wykres 42. Rozdysonowanie importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych w 2020 r.
 Chart 42. Distribution of imports and exports by broad economic categories in 2020

W 2020 r. odnotowano wzrost cen importu produktów przemysłowych według PKWiU o 0,5% (w 2019 r. o 0,4%), a cen eksportu w podobnej jak w ubiegłym roku skali – o 0,9%. Istotna zmiana cen w stosunku do roku poprzedniego nastąpiła w sekcji produkty górnictwa i wydobywania. Zarówno w imporcie, jak i w eksporcie w 2020 r. ceny spadły po 8,6%, wobec wzrostu w 2019 r. odpowiednio o 0,2% i 5,3%. Ceny produktów przetwórstwa przemysłowego wzrosły w imporcie o 0,7%, a w eksporcie 1,0%.

In 2020, there was an increase in the prices of imports of industrial products by PKWiU by 0.5% (0.4% in 2019), and the prices of exports similar to last year's scale – by 0.9%. A significant change in prices compared to the previous year occurred in the section mining and quarrying products. In both imports and exports, prices fell by 8.6% each in 2020, compared to a rise in 2019 by 0.2% and 5.3%, respectively. Prices of manufactured products increased by 0.7% in imports and 1.0% in exports.

Tablica 26. Wskaźniki cen importu i eksportu produktów przemysłowych według PKWiU
 Table 26. Price indices of imports and exports of industrial products by PKWiU

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni=100 previous year=100				2010=100	2015=100	
IMPORT IMPORTS							
Przemysł Industry	100,8	102,9	101,7	100,4	100,5	115,9	106,4
w tym: of which:							
Produkty górnictwa i wydobywania Mining and quarrying products	100,1	121,0	120,8	100,2	91,4	145,2	134,0
Produkty przetwórstwa przemysłowego Manufactured products	100,7	101,5	100,3	100,2	100,7	111,9	103,4
EKSPORT EXPORTS							
Przemysł Industry	101,0	101,5	101,0	100,9	100,9	114,7	105,3
w tym: of which:							
Produkty górnictwa i wydobywania Mining and quarrying products	97,5	127,1	110,2	105,3	91,4	130,9	131,3
Produkty przetwórstwa przemysłowego Manufactured products	101,0	101,3	100,9	100,8	101,0	114,4	105,0

W imporcie, w 2020 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, najbardziej wzrosły ceny w działach PKWiU: podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne (o 3,9%), meble (o 3,2%) oraz pozostałe produkty górnictwa i wydobywania (o 2,9%). Po cenach niższych importowano natomiast m.in. ropę naftową i gaz ziemny oraz koks, brykiety i podobne paliwa stałe z węgla i torfu oraz produkty rafinacji ropy naftowej (o 12,1%), a także węgiel kamienny i węgiel brunatny (liqnit) (o 10,4%).

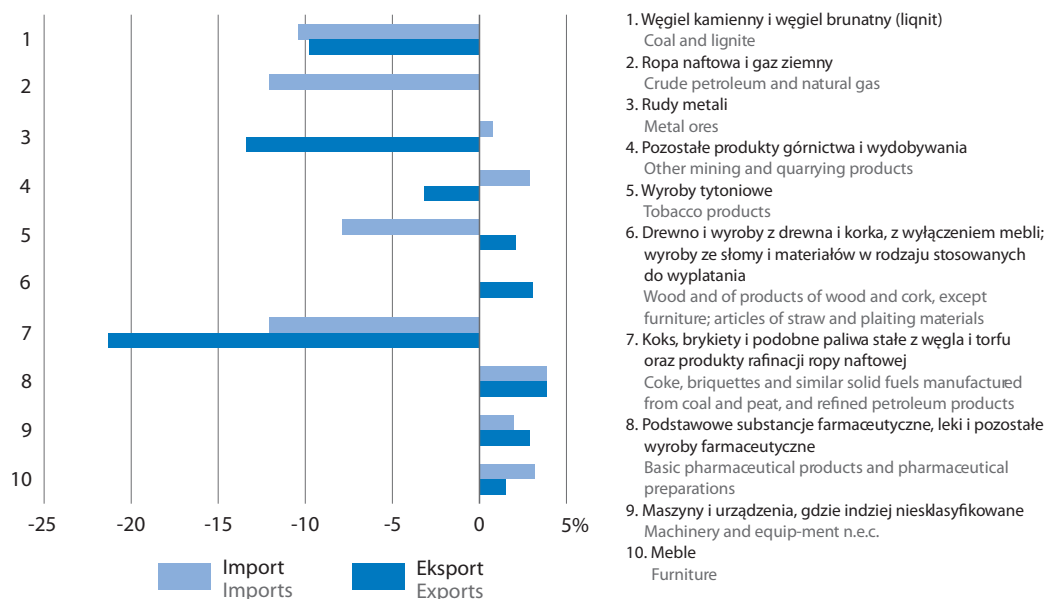
Wśród towarów eksportowanych największy wzrost cen uzyskano w zakresie podstawowych substancji farmaceutycznych, leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych (o 3,9%), drewna i wyrobów z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyrobów ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania (o 3,1%) oraz maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowanych (o 2,9%). Niższe natomiast ceny niż w roku poprzednim uzyskali eksporterzy koksu, brykietów i podobnych paliw stałych z węgla i torfu oraz produktów rafinacji ropy naftowej (o 21,3%), rud metali (o 13,4%) oraz węgla kamiennego i węgla brunatnego (liqnit) (o 9,8%).

In imports, in 2020 compared to the previous year, the most increased prices in the PKWiU divisions: basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations (by 3.9%), furniture (by 3.2%) and other mining and quarrying products (by 2.9%). On the other hand, the following products were imported at lower prices: crude petroleum and natural gas as well as coke and refined petroleum products (by 12.1%), and coal and lignite (by 10.4%).

Among the exported goods, the highest price increase was recorded for basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations (by 3.9%), wood and products of wood and cork, except furniture, articles of straw and plaiting materials (by 3.1%) and machinery and equipment n.e.c. (by 2.9%). Lower prices than in the previous year were recorded by exporters of coke and refined petroleum products (by 21.3%), metal ores (by 13.4%) and coal and lignite (by 9.8%).

Wykres 43. Zmiany cen importu i eksportu dla wybranych działów PKWiU w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 43. Changes in prices of imports and exports for selected PKWiU divisions in 2020 compared to the previous year

W 2020 r. w odniesieniu do 2015 r. ceny produktów przetwórstwa przemysłowego były wyższe zarówno w imporcie (o 6,4%), jak i eksporcie (o 5,3%).

W imporcie znacznie więcej niż w 2015 r. należało płacić za rudy metali (o 35,6%), ropę naftową (o 33,6%), koks, brykiety i podobne paliwa stałe z węgla i torfu oraz produkty rafinacji ropy naftowej (o 12,9%), metale (o 8,9%) oraz meble (o 8,8%). Po cenach niższych niż w 2015 r. importowano natomiast wyroby tytoniowe (o 17,1%) oraz komputery, wyroby elektroniczne i optyczne (o 5,6%).

Spośród towarów eksportowanych, największy wzrost dotyczył cen rud metali (o 45,5%), węgla kamiennego i brunatnego (liqnit) (o 29,5%) oraz metali (o 9,6). Niższe natomiast ceny uzyskali eksporterzy komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 2,9%) oraz koksu, brykietów i podobnych paliw stałych z węgla, torfu oraz produktów rafinacji ropy naftowej (o 2,2%).

In 2020, with respect to 2015, prices of manufactured products were higher in both imports (by 6.4%) and exports (by 5.3%).

In imports, significantly more than in 2015 had to be paid for metal ores (by 35.6%), crude petroleum (by 33.6%), coke and refined petroleum products (by 12.9%), basic metals (by 8.9%) and furniture (by 8.8%). However, tobacco products (by 17.1%) and computers, electronic and optical products (by 5.6%) were imported at prices lower than in 2015.

Among exported goods, the largest increase was in the prices of metal ores (by 45.5%), coal and lignite (by 29.5%) and basic metals (by 9.6%). On the other hand, lower prices were obtained by exporters of computers, electronic and optical products (by 2.9%) and coke and refined petroleum products (by 2.2%).

Rozdział 7

Chapter 7

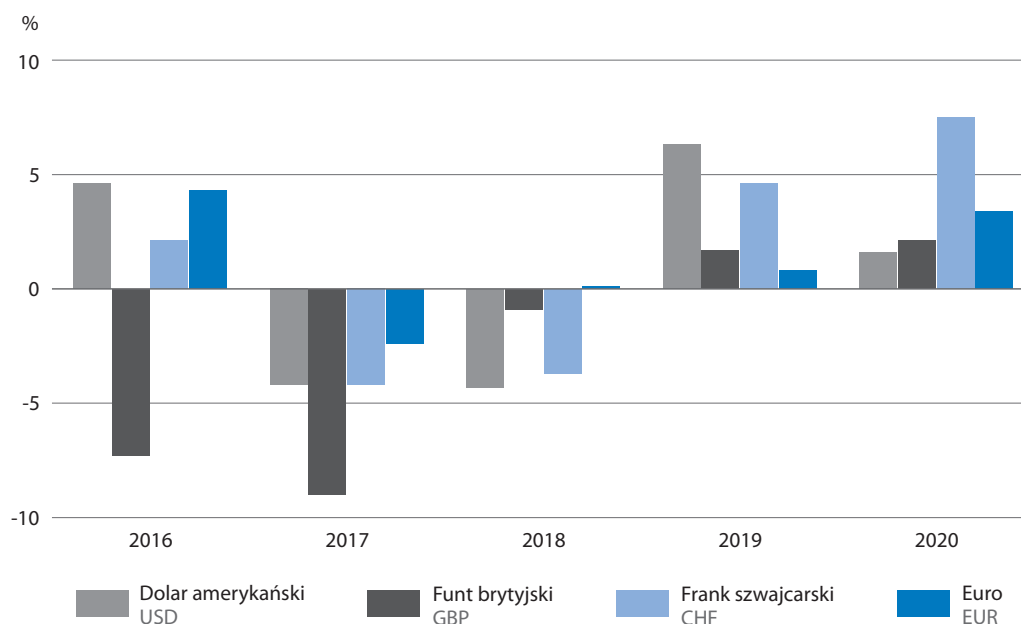
Kursy walut

Exchange rates

W 2020 r. obserwowano dalszą deprecjację złotego wobec franka szwajcarskiego, euro i funta brytyjskiego. Wolniej niż w 2019 r. złoty tracił na wartości względem dolara amerykańskiego. Osłabienie waluty krajowej w latach 2019–2020 sprzyjało polskim eksporterom i w konsekwencji wpłynęło na utrzymanie dodatniego salda obrotów w handlu zagranicznym.

In 2020, a further depreciation of the zloty against the Swiss franc, the euro and the British pound was observed. The zloty depreciated more slowly than in 2019 against the US dollar. The weakening of the domestic currency in 2019–2020 favoured Polish exporters and consequently influenced maintaining a positive balance of foreign trade turnover.

Wykres 44. Zmiany niektórych kursów walut obcych^a w NBP w stosunku do roku poprzedniego
Chart 44. Changes in exchange rates of some foreign currencies^a in NBP compared to the previous year

^a Na podstawie kursów walut wyrażonych w złotych.

^a Based on the exchange rates expressed in PLN.

Źródło: Na podstawie danych NBP.

Source: Based on NBP data.

Szybciej niż w 2019 r. złoty tracił na wartości wobec franka szwajcarskiego (7,5% wobec 4,6%), euro (3,4% wobec 0,8%) oraz funta brytyjskiego (2,1% wobec 1,7%). Wyraźnie mniej niż rok wcześniej względem waluty krajowej zyskał dolar amerykański (1,6% wobec 6,3%), jak również korona czeska (0,4% wobec 0,7%). Kurs korony szwedzkiej po trzech latach osłabienia, umocnił się wobec złotego (wzrost kursu o 4,4%). Po zanotowanej w 2019 r. deprecjacji waluty krajowej względem hrywny ukraińskiej (o 12,3%) nastąpił powrót do obserwowanego w latach poprzednich trendu osłabiania się tej waluty wobec złotego (o 2,8%). W 2020 r. złoty zyskał również na wartości względem rubla rosyjskiego (o 8,8%).

The zloty depreciated faster than in 2019 against the Swiss franc (7.5% versus 4.6%), the euro (3.4% versus 0.8%) and the British pound (2.1% versus 1.7%). The US dollar gained significantly less than a year earlier against the domestic currency (1.6% against 6.3%) and the Czech koruna (0.4% against 0.7%) as well. After three years of depreciation, the exchange rate of the Swedish krona appreciated against the zloty (an increase of 4.4%). After the depreciation of the domestic currency against the Ukrainian hryvnia (by 12.3%) recorded in 2019, there was a return to the weakening trend – observed in the previous years – of this currency against the zloty (by 2.8%). In 2020, the zloty also appreciated against the Russian rouble (by 8.8%).

Tablica 27. Dynamika kursów niektórych walut obcych (wyrażonych w PLN) w NBP

Table 27. Indices of exchange rates of some foreign currencies (expressed in PLN) in NBP

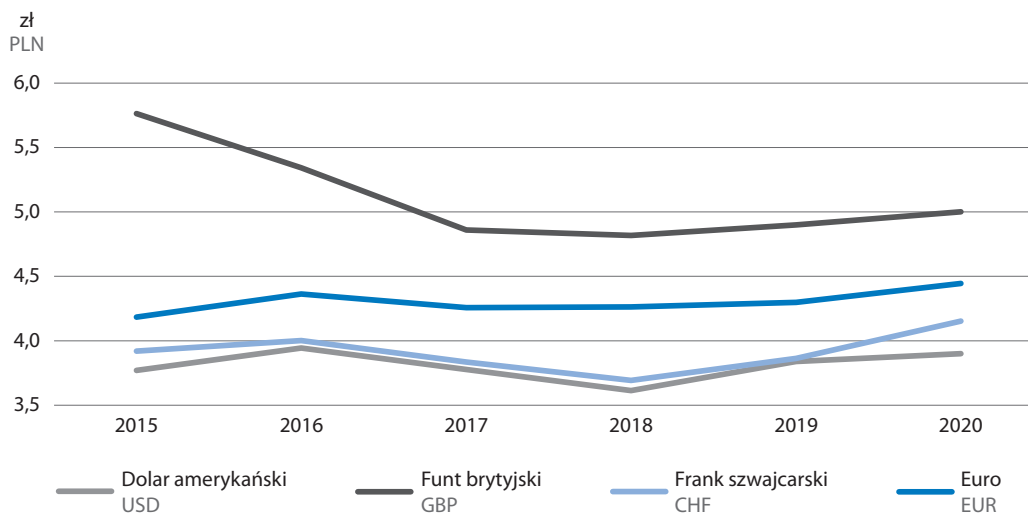
Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				2010 = = 100	2015 = = 100	
Dolar amerykański USD	104,6	95,8	95,7	106,3	101,6	129,3	103,4
Funt brytyjski GBP	92,7	91,0	99,1	101,7	102,1	107,4	86,8
Frank szwajcarski CHF	102,1	95,8	96,3	104,6	107,5	143,5	105,9
Euro EUR	104,3	97,6	100,1	100,8	103,4	111,3	106,2
Korona szwedzka SEK	103,1	95,9	94,0	97,8	104,4	101,3	94,8
Korona czeska CZK	105,2	100,2	102,8	100,7	100,4	106,4	109,6
Hrywna ukraińska UAH	88,5	92,0	93,6	112,3	97,2	38,2	83,1
Rubel rosyjski RUB	95,0	109,6	89,0	102,9	91,2	54,6	87,1

Źródło: Na podstawie danych NBP.

Source: Based on NBP data.

Wykres 45. Kursy niektórych walut obcych w NBP

Chart 45. Exchange rates of some foreign currencies in NBP

Źródło: NBP.
Source: NBP.

W latach 2015–2020 wartość złotego wzrosła względem hrywny ukraińskiej (o 16,9%), funta brytyjskiego (o 13,2%), rubla rosyjskiego (o 12,9%) i korony szwedzkiej (o 5,2%). Deprecjację złotego obserwowano natomiast w odniesieniu do korony czeskiej (o 9,6%), euro (o 6,2%), franka szwajcarskiego (o 5,9%) i dolara amerykańskiego (o 3,4%).

In the period of 2015–2020, the value of the zloty increased against the Ukrainian hryvnia (by 16.9%), the British pound (by 13.2%), the Russian rouble (by 12.9%) and the Swedish krona (by 5.2%). The zloty depreciated however in relation to the Czech koruna (by 9.6%), the euro (by 6.2%), the Swiss franc (by 5.9%) and the US dollar (by 3.4%).

Rozdział 8

Chapter 8

Relacje cen

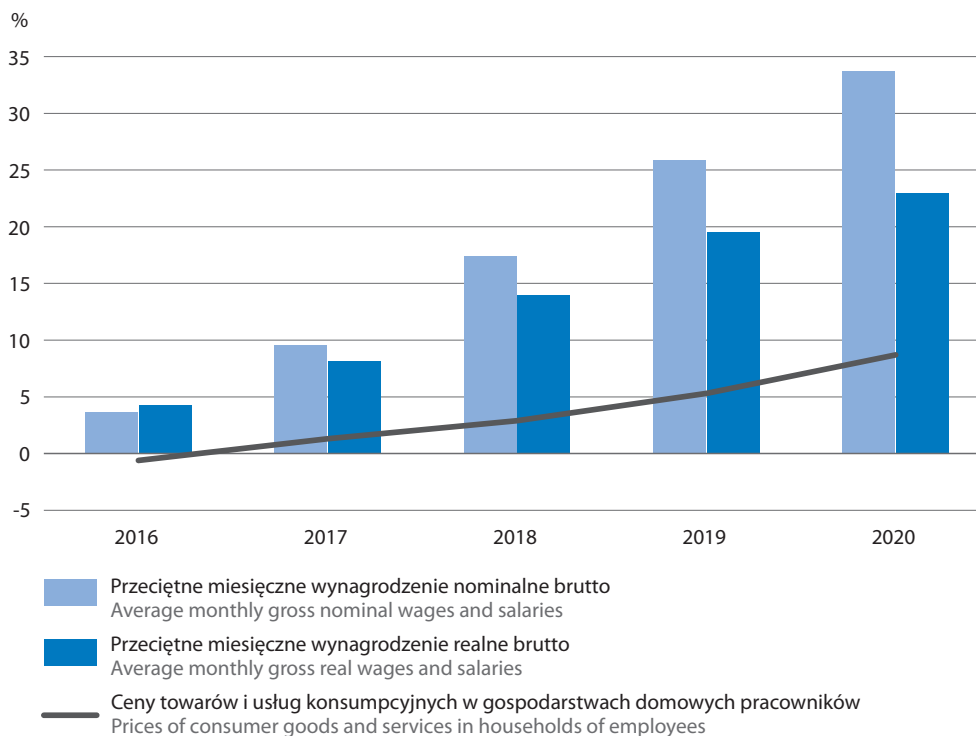
Price relations

W 2020 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych nabywanych przez gospodarstwa domowe pracowników wzrosły o 3,2%, podczas gdy przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto – o 6,2% (w 2019 r. odpowiednio o: 2,3% i 7,2%). Na skutek szybszego niż przed rokiem wzrostu cen konsumpcyjnych, a jednocześnie wolniejszego – przeciętnych wynagrodzeń, siła nabywcza płac w kolejnym roku rosła, jednak słabiej niż w 2019 r. (2,9% wobec 4,8%).

In 2020, the prices of consumer goods and services purchased by employee households increased by 3.2%, while the average monthly gross nominal remuneration increased by 6.2% (in 2019: 2.3% and 7.2%, respectively). As a result of a faster rise in consumer prices than a year ago and a slower rise in average wages and salaries, the purchasing power of wages grew for consecutive year, but less so than in 2019 (2.9% vs. 4.8%).

Wykres 46. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w gospodarstwach domowych pracowników oraz wynagrodzeń nominalnych i realnych w stosunku do 2015 r.

Chart 46. Changes in prices of consumer goods and services in households of employees and in nominal and real wages and salaries compared to 2015

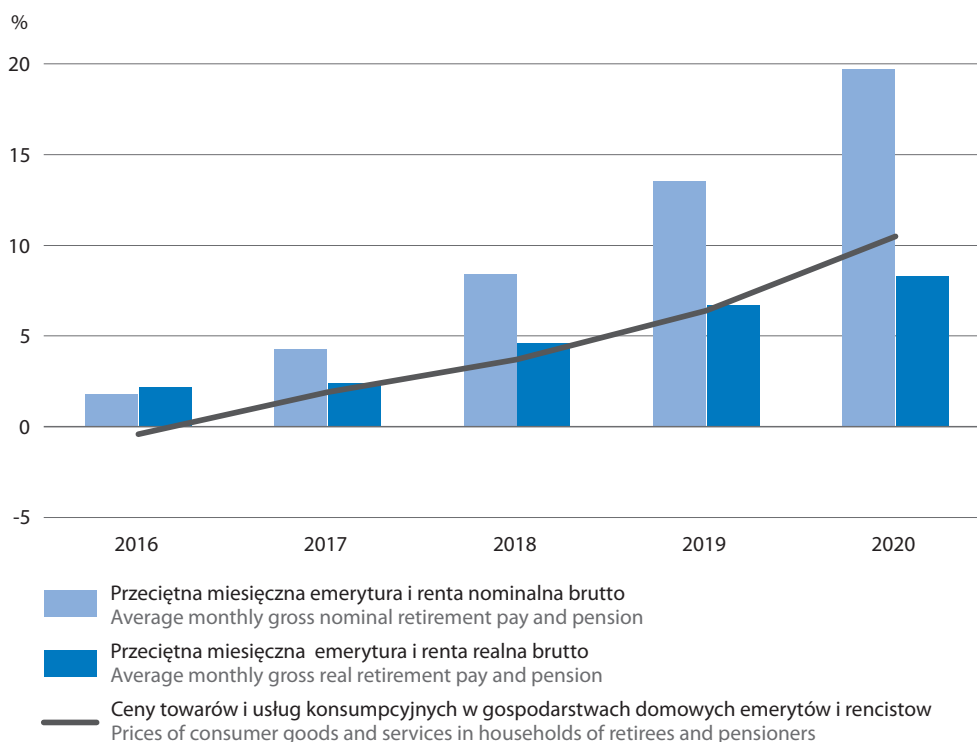

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w ujęciu nominalnym w 2020 r. rosły szybciej niż w roku poprzednim (5,5% wobec 4,7%). Jednak wyższe tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych nabywanych przez gospodarstwa domowe emerytów i rencistów (3,9% wobec 2,6%) wpłynęło na wolniejszy niż w 2019 r. wzrost ich siły nabywczej (1,5% wobec 2,0%).

Average monthly gross retirement and other pensions from the non-agricultural social security system in nominal terms in 2020 grew faster than in the previous year (5.5% vs. 4.7%). However, the higher rate of increase in the prices of consumer goods and services purchased by retiree and pensioner households (3.9% vs. 2.6%) influenced a slower increase in their purchasing power than in 2019 (1.5% vs. 2.0%).

Wykres 47. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów oraz emerytur i rent z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w stosunku do 2015 r.

Chart 47. Changes in prices of consumer goods and services in households of retirees and pensioners and in retirement pay and pensions from non-agricultural social security system compared to 2015

W 2020 r. utrzymał się obserwowany od kilku lat wzrost cen detalicznych większości artykułów żywnościowych, w tym cen chleba. Wolniejszy wzrost cen m.in. mięsa wołowego z kością (rostbef), filetów z morszczuka, sera dojrzewającego, sera twarogowego półtłustego, polędwicy drobiowej i miodu pszczelego niż cen chleba sprawił, że za równowartość ceny 1 kg tych artykułów można było nabyć mniej chleba pszenno-żytniego. Spadek cen detalicznych m.in. masła o zawartości tłuszczu ok. 82,5% i kurcząt patroszonych również wpłynął na obniżenie poziomu relacji ich cen do cen chleba. Szybszy wzrost cen m.in. boczku wędzonego, słoniny, szynki wieprzowej gotowanej, baleronu gotowanego i kiełbasy suchej niż cen chleba umożliwił natomiast nabycie większej ilości chleba pszenno-żytniego za równowartość ceny 1 kg tych produktów. Niezmieniony poziom relacji ceny mąki pszennej i mleka

The increase in retail prices of most food products, including bread, observed for several years, continued in 2020. A slower increase in the prices of, among others, bone-in beef (sirloin), hake fillets, maturing cheese, semi-fat cottage cheese, poultry tenderloin and bee honey than in the prices of bread meant that less wheat-rye bread could be purchased for the equivalent of 1 kg of these items. The decrease in retail prices of, among others, butter with a fat content of about 82.5% and gutted chicken also affected the level of their price relation to bread prices. On the other hand, a faster increase in the prices of, among others, smoked bacon, lard, cooked pork ham, cooked gammon and dry sausage than bread prices made it possible to buy more wheat-rye bread for the equivalent of 1 kg of these products. Unchanged level of relation of the price of wheat flour and cow's milk

krowiego o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowanego do ceny chleba wynikał z utrzymującego się w 2020 r. zbliżonego tempa wzrostu ich cen.

with fat content of 3–3.5%, sterilized to the price of bread was a result of their prices continuing to grow at a similar rate in 2020.

Tablica 28. Relacje cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do cen chleba

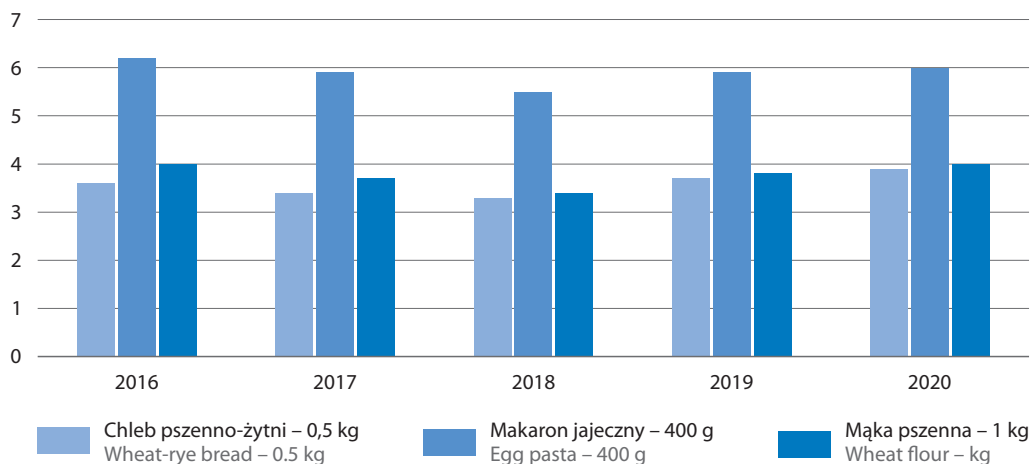
Table 28. Relations between retail prices of selected foodstuffs and retail prices of bread

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020
	cena chleba pszenno-żytniego, 0,5 kg = 1,00 price of wheat-rye bread, 0.5 kg = 1.00				
Mąka pszenna – 1 kg Wheat flour – kg	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1 kg Beef meat, bone-in (sirloin) – kg	11,8	12,1	11,8	10,7	10,0
Mięso wieprzowe bez kości (łopatka) – 1 kg Pork meat, boneless (shoulder) – kg	5,6	6,0	5,4	5,6	5,5
Kurczęta patroszone – 1 kg Chicken, gutted – kg	3,1	3,1	3,0	2,8	2,5
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg Pork ham, cooked – kg	11,1	11,3	11,1	10,7	10,9
Mleko krowie o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – 1 l Cow's milk, fat content 3–3.5%, sterilized – l	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg Semi-fat cottage cheese – kg	6,0	5,9	5,6	5,2	4,9
Ser dojrzewający – 1 kg Maturing cheese – kg	8,2	9,3	8,6	7,9	7,5
Masło o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – 200 g Butter, fat content about 82.5% – 200 g	1,9	2,6	2,7	2,2	1,9
Cukier biały kryształ – 1 kg White sugar, granulated – kg	1,3	1,3	0,9	1,0	0,9

W 2020 r. wzrost cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych, przy wolniejszym wzroście ceny skupu pszenicy wpłynął na pogorszenie poziomu relacji ich cen. Cena detaliczna 1 kg mąki pszennej odpowiadała cenie skupu 3,96 kg pszenicy, a cena 0,5 kg chleba pszenno-żytniego – cenie 3,88 kg pszenicy (w 2019 r. odpowiednio: 3,79 kg i 3,69 kg). Cena detaliczna 0,4 kg makaronu jajecznego stanowiła równowartość ceny 5,97 kg pszenicy w skupie (w 2019 r. – 5,92 kg).

In 2020, the increase in retail prices of selected foodstuffs, with a slower increase in the procurement price of wheat, affected the level of their price relations. The retail price of 1 kg of wheat flour corresponded to the price of 3.96 kg of wheat in procurement, and the price of 0.5 kg of wheat-rye bread corresponded to the price of 3.88 kg of wheat (in 2019: 3.79 kg and 3.69 kg, respectively). The retail price of 0.4 kg of egg pasta was equivalent to the procurement price of 5.97 kg of wheat (5.92 kg in 2019).

Wykres 48. Relacje cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do cen skupu 1 kg pszenicy
 Chart 48. Relations between retail prices of selected foodstuffs and procurement prices of kg of wheat

Nieznaczne pogorszenie poziomu relacji cen, wynikające z szybszego wzrostu ceny detalicznej niż ceny skupu, notowano także w przypadku mięsa wołowego z kością (rostbief) i żywca rzeźnego wołowego.

Na skutek wzrostu ceny detalicznej i jednoczesnego spadku ceny skupu, na wyższym poziomie kształtowała się również relacja ceny cukru białego kryształ do ceny buraków cukrowych.

Podobną tendencję obserwowano w relacjach cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do ceny skupu żywca rzeźnego wieprzowego. Spadek ceny skupu żywca wieprzowego w 2020 r., przy notowanym jednocześnie wzroście cen detalicznych: mięsa wieprzowego bez kości (łopatka), szynki wieprzowej gotowanej, boczku surowego i słoniny, wpłynął na wzrost poziomu relacji ich cen.

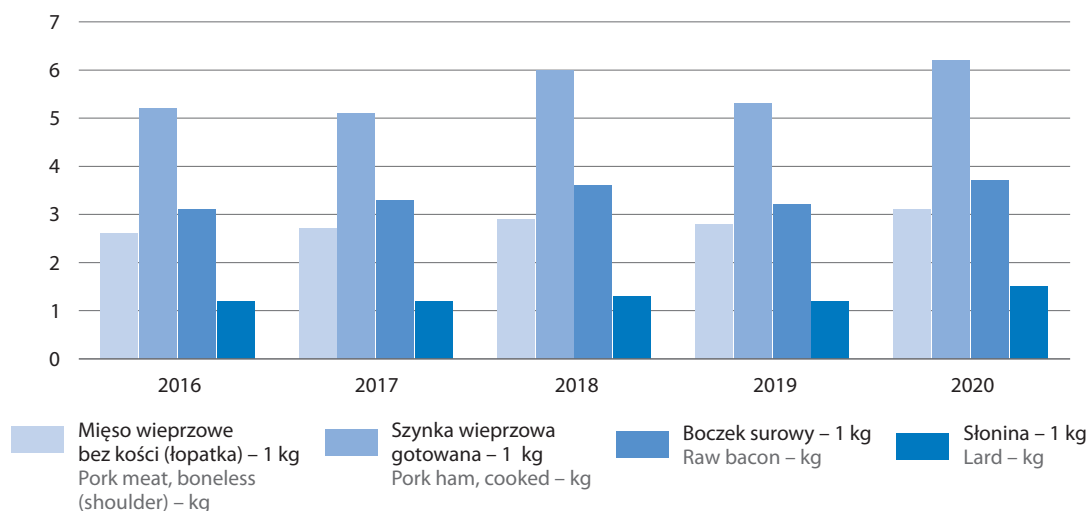
A slight decrease in the level of price relations resulting from a faster increase in the retail price than in the procurement price was also recorded in the case of bone-in beef meat (sirloin) and pigs for slaughter.

As a result of an increase in the retail price and a simultaneous decrease in the purchase price, the relation between the price of white granulated sugar and the price of sugar beets was also higher.

A similar tendency was observed in relations of retail prices of selected food products to prices of pigs for slaughter in procurement. The decrease in the procurement price of pigs for slaughter in 2020 with a simultaneous increase in retail prices of boneless pork meat (shoulder), cooked pork ham, raw bacon and lard increased the level of their price relations.

Wykres 49. Relacje cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do cen skupu 1 kg żywca rzeźnego wieprzowego

Chart 49. Relations between retail prices of selected foodstuffs and procurement prices of kg of pigs for slaughter

Na poziom relacji cen detalicznych mleka i jego przetworów do ceny skupu mleka w 2020 r. miał wpływ głównie szybszy wzrost cen detalicznych niż ceny skupu. Pogorszenie poziomu relacji cen wynikające z szybszego wzrostu cen detalicznych dotyczyło sera twarogowego półtłustego, sera dojrzewającego i mleka krowiego o zawartości tłuszczu 3–3,5%. Poprawę relacji cen, spowodowaną spadkiem ceny detalicznej, obserwowano natomiast w przypadku masła o zawartości tłuszczu ok. 82,5%.

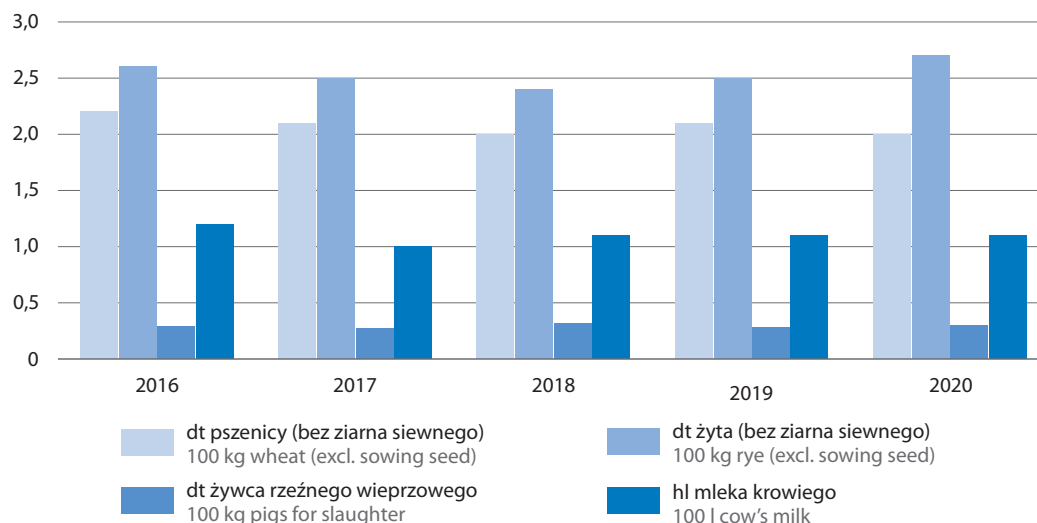
W 2020 r. na skutek wzrostu cen detalicznych większości badanych środków produkcji, mniej korzystnie kształtowały się ich relacje do cen skupu produktów rolnych. W celu nabycia niektórych środków produkcji konieczna była sprzedaż większej ilości m.in. ziemniaków, żyta i żywca wieprzowego, których ceny skupu spadły.

The level of the relation of retail prices of milk and its products to the procurement price of milk in 2020 was mainly influenced by a faster increase of retail prices than of the procurement price. The worsening of the level of price relations resulting from the faster growth of retail prices concerned semi-fat cottage cheese, maturing cheese and cow's milk with fat content of 3–3.5%. An improvement of price relations, caused by a decrease in retail price, was observed in case of butter with fat content of approx. 82.5%.

In 2020, as a result of an increase in retail prices of most of the surveyed means of production, their relations to procurement prices of agricultural products were less favourable. In order to purchase some means of production, it was necessary to sell more, among others, potatoes, rye and pigs for slaughter, the purchase prices of which fell.

Wykres 50. Relacje cen detalicznych 1 dt mieszanki paszowej dla tuczników do cen skupu niektórych produktów rolnych

Chart 50. Relations between retail prices of 100 kg compound feeding stuffs for porkers and procurement prices of some agricultural products

Cena oleju napędowego, niezbędnego do pracy maszyn i urządzeń rolniczych jest istotnym elementem kosztów produkcji w rolnictwie. W 2020 r. w wyniku spadku ceny tego środka produkcji, obserwowano korzystniejszy poziom relacji do cen skupu podstawowych produktów rolnych. Rolnicy, aby zakupić olej napędowy musieli sprzedać mniej niż w 2019 r. pszenicy, żyta, rzepaku i rzepiku przemysłowego, buraków cukrowych i mleka krowiego. W wyniku obniżki w podobnej skali, nie zmieniła się w porównaniu z rokiem poprzednim relacja ceny oleju napędowego do ceny skupu żywca wieprzowego. Pogorszeniu uległa natomiast relacja ceny tego środka produkcji do ceny skupu ziemniaków, których cena w 2020 r. obniżyła się bardziej niż cena oleju. Oznacza to, że aby nabyć te samą co w 2019 r. ilość oleju napędowego, rolnicy musieli sprzedać więcej ziemniaków niż przed rokiem.

The price of diesel fuel, necessary for the operation of agricultural machinery and equipment, is an important element of production costs in agriculture. In 2020, as a result of a decrease in the price of this input, a more favourable relationship with the purchase prices of basic agricultural products was observed. Farmers had to sell less wheat, rye, industrial rape and industrial agrimony, sugar beets and cow's milk, than in 2019, to buy diesel oil. As a result of a reduction of a similar scale, there was no change in the relation of the diesel oil price to the procurement price of pigs for slaughter as compared to the previous year. However, the relation between the price of this input and the procurement price of potatoes deteriorated, with the price of potatoes decreasing more than the price of oil in 2020. This means that in order to purchase the same amount of diesel oil as in 2019, farmers had to sell more potatoes than last year.

Tablica 29. Relacje cen detalicznych oleju napędowego za 100 l do cen skupu niektórych produktów rolnych

Table 29. Relations between retail prices of diesel oil per 100 l and procurement prices of some agricultural products

Produkty rolne Agricultural products	2016	2017	2018	2019	2020
	cena skupu 1 dt produktów rolnych = 1,00 procurement prices of 100 kg of agricultural products = 1.00				
Ziarno zbóż (bez siewnego): Cereal grain (excl. sowing seed):					
pszenicy wheat	6,7	6,8	6,8	7,1	6,0
żyta rye	8,0	8,2	8,3	8,4	8,1
Rzepak i rzepik przemysłowy Rape and industrial agrimony	2,6	2,8	3,2	3,3	2,8
Buraki cukrowe Sugar beets	35,7	46,9	47,0	47,8	44,3
Ziemniaki Potatoes	10,8	12,1	11,6	8,7	10,1
Żywiec rzeźny wieprzowy Pigs for slaughter	0,9	0,9	1,1	0,9	0,9
Mleko krowie ^a Cow's milk ^a	3,8	3,2	3,7	3,8	3,3

a W hektolitrach.

a In hectolitres.

Rozdział 9

Chapter 9

Ceny w Unii Europejskiej

Prices in the European Union

9.1. Ceny konsumpcyjne

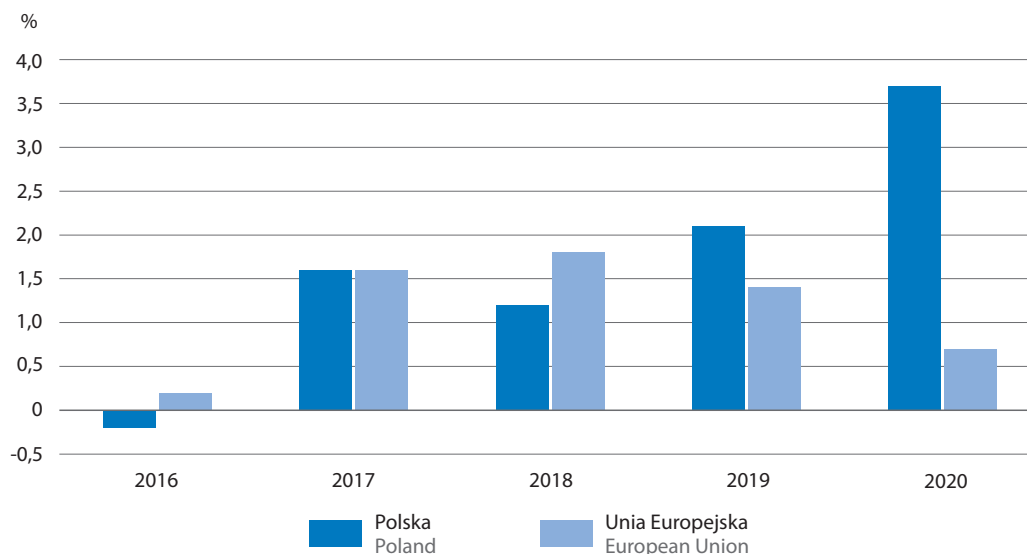
W 2020 r. ceny konsumpcyjne w Unii Europejskiej rosły wolniej niż przed rokiem. Wzrost notowano w większości grup towarów i usług. Ceny mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych HICP w 2020 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły przeciętnie w UE o 0,7%, w tym w strefie euro – o 0,3% (w 2019 r. odpowiednio o: 1,4% i 1,2%).

9.1. Consumer prices

In 2020, consumer prices in the European Union increased more slowly than in the previous year. Increases were recorded in most groups of goods and services. Prices measured by the harmonised index of consumer prices HICP in 2020 compared with the previous year increased by 0.7% on average in the EU, including 0.3% in the Eurozone (2019: 1.4% and 1.2% respectively).

Wykres 51. Zmiany cen mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego

Chart 51. Changes in prices measured by the Harmonized Index of Consumer Prices compared to the previous year

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

Najbardziej podwyższono ceny w Polsce (o 3,7%), na Węgrzech (o 3,4%), w Czechach (o 3,3%) i Rumunii (o 2,3%). Szybciej niż przeciętnie w UE rosły także ceny m.in. w Słowacji, Austrii, Bułgarii, Litwie i Holandii (w granicach 1,1%-2,0%). W Szwecji ceny rosły w tempie notowanym przeciętnie w UE (o 0,7%). Wolniejszy niż przeciętny w UE wzrost cen notowano m.in. w Danii (0,3%) i na Łotwie (0,1%). Nie zmieniły się ceny w Chorwacji i Luksemburgu. Ceny spadły

The greatest increase in prices occurred in Poland (by 3.7%), Hungary (by 3.4%), Czechia (by 3.3%) and Romania (by 2.3%). Faster than EU average price increases were also seen in Slovakia, Austria, Bulgaria, Lithuania and the Netherlands (between 1.1% and 2.0%). In Sweden prices grew at a rate recorded on average in the EU (by 0.7%). Slower than EU average price increases were recorded in Denmark (0.3%) and Latvia (0.1%). There was no change in prices in Croatia

najbardziej w Grecji (o 1,3%), na Cyprze (o 1,1%) i w Estonii (o 0,6%).

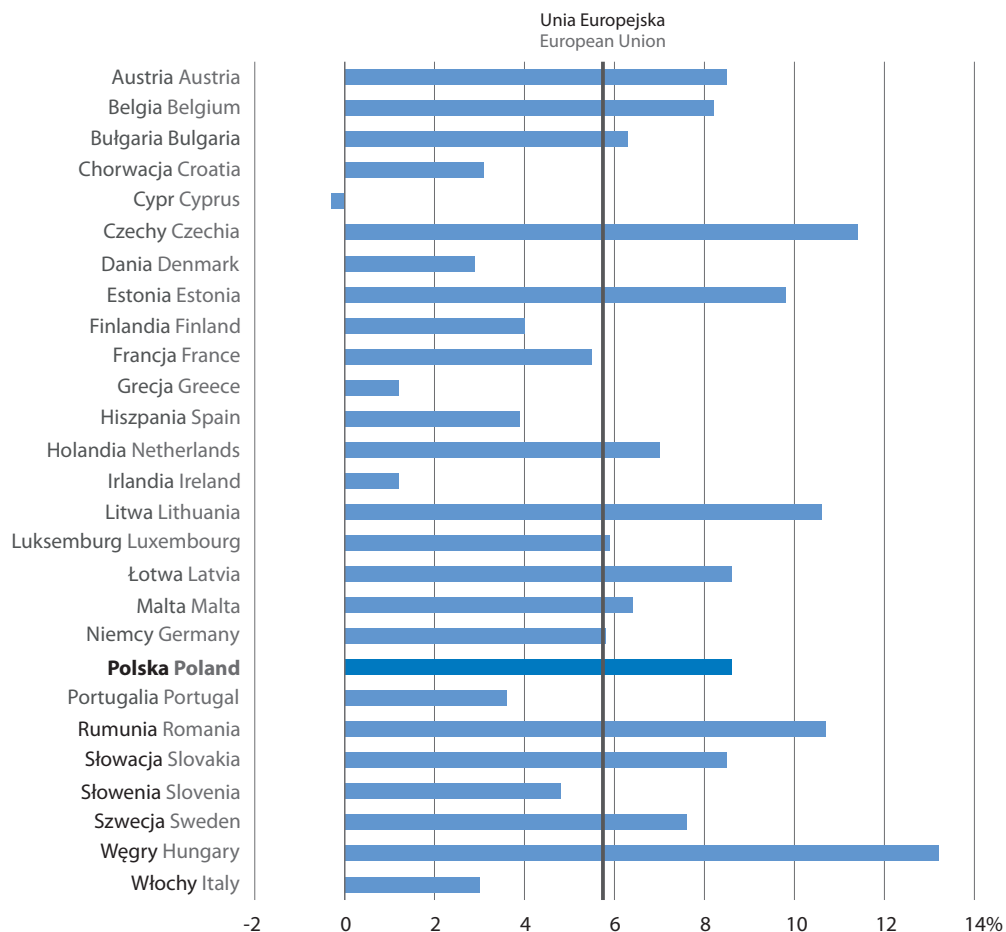
W porównaniu z 2015 r., ceny konsumpcyjne w UE według HICP były o 5,8% wyższe, w tym w strefie Euro o 5,1%. Najszybciej w tym okresie rosły ceny na Węgrzech (o 13,2%), w Czechach (o 11,4%), Rumunii (o 10,7%) oraz na Litwie (o 10,6). W Polsce wzrost cen w stosunku do 2015 r. ukształtował się na poziomie 8,6%. W Niemczech ceny rosły w tempie notowanym przeciętnie w UE. Spadek cen w tym okresie odnotowano jedynie na Cyprze (o 0,3%).

and Luxembourg. Price decreases the most in Greece (1.3%), Cyprus (1.1%) and Estonia (0.6%).

Compared to 2015, consumer prices in the EU according to the HICP were 5.8% higher, including in the Eurozone by 5.1%. The fastest price increases in this period were in Hungary (by 13.2%), Czechia (by 11.4%), Romania (by 10.7%) and Lithuania (by 10.6). In Poland, the price increase compared to 2015 was at the level of 8.6%. In Germany, prices rose at the rate recorded on average in the EU. Only Cyprus (by 0.3%) recorded a fall in prices over the period.

Wykres 52. Zmiany cen mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych w krajach Unii Europejskiej w 2020 r. w stosunku do 2015 r.

Chart 52. Changes in prices measured by the Harmonized Index of Consumer Prices in the EU member states in 2020, compared to 2015

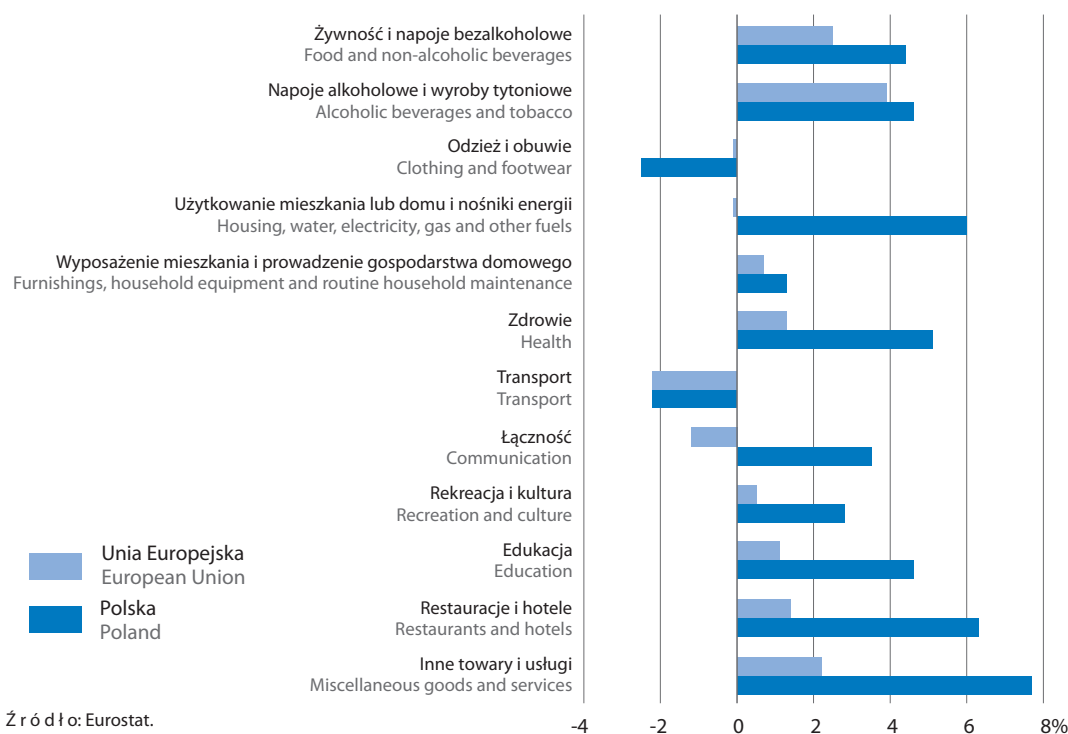
Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

W 2020 r. wzrost cen notowano w UE w większości grup towarów i usług konsumpcyjnych, poza odzieżą i obuwiem, użytkowaniem mieszkania lub domu i nośników energii oraz transportem i łącznością.

In 2020, an increase in prices for most groups of consumer goods and services, except for clothing and footwear, housing, water, electricity, gas and other fuels and transport and communication was recorded in the EU.

Wykres 53. Zmiany cen mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych według grup towarów i usług konsumpcyjnych w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 53. Price changes measured by the Harmonized Index of Consumer Prices by consumer goods and services groups in 2020 compared to the previous year

W 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego najczęściej podrożały w UE napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz żywność i napoje bezalkoholowe. Wzrost cen odnotowano również w grupach: restauracje i hotele, zdrowie, edukacja, wyposażenie mieszkania i prowadzenie domu oraz rekreacja i kultura.

Ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych podwyższono przeciętnie o 3,9% (w 2019 r. o 3,1%). Najbardziej wzrosły ceny w Czechach (o 7,6%), we Francji (o 7,5%), w Holandii (o 7,4%) oraz na Węgrzech (o 7,3%). Spadły ceny w Estonii i na Cyprze odpowiednio o 1,3% i 0,6%. W Polsce ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych wrosły w większej skali niż przeciętnie w UE (o 4,6%).

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły w większości krajów UE (przeciętnie o 2,5% wobec wzrostu o 2,1% w 2019 r.), w tym najbardziej na Węgrzech (o 7,2%), w Bułgarii (o 5,1%), Rumunii (4,8%) oraz Czechach (o 4,7%). W Polsce ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 4,4%. Spadek cen zanotowano w Irlandii (o 1,4%).

Alcoholic beverages and tobacco as well as food and non-alcoholic beverages increased most in the EU in 2020 compared to the previous year. Increases were also noted in the groups of restaurants and hotels, health, education, furnishings, household equipment and routine household maintenance, and recreation and culture.

Prices of alcoholic beverages and tobacco products were raised by 3.9% on average (3.1% in 2019). Prices increased most in Czechia (by 7.6%), France (by 7.5%), the Netherlands (by 7.4%) and Hungary (by 7.3%). The prices fell in Estonia and Cyprus by 1.3% and 0.6% respectively. In Poland the prices of alcoholic beverages and tobacco have increased more than the EU average (by 4.6%).

Prices of food and non-alcoholic beverages increased in most EU countries (on average by 2.5% compared to an increase of 2.1% in 2019), of which the most in Hungary (by 7.2%), Bulgaria (by 5.1%), Romania (4.8%) and Czechia (by 4.7%). In Poland, prices of food and non-alcoholic beverages increased by 4.4%. A decrease in prices was recorded in Ireland (by 1.4%).

Ceny w restauracjach i hotelach w 2020 r. wzrosły w UE o 1,4% w porównaniu z rokiem poprzednim. Wzrost cen obserwowano w większości krajów UE, w tym największy w Polsce (o 6,3%), na Węgrzech (o 5,9%), w Czechach (o 4,6%), Austrii (o 3,4%) oraz Litwie i Rumunii (po 3,1%). Spadek cen zanotowano w Estonii (o 2,1%), na Cyprze (o 1,9%), w Grecji (o 1,3%), na Łotwie (o 0,7%) i w Chorwacji (o 0,4%).

Spośród pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych, szybciej niż przed rokiem rosły w UE ceny związane ze zdrowiem (o 1,3%), edukacją (o 1,1%) oraz wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 0,7%). Spadek cen zaobserwowano w łączności (o 1,2%), w zakresie odzieży i obuwia oraz w użytkowaniu mieszkania lub domu i nośników energii (po 0,1%).

Kryzys wywołany SARS-CoV-2 we wszystkich krajach miał wpływ na gromadzenie danych dotyczących HICP. Eurostat i państwa członkowskie opracowały zestaw procedur w celu oszacowania cen, których nie można było zebrać ze względu na ograniczenia mobilności lub zamknięcia placówek. Udział dokonanych szacunków w poszczególnych miesiącach 2020 r. w Polsce był na poziomie niższym niż notowany w UE.

Struktura wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2020 r. była nieco inna w Polsce niż przeciętnie w UE. W Polsce wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe (18,20%) oraz na użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (17,38%) stanowiły w wydatkach ogółem większy udział niż przeciętnie w UE (odpowiednio: 16,04% i 15,78%). W UE średnio więcej niż w Polsce wydawano m. in. na transport (15,18%, wobec 12,38%), rekreację i kulturę (8,77%, wobec 8,73%) oraz restauracje i hotele (9,44%, wobec 4,25%).

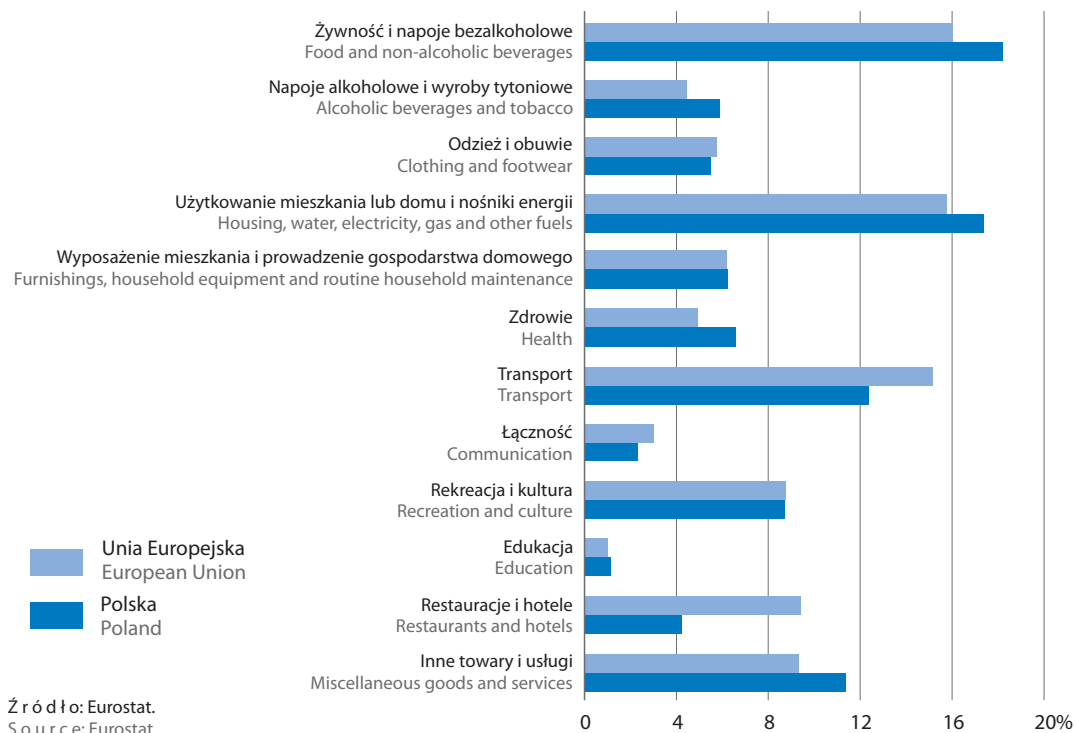
Prices in restaurants and hotels in 2020 went up by 1.4% in the EU compared to the previous year. Price increases were observed in most EU countries, with the highest in Poland (by 6.3%), Hungary (by 5.9%), Czechia (by 4.6%), Austria (by 3.4%) and Lithuania and Romania (each by 3.1%). Price decreases were recorded in Estonia (by 2.1%), Cyprus (by 1.9%), Greece (by 1.3%), Latvia (by 0.7%) and Croatia (by 0.4%).

Among other groups of consumer goods and services, the prices related to health (by 1.3%), education (by 1.1%) and furnishings, household equipment and routine household maintenance (by 0.7%) increased faster in the EU than in the previous year. Price decreases were observed in communication (by 1.2%), clothing and footwear, and housing, water, electricity, gas and other fuels (0.1% each).

The SARS-CoV-2 crisis in all countries had an impact on the collection of HICP data. Eurostat and member states developed a set of procedures to estimate prices that could not be collected due to mobility restrictions or closures. The share of estimates made in each month of 2020 in Poland was at a lower level than that recorded in the EU.

The structure of household consumption expenditure in 2020 was slightly different in Poland than on average in the EU. In Poland, expenditure on food and non-alcoholic beverages (18.20%) and on housing, water, electricity, gas and other fuels (17.38%) accounted for a greater share in total expenditure than the EU average (16.04% and 15.78% respectively). In the EU, on average, more was spent than in Poland on e.g. transport (15.18% compared to 12.38%), recreation and culture (8.77% compared to 8.73%) and restaurants and hotels (9.44% compared to 4.25%).

Wykres 54. System wag stosowany w obliczeniach zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych w 2020 r.
Chart 54. Weighting system used for calculations of the Harmonized Indices of Consumer Prices in 2020

9.2. Ceny producentów

Ceny detaliczne środków produkcji dla rolnictwa w 2020 r. w Unii Europejskiej w porównaniu z rokiem poprzednim obniżyły się (o 0,9%), ale pozostały wyższe niż w roku 2015 (o 3,7%).

9.2. Producer prices

Retail prices of the means of agriculture production in 2020 decreased in the European Union in comparison with the previous year (by 0.9%), but remained higher than in 2015 (by 3.7%).

Tablica 30. Wskaźniki cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa
 Table 30. Retail price indices of means of agricultural production (Input)

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	
	rok poprzedni=100 previous year=100					2015=100
Ogółem Total input						
Unia Europejska European Union	98,0	101,6	103,5	101,6	99,1	103,7
Polska Poland	98,0	102,0	103,6	103,3	99,1	106,1
Produkty na bieżąco zużywane w rolnictwie Goods and services currently consumed in agriculture						
Unia Europejska European Union	97,3	101,6	103,8	101,5	98,5	102,5
Polska Poland	98,0	102,1	103,6	103,4	98,9	105,9
Produkty przyczyniające się do inwestycji w rolnictwie Goods and services contributing to agricultural investment						
Unia Europejska European Union	101,2	102,1	102,6	102,1	101,7	110,1
Polska Poland	100,0	101,4	102,6	103,1	103,4	110,9

Źródło: Eurostat (system wag z roku 2015).
 Source: Eurostat (weighting system from 2015).

W 2020 r., w odniesieniu do 2019 r., najwyższy wzrost cen środków produkcji dla rolnictwa w UE odnotowano na Węgrzech (o 1,3%), a największy spadek cen w Finlandii i Słowacji (po 3,6%), podczas gdy w Austrii ceny pozostały na poziomie notowanym w roku poprzednim. Polska i Łotwa uplasowały się na dziesiątym miejscu ze spadkiem cen o 0,9%.

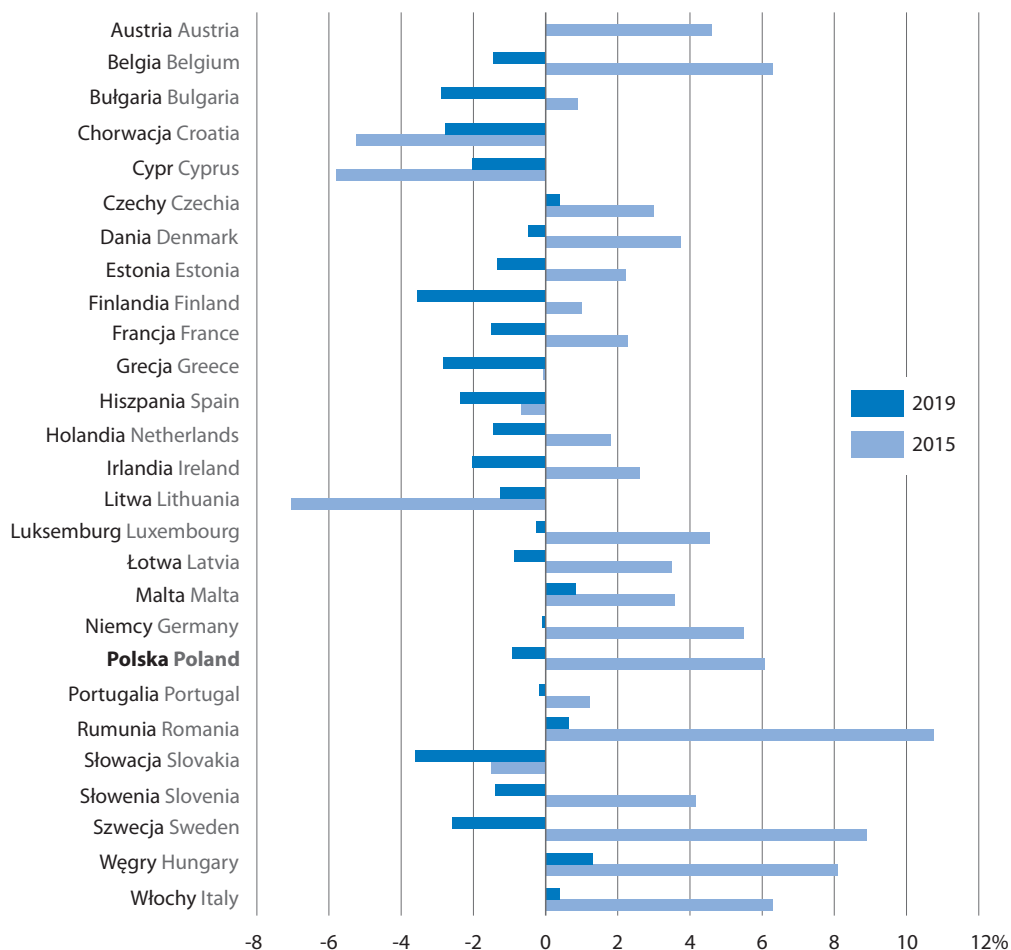
W porównaniu z 2015 r., ceny środków produkcji dla rolnictwa najbardziej podniesiono w Rumunii (o 10,8%), a najmniej – w Bułgarii (o 0,9%). Polska, spośród 27 krajów UE, była piąta z kolei ze wzrostem cen o 6,1%. Największe spadki cen zaobserwowano na Litwie (o 7,1%) i na Cyprze (o 5,8%).

In 2020, compared to 2019, the greatest increase in prices of the means of agricultural production was observed in Hungary (by 1.3%) and the greatest price decreases in Finland and Slovakia (by 3.6% each), while in Austria prices remained at the level recorded the previous year. Poland and Latvia ranked tenth with a price decrease of 0.9%.

Compared to the year 2015, the increase in prices of the means of agricultural production in the UE was the greatest in Romania (by 10.8%) and the least in Bulgaria (by 0.9%). Poland, among the 27 EU countries, was the fifth with a price increase of 6.1%. The largest price decreases were observed in Lithuania (by 7.1%) and Cyprus (by 5.8%).

Wykres 55. Zmiany cen środków produkcji dla rolnictwa w krajach Unii Europejskiej w 2020 r. w stosunku do 2015 r. i 2019 r.

Chart 55. Changes in prices of the means of agricultural production (Input) in the EU member states in 2020 compared to 2015 and 2019

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

W 2020 r., w porównaniu z 2019 r. ceny produktów na bieżąco zużywanych w rolnictwie spadły (o 1,5%), podczas gdy ceny produktów przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie w UE wzrosły (o 1,7%).

Ceny płacone za produkty na bieżąco zużywane w rolnictwie spadły w większości krajów UE, z wyjątkiem Malty (wzrost cen o 0,9%), Węgier (o 0,6) i Włoch (o 0,1%). Najgłębszy spadek cen odnotowano w Finlandii (o 5,4%), a najniższy – w Portugalii (0,4%). Polska i Rumunia były na siódmym miejscu ze spadkiem cen o 1,1%.

In 2020, compared to 2019, prices for products consumed on an ongoing basis in agriculture decreased (by 1.5%), while prices for products contributing to investment in agriculture in the EU increased (by 1.7%).

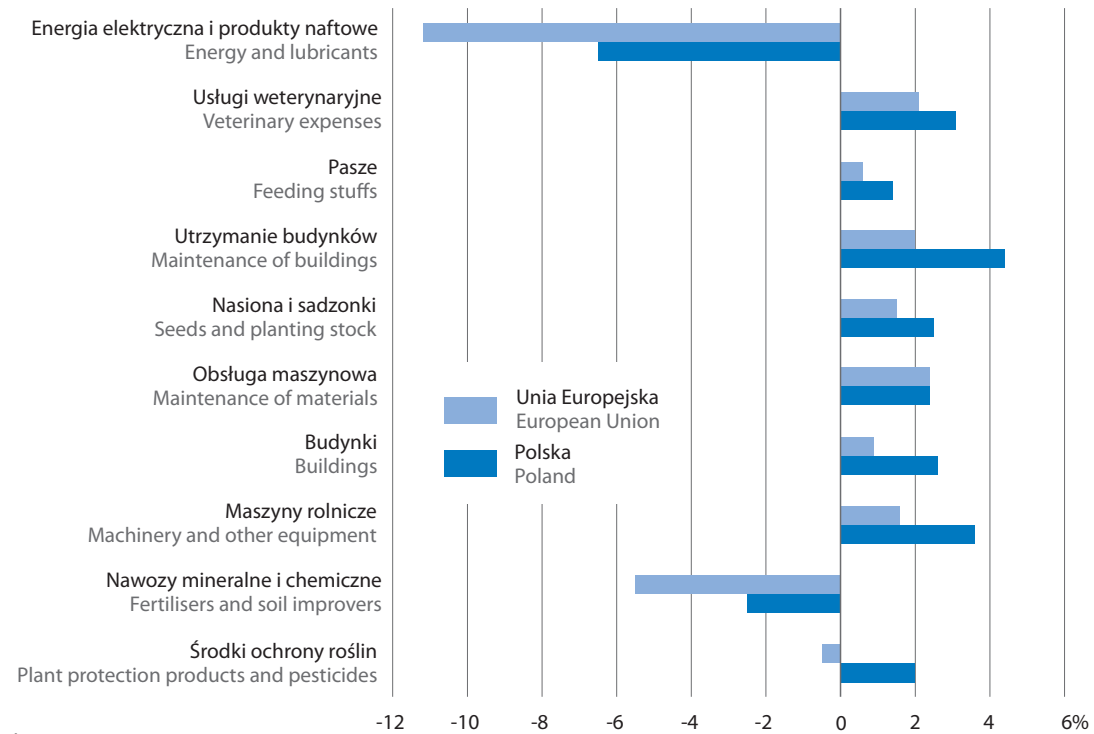
Prices paid for products currently consumed in agriculture fell in most EU countries, with the exception of Malta (price increase of 0.9%), Hungary (by 0.6) and Italy (by 0.1%). The deepest price decrease was recorded in Finland (by 5.4%) and the lowest in Portugal (0.4%). Poland and Romania were in the seventh place with a 1.1% fall in prices.

Ceny produktów przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie wzrosły w większości krajów UE, przy czym najwyższy wzrost odnotowano w Rumunii (o 13,9%), a najniższy – w Chorwacji (o 0,1%). W Polsce ich wzrost wyniósł 3,4%. Spadek cen wykazały cztery kraje UE, przy czym najgłębszy wystąpił w Danii (o 0,7%) i w Belgii (o 0,6%).

Prices of goods contributing to agricultural investment increased in most EU countries, with the highest rise in Romania (by 13.9%) and the lowest in Croatia (by 0.1%). In Poland their growth amounted to 3.4%. Four EU countries showed a decrease in prices, with the deepest in Denmark (by 0.7%) and Belgium (by 0.6%).

Wykres 56. Zmiany cen środków produkcji dla rolnictwa w 2019 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 56. Changes in prices of the means of agricultural production (Input) in 2019 compared to the previous year

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

W 2020 r. ceny produktów rolnych spadły w UE o 0,3% w porównaniu z rokiem poprzednim, a w stosunku do 2015 r. były wyższe o 8,2%.

In 2020, prices of agricultural products fell in the EU by 0.3% compared to the previous year, but they were by 8.2% higher compared to 2015.

Tablica 31. Wskaźniki cen produktów rolnych
 Table 31. Price indices of agricultural products (Output)

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	
	rok poprzedni=100 previous year=100					2015=100
Ogółem Total output						
Unia Europejska European Union	98,6	107,2	100,8	101,9	99,7	108,2
Polska Poland	100,3	117,6	99,4	107,5	99,5	125,3
Produkty roślinne Crop output						
Unia Europejska European Union	100,1	104,1	104,7	100,5	101,3	111,1
Polska Poland	100,3	126,8	103,9	110,5	102,5	149,8
Produkty zwierzęce Animal output						
Unia Europejska European Union	96,8	110,9	96,4	103,6	97,9	105,0
Polska Poland	100,3	111,0	95,6	104,9	96,6	107,9

Źródło: Eurostat (system wag z roku 2015).
 Source: Eurostat (weighting system from 2015).

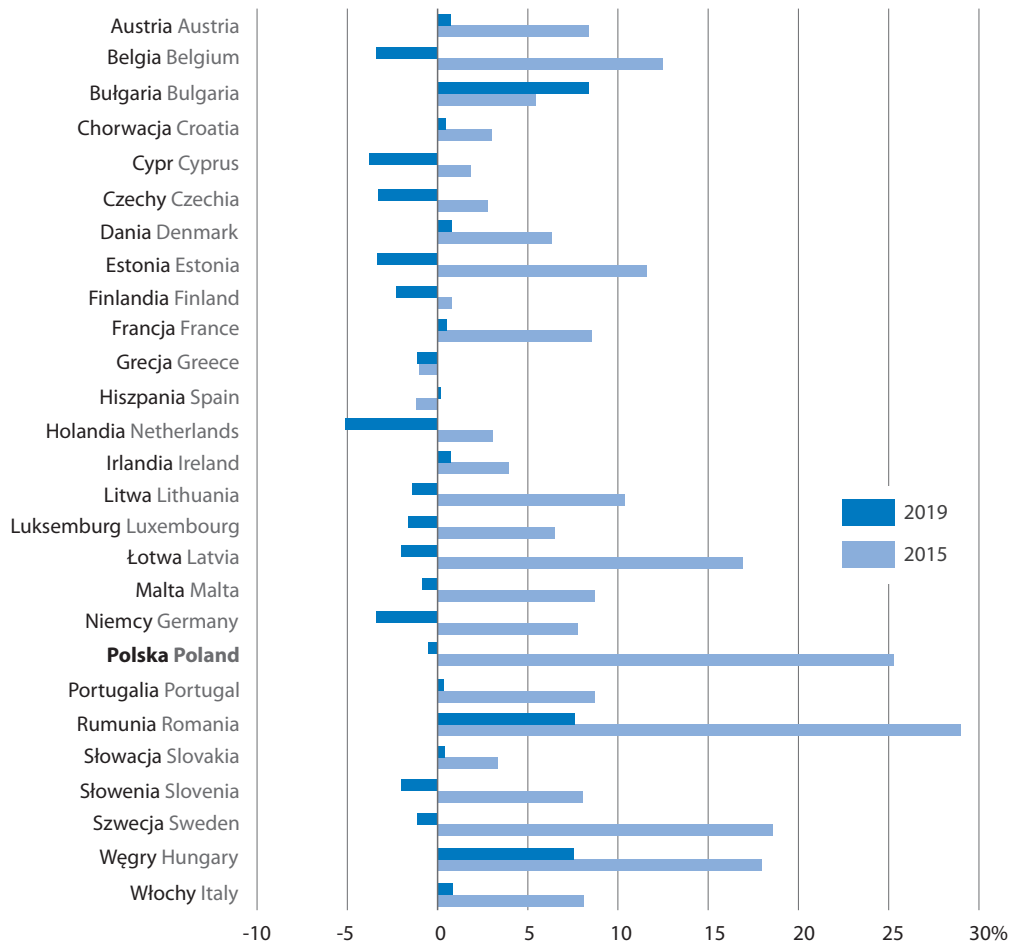
W 2020 r., w porównaniu z 2019 r., odnotowano wzrosty cen produktów rolnych w 12 z 27 krajów UE. Najwyższy wzrost zaobserwowano w Bułgarii (o 8,4%), a najniższy – w Hiszpanii (0,2%). Spadek cen wystąpił w 15 krajach UE, w tym największy w Holandii (o 5,2%). W Polsce ceny produktów rolnych spadły o 0,5%, po ich wzroście w 2019 r. (o 7,5%).

W odniesieniu do 2015 r. ceny produktów rolnych w większości krajów UE były wyższe, z wyjątkiem Grecji oraz Hiszpanii (spadek cen odpowiednio o 1,0% i 1,2%). Najbardziej wzrosły ceny tych produktów w Rumunii (o 29,0%), Polsce i Szwecji (odpowiednio o 25,3% i 18,6%). Najwolniej w tym okresie ceny produktów rolnych rosły w Finlandii (o 0,8%).

In 2020, compared to 2019, increases in agricultural prices were recorded in 12 of the 27 EU countries. The highest growth was observed in Bulgaria (by 8.4%) and the lowest in Spain (0.2%). A fall in prices occurred in 15 EU countries, including the largest in the Netherlands (by 5.2%). In Poland, prices of agricultural products fell by 0.5%, following their increase in 2019 (by 7.5%).

In relation to 2015, prices of agricultural products were higher in most EU countries, except for Greece and Spain (price decreases of 1.0% and 1.2% respectively). Prices of these products increased the most in Romania (by 29.0%), Poland and Sweden (by 25.3% and 18.6% respectively). The slowest agricultural price increase over the period was in Finland (0.8%).

Wykres 57. Zmiany cen produktów rolnych w krajach Unii Europejskiej w 2020 r. w stosunku do 2015 r. i 2019 r.
 Chart 57. Changes in prices of agricultural products (Output) in the EU member states in 2020 compared to 2015 and 2019

Źródło: Eurostat.
 Source: Eurostat.

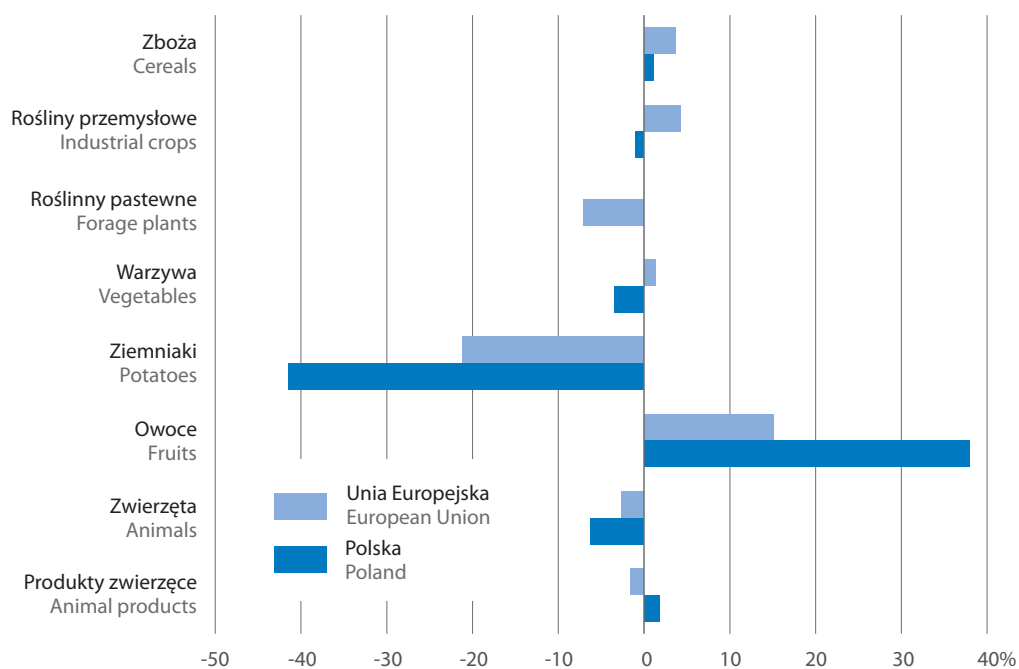
W 12 z 27 krajów UE w 2020 r. podniesiono ceny produktów roślinnych. Średnio w UE ich wzrost wyniósł 1,3%. Najbardziej produkty roślinne podrożały na Węgrzech (o 11,4%), w Bułgarii (o 11,1%) i Rumunii (o 7,4%). W Polsce ich ceny wzrosły o 2,5%. Spadek cen tych produktów wystąpił w 15 krajach, w tym największy w Irlandii (o 13,4%), na Cyprze (o 6,9%) i Finlandii (o 5,0%).

Ceny zwierząt i produktów zwierzęcych spadły w większości krajów UE, przeciętnie o 2,1%. Największe spadki cen tych produktów zaobserwowano w Holandii (o 7,6%), Belgii (o 5,9%) i na Łotwie (o 4,1%). W Polsce ceny zwierząt i produktów zwierzęcych były niższe o 3,4% niż przed rokiem. Wzrost cen natomiast zaobserwowano w 10 krajach, w tym największy w Rumunii (o 8,3%), Irlandii (o 3,2%) oraz Danii (o 2,2%).

In 12 of the 27 EU countries, prices for crop output were increased in 2020. On average in the EU, their rise amounted to 1.3%. The highest price increases for crop output were seen in Hungary (by 11.4%), Bulgaria (by 11.1%) and Romania (by 7.4%). In Poland, prices increased by 2.5%. The fall in prices for these products occurred in 15 countries, the greatest in Ireland (by 13.4%), Cyprus (by 6.9%) and Finland (by 5.0%).

Prices of animals and animal output decreased in most EU countries, on average by 2.1%. The greatest falls in the prices of these products were observed in the Netherlands (by 7.6%), Belgium (by 5.9%) and Latvia (by 4.1%). In Poland prices of animals and animal products were 3.4% lower than a year ago. On the other hand, price increases were seen in 10 countries, with the highest in Romania (by 8.3%), Ireland (by 3.2%) and Denmark (by 2.2%).

Wykres 58. Zmiany cen produktów rolnych w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 58. Changes in prices of agricultural products (Output) in 2020 compared to the previous year

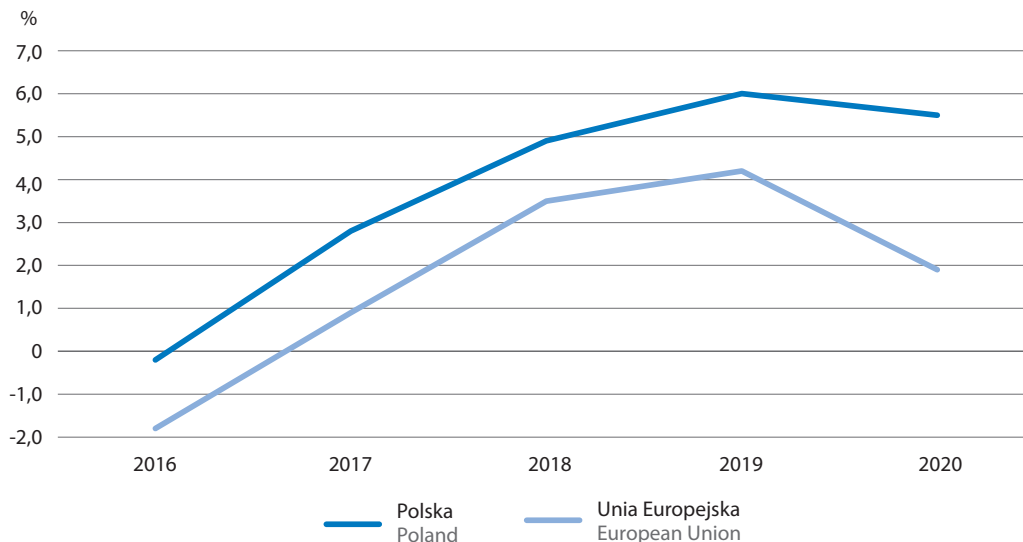

Źródło: Eurostat.
 Source: Eurostat.

W 2020 r. w UE ceny producentów w przemyśle w porównaniu z rokiem ubiegłym spadły przeciętnie o 2,2% (w 2019 r. odnotowano wzrost o 0,7%). Spadek cen w strefie euro był szybszy i wyniósł 2,4% (wobec wzrostu o 0,5% w 2019 r.).

In 2020 in the EU, producer prices in industry dropped by an average of 2.2% compared to the previous year (2019 saw an increase of 0.7%). The fall in prices in the Eurozone was faster – at 2.4% (compared with an increase of 0.5% in 2019).

Wykres 59. Zmiany cen producentów w przemyśle w stosunku do 2015 r.
Chart 59. Changes in producer prices in industry compared to 2015

Źródło: Eurostat.
 Source: Eurostat.

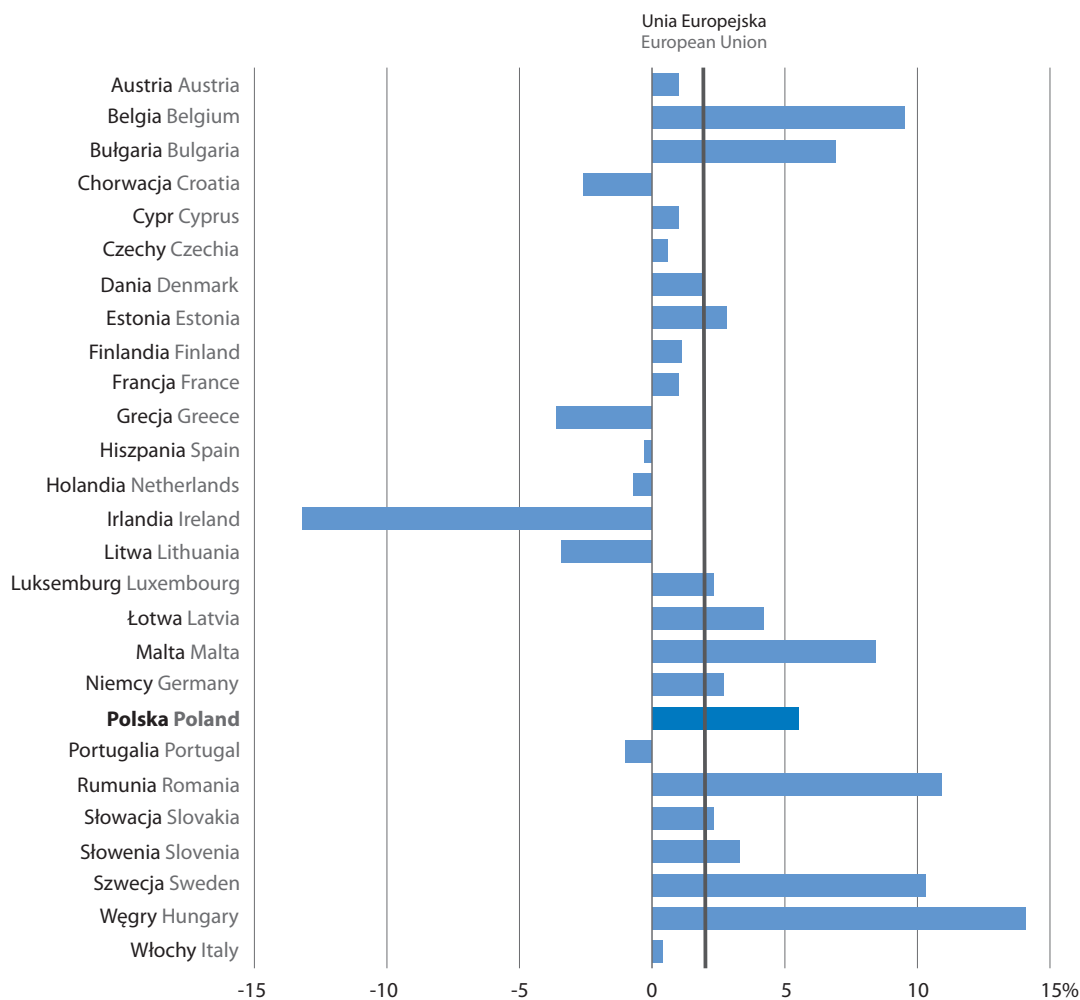
W 2020 r. spadek cen producentów w przemyśle obserwowano w większości krajów UE. Najwięcej obniżono ceny w Irlandii (o 9,0%), na Litwie (o 8,9%), w Grecji (o 7,3%), Holandii (o 5,2%), Finlandii (o 4,9%) i Portugalii (o 4,2%). Najwolniej ceny spadały w Słowenii (o 0,2%), na Słowacji (o 0,5%) i w Niemczech (o 0,8%). W Rumunii ceny pozostały na poziomie zbliżonym do zanotowanego w poprzednim roku. Wzrosły natomiast ceny na Malcie (o 0,3%), w Czechach (o 0,6%) oraz na Węgrzech (o 4,3%). W Polsce, ceny producentów w przemyśle spadały w tempie znacznie wolniejszym niż przeciętnie w UE (0,5% wobec 2,2%), podczas gdy w 2019 r. ich wzrost był większy niż średni w UE (o 1,0% wobec 0,7%).

W odniesieniu do 2015 r. ceny producentów w przemyśle w UE były wyższe o 1,9%, w tym zwłaszcza na Węgrzech (o 14,1%). W tym okresie, podniesiono także ceny w Rumunii (o 10,9%), Szwecji (o 10,3%), Belgii (o 9,5%), na Malcie (o 8,4%) i w Bułgarii (o 6,9%). W Polsce ceny wzrosły o 5,5%. Spadły natomiast w Grecji (o 3,6%), na Litwie (o 3,4%), w Chorwacji (o 2,6%), Portugalii (o 1,0%) i Holandii (o 0,7%). Największy spadek cen producentów w przemyśle w stosunku do 2015 r. zanotowano w Irlandii (o 13,2%).

In 2020, a decrease in producer prices in industry was observed in most EU countries. The largest price reductions were seen in Ireland (by 9.0%), Lithuania (by 8.9%), Greece (by 7.3%), the Netherlands (by 5.2%), Finland (by 4.9%) and Portugal (by 4.2%). The slowest price declines were recorded in Slovenia (0.2%), Slovakia (0.5%) and Germany (0.8%). In Romania, prices remained at a similar level to the previous year. However, prices increased in Malta (by 0.3%), Czechia (by 0.6%) and Hungary (by 4.3%). In Poland, producer prices in industry fell at a much slower rate than the EU average (0.5% vs. 2.2%), while in 2019 their increase was higher than the EU average (by 1.0% vs. 0.7%).

Compared to 2015, producer prices in industry in the EU were by 1.9% higher, particularly in Hungary (by 14.1%). During this period, prices were also raised in Romania (by 10.9%), Sweden (by 10.3%), Belgium (by 9.5%), Malta (by 8.4%) and Bulgaria (by 6.9%). In Poland prices increased by 5.5%. However, they fell in Greece (by 3.6%), Lithuania (by 3.4%), Croatia (by 2.6%), Portugal (by 1.0%) and the Netherlands (by 0.7%). The largest decrease in producer prices in industry compared to 2015 was recorded in Ireland (by 13.2%).

Wykres 60. Zmiany cen producentów w przemyśle w krajach Unii Europejskiej w 2020 r. w stosunku do 2015 r.
 Chart 60. Producer prices in industry in the EU member states in 2020 compared to 2015

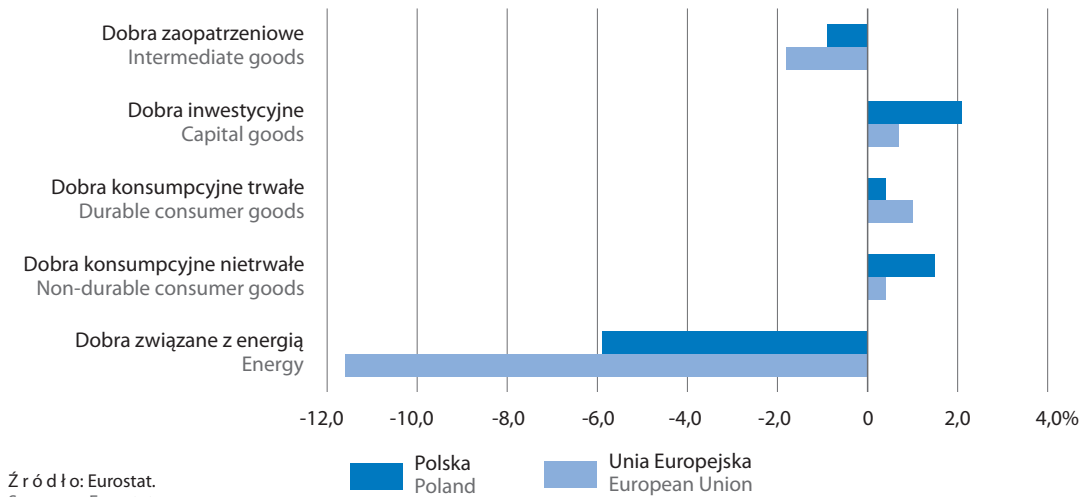

Ceny w UE według głównych grupowań przemysłowych wykazywały w 2020 r. różnokierunkowe zmiany w porównaniu z 2019 r. Najbardziej spadły ceny dóbr związanych z energią – o 11,6% (wobec spadku o 0,4% przed rokiem). Obniżyły się także ceny dóbr zaopatrzeniowych o 1,8% (wobec wzrostu o 0,3% w 2019 r.). Wzrosły natomiast ceny dóbr konsumpcyjnych trwałych (o 1,0%), dóbr inwestycyjnych (o 0,7%) oraz konsumpcyjnych nietrwałych (o 0,4%). W Polsce, podobnie jak w UE, zanotowano spadek cen dóbr związanych z energią (o 5,9%) oraz dóbr zaopatrzeniowych (o 0,9%). Wzrosły natomiast ceny pozostałych grupowań przemysłowych, tj. bardziej niż przeciętnie w UE – dóbr inwestycyjnych (o 2,1%) i dóbr konsumpcyjnych nietrwałych (o 1,5%), a mniej niż w UE – dóbr konsumpcyjnych trwałych (o 0,4%).

Prices in the EU by main industrial groupings showed mixed changes in 2020 compared to 2019. The prices of energy fell the most, by 11.6% (compared with a decrease of 0.4% a year ago). The prices of intermediate goods also decreased by 1.8% (compared with an increase of 0.3% in 2019). On the other hand, the prices of durable consumer goods (by 1.0%), capital goods (by 0.7%) and non-durable consumer goods (by 0.4%) increased. In Poland, as in the EU, a fall in prices of energy (by 5.9%) and intermediate goods (by 0.9%) was recorded. However, prices of other industrial groupings increased, i.e. more than the average in the EU – capital goods (by 2.1%) and non-durable consumer goods (by 1.5%), and less than in the EU – durable consumer goods (by 0.4%).

Wykres 61. Zmiany cen producentów w przemyśle według głównych grupowań przemysłowych w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 61. Changes in producer prices in industry by main industrial groupings in 2020 compared to the previous year

W porównaniu z 2015 r. ceny dóbr związanych z energią były w UE przeciętnie niższe o 4,4%. W pozostałych głównych grupowaniach przemysłowych odnotowano tendencję wzrostową. Najbardziej wzrosły ceny dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 3,6%. Ceny dóbr konsumpcyjnych nietrwałych podniesiono o 3,4%, dóbr inwestycyjnych o 2,9%, a zaopatrzeniowych o 2,8%. W Polsce, rosnący trend wystąpił w tym okresie we wszystkich głównych grupowaniach przemysłowych. Wzrosty cen zaobserwowano dla dóbr związanych z energią (o 11,0%), konsumpcyjnych nietrwałych (o 6,8%), zaopatrzeniowych (o 4,7%), inwestycyjnych o 4,4%) i konsumpcyjnych trwałych (o 1,7%).

Compared to 2015, prices of energy were on average 4.4% lower in the EU. The other main industrial groupings showed an upward trend. Prices of durable consumer goods increased the most, by 3.6%. Prices of non-durable consumer goods were raised by 3.4%, capital goods by 2.9% and intermediate goods by 2.8%. In Poland, an increasing trend occurred during this period in all major industrial groupings. Price increases were observed for energy (by 11.0%), non-durable consumer goods (by 6.8%), intermediate goods (by 4.7%), capital goods by 4.4%) and durable consumer goods (by 1.7%).

Tablica 32. Wskaźniki cen producentów w przemyśle według głównych grupowań przemysłowych
 Table 32. Producer price indices in industry by main industrial groupings

Wyszczególnienie Specification a – Unia Europejska European Union b – Polska Poland	2016	2017	2018	2019	2020		
	rok poprzedni=100 previous year=100					2015=100	
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	a	98,3	103,4	102,8	100,3	98,2	102,8
	b	99,8	103,1	102,2	100,4	99,1	104,7
Dobra inwestycyjne Capital goods	a	100,2	100,4	100,5	101,1	100,7	102,9
	b	102,0	99,3	100,0	101,0	102,1	104,4
Dobra konsumpcyjne trwałe Durable consumer goods	a	100,5	100,3	100,6	101,2	101,0	103,6
	b	100,1	99,6	100,8	100,8	100,4	101,7
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Non-durable consumer goods	a	99,9	101,8	99,9	101,4	100,4	103,4
	b	101,0	102,8	100,0	101,3	101,5	106,8
Dobra związane z energią Energy	a	92,2	107,2	109,8	99,6	88,4	95,6
	b	96,9	108,9	107,9	103,7	94,1	111,0

Źródło: Eurostat.

Source: Eurostat.

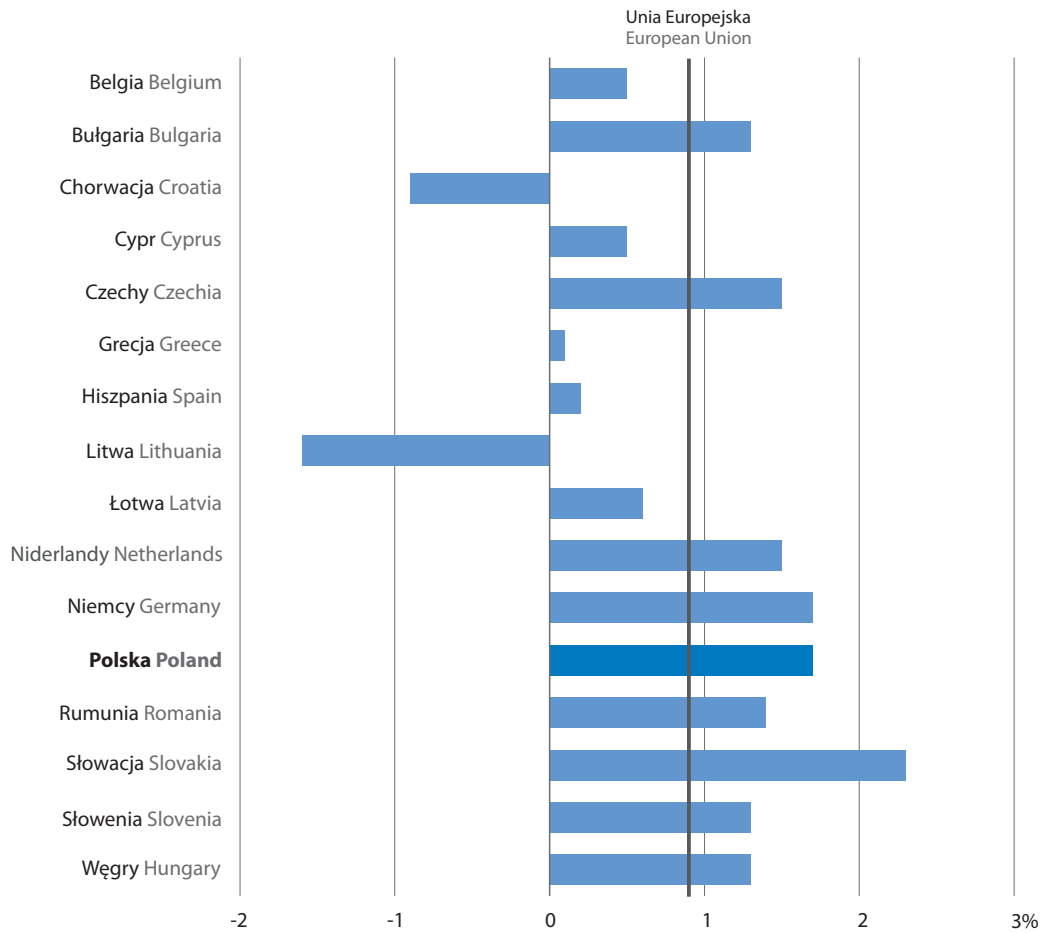
Ceny mierzone wskaźnikiem cen producentów usług SPPI w 2020 r. wzrosły przeciętnie w UE o 0,9 % w porównaniu do poprzedniego roku.

Najbardziej podniesiono ceny w Słowacji (o 2,3%), Niemczech i Polsce (po 1,7%) oraz w Czechach i Niderlandach (po 1,5%). Na wyższym poziomie kształtowały się również ceny w Rumunii (o 1,4%) oraz Bułgarii, Słowenii i na Węgrzech (po 1,3%). Wzrost nieznacznie poniżej średniej w UE zanotowano na Łotwie (o 0,6%) oraz w Belgii i na Cyprze (po 0,5%). Najwolniejszy wzrost wystąpił w Hiszpanii (0,2%) i Grecji (0,1%). Spadek cen odnotowano natomiast na Litwie (o 1,6%) i w Chorwacji (o 0,9%).

Producer prices of services measured by the SPPI in 2020 increased by 0.9% on average in the EU compared to the previous year.

The highest price increases were in Slovakia (by 2.3%), Germany and Poland (1.7% each) and Czechia and the Netherlands (1.5% each). Prices were also higher in Romania (1.4%) and Bulgaria, Slovenia and Hungary (1.3% each). Growth slightly below the EU average was recorded in Latvia (0.6%) and Belgium and Cyprus (0.5% each). The slowest increases were in Spain (0.2%) and Greece (0.1%). On the other hand, prices fell in Lithuania (by 1.6%) and Croatia (by 0.9%).

Wykres 62. Zmiany cen producentów usług^a w krajach Unii Europejskiej w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego
Chart 62. Changes in service producer prices^a in the EU member states in 2020 compared to the previous year

^a Dane dla niektórych krajów członkowskich nie są dostępne.

^a Data for some member states are not available.

Źródło: Eurostat.

Source: Eurostat.

9.3. Ceny nieruchomości

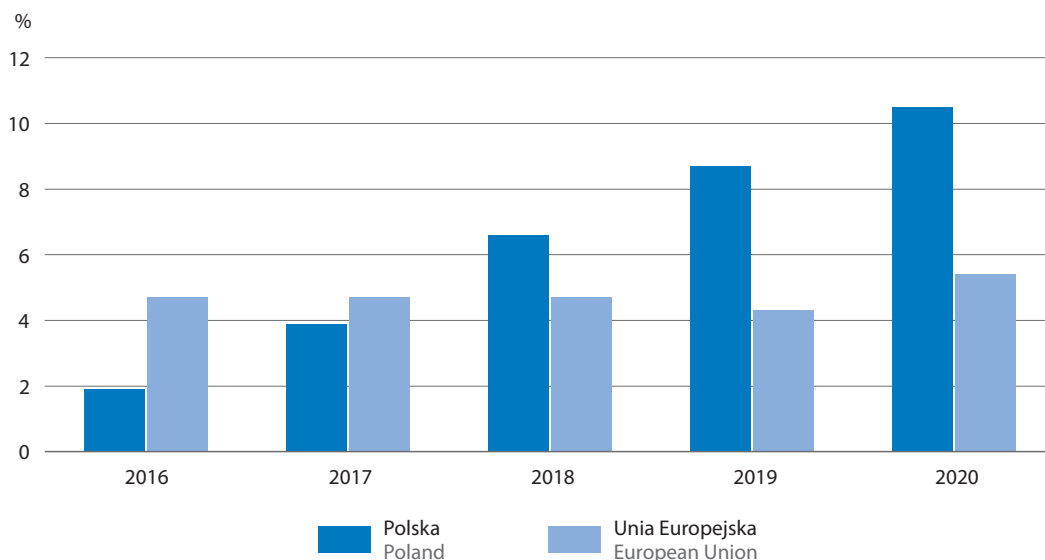
Wzrost cen nieruchomości mieszkalnych mierzony wskaźnikiem HPI w 2020 r. był szybszy niż w roku poprzednim zarówno w całej UE (o 5,5% wobec 4,3%), jak i strefie euro (o 5,2% wobec 4,3%). Ceny wzrosły we wszystkich krajach UE (z wyjątkiem Cypru – spadek o 0,2%), w tym najbardziej w Luksemburgu (o 14,5%) i w Polsce (o 10,5%).

9.3. Real estate prices

In 2020, residential property price growth as measured by the HPI was faster than in the previous year both in the EU as a whole (by 5.5% against 4.3%) and in the Eurozone (by 5.2% against 4.3%). Prices increased in all EU countries (except Cyprus – fall by 0.2%), with the highest rises in Luxembourg (by 14.5%) and Poland (by 10.5%).

Wykres 63. Zmiany cen nieruchomości mieszkalnych w stosunku do roku poprzedniego

Chart 63. Changes in prices of residential properties compared to the previous year

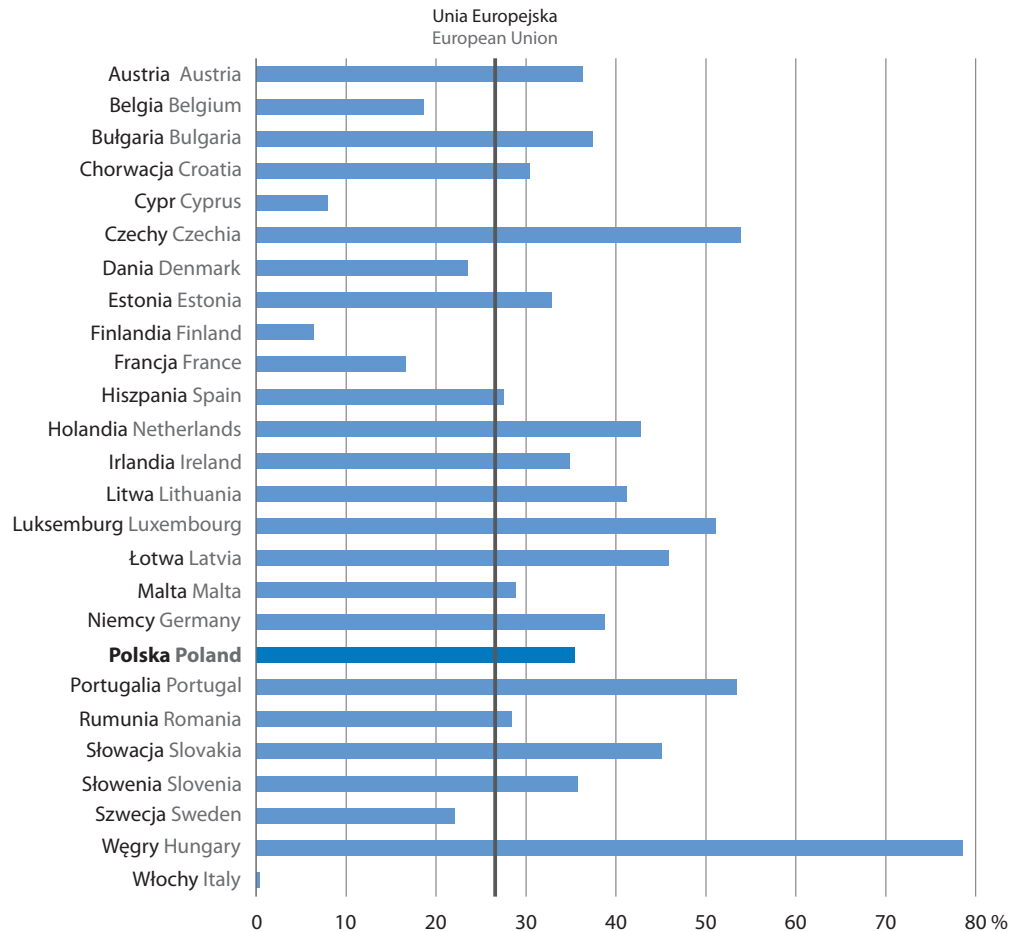

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

W odniesieniu do 2015 r. wzrost cen nieruchomości mieszkalnych obserwowano we wszystkich krajach UE przy przeciętnym wzroście w UE o 26,9%. Najszybciej ceny nieruchomości mieszkalnych rosły na Węgrzech (o 78,6%), w Czechach (o 53,9%), Portugalii (o 53,4%) i w Luksemburgu (o 51,1%). W Polsce zanotowano w tym okresie wzrost cen (o 35,4%).

Compared to 2015, residential property price increases were observed in all EU countries with an average EU increase of 26.9%. The fastest growth in residential property prices was observed in Hungary (by 78.6%), Czechia (by 53.9%), Portugal (by 53.4%) and Luxembourg (by 51.1%). Poland recorded a 35.4% increase in prices during this period.

Wykres 64. Zmiany cen nieruchomości mieszkalnych^a w 2020 r. w krajach Unii Europejskiej w stosunku do 2015 r.
Chart 64. Changes in prices of residential properties^a in the EU member states in 2020 compared to 2015

^a Dane dla niektórych krajów członkowskich nie są dostępne.

^a Data for some member states are not available.

Źródło: Eurostat.

Source: Eurostat.

W 2020 r. odnotowano dalszy wzrost cen nieruchomości zamieszkałych przez właścicieli, mierzony wskaźnikami OOH, w większości krajów UE, przy średnim wzroście w UE o 2,6% (wobec 3,3% w 2019 r.). Najbardziej w porównaniu z 2019 r. wzrosły ceny w Portugalii (o 11,0%), Luksemburgu (o 10,6%), na Węgrzech (o 9,0%) i w Estonii (o 6,6%). Wolniejszy wzrost odnotowano we Włoszech (o 1,0%), w Finlandii (o 1,3%), Danii i Francji (po 1,5%). Spadły ceny w Szwecji (o 0,6%) i na Cyprze (o 0,5%). W Polsce wzrost cen był nieco wolniejszy niż przed rokiem – o 4,1% (wobec 4,5% w 2019 r.), ale w drugim z kolei roku szybszy niż przeciętny w UE.

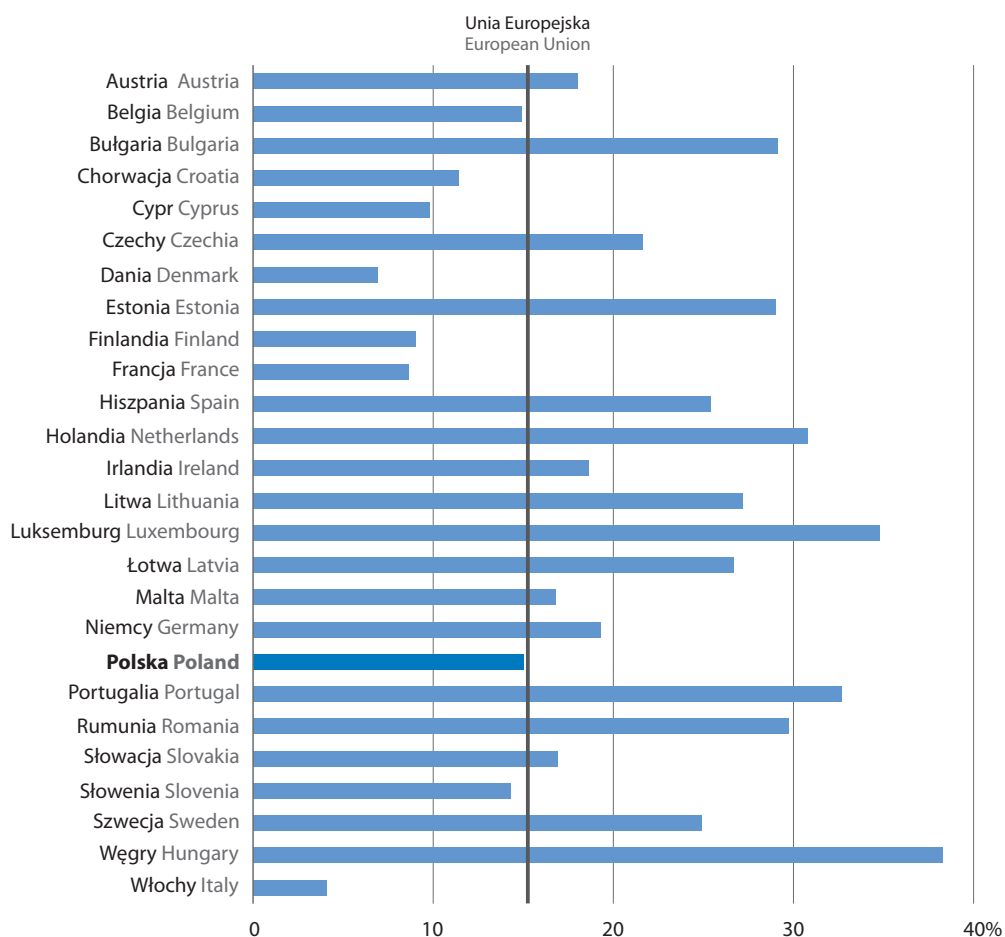
In 2020, a further rise in owner-occupied housing prices, as measured by OOH indices, was recorded in most EU countries, with an average EU increase of 2.6% (compared to 3.3% in 2019). Portugal (up 11.0%), Luxembourg (up 10.6%), Hungary (up 9.0%) and Estonia (up 6.6%) saw the highest price increases compared to 2019. Slower growth was recorded in Italy (up 1.0%), Finland (up 1.3%), Denmark and France (1.5% each). Prices fell in Sweden (by 0.6%) and Cyprus (by 0.5%). In Poland, growth in prices was slightly slower than a year ago – by 4.1% (compared to 4.5% in 2019), but for the second consecutive year – faster than the EU average.

W odniesieniu do 2015 r. ceny nieruchomości zamieszkałych przez właścicieli wzrosły przeciętnie w UE o 15,5%, w tym najbardziej na Węgrzech (o 38,3%), Luksemburgu (o 34,8%), Portugalii (o 32,7%) i Holandii (o 30,8%). Najwolniejszy ich wzrost notowano we Włoszech (o 4,1%), Danii (o 6,9%) oraz Francji (o 8,6%). W Polsce w tym okresie, ceny nieruchomości zamieszkałych przez właścicieli wzrosły w skali nieco niższej od przeciętnej w UE (o 15,0%).

Compared to 2015, prices of owner-occupied housing increased by 15.5% on average in the EU, with the strongest increases in Hungary (by 38.3%), Luxembourg (by 34.8%), Portugal (by 32.7%) and the Netherlands (by 30.8%). The slowest growth was recorded in Italy (by 4.1%), Denmark (by 6.9%) and France (by 8.6%). In Poland, the prices of owner-occupied housing increased during this period in a rate slightly lower than the EU average (by 15.0%).

Wykres 65. Zmiany cen nieruchomości zamieszkałych przez właścicieli^a w 2020 r. w krajach Unii Europejskiej w stosunku do 2015 r.

Chart 65. Changes in prices of owner-occupied housing^a in the EU member states in 2020 compared to 2015

^a Dane dla niektórych krajów członkowskich nie są dostępne.

^a Data for some member states are not available.

Źródło: Eurostat.

Source: Eurostat.

Uwagi metodyczne

1. Ceny konsumpcyjne

Zawarte w publikacji informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie towarów i usług konsumpcyjnych.

Badanie realizowane jest w oparciu o listę reprezentantów wytypowaną metodą doboru celowego oraz zestawu danych z systemów informacyjnych sieci handlowych prowadzących sprzedaż detaliczną na terenie kraju. Notowania cen towarów i usług prowadzone są przez ankierów urzędów statystycznych w punktach sprzedaży wybranych do badania na obszarze poszczególnych rejonów badania cen (207 w 2020 r.). Zarówno rejon badania cen, punkty sprzedaży, jak i listę reprezentantów towarów i usług dobrano uwzględniając zmiany w modelu konsumpcji. Rejonem może być miasto, część dużego miasta, gmina lub dzielnica. Podział na rejon badania cen został ustalony przy współpracy z urzędami statystycznymi. Wytypowane do badania cen punkty sprzedaży powinny odzwierciedlać różnorodność sieci handlowej na terenie rejonu badania cen. Zaleca się notowanie cen w tych samych punktach sprzedaży przez okres przynajmniej 1 roku.

Ustalona centralnie lista reprezentantów towarów i usług jest stała przez cały rok i obowiązuje wszystkie rejonu badania cen. Z punktu widzenia charakteru opisu lista zawiera dwa rodzaje reprezentantów:

- produkty opisane bardzo dokładnie, z podaniem konkretnych parametrów ściśle określających ich cechy,
- produkty stanowiące wąskie grupy asortymentowe, reprezentujące np. ubiory, bieliznę, obuwie itp., które są dostarczane na rynek w krótkich seriach. W zakresie tej grupy o wyborze konkretnego reprezentanta towaru lub usługi decyduje ankier.

W 2020 r. badaniem objęto ok. 1,5 tys. reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług były:

- notowania cen dokonywane przez ankierów,
- cenniki, zarządzenia i decyzje w zakresie cen jednolitych obowiązujących na terenie całego kraju lub jego części, wydawane przez organy administracji rządowej i organy jednostek samorządu terytorialnego, jak również przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą,
- notowania cen towarów i usług zakupywanych przez Internet,
- bazy danych sieci handlowych i zakładów ubezpieczeń.

Ceny towarów i usług notowane były w 2020 r. raz w miesiącu z wyjątkiem cen owoców i warzyw, które notowane były dwa razy w miesiącu. W przypadku niektórych cen jednolitych

Methodological notes

1. Consumer prices

Information about **retail prices** covered by this publication comes from the price surveys of consumer goods and services.

The survey is based on the purposively selected list of representative items. Prices of goods and services are gathered by statistical interviewers of the regional statistical offices in outlets selected within the price survey regions (207 in 2020). While selecting regions, outlets as well representative items of goods and services, changes in the consumption pattern were considered. The region can be a city, a part of a large city, gmina or a district. The price survey regions have been established in cooperation with regional statistical offices. The sale points selected for the survey should reflect the diversity of a distributive network within a given region of price survey. There is recommendation to monitor prices in the same sale points during at least one year period.

A centrally fixed list of representative items of goods and services remains obligatory and unchanged for all the regions covered by the price surveys throughout a year. From the description's point of view, the list covers two types of representative items:

- products precisely described including their substantial parameters, determining their features,
- products representing narrow assortment groups like clothes, underwear, footwear, etc., which are supplied onto the market in short series. Selection of a particular product as a representative item within these groups depends on a price collector's decision.

In 2020 the survey covered about 1.5 thousand representative items of consumer goods and services.

The sources of information on retail prices were following:

- price quotations carried out by collectors,
- price lists, regulations and decisions applicable to the uniform prices binding throughout the country or its part introduced by government administration, or local government units and entities running economic activity,
- prices of goods and services purchased on the Internet,
- databases of retail networks and insurance agencies.

Prices of goods and services were collected in 2020 once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations were conducted twice a month. In the case

oraz taryf, średnie miesięczne ceny detaliczne obliczane są jako średnie arytmetyczne ważone ilością dni obowiązywania poszczególnych poziomów cen. Co miesiąc rejestrowano ok. 270 tys. danych jednostkowych dotyczących poziomów cen towarów i usług.

W 2020 r. istotny wpływ na sposób realizowania badania cen miała pandemia SARS-CoV-2. Występowały wyższe niż przeciętnie braki danych w zakresie cen gromadzonych przez ankierów, wynikające zarówno z obostrzeń w funkcjonowaniu sieci detalicznej, jak i ograniczonego dostępu ankierów do punktów sprzedaży w terenie. Ceny zbierano zdalnie w formie wywiadu telefonicznego, za pośrednictwem kontaktów mailowych i pozyskiwania danych ze stron internetowych. W przypadkach, w których nie było możliwości uzupełnienia cen z wykorzystaniem alternatywnych metod gromadzenia danych, brakujące dane zostały oszacowane.

Metody szacunków były zgodne z zaleceniami opracowanymi przez Eurostat w porozumieniu z krajowymi urzędami statystycznymi.

Na podstawie zbioru notowań obliczane są średnie miesięczne ceny wszystkich reprezentantów jako średnie arytmetyczne z uwzględnieniem liczby notowań.

Wskaźnik cen reprezentanta w rejonie wynika z odniesienia jego średniej miesięcznej ceny do średniej ceny z okresu bazowego. Ogólnopolskie wskaźniki cen wszystkich reprezentantów objętych notowaniami obliczane są jako średnie geometryczne wskaźników cen reprezentantów ze wszystkich rejonów. Na ich podstawie, stosując średnią geometryczną, opracowuje się wskaźniki cen grup towarów i usług na najniższym szczeblu agregacji systemu wag (ok. 340 grup elementarnych). Wykorzystuje się je następnie, przy zastosowaniu systemu wag, do obliczenia wskaźników wyższych szczebli agregacji, aż do wskaźnika cen towarów i usług ogółem.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) obliczane są dla ogółu ludności oraz poszczególnych grup gospodarstw domowych, przy zastosowaniu systemu wag opartego na strukturze wydatków gospodarstw domowych (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany. Dane w zakresie wydatków konsumpcyjnych uzyskano z badania budżetów gospodarstw domowych. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczane są miesięcznie według formuły Laspeyres'a. W badaniu stosowana jest Europejska Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Za **produkty sezonowe** uznaje się te, które są niedostępne dla konsumentów lub ich sprzedawana ilość jest zbyt mała, w pewnych okresach powtarzających się cyklicznie każdego roku, co uniemożliwia obserwację cen w tych okresach (dotyczy to np. niektórych warzyw i owoców lub odzieży

of some uniform prices and tariffs, the average prices were calculated as arithmetic means weighted by a number of days being in force of individual price levels. There were about 270 thousand individual data on price levels of goods and services recorded each month.

In 2020, the SARS-CoV-2 pandemic had a significant impact on the way the price survey was carried out. There were higher than average shortages of data on prices gathered by price collectors, resulting from both restrictions in the functioning of the retail network and limited access of price collectors to outlets in the field. Prices were collected remotely in the form of a telephone interview, via e-mail contacts and obtaining data from websites. In cases where it was not possible to replenish prices using alternative data collection methods, the missing data were estimated.

The imputation methods were in line with the recommendations developed by Eurostat in consultation with the national statistical institutes.

The set of quotations is the basis for calculation of average monthly prices of all the representative items as arithmetic means, with the number of quotations considered.

A price index of an individual representative item in a region results from comparing its average monthly price in a given month with its average price in the base period. The indices of all the representative items covered by the survey for Poland are calculated as the geometric mean of price indices of the representative items from all the regions. The same formula is used in calculating price indices of groups of goods and services at the lowest aggregation levels of the weighting system (c. 340 elementary groups). Then they are applied (with the use of weights) to calculate price indices at the higher aggregation levels – up to the total consumer price index.

Price indices of consumer goods and services (CPI) for the entire population and for particular groups of households are calculated with the use of the weighting system based on expenditure of the households (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the year under the survey. Data on consumer expenditure is derived from the household budget survey. Price indices of consumer goods and services are calculated monthly according to the Laspeyres formula. In the survey the European Classification of Individual Consumption by Purpose (ECOICOP) is applied.

Seasonal products are understood as those not available for purchase or purchased in small or negligible volumes, for certain periods in a typical annual cyclical pattern, which makes the price observation impossible in these periods (this concerns e.g. some of the vegetables and fruit or summer and

letniej czy zimowej). Przy opracowywaniu wskaźników cen konsumpcyjnych stosuje się następujące zasady notowań cen produktów sezonowych:

- w pierwszym miesiącu poza sezonem przyjmuje się cenę typową (bazową), którą oblicza się przy zastosowaniu formuły średniej arytmetycznej z cen zanotowanych w sezonie z wyłączeniem pierwszego i ostatniego miesiąca sezonu, tj. okresów nietypowych pod względem poziomów oraz liczby zanotowanych cen,
- dla kolejnych miesięcy poza sezonem (począwszy od drugiego miesiąca) oblicza się wskaźniki cen produktów sezonowych na podstawie dynamiki cen pozostałych produktów zaliczanych do tych samych grup elementarnych lub agregatowych ECOICOP. Oznacza to, że w miesiącach, w których nie występują w sprzedaży towary sezonowe i nie można zanotować ich ceny, przyjmowana jest do obliczeń miesięcznych wskaźników cen średnia dynamika cen reprezentantów występujących w tym okresie lub dostępnych na rynku przez cały rok.

Podstawę do opracowania **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)** dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag, opracowany w oparciu o dane dotyczące wydatków pieniężnych gospodarstw domowych na zakup dóbr konsumpcyjnych ze statystyki rachunków narodowych. Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Wskaźnik cen towarów nieżywnościowych trwałego użytku, wykorzystywany do celów zawartych w ustawie o podatku od spadków i darowizn, obliczany jest w oparciu o wyniki badań:

- cen detalicznych towarów konsumpcyjnych,
- budżetów gospodarstw domowych – dostarczających dane o przeciętnych wydatkach, wykorzystywanych do opracowania systemu wag.

2. Inflacja bazowa

Inflacja bazowa to część inflacji rejestrowanej, która służy do oceny średnio i długookresowego trendu wzrostu ogólnego poziomu cen. Istnieją różne metody pomiaru inflacji bazowej. Można wyróżnić m.in. trzy grupy metod: metody mechaniczne, oparte na wyłączeniu stałego koszyka dóbr, metody statystyczne oraz metody oparte o formalne modele teoretyczne.

Inflacja bazowa obliczana jest przez Narodowy Bank Polski, który publikuje, począwszy od marca 2009 r., cztery miary inflacji bazowej. Trzy spośród tych miar, tj. inflacja po wyłączeniu cen: administrowanych, najbardziej zmiennych oraz cen żywności i energii, są obliczane przy pomocy metod mechanicznych, natomiast jedna – 15% średnia obcięta – za pomocą metod statystycznych. Najbardziej popularną

winter clothing). When compiling consumer price indices the following principles for seasonal products are introduced:

- typical price (base price) is adopted in the first month of the out-of-season period, which is calculated as arithmetic mean of average in season price quotations, with the exclusion of the first and the last month of the in-season period, i.e., periods untypical in terms of price levels and the number of prices collected,
- for the months of the out-of-season period (starting from the second month), the price indices of seasonal products are calculated on the base of price changes of other products under the same elementary aggregates or ECOICOP aggregates. This means, that for those months, when the seasonal products are not available and there is no possibility of price quotations, an average price changes of the representative items available in those periods or all year round are used for calculation of monthly price indices.

The basis of calculation of **harmonized index of consumer prices (HICP)** for Poland is an observation of prices of representative items of consumer goods and services and the weighting system prepared on the basis of data on the household final monetary consumption expenditure from national accounts statistics. The grouping of consumer goods and services is based on the European Classification of Individual Consumption by Purpose (ECOICOP).

Price indice of durable non-foodstuff goods used for purposes contained in the law on inheritance and donation duty, is calculated on the basis of survey results of:

- retail prices of consumer goods,
- household budgets – providing data on the average expenditures used for weighting system compilation.

2. Core inflation

Core inflation is a part of registered inflation, which serves the purpose of assessing the mid and long-term trend of the overall price level. There are many measures of core inflation. At least three groups of core inflation measurement methods can be distinguished, i.e. mechanical methods, based on excluding certain groups from the basket of goods, statistical methods and methods based on formal theoretical models.

Core inflation is calculated by the National Bank of Poland, and published since March 2009 as four measures of core inflation. Three of them, i.e. inflation excluding administered prices, excluding the most volatile prices and excluding food and energy prices, are calculated using mechanical methods, and the remaining – 15% trimmed mean – using statistical methods. The most popular method of calculating core

metodą obliczania inflacji bazowej jest metoda polegająca na wyłączeniu pewnych określonych wskaźników cen grup elementarnych z ogólnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI). W celu obliczenia takiej miary inflacji bazowej, zagregowany wskaźnik cen obliczany jest na zbiorze okrojonym o wybrany zestaw towarów i usług. Istotą miar inflacji bazowej jest wyłączenie komponentów CPI, których ceny charakteryzują się silnymi zaburzeniami pochodzącymi z wahań sezonowych i/lub oddziaływania szoków podażyowych (głównie dotyczy to żywności lub niektórych komponentów energii) albo wartość informacyjna ich zmian jest ograniczona (np. z powodu różnych form regulacji). Wadą tej grupy metod jest, do pewnego stopnia, arbitralność wyboru wyłączanej grupy dóbr.

Inflacja bazowa po wyłączeniu cen administrowanych obliczana jest po wyeliminowaniu tych cen, które nie są kształtowane przez mechanizmy rynkowe, lecz podlegają różnego rodzaju regulacjom. W związku z tym rozkład zmian tych cen może nie odzwierciedlać długookresowych tendencji inflacyjnych. Ceny administrowane obejmują towary i usługi, których ceny finalne znajdują się w pełni lub w znacznym stopniu pod wpływem instytucji rządowych, samorządowych i regulatorów. Są to ceny towarów i usług, które wynikają wprost z aktów prawnych lub decyzji administracyjnych, są przedmiotem zatwierdzenia lub nie mogą zostać zmienione bez zgody odpowiednich instytucji państwowych (np. regulatorów) oraz ceny, których poziom lub dynamika zmian są prawnie ograniczone. Do cen administrowanych nie zalicza się natomiast cen kontrolowanych pośrednio poprzez zmiany stawek podatków pośrednich, podatków i opłat ekologicznych, regulacji w zakresie bezpieczeństwa produktów oraz Wspólnej Polityki Rolnej.

W ramach wyodrębnionej grupy cen administrowanych, obecnie ze wskaźnika CPI wyłączane są: czynsze mieszkaniowe, zaopatrywanie w wodę, kanalizacja, wywóz nieczystości, niektóre nośniki energii (gaz, energia elektryczna, energia cieplna), pasażerski transport szynowy i mieszany (okresowe bilety na przewozy autobusem, tramwajem, metrem), usługi pocztowe, inne usługi związane z eksploatacją prywatnych środków transportu oraz grupa pozostałe usługi (sądowe i adwokackie, administracji państwowej, pogrzebowe i cmentarne). W 2020 r. udział (waga) cen administrowanych wyniósł 14,7% koszyka CPI. Miara inflacji po wyłączeniu cen administrowanych powstaje poprzez obliczenie zagregowanego wskaźnika cen na zbiorze okrojonym o wyznaczony według powyższej metody zbiór cen administrowanych.

Inflacja bazowa po wyłączeniu cen najbardziej zmiennych obliczana jest po wyłączeniu wpływu cen najbardziej zaburzonych, czyli cen tych towarów i usług, które są szczególnie wrażliwe na różnego rodzaju szoki popytowe i podażyowe i/lub cechują się istotną i zmienną w czasie sezonowością. Silna zmienność niektórych cen może powodować, że wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych,

inflation is the method of excluding price indices of some elementary groups from the overall price index of consumer goods and services (CPI). In order to calculate this measure of core inflation, the aggregated price index is calculated on the set trimmed by a selected group of goods and services. Core inflation is based on the principle of excluding those CPI components whose prices display strong disruptions caused by seasonal fluctuations and/or the effect of supply shocks (this primarily concerns food and some components of energy) or those whose price shifts have only a limited informative value (e.g. due to different forms of regulation). The drawback of this group of methods is, to some extent, the arbitrariness of the selection of the excluded group of goods.

Core inflation – inflation excluding administered prices is calculated by eliminating those prices which are not shaped by market mechanisms, but which are subject to diverse regulations, and therefore the distribution of their shifts may not reflect long-term inflation tendencies. Administered prices concern the goods and services whose final prices are administered exclusively or to a great extent by government institutions, local governments and regulators. These are the prices of goods and service which result directly from legal regulations or administrative decisions, which are subject to approval and cannot be changed without the consent of competent state institutions (e.g. regulators), as well as the prices whose level or changes are restricted by law. However, administered prices do not include prices controlled indirectly through changes in indirect tax rates, environmental taxes and charges, product safety regulations and the Common Agricultural Policy.

Within the extracted group of administered prices currently excluded from the CPI: actual rentals for housing, water supply, sewerage, refuse collection, some energy carriers (natural gas, electricity, heat energy), combined transport (seasonal bus, tramway and metro tickets), postal services, other services in respect of personal transport equipment and other services (judicial and attorney's services, state administrative fees, funeral services). The share (weight) of administered prices in the CPI basket amounted to 14.7% in 2020. The measure of core inflation net of administered prices is obtained by calculating the aggregated price index on the set trimmed by the set of administered prices specified according to the aforementioned method.

Core inflation – inflation excluding the most volatile prices is calculated by excluding the impact of the most disrupted prices, i.e. the prices of those goods and services which are particularly sensitive to various demand and supply shocks and/or which are characterised by significant and strong seasonal shifts. A strong tendency of some prices to shift may cause that the consumer goods and services

przynajmniej w krótkim okresie, nie będzie właściwie wskazywał długookresowego trendu wzrostu ogólnego poziomu cen.

Wyznaczenie koszyka cen najbardziej zmiennych następuje metodą empiryczną, a koszyk jest przeliczany na początku każdego roku, uwzględniając dane, które napłynęły w poprzednim roku. Do wyznaczenia zbioru cen najbardziej zmiennych zastosowano kryterium odchylenia standardowego z próby na poziomie wskaźników cen grup elementarnych. W każdym roku do koszyka cen najbardziej zmiennych zalicza się towary i usługi, zaczynając od najbardziej zmiennych, tak długo, aż ich łączna waga osiągnie 20% koszyka towarów i usług konsumpcyjnych. Miara inflacji po wyłączeniu cen najbardziej zmiennych powstaje poprzez obliczenie zagregowanego wskaźnika cen na zbiorze okrojonym o wyznaczony według powyższej metody koszyk cen najbardziej zmiennych. Tak wyznaczona grupa cen najbardziej zmiennych zawiera przeważnie: znaczną część produktów żywnościowych (m.in. nie- i niskoprzetworzone owoce, warzywa), produkty energetyczne (paliwa, gaz, opał) i niektóre usługi (transport powietrzny, opłaty radiowo-telewizyjne, usługi finansowe oraz telekomunikacyjne).

Inflacja bazowa po wyłączeniu cen żywności i energii eliminuje ceny dóbr szczególnie wrażliwych na wewnętrzne i zewnętrzne szoki podażowe. Do grupy tej zaliczono ceny żywności i napojów bezalkoholowych oraz ceny energii. Na grupę cen energii składają się: paliwa silnikowe oraz nośniki energii (energia elektryczna, gaz, centralne ogrzewanie, ciepła woda, opał). W 2020 r. udział (waga) cen żywności i energii wynosił 40,9% koszyka CPI. Miara inflacji po wyłączeniu cen żywności i energii powstaje poprzez obliczenie zagregowanego wskaźnika cen na zbiorze okrojonym o koszyk cen żywności i energii.

15% średnia obcięta jest to średnia ważona, liczona zgodnie z metodologią używaną do obliczania wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, na zbiorze grup cen, których wagi skumulowane (odpowiadające uprzednio posortowanym rosnąco wskaźnikom cen) są większe niż 15% i mniejsze niż 85%. Obcięcie jest dokonywane symetrycznie z obu stron rozkładu zmian cen. Zostają w ten sposób odrzucone grupy o łącznej wadze 30%, których cena uległa największej zmianie w stosunku do okresu bazowego. W odróżnieniu od innych miar publikowanych przez NBP, 15% średnia obcięta jest liczona niezależnie w układzie miesięcznym i rocznym, tj. obcina te grupy cen, które charakteryzowały się największymi zmianami zarówno w stosunku do poprzedniego miesiąca, jak i w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku.

index, at least in a short-term perspective, will not properly reflect the long-term growth trend of the total price level increase.

The basket of the most volatile prices is determined with the use of an empirical method, and it is re-estimated at the beginning of each year, including the data which were supplied in the previous year. In determining the set of the most volatile prices a standard deviation criterion was used at the level of price indices of elementary groups. Each year in the price basket of the most volatile prices goods and services are included starting from the most volatile, until their total weight reaches 20% of the basket of consumer goods and services. The measure of core inflation – inflation excluding the most volatile prices comes from by calculating the aggregated price index on the set trimmed by the basket of the most volatile prices determined with the use of the aforementioned method. The group of the most volatile prices, determined in the reference mode, generally includes a significant part of food products (among others, unprocessed and low-processed fruit, vegetables), energy products (fuels, gas and liquid and solid fuels) and some other services (related to passenger transport by air, television and radio licence fees and subscriptions, financial and telecommunication services).

Core inflation – inflation excluding food and energy prices calculated by excluding the prices of those goods which are particularly sensitive to both internal and external supply shocks. This group includes prices of food and non-alcoholic beverages and energy prices. The group of energy prices includes engine fuels and energy carriers (electricity, gas, central heating, hot water, liquid and solid fuels). The share (weight) of food and energy in the CPI basket amounted to 40.9% in 2020. The inflation measure – inflation excluding food and energy prices is determined by calculating an aggregated price index on the set trimmed by the food and energy price basket.

15% trimmed mean is a weighted average, calculated according to the methodology used for calculating the price index of consumer goods and services on the set of price groups whose accumulated weights (corresponding to previously ascendingly sorted price indices) are higher than 15% and lower than 85%. The distribution of price changes is trimmed symmetrically on both sides. In this way, the groups with the total weight of 30%, whose prices have changed the most significantly in relation to the reference period, are eliminated. In contrast to other measures published by the NBP, the 15% trimmed mean is calculated independently on a monthly and annual basis, i.e. it cuts off those groups of prices which were characterised by the largest changes, both in relation to the previous month and in relation to the corresponding month of the preceding year.

3. Ceny producentów

Badania cen producentów obejmują ceny produktów rolnych, wyrobów i usług przemysłowych, robót budowlano-montażowych, a także usług transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji oraz usług związanych z obsługą działalności gospodarczej.

Dane dotyczące zmian **cen w rolnictwie** pochodzą z półrocznego¹ badania skupu oraz miesięcznych notowań cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach.

Ceny skupu są cenami przeciętnymi obliczonymi jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych skupionych w badanym okresie przez podmioty gospodarcze prowadzące skup bezpośrednio od producentów.

Wskaźniki cen skupu obliczane są w warunkach porównywalnych w ujęciu rocznym po uwzględnieniu korekt wynikających ze sprawozdawczości półrocznej.

Ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach występują w transakcjach między rolnikami oraz między rolnikami a ludnością nierolniczą. Ceny te opracowano na podstawie notowań cen wybranych produktów, dokonywanych przez sieć stałych ankietatorów GUS na ok. 400 targowiskach rolnych na terenie całego kraju. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali całego kraju. Przeciętne ceny roczne obliczane są jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach. W 2020 r. ceny nie były notowane na targowiskach z uwagi na obostrzenia wprowadzone w związku z pandemią SARS-CoV-2. Publikacja nie zawiera danych o cenach targowiskowych.

Wskaźniki cen skupu oraz cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach obliczono na podstawie danych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki cen w zakresie **przemysłu, budownictwa, usług transportu i gospodarki magazynowej, telekomunikacji oraz usług związanych z obsługą działalności gospodarczej** opracowywane są na podstawie danych źródłowych dotyczących reprezentacji (próby) wytypowanej metodą doboru celowego.

Lista podmiotów gospodarki narodowej dobranych do badania cen producentów podlega corocznej aktualizacji. Zasadniczym kryterium doboru zarówno jednostek sprawo-

¹ Sprawozdanie o skupie produktów rolnych realizowane przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz przez osoby fizyczne wyłącznie w przypadku, gdy wartość skupionych przez nie produktów rolnych w okresie półrocza przekracza 10 tys. zł.

3. Producer prices

The producer price surveys cover prices of agricultural products, manufactured products and services, construction and assembly works, as well as transport, storage and telecommunications services and services related to business activity.

Data on **price changes in agriculture** are obtained from semi-annual¹ procurement survey and monthly quotations of marketplace prices received by farmers.

Procurement prices are average prices calculated as a quotient of value (without value added tax) and quantity of each agricultural product purchased in a surveyed period by economic entities directly purchasing from producers.

Procurement price indices are calculated in comparable conditions annually taking into consideration revisions from semi-annual data reports.

Marketplace prices received by farmers concern prices in transactions between farmers, and between farmers and non-agricultural population. The prices are based on price quotations of selected products, carried out by the net of regular interviewers of Statistics Poland conducted on c. 400 marketplaces on the territory of the country. Average monthly prices are calculated as arithmetic mean of all price quotations at the national level. Average annual prices are calculated as arithmetic mean of average monthly prices. There were no quotations gathered on the marketplaces in 2020 due to restrictions introduced because of the SARS-CoV-2 pandemic. There are no data on marketplace prices presented in the publication.

Indices of procurement prices and marketplace prices received by farmers were calculated on the basis of data, expressed with more precision, than those presented in tables.

Price indices in the scope of **industry, construction, transportation and storage, telecommunications and business services** are calculated on the basis of source data concerning the representation (sample) marked out by the method of purposeful selection.

The list of entities of the national economy covered by the producer price survey is annually updated. An essential criterion of sample selection of the reporting units as well as products, works and services, is the significant value of

¹ Report on the purchase of agricultural products carried out by legal persons and independent organizations without legal personality and by natural persons only if the value of agricultural products purchased by them during the half-year period exceeds PLN 10,000.

zdawczych, jak również wyrobów, robót i usług, jest znacząca wartość produkcji oraz konieczność zapewnienia właściwej reprezentacji we wszystkich podstawowych rodzajach działalności. Listy reprezentantów podmiotów gospodarki narodowej oraz reprezentantów wyrobów, robót i usług są aktualizowane stosownie do zmian w strukturze asortymentowej sprzedaży. Do badania cen producentów (z wyjątkiem rolnictwa) dobierane są jednostki sprawozdawcze ze zbioru podmiotów gospodarczych sektora publicznego i prywatnego, w których liczba pracujących wynosi 10 osób i więcej.

W 2020 r. badanie cen producentów (bez rolnictwa) obejmowało:

- w przemyśle² – ok. 3,2 tys. podmiotów. Przeciętna liczba rejestrowanych w miesiącu reprezentantów wyrobów i usług przemysłowych wynosiła ok. 30 tys.,
- w sekcji „Budownictwo” – ok. 400 podmiotów. Przeciętna liczba miesięcznie rejestrowanych reprezentantów robót budowlano-montażowych wynosiła ok. 3,5 tys.,
- w sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” oraz dziale „Telekomunikacja” – ok. 400 podmiotów. Miesięcznie rejestrowano ok. 1,6 tys. reprezentantów usług,
- w zakresie usług związanych z obsługą działalności gospodarczej³ – ok. 1,6 tys. podmiotów. Kwartalnie rejestrowano ok. 4 tys. reprezentantów usług.

Źródłem informacji o zmianach cen wyrobów, robót i usług są:

- miesięczne lub kwartalne sprawozdania sporządzane przez wybrane podmioty gospodarki narodowej,
- cenniki i taryfy w zakresie przewozu osób taborem kolejowym, samochodowym, lotniczym oraz usług pocztowych i telekomunikacyjnych.

Przedmiotem obserwacji są dwie kategorie cen:

- cena producenta,
- cena bazowa.

² Dotyczy sekcji PKD 2007: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

³ Obejmują: działalność wydawniczą, działalność związaną z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych, nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych, działalność związaną z oprogramowaniem, doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązane, działalność usługową w zakresie informacji, działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości, działalność prawniczą, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe; doradztwo związane z zarządzaniem, działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne, reklamę, badania rynku i opinii publicznej, pozostałą działalność profesjonalną, naukową i techniczną, wynajem i dzierżawę, działalność związaną z zatrudnieniem, działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałą działalność usługową w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane, działalność detektywistyczną i ochroniarską, działalność usługową związaną z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni oraz działalność związaną z administracyjną obsługą biura i pozostałą działalność wspomagającą prowadzenie działalności gospodarczej.

the production and the necessity to provide for an adequate representation in every major kind of activity. The lists of representative items of entities of the national economy as well as products, works and services chosen for the survey are updated according to changes in the assortment structure of sales. For producer price survey (excluding agriculture) the reporting units are selected from the group of economic entities, both from public and private sectors, in which the number of employees amounts to 10 persons and more.

In 2020 the survey on producer price covered (excluding agriculture):

- in industry² – c. 3.2 thousand of entities. An average number of monthly recorded representative items of industrial goods and services amounted to c. 30 thousand,
- in the section “Construction” – c. 400 entities. An average number of monthly collected representative items for construction and assembly works was c. 3.5 thousand,
- in the section “Transport and storage” and the division “Telecommunications” – c. 400 entities. About 1.6 thousand representative items of services recorded each month,
- in the field of services related to business services³ – c. 1.6 thousand entities. There were c. 4 thousand representative items recorded quarterly.

The source of information on changes in prices of goods, works and services are:

- monthly or quarterly reports prepared by selected entities of the national economy,
- price lists and tariffs of passenger’s railway, bus and air transport as well as postal and telecommunication services.

The price observation covers two price categories:

- producer price,
- basic price.

² Concerns NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

³ Include: publishing activities, motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities, programming and broadcasting activities, computer programming, consultancy and related activities, information service activities, real estate activities, legal and accounting activities; management consultancy activities, architectural and engineering activities; technical testing and analysis, advertising and market research, other professional, scientific and technical activities, rental and leasing activities, employment activities, travel agency, tour operator reservation service and related activities, security and investigation activities, services to buildings and landscape activities, office administrative, office support and other business support activities.

W jednostkach budowlanych rejestruje się ceny robót, które zrealizowano, lecz niekoniecznie sprzedano w badanym miesiącu. Cenę roboty uzyskuje się wówczas na podstawie bazy kosztowo-cenowej lub aktualnego kosztorysu. Wynika to z długich cykli realizacji i rozliczania obiektów.

Na podstawie informacji o średnich miesięcznych poziomach cen wyrobów, robót i usług obliczane są wskaźniki cen każdego reprezentanta uczestniczącego w badaniu poprzez odniesienie ceny danego miesiąca do ceny miesiąca poprzedniego. Służą one następnie do uzyskania, przy zastosowaniu odpowiednich systemów wag, wskaźników cen wyższych szczebli agregacji według PKD.

W obliczeniach stosowane są następujące systemy wag:

System wag	Zastosowanie
Wartość produkcji sprzedanej reprezentantów w badanym miesiącu	Miesięczne wskaźniki cen przy podstawie miesiąc poprzedni = 100 dla: 1. przedsiębiorstw 2. podkategorii PKWiU w sekcji B, C, D, E
Wartość produkcji sprzedanej według poszczególnych szczebli agregacji PKD w badanym miesiącu	Miesięczne wskaźniki cen przy podstawie miesiąc poprzedni = 100 dla grup, działów i sekcji PKD w ramach: 1. przemysłu 2. budownictwa
Wartość produkcji sprzedanej z 2015 r.* według poszczególnych szczebli agregacji PKD, z uwzględnieniem zmian cen i zmian w strukturze asortymentowej sprzedaży	Wskaźniki cen przy pozostałych podstawach (innych niż miesiąc poprzedni) dla grup, działów i sekcji PKD, w ramach: 1. przemysłu 2. budownictwa

* W latach 2016–2020 roczne wskaźniki cen producentów w przemyśle i budownictwie obliczono przy przyjęciu wartości produkcji sprzedanej z 2015 r.

Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą kategorii ceny bazowej.

Podział **wskaźników cen produkcji sprzedanej przemysłu na główne grupowania**, tzn. dobra zaopatrzeniowe, inwestycyjne, konsumpcyjne trwałe i nietrwałe oraz związane z energią, dokonany został zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r., zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 586/2001 z dnia 26 marca 2001 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 dotyczącego krótkoterminowych statystyk w zakresie definicji Głównych Grup Przemysłowych (MIGs).

Przedmiotem badania **cen wybranych wyrobów spożywczych** są średnie krajowe ceny producentów łącznie z podatkiem od towarów i usług (VAT) oraz z wyłączeniem tego podatku. Lista reprezentantów objętych tym badaniem została opracowana w GUS, metodą doboru celowego pod

In the construction units there are registered prices of works, which have been done but not necessarily sold in a surveyed month. A price of work is therefore obtained according to either the cost-price basis or the current cost calculation. This results from long periods of works completion and clearing accounts for concerned objects.

The set of information about average monthly price levels of goods, works and services makes a basis for calculation of price indices for every surveyed representative item, by comparing a price in a given month with the price in the preceding month. This file of data is used – by applying relevant weighting systems – to obtain price indices of higher aggregation levels according to NACE.

The following weighting systems are applied:

Weighting system	Application
Value of the sold production of representative items in a month under the survey	Monthly price indices (the previous month = 100) for: 1. enterprises 2. sub-categories by the Polish Classification of Goods and Services in sections B, C, D, E
Value of the sold production according to particular levels of aggregation by NACE in a month under the survey	Monthly price indices (the previous month = 100) of groups, divisions and sections by NACE within: 1. industry 2. construction
Value of the sold production in 2015* according to particular levels of aggregation by NACE, updated by the price and sale structure changes	Price indices on other reference bases (different from the previous month) for groups, divisions and sections by NACE, within: 1. industry 2. construction

* In 2016–2020, annual indices of producer prices in industry and construction were calculated with the use of data on the value of the sold production from 2015.

Price indices of sold production of industry concern a basic price category.

The division of **price indices of sold production of industry into main groupings**, i.e. intermediate goods, capital goods, consumer durables, consumer non-durables and energy has been made on the basis of Commission Regulation (EC) No 656/2007 of 14 June 2007 amending Regulation (EC) No 586/2001 of 26 March 2001 on implementing Council Regulation (EC) No 1165/98 concerning short-term statistics as regards the definition of Main Industrial Groupings (MIGs).

The subject of a survey on **prices of selected food products** are average national producer prices with value added tax (VAT) as well as without VAT. The list of representative items covered by this survey has been prepared by Statistics Poland using purposive selection method to obtain data for use

kątem uzyskania danych do wykorzystania przy analizie zróżnicowania poziomów i dynamiki cen wyrobów spożywczych w sferze produkcji i na rynku konsumenta. Kryterium doboru jednostek sprawozdawczych jest ich udział w rocznej wartości produkcji sprzedanej danego wyrobu w skali kraju. W 2020 r. badaniem objęto ok. 1,2 tys. jednostek sprawozdawczych oraz ok. 150 ściśle określonych asortymentów wyrobów. Na podstawie notowań ich cen obliczono średnie miesięczne ceny wyrobów. Prezentowane w publikacji ceny wyrobów spożywczych zawierają podatek od towarów i usług (VAT).

W badaniu **cen robót i obiektów budowlanych** uczestniczy około 400 podmiotów specjalizujących się w wykonywaniu różnych rodzajów robót budowlanych wybranych metodą doboru celowego. Zakres badania w 2020 r. obejmował 22 obiekty budowlane, w tym 6 budynków mieszkalnych.

W badaniu **cen robót i obiektów drogowych oraz mostowych** uczestniczy ok. 250 podmiotów, specjalizujących się w budownictwie drogowym i mostowym, wybranych metodą doboru celowego. Zakres badania w 2020 r. obejmował ok. 120 rodzajów robót wykonywanych w związku z realizacją 14 obiektów drogowych oraz około 180 rodzajów robót dotyczących 17 obiektów mostowych, tj. 7 wiaduktów, 6 mostów, 2 kładek i 2 estakad.

Wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej oraz telekomunikacji, a także usług związanych z obsługą działalności gospodarczej dla szczebla przedsiębiorstw oblicza się jako średnie geometryczne wskaźników cen reprezentantów. Wskaźniki cen dla wyższych szczebli agregacji obliczane są przy wykorzystaniu formuły Laspeyresa, tj. jako średnie ważone wskaźników cen agregatów niższego szczebla. System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen został opracowany na podstawie danych dotyczących obrotów zrealizowanych w roku bazowym i zmieniany jest raz na pięć lat. Począwszy od danych dotyczących 2015 r., wskaźniki cen usług są obliczane przy wykorzystaniu systemu wagowego przygotowanego w oparciu o obroty w roku 2015.

4. Ceny nieruchomości

Informacje na temat **cen nieruchomości mieszkalnych** są opracowywane na podstawie danych o lokalach mieszkalnych uzyskiwanych z rejestrów cen nieruchomości prowadzonych przez starostwa powiatowe i urzędy miast na prawach powiatu przy wykorzystaniu informacji pochodzących z aktów notarialnych. Do obliczeń brane są pod uwagę dane o transakcjach o charakterze rynkowym, tj. sprzedaż na wolnym rynku (z pewnymi wyłączeniami, np. sprzedaż między stronami spokrewnionymi) oraz sprzedaż przetargowa.

in analyzing the differentiation of levels and dynamics of food prices for production and on the consumer market. The criterion of selection of reporting units is their share in the annual value of the sold production of a given product in the country. In 2020, the survey covered c. 1.2 thous. reporting units and c. 150 strictly defined product assortments. The average monthly product prices have been calculated based on their price quotations. Prices of food products presented in this publication include value added tax (VAT).

About 400 entities specializing in carrying out various types of construction works, selected by means of purposive sample, participate in the survey **on the prices of works and construction objects**. The sampling frame of the survey in 2020 included 22 construction objects, of which 6 residential buildings.

About 250 entities specializing in road and bridge construction, which were selected using the purposive selection method, participate in the survey on **the prices of road and bridge works and constructions**. The scope of the survey in 2020 included about 120 types of works performed in connection with the implementation of 14 road structures and about 180 types of works related to 17 bridge structures, i.e. 7 viaducts, 6 bridges, 2 footbridges and 2 flyovers.

Price indices of services in transportation and storage, telecommunications, and services related to business are calculated as average geometric mean of price indices of representative items. Price indices for higher aggregation levels are Laspeyres' formula indices, i.e. weighted averages of price indices of aggregates of lower aggregation levels. The weighting system for calculation of the aggregated price indices is based on the turnover generated in the base year and it is changed once every five years. Since 2015 data, price indices have been calculated using a weighting system based on turnover in 2015.

4. Real estate prices

Information on **prices of residential properties** are developed on the basis of data on flats obtained from the registers of real estate prices maintained by powiat starost offices and town halls in the cities with powiat status based on information derived from notarial deeds. For the calculations there are taken into account data on market transactions, i.e. sales on the free market (with some exclusions, e.g. sales between related parties) and sales under tender procedure.

Zastosowany dla rynkowej sprzedaży lokali mieszkalnych podział na rynek pierwotny i wtórny został przeprowadzony przyjmując, założenie, że sprzedaż na rynku pierwotnym dotyczy transakcji dokonywanych na wolnym rynku, gdzie stroną sprzedającą jest osoba prawna i średnia cena za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu wynosi co najmniej 2000 zł. Do transakcji na rynku wtórnym zaliczono pozostałe transakcje rynkowe przeprowadzone na wolnym rynku oraz sprzedaż przetargową.

Wskaźniki cen lokali mieszkalnych odzwierciedlają zmiany cen zachodzące na rynku lokali mieszkalnych skorygowane ze względu na zachodzące z okresu na okres zmiany w strukturze sprzedawanych lokali. Obserwacją objęto ceny lokali mieszkalnych w budynkach wielomieszkalniowych nabywanych przez gospodarstwa domowe. Wskaźniki obliczane są przy zastosowaniu metody stratyfikacji, która polega na pogrupowaniu transakcji w możliwie homogeniczne warstwy. Przy wyznaczaniu warstw wykorzystuje się kryteria rodzaju rynku (pierwotny/wtórny), lokalizacji, wielkości lokalu mieszkalnego. Dla każdej z warstw oblicza się elementarny wskaźnik cen jako iloraz średniej ceny okresu bieżącego (danego kwartału) do średniej ceny okresu odniesienia (4. kwartał roku poprzedniego). Wskaźniki dla wyższych szczebli agregacji obliczane są według formuły Laspeyres'a przy zastosowaniu systemu wag opracowanego na podstawie wartości lokali mieszkalnych sprzedanych w roku poprzedzającym rok badany.

Wskaźniki cen lokali mieszkalnych przyjmowane są jako wskaźniki cen nieruchomości mieszkalnych (HPI) z powodu braku możliwości obliczenia wskaźników cen budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Podstawą do obliczenia średnich cen, średnich cen za 1 m² oraz mediany cen za 1 m² lokali mieszkalnych w 2020 r. były transakcje zawarte w trakcie badanego okresu i zarejestrowane w rejestrach cen nieruchomości w terminie do 23 kwietnia 2021 r. (z wyjątkiem miasta Krakowa – w terminie do 20 sierpnia 2021 r.). Zbiory pozyskane z rejestrów cen nieruchomości dla roku 2020 zawierają niekompletne dane dla miasta Szczecina oraz brak danych dla miasta Koszalina.

Średnie ceny lokali mieszkalnych uzyskiwane są jako iloraz wartości i liczby lokali mieszkalnych sprzedanych w danym okresie.

Średnie ceny za 1 m² lokali mieszkalnych opracowywane są jako iloraz wartości i powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych sprzedanych w danym okresie.

Mediana cen za 1 m² lokali mieszkalnych wyrażona jest wartością środkową w szeregu uporządkowanym od najniższego do najwyższego poziomu ceny i informuje, że 50% cen zarejestrowanych w danym okresie przyjmuje wartości nie wyższe, a 50% cen – wartości nie niższe od wartości mediany.

The division of the market sales of flats into the primary market and the secondary market was introduced with the assumption that sales on the primary market relates to transactions concluded on the free market, where the selling party is a legal person and the average price per 1 m² of useful floor area of the dwelling is at least PLN 2000. Transactions on the secondary market include other market transactions carried out on the free market and sales under tender procedure.

Price indices of flats reflect price changes on the flat market adjusted for changes in the shares of sold flats taking place from period to period. The survey covers the prices of flats in multi-dwelling buildings purchased by households. Indices are calculated using the stratification method, which consist in dividing transactions into as homogeneous as possible strata. Stratification is based on the type of market (primary/secondary), location, flat size. An elementary-level price index is calculated for each strata as a quotient of the average price in the current period (the given quarter) and the average price in the reference period (the fourth quarter of the previous year). Indices for higher aggregation levels are calculated using the Laspeyres' formula with a weighting system based on the value of flats sold in the year preceding the reporting year.

The price indices of flats are taken as house price indices (HPI) due to the lack of possibility for calculating the price indices for single-family houses.

The basis for the calculation of average prices, average prices per 1 m² and the median price per 1 m² of flats in 2020 were transactions included during the survey period and recorded in the real estate price registers by 23 April 2021 (except city of Kraków – by 20 August 2021). The datasets obtained from real estate price registers for 2020 contain incomplete data for the city of Szczecin and a lack of data for the city of Koszalin.

Average prices of flats are calculated as a quotient of the value and number of flats sold during the given period.

Average prices per 1 m² of flats are developed as a quotient of the value and useful floor area of flats sold during the given period.

Median price per 1 m² of flats is expressed as a middle value in the range of values ordered from the lowest to the highest price level, and informs that 50% of prices recorded in a given period has values not higher, and 50% of prices – values not lower than the median value.

5. Ceny w handlu zagranicznym

Wskaźniki cen transakcyjnych (unit value) w handlu zagranicznym obliczono na podstawie obserwacji cen wybranych towarów (ok. 3,7 tys. w imporcie, ok. 2,5 tys. w eksporcie) na najniższym 8-znakowym szczeblu CN (Combined Nomenclature), przy wykorzystaniu danych o obrotach handlu zagranicznego (w imporcie na warunkach cif, w eksporcie na warunkach fob). Źródłem danych jest deklaracja Intrastat służąca do rejestracji obrotów z krajami Unii Europejskiej i zgłoszenia celne stosowane do rejestracji obrotów z krajami trzecimi. Wskaźniki cen dla najniższych szczebli CN, obliczane jako „unit value”, są następnie agregowane na:

- działy i sekcje CN,
- działy i sekcje SITC (Standard International Trade Classification),
- główne kategorie ekonomiczne BEC.

Wskaźniki cen na wyższych szczeblach agregacji opracowano przy wykorzystaniu formuły Paaschego:

- miesięczne, jako relację wskaźników dynamiki wartości obrotów w złotych do wskaźników wolumenu obrotów,
- miesięczne narastające i roczne, przyjmując jako system wag strukturę wartości obrotów z roku badanego.

Badanie cen importu i eksportu prowadzone jest na celowo dobranej próbie towarów (według nomenklatury CN) oraz przedsiębiorstw. Towary objęte badaniem należą do sekcji B, C i D Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług. W badaniu uczestniczą wybrane przedsiębiorstwa produkcyjne i handlowe niezależnie od ich sklasyfikowania według rodzajów działalności zgodnie z PKD.

Rozmiary i zakres próby przyjętej do badania zgodne są z wymaganiami Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1165/98 z dnia 19 maja 1998 r. (z późniejszymi zmianami) dotyczącego statystyk krótkoterminowych.

Wyboru towarów i przedsiębiorstw dokonano na podstawie danych pochodzących ze statystyki handlu zagranicznego.

Podstawowe kryteria doboru towarów do badania (na 8-cyfrowym poziomie CN) to:

- znacząca wartość importu/eksportu,
- reprezentatywność i odzwierciedlanie ewolucji cen dla podobnych grup towarów, które nie zostały poddane obserwacji,
- obecność w obrocie w jak najdłuższym okresie.

Zasadnicze kryteria doboru przedsiębiorstw do badania cen to:

- znacząca w skali kraju wartość importu/eksportu przedsiębiorstwa,
- występowanie wytypowanego 8-cyfrowego grupowania CN w danym przedsiębiorstwie, przez co najmniej 2 lata.

5. Prices in foreign trade

Transaction price indices of foreign trade (unit value) are calculated on the basis of observations of prices of selected goods (about 3.7 thous. in imports, about 2.5 thous. in exports) at the lowest 8-digit level of CN (Combined Nomenclature), with the use of data regarding foreign trade turnover (imports – cif, exports – fob). The source of data are following: INTRASTAT declarations which provide the turnovers' register with the EU member states and custom declaration document used for turnovers' register with third countries. Price indices for the lowest CN levels are calculated as 'unit value' and then they are aggregated into:

- CN divisions and sections,
- divisions and sections of SITC (Standard International Trade Classification),
- broad economic categories of BEC.

Price indices for the higher levels of aggregation are compiled according to the Paasche formula:

- monthly, as relation of the indices of turnover value in Polish currency to the indices of turnover volume,
- cumulative monthly periods and annual, using the structure of turnover value in the surveyed year as the weighting system.

The imports and exports price survey is conducted using a purposely selected sample of goods (according to the CN) and enterprises. Goods included in the survey belong to section B, C and D of the Polish Classification of Goods and Services (PKWiU). Selected manufacturing and trade enterprises take part in the survey regardless of their classification by kinds of activity according to NACE.

The size and scope of the sample surveyed are according to the requirements of the Council Regulation (EC) No 1165/98 of 19 May 1998 (as amended) concerning short-term statistics.

Goods and enterprises were selected on the basis of data derived from foreign trade statistics.

Basic criteria of selecting goods for the survey (on a 8-digit CN level) are the following:

- significant value of imports/exports,
- representativeness and reflection of price development for similar groups of goods that are not under observation,
- presence in the sales as long as possible.

Basic criteria of selecting enterprises for the price survey are the following:

- significant at a country-wide scale value of an enterprise's imports/exports,
- occurrence of the selected 8-digit CN level in a given enterprise for at least 2 years

Wybrane do badania przedsiębiorstwa we współpracy ze służbami statystycznymi dokonują, w ramach 8-cyfrowego grupowania CN, wyboru towarów-reprezentantów do bieżącej obserwacji cenowej.

Badanie obejmuje:

- ok. 5 700 przedsiębiorstw (ok. 3 100 importerów i ok. 2 600 eksporterów),
- 2 800 grup towarów na 8-cyfrowym poziomie CN w imporcie i 2 200 grup towarów na 8-cyfrowym poziomie CN w eksporcie,
- łącznie ok. 26 000 rejestrowanych w miesiącu towarów-reprezentantów.

Materiałem źródłowym o poziomach cen w imporcie/eksportcie jest miesięczne **sprawozdanie C-05 – „Sprawozdanie o cenach towarów w handlu zagranicznym”** przekazywane przez podmioty gospodarcze wybrane do badania, które w okresie sprawozdawczym realizowały import/eksport towarów.

Przedmiotem badania są:

- **ceny importu na bazie CIF** – ceny towarów dostarczonych do granicy celnej kraju importującego,
- **ceny eksportu na bazie FOB** – ceny towarów dostarczonych do granicy celnej kraju eksportującego, spełniające następujące warunki:
 - ceny faktycznej transakcji, a nie ceny z cennika,
 - ceny ustalone na podstawie faktur kupna-sprzedaży,
 - ceny reprezentatywnej transakcji (odnoszące się do konkretnego dnia miesiąca) lub średnie ceny kilku porównywalnych transakcji zawartych w miesiącu sprawozdawczym,
 - ceny wyrażone w złotych.

System wag do obliczania wskaźników cen stworzony został w oparciu o roczną wartość obrotów ze statystyki handlu zagranicznego. Obowiązują wagi z roku 2015. Wagi na szczeblu 8-cyfrowym CN to roczne wartości importu/eksportu (w PLN) za rok bazowy. Wagi na poziomie klasy, grupy, działu, sekcji PKWiU mają postać wag udziałowych obliczonych w oparciu o obroty w imporcie/eksportcie za rok bazowy.

Podstawowym wskaźnikiem cen obliczanym na podstawie uzyskanych od przedsiębiorstw danych, jest miesięczny wskaźnik przy podstawie miesiąc poprzedni=100 dla każdego reprezentanta. Wskaźniki cen na 8-cyfrowym poziomie CN obliczane są jako średnia geometryczna elementarnych wskaźników cen reprezentantów. Miesięczne wskaźniki cen przy podstawie miesiąc poprzedni=100 dla 8-cyfrowego poziomu CN agregowane są (według klucza powiązań CN i PKWiU) na 4-cyfrowy poziom PKWiU. Obliczeń dokonuje się w oparciu o formułę Laspeyres’a, tzn. jako średnią ważoną miesięcznych wskaźników cen dla 8-cyfrowego poziomu CN, przy wykorzystaniu systemów wag. Następnie przy zastosowaniu odpowiednich wag obliczane są wskaźniki cen na wyższe szczeble agregacji PKWiU.

The enterprises selected for the survey, in cooperation with statistical services, select, within the 8-digit CN level, representative items of goods for current price observation.

The survey includes:

- c. 5,700 enterprises (c. 3,100 importers and c. 2,600 exporters),
- 2,800 groups of goods on the 8-digit CN level in imports and 2,200 groups of goods on the 8-digit CN level in exports,
- altogether c. 26,000 representative items of goods registered in a month.

The source material about the levels of prices in imports/exports is a monthly report **C-05 – “Report on the prices of goods in foreign trade”** submitted by economic entities selected for the survey, which imported/exported goods in the reporting period

The subjects of the survey are:

- **prices of imports based on CIF** (cost, insurance, freight) – the prices of goods delivered to the customs border of the importing country,
- **prices of exports based on FOB** (free on board) – the prices of goods delivered to the customs border of the exporting country, that meet the following conditions:
 - actual transaction prices, not of a price list,
 - prices fixed on the purchase-sale invoices,
 - prices of representative transactions (relating to a specific day of a month) or the average prices of several comparable transactions concluded in the reporting month,
 - prices expressed in PLN.

The weighting system used for calculation of imports/exports price indices has been created on the basis of the annual value of imports/exports from foreign trade statistics. Weights from 2015 are applied. Weights at the 8-digit CN level are annual values of imports/exports (in PLN) for the base year. Weights for the class, group, division and section level of PKWiU are expressed in percentage shares of imports/exports turnover in the base year.

Imports/exports elementary monthly price index (previous month=100) is calculated on the basis of data obtained from enterprises. It’s calculated for each representative item. Price indices for the surveyed month at the 8-digit CN level are calculated as the geometric average of the elementary price indices of the representative items. Monthly price indices based on the previous month=100 for the 8-digit CN level are aggregated (according to the CN and PKWiU link key) to the 4-digit PKWiU level. Calculations are carried out using the Laspeyres formula, i.e. as a weighted average of price indices based on the previous month=100 for an 8-digit CN level, applying the weighting systems. Then, using appropriate weights, price indices are calculated for higher levels of PKWiU aggregation.

6. Ceny w Unii Europejskiej

Dane o cenach w krajach Unii Europejskiej dotyczą:

- zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (HICP) obliczanych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/792 z dnia 11 maja 2016 r. oraz rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2020/1148 z dnia 31 lipca 2020 r.,
- nieruchomości mieszkalnych (HPI) obliczanych zgodnie z rozporządzeniem UE Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/792 z dnia 11 maja 2016 r. oraz rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2020/1148 z dnia 31 lipca 2020 r.,
- nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli (OOH) obliczanych zgodnie z rozporządzeniem UE Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/792 z dnia 11 maja 2016 r. oraz rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2020/1148 z dnia 31 lipca 2020 r.,
- producentów w rolnictwie,
- producentów w przemyśle zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r., zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 586/2001 z dnia 26 marca 2001 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 dotyczącego krótkookresowej statystyki w zakresie definicji Głównych Grup Przemysłowych (MIGs),
- producentów usług zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1165/98 dotyczącym krótkookresowej statystyki wraz z późniejszymi zmianami.

Źródłem danych o wskaźnikach cen w krajach UE jest statystyczna baza danych Eurostatu – Urzędu Statystycznego Unii Europejskiej – zaktualizowana na początek grudnia 2021 r. Baza jest dostępna na stronie internetowej Eurostatu: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database>

Dane prezentowane są oddzielnie dla poszczególnych krajów członkowskich UE oraz agregatu UE 27 (kraje członkowskie UE: Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, i Włochy).

Niektóre dane mają charakter wstępny oraz szacunkowy i mogą ulec zmianie w następnych edycjach publikacji.

6. Prices in the European Union

Data on prices for the EU member states cover:

- Harmonised Indices of consumer prices (HICP) calculated in accordance with the Regulation (EU) No 2016/792 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016, and the Commission Implementing Regulation (EU) No 2020/1148 of 31 July 2020,
- House price indices (HPI) calculated according to the Regulation (EU) No 2016/792 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 and the Commission Implementing Regulation (EU) No 2020/1148 of 31 July 2020,
- Owner-occupied housing price indices (OOH) calculated according to the Regulation (EU) No 2016/792 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 and the Commission Implementing Regulation (EU) No 2020/1148 of 31 July 2020,
- producers in agriculture,
- producers in industry according to the Commission Regulation (EC) No 656/2007 of 14 June 2007 amending Regulation (EC) No 586/2001 of 26 March 2001 on implementing Council Regulation (EC) No 1165/98 concerning short-term statistics as regards the definition of Main Industrial Groupings (MIGs),
- producers of services according to the Council Regulation (EC) No 1165/98 concerning short-term statistics as amended.

The data source on price indices in the EU Member States is the statistical database of Eurostat – the Statistical Office of the European Union – updated at the beginning of December 2021. The database is available on the Eurostat website: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database>

The data are presented both individually for each EU country and as the aggregate of EU 27 (the EU member states: Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, the Netherlands, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden).

Some data are preliminary or estimated and may be revised in the next editions of the publication.

Podstawowe pojęcia

Akumulacja – przyrost majątku narodowego w określonym czasie obejmujący, w ujęciu wartościowym, nakłady brutto na środki trwałe, przyrost rzeczowych środków obrotowych, nabycie aktywów o wyjątkowej wartości pomniejszone o ich rozdysponowanie.

Cena bazowa – kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu (VAT i akcyzowy) oraz o ewentualne rabaty i opusty, a powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Cena producenta – kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o ewentualne rabaty i opusty oraz o należny podatek od towarów i usług (VAT) i powiększona o podatek akcyzowy (w przypadku płatnika tych podatków).

Cena skupu – cena płacona producentom rolnym przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów, obliczana jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych skupionych w badanym okresie.

Cena targowiskowa – cena uzyskiwana przez rolnika w transakcjach między rolnikami oraz między rolnikiem a ludnością nierolniczą, obliczana jako średnia arytmetyczna wszystkich notowań w skali całego kraju w badanym okresie.

Cena środków produkcji dla rolnictwa – cena towarów i usług nieprzeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji, nabywanych jako środki produkcji oraz na cele inwestycyjne przez rolników.

Cena towarów i usług konsumpcyjnych – cena (łącznie z obciążeniami podatkowymi, w tym VAT) płacone przez ludność na rynku detalicznym za towary i usługi nabywane w celach konsumpcyjnych.

Cena transakcyjna w handlu zagranicznym (unit value) – cena transakcyjna w imporcie równa się cenie na warunkach franco granica polska lub cif port polski, a cena transakcyjna w eksporcie równa się cenie ustalonej na warunkach franco granica polska lub fob port polski, przeliczonych na złote według obowiązujących kursów walut obcych w złotych.

Dobra (towary) konsumpcyjne (trwałe i nietrwałe) – towary służące do zaspokajania potrzeb konsumentów w zakresie żywienia oraz innych potrzeb bytowych w szeroko rozumianym zakresie.

Do towarów konsumpcyjnych zalicza się:

- żywność i napoje bezalkoholowe;
- napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe;
- towary nieżywnościowe.

Main terms

Capital Formation – the increase of national capital in given period that includes, gross fixed capital formation, changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables.

Basic price – the amount of money received by the producer from a purchaser for a unit of product (good or service), reduced by any taxes on the product (value added tax VAT and excise tax) as well as any rebates and deductions, and increased by any subsidies received for the product.

Producer price – the amount of money received by the producer from a purchaser for a unit of product (good or service), decreased by any rebates and discounts as well as by the value added tax (VAT) due and increased by the excise tax (in the case of the payer of these taxes).

Procurement price – price paid to agricultural producers by economic entities purchasing agricultural products directly from the producers, calculated as a quotient of value (without value added tax) and quantity of individual agricultural products purchased in a surveyed period.

Marketplace price – price received by farmer in transactions between farmers and between farmers and non-agricultural population. It is calculated as the arithmetic mean of all quotations at the national level in surveyed period.

Price of means of production for agriculture – price of goods and services not intended for direct consumption, purchased by farmers as means of production and for investment purposes.

Price of consumer goods and services – price (together with tax burden, including VAT) paid by the population on the retail market for goods and services purchased for consumption purposes.

Transaction price of foreign trade turnover (unit value) – the transaction price in imports equals the price on franco Polish frontier or CIF Polish port, while the transaction price in exports equals the price fixed on franco Polish frontier or FOB Polish port, converted into PLN according to the obligatory **foreign exchange rate**.

Consumer goods (durable and non-durable) – goods that serve the needs of consumers in respect of food and other broad-based sustenance needs

Consumer goods include:

- food and non-alcoholic beverages;
- alcoholic beverages and tobacco;
- non-foodstuffs goods.

Pojęcie to ma charakter umowny – w zależności od funkcji jaką spełnia dany towar może on być konsumpcyjny lub niekonsumpcyjny.

Ze względu na spodziewany okres użytkowania danego towaru można je podzielić na dobra trwałe i nietrwałe użytku (pozostałe).

Dobra zaopatrzeniowe – surowce, półfabrykaty lub wyroby gotowe, służące w swej przeważającej części celom dalszej produkcji.

Inflacja bazowa – część inflacji rejestrowanej, która służy do oceny średnio i długookresowego trendu ogólnego poziomu cen.

Kursy walut – średnie miesięczne kursy obliczane na podstawie dziennych kursów kupna i sprzedaży walut obcych, ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski.

Mediana cen – wartość środkowa, która dzieli uporządkowany rosnąco zbiór badanych cen danego produktu na dwie równoliczne części w ten sposób, że poniżej i powyżej tej wartości znajduje się jednakowa liczba zanotowanych cen. Mediana jest kwartylem drugim, którego wartość nie zależy od wartości krańcowych (odstających, ekstremalnych) rozkładu badanych cen.

Nakłady inwestycyjne – nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe – to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej) w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady – to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Popyt inwestycyjny – założona odwrotna relacja między ceną dóbr inwestycyjnych, a ich ilością, którą przedsiębiorcy są skłonni nabyć w danym odcinku czasu.

This term has conventional meaning depending on the function, the given commodity can be consumer or non-consumer.

According to the expected time of use of a given commodity, consumer goods can be divided into durable goods and non-durable goods (others).

Intermediate goods – raw materials, semi-finished or finished goods, primarily for further production.

Core inflation – the part of registered inflation, which is used to assess the medium and long-term trend of the general price level.

Currency exchange rates – average monthly exchange rates calculated with the use of daily buying and selling foreign exchange rates, published by the National Bank of Poland.

Median price – a price which divides the ordered set of observed prices of a given product into two equally numerous parts so that there is an equal number of noted prices below and above the value. Median is the second quartile, whose value does not depend on the marginal values (outlier, extreme) of the distribution of the analysed prices.

Investment outlays – financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction, modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments. Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Gross fixed capital formation – outlays on:

- buildings and structures (including buildings and places as well as civil engineering works) of which, among others construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and endowments),
- means of transport,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets, livestock (basic herd) and long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization.

Other outlays – outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

Investment demand – the assumed relation of the price of investment goods and services to their amount which entrepreneurs are willing to purchase in a given period of time.

Popyt krajowy – ogół wydatków gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i sektora publicznego na zakup towarów i usług w danym kraju lub kwota, która byłaby wydana przez te podmioty, gdyby dobra te były dostępne.

Produkcja globalna – ogół produktów wytworzonych w ciągu okresu księgowego.

Produkty sezonowe – produkty dostępne na rynku w dużej ilości lub potrzebne nabywcom tylko w określonych miesiącach w roku np. niektóre owoce i warzywa, mleko owcze, niektóre rodzaje ubrań, obuwia i sprzętu sportowo-rekreacyjnego, usługi turystyczne, opał na zimę, nasiona i sadzonki, prace polowe i ogrodnicze.

Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu produktów rolnych informują, jaką ilość produktu rolnego należy sprzedać w skupie, aby móc nabyć środek produkcji.

Relacje cen w rolnictwie – stopień opłacalności sprzedaży produktu rolnego na określonym rynku zbytu w badanym okresie.

Relacje opłacalności tuczu trzody chlewnej – zmiany w dochodowości tego kierunku produkcji; oblicza się je jako stosunek ceny skupu żywca wieprzowego (za 1 kg) do cen skupu i cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach dla wybranych produktów rolnych.

Relacje cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach do cen skupu – informacja, o ile razy przeciętna cena targowiskowa była wyższa (lub niższa) od ceny skupu danego produktu rolnego; oblicza się je jako stosunek ceny uzyskiwanej przez rolników na targowiskach do ceny skupu wybranego produktu rolnego.

Reprezentant wyrobów lub usług – produkt (wyrób lub usługa) o precyzyjnie określonej nazwie, typie, podstawowych parametrach techniczno-eksploatacyjnych, a także jednostce miary, wytypowany do określonego badania statystycznego.

Rynek pierwotny nieruchomości – ogół ofert sprzedaży i kupna nowo wybudowanych samodzielnych lokali mieszkalnych i samodzielnych lokali użytkowych oraz spółdzielczych lokali mieszkalnych i użytkowych, a także domów jednorodzinnych, które nie były jeszcze przedmiotem obrotu.

Rynek wtórny nieruchomości – ogół ofert sprzedaży i kupna samodzielnych lokali mieszkalnych i samodzielnych lokali użytkowych oraz spółdzielczych lokali mieszkalnych i użytkowych, a także domów jednorodzinnych, które były już przedmiotem obrotu.

Domestic demand – the total amount of money that is spent on goods and services by the people, companies, and government within the particular country, or that would be spent if the goods and services were available.

Output – the total of products created during the accounting period.

Seasonal products – products available on the market in large quantities or needed for buyers only in certain months of the year, e.g. some fruits and vegetables, sheep's milk, some types of clothing, footwear and sports or leisure equipment, tourist services, fuels for heating for winter, seeds and planting stocks, field works and gardening.

Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of agricultural products inform about quantity of the agricultural product which should be sold in procurement in order to purchase the given mean of production.

Price relations in agriculture – the profitability degree of sales of a given agricultural product on particular market during the surveyed period.

Relations of profitability of pigs fattening – changes in profitability of this production direction. They are compiled as ratio of procurement prices of pigs for slaughter (per kg) to procurement and marketplace prices received by farmers for selected agricultural products.

Relations between marketplace prices received by farmers and procurement prices – information how many times an average marketplace price of the agricultural product was higher (or lower) than its procurement price. They are calculated as the relation between of marketplace price received by farmers and procurement price of a selected agricultural product.

Representative of goods or services – product (a good or a service) with a precisely defined name, type, basic technical and operational parameters and a measurement unit, selected for a specific statistical survey.

Primary real estate market – all offers for sale and purchase of newly built separate residential properties, separate business properties and cooperative residential and business properties as well as single-family houses which have not been traded yet.

Secondary real estate market – all offers for sale and purchase of separate dwellings and separate business properties, cooperative residential and business properties as well as single-family houses which have already been traded.

Siła nabywcza – realna wartość pieniądza. Określa, ile dóbr i usług można nabyć za jednostkę pieniądza.

Spożycie – wydatki poniesione przez jednostki instytucjonalne będące rezydentami na towary i usługi wykorzystywane dla zaspokojenia bezpośrednich, indywidualnych i zbiorowych potrzeb członków społeczeństwa.

Spożycie naturalne – towary lub usługi konsumpcyjne pobrane na potrzeby gospodarstwa domowego z indywidualnego gospodarstwa rolnego, bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej.

Środki trwałe – rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki.

Do środków trwałych zalicza się:

- nieruchomości, w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- inwentarz żywy.

Terms of trade – wskaźnik określający relację zmian cen towarów eksportowanych do zmian cen towarów importowanych.

Towary nieżywnościowe trwałego użytku – towary służące do zaspokajania potrzeb bytowych ludności związanych z: ubiorem, konserwacją mieszkań i domów oraz ich wyposażeniem, własnymi środkami transportu, sprzętem telekomunikacyjnym, sprzętem do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku i obrazu, sprzętem fotograficznym i filmowym, sprzętem służącym do przetwarzania danych, muzycznym, rekreacyjno-turystycznym itp.

Wskaźnik cen produkcji budowlano-montażowej – obrazuje zmiany cen bazowych w budownictwie, tj. w trzech działach PKD: „Budowa budynków”, „Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” oraz „Roboty budowlane specjalistyczne”.

Wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu – obrazuje zmiany cen bazowych w przemyśle, tj. w czterech sekcjach PKD: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

Purchasing power – the amount of goods and services that can be purchased with a unit of currency.

Final consumption expenditure – expenditures consists of expenditure incurred by resident institutional units on goods or services that are used for the direct satisfaction of individual needs or wants or the collective needs of members of the community.

Self-consumption – goods or services used for needs of the household, received from the own farm or from the self-employed activity, agricultural and non-agricultural.

Fixed assets – tangible fixed assets and their equivalents, with a lifetime exceeding one year, completed, fit for use and designated for use by the entity.

Fixed assets include:

- real estate, including land, right of perpetual use of land, structures and buildings as well as separate owned premises, co-operative ownership right to residential premise or co-operative right to utilitarian premise,
- machinery, technical equipment, transport equipment and other articles,
- improvements to third party fixed assets,
- livestock.

Terms of trade – an index describing the relation of price changes of exported goods to price changes of imported goods.

Durable non-foodstuff goods – goods meeting the living needs of the population related to: clothing, dwelling and housing maintenance and their equipment, own means of transport, telecommunication equipment, equipment for the reception, registration and reproduction of sound and images, photographic and film equipment, data processing equipment, musical equipment, tourism and recreational equipment, etc.

Price index of construction and assembly production – illustrates changes in basic prices in construction, i.e. in three divisions according to NACE: “Construction of buildings”, “Civil engineering” as well as “Specialized construction activities”.

Price index of sold production of industry – illustrates changes in basic prices in industry, i.e. in four sections according to NACE: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Wskaźniki cen rozdysponowania importu według kierunków przeznaczenia – wskaźniki cen importowanych towarów w podziale na 7 kategorii przeznaczenia według Klasyfikacji Towarowej Handlu Zagranicznego według Głównych Kategorii Ekonomicznych (BEC):

- żywność i napoje,
- towary zaopatrzeniowe dla przemysłu, gdzie indziej nie wymienione,
- paliwa i smary,
- dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu), części i akcesoria
- środki transportu, części, akcesoria,
- towary konsumpcyjne gdzie indziej niewymienione,
- inne towary gdzie indziej nie wymienione.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – przyjmowany jako jeden z mierników inflacji, informuje o ile więcej lub mniej wydał przeciętnie konsument na zakup tej samej ilości takich samych towarów i usług, w danym okresie czasu w porównaniu z okresem bazowym.

Wskaźnik relacji cen „nożyce cen” – iloraz wskaźnika cen produktów rolnych sprzedawanych oraz wskaźnika cen towarów i usług zakupywanych przez producentów rolnych.

Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych – wyrażają zmiany średnich ważonych cen skupu i cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach. Wskaźniki cen towarów i usług zakupywanych wyrażają zmiany cen detalicznych towarów i usług zakupywanych na cele: konsumpcyjne, bieżącej produkcji rolniczej oraz inwestycyjne.

Wskaźniki cen importu i eksportu – obrazują zmiany cen produktów przemysłowych będących przedmiotem międzynarodowej wymiany handlowej, tj. w sekcjach PKWiU: „Produkty górnictwa i wydobywania”, „Produkty przetwórstwa przemysłowego”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę”.

Wskaźnik cen nieruchomości mieszkalnych (HPI) – miara inflacji na rynku nieruchomości mieszkalnych. Odzwierciedla zmiany cen wszystkich rodzajów nieruchomości mieszkalnych nabywanych przez gospodarstwa domowe (lokali mieszkalnych w budynkach wielomieszaniowych i budynków mieszkalnych jednorodzinnych, tj. budynków wolnostojących, budynków w zabudowie bliźniaczej lub szeregowej itp.), zarówno nowych, jak i istniejących. Uwzględniane są tylko ceny rynkowe.

Wskaźniki cen producentów usług związanych z obsługą działalności gospodarczej – obrazują zmiany cen wybranych usług w zakresie informacji i komunikacji, działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej.

Indices of prices of distribution of imports by direction of use – price indices of imported goods by 7 basic categories according to the Classification by Broad Economic Categories (BEC):

- food and beverages,
- industrial supplies, not elsewhere specified,
- fuel and lubricants,
- capital goods (except transport equipment), and parts and accessories thereof,
- transport equipment and parts accessories, thereof,
- consumer goods not elsewhere specified,
- other goods not elsewhere specified.

Price index of consumer goods and services (CPI) – regarded as one of the measures of inflation, it informs how much more or less the average consumer spent on the purchase of the same amount of the same goods and services in a given period of time compared to the basic period.

Index of price relations (the so-called price gap) – quotient of price index of sold agricultural products and price index of goods and services purchased by farmers.

Price indices of sold agricultural products – reflect changes of average weighted procurement prices and prices received by farmers on marketplaces. Price indices of purchased goods and services express changes in retail prices of goods and services purchased for consumption, current agricultural production or investment purposes.

Price indices of imports and exports – show changes in the prices of industrial products being the object of international trade, i.e. in sections of NACE: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning”.

House price index (HPI) – measure of inflation in the residential property market. HPI captures price changes of all kinds of residential property purchased by households (flats in multi-dwelling houses and single-family houses, i.e. detached houses, semi-detached houses, terraced houses, etc.), which are both new and existing ones. Only market prices are considered.

Producer price indices for business services – reflect changes in the prices of selected services in information and communication, real estate activities, professional, scientific and technical activities, administrative and support service activities.

Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym – określają zmiany cen w walutach obcych oraz zmiany kursów walut wyrażonych w złotych.

Wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji – obrazują zmiany cen w transporcie, gospodarce magazynowej, działalności wspierającej transport, działalności pocztowej i kurierskiej oraz telekomunikacji.

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) – obliczany jest według ujednoczonej metodologii stosowanej w Unii Europejskiej. Służy do pomiaru inflacji oraz oceny stabilności cen we wszystkich krajach członkowskich UE.

Zużycie pośrednie – obejmuje wartość wyrobów i usług wykorzystanych jako nakłady w procesie produkcji, wyłączając środki trwałe, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Wyroby i usługi są albo przekształcone, albo wykorzystane w procesie produkcji.

Transaction price indices of foreign trade – specify changes in prices in foreign currencies and changes in exchange rates of foreign currencies expressed in PLN.

Price indices of transportation, storage and telecommunications – reflect changes in the prices in transport, warehousing and support activities for transportation, postal and courier activities and telecommunications.

Harmonized index of consumer prices (HICP) – it is calculated according to the unified methodology used in the European Union. It is used to measure inflation and assess price stability in all EU member states.

Intermediate consumption – consists of goods and services consumed as inputs by a process of production, excluding fixed assets whose consumption is recorded as consumption of fixed capital. The goods and services are either transformed or used up by the production process.